

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון תשע"ו

**בית הספר לרפואת שיניים
ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר**

**בית הספר לרפואת שיניים
ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר**

ידיעון תשע"ו 2015-2016

כל המידע בידיעון נתון לשינויים בהתאם לצרכי בית הספר.

ניתן למוצאו באינטרנט בכתובת <http://www.dental.tau.ac.il/>

תוכן העניינים

מוסדות ביה"ס - עמ' 5

הנהלת ביה"ס
מועצת ביה"ס
ראשי מחלקות, נושאי תפקידים
ועדות ביה"ס
מנהלת ביה"ס
קתדרות וקרנות מחקר והוראה
מורי ביה"ס

תקנון ותכנית לימודים - עמ' 19

מטרות ביה"ס
נהלים

התנהגות הסטודנטים
נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה
פורום מחייב לקיום שיעור
שירות מילואים
דיווח על תאונות
המלצות לחיסונים

נהלים קליניים - עמ' 21

נוהלי המרפאה / מעבדה
נוהלי קבלת מתרפאים לטיפול על ידי סטודנטים
נוהלי רישום ומילוי טפסים לטיפול במתרפאים
אישור לביצוע טיפול פרוטטי
אישור לטיפול במתרפאים
בטיחות במעבדה
אבזרי הוראה

תקנון לימודים - עמ' 30

מבנה תכנית הלימודים
פטור מלימודים פרה-קליניים
תקנון הבחינות והערכת הישגים
בחנים
נוהל הסתייגות - ערעור על בחינה
ציונים במחלקות הקליניות על עבודה מעשית
תנאי מעבר בשנים הקליניות
נוהלי מרפאות חודש יולי (שנה ה')

בחינות סיום
הפסקת לימודים
חידוש לימודים

ועדת תלמידים עליונה

תקנון עבודות גמר - עמ' 38

א. נוהל הצעה לעבודת גמר
ב. נוהל עבודת הגמר
ג. מבנה הפוסטר
ד. עבודות מצטיינות
ה. פרסום העבודה
ו. סמכויות

ז. סיום עבודת הגמר וקבלת ציון עובר
ח. צורת הדף הראשון להצעה
צורת הדף הראשון של עבודת הגמר
צורת השער האחורי באנגלית

טופס ציון למדריך

טופס ציון לסוקר

לוח שנת הלימודים תשע"ד

מערכת שעות לשנים הקליניות - עמ' 48

מערכת שעות שנה ד'

מערכת שעות שנה ה'

מערכת שעות שנה ו'

תורנויות במסגרת מרפאות הוראה ויעוץ

רשימת קורסים

לימודי מחלקות רפואת שיניים - עמ' 56

לימודי המחלקה לאורתודונטיה

לימודי המחלקה לאנדודונטולוגיה

לימודי המחלקה לביולוגיה אורלית

לימודי המחלקה לכירורגיה של הפה והלסתות

לימודי המחלקה לפריודונטיה

לימודי המחלקה לפתולוגיה אורלית ורפואת הפה

כולל אבחנה אורלית ורדיולוגיה אורלית

לימודי המחלקה לרפואת שיניים לילדים

לימודי המחלקה לשיקום הפה

קורסים נוספים במסגרת ביה"ס - עמ' 168

מבוא לרפואת הפה והשיניים א'

מערכות - מבוא לרפואה קלינית

שליטה בזיהומים ברפואת שיניים

כאב פנים ולסתות

שיננות

נספח 1- ידיעון לימודי המשך ברפואת שיניים

**ביה"ס לרפואת שיניים
ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר
אוניברסיטת תל-אביב
מיסודה של אחוות אלפה אומגה הבינלאומית**

הנהלת בית הספר

פרופ' ארוין וייס
ראש בית הספר

פרופ' חיים טל
פרופ' אילנה אלי
פרופ' דוד כוכבי
פרופ' צבי ארצי
פרופ' רפי פילו
פרופ' תמר ברוש

משתתפים בתוקף תפקידם: ד"ר שלמה מטלון, מנהל המרפאות
גב' טלי אור, ראש מינהל

מועצת בית הספר לרפואת שיניים

יו"ר מועצת ביה"ס – פרופ' ארוין וייס ראש ביה"ס

פרופ' יי לוינשטין	פרופ' ארוין וייס -יו"ר
פרופ' עי מוזס	פרופ' אי גרוסמן – דקאן
ד"ר שי מטלון	ד"ר זי אורמיאנר
ד"ר אי מיזיריצקי	פרופ' אי אלי
פרופ' יי ניסן	פרופ' צי ארצי
פרופ' קי נמקובסקי	ד"ר חי בהרב
פרופ' סי פיטרו	פרופ' תי ברוש
פרופ' רי פילו	ד"ר דולב ערן
פרופ' בני פרץ	פרופ' אי הירשברג
פרופ' גי צ'אושו	ד"ר אי וינקור
ד"ר אי צסיס	פרופ' מי וינרב
פרופ' אי קוזלובסקי	פרופ' מי ורד
ד"ר אי קפלן	פרופ' חי טל
ד"ר ני שטרר	ד"ר ני ירום
ד"ר ני שפק	פרופ' די כוכבי
	ד"ר אי כפיר

משתתפת בתוקף תפקידה – טלי אור, ראש מנהל בית הספר

ראשי המחלקות

ד"ר ניר שפק	ראש המחלקה לאורתודונטיה
ד"ר אנדה כפיר	ראש המחלקה לאנדודונטולוגיה
פרופ' תמר ברוש	ראש המחלקה לביולוגיה אורלית
פרופ' גבי צ'אושו	ראש המחלקה לכירורגיה של הפה והלסתות
פרופ' חיים טל	ראש המחלקה לפריודונטיה והשתלות דנטליות
פרופ' מרילנה ורד	ראש המחלקה לפתולוגיה אורלית ורפואת הפה
פרופ' ארוין וייס	ראש המחלקה לרפואת שיניים לילדים
פרופ' דוד כוכבי	ראש המחלקה לשיקום הפה

נושאי תפקידים

ד"ר שלמה מטלון	מנהל המרפאות
פרופ' מירון וינרב	מנהל מעבדות המחקר
פרופ' קרלוס נמקובסקי	מנהל קורס שיננות
פרופ' אברהם הירשברג	אחראי מערך החייאה

ועדות ביה"ס לרפואת שיניים

ועדת הוראה

פרופ' רפי פילו – יו"ר

פרופ' בני פרץ
פרופ' אביטל קוזלובסקי
פרופ' אילן בלייברג

דר' זאב אורמיאנר
פרופ' מרילנה ורד
ד"ר אנדה כפיר
פרופ' עופר מוזס

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס – ראש ביה"ס

ד"ר אפרים וינוקור - יו"ר הוועדה לענייני סטודנטים ומורים

ראש מנהל- גבי טלי אור

גבי נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה

נציגי סטודנטים

ועדת הוראה ללימודי התמחות

ד"ר איגור צ'סיס - יו"ר

דר עופר סרנה
דר' רחלי שריג
פרופ' אילנה קפלן
פרופ' אביטל קוזלובסקי

פרופ' צבי ארצי
פרופ' מרילנה ורד
ד"ר נועם ירום
ד"ר שיפרה לברטובסקי
דר סיגלית בלומר

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס

גבי טלי אור- ראש מנהל

גבי נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה

ועדת מחקר

פרופ' תמר ברוש - יו"ר

ד"ר שלמה מטלון
פרופ' יוסי ניסן
פרופ' רפי פילו

פרופ' צבי ארצי
ד"ר אנדה כפיר
פרופ' עופר מוזס

משתתפים בתוקף תפקידם:
פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
גבי טלי אור-ראש מנהל
גבי מיכל ארבל - מזכירת הוועדה

ועדת הוראה לתארים מתקדמים

ד"ר ניר שפק - יו"ר

פרופ' רפי פילו

פרופ' תמר ברוש
פרופ' אברהם הירשברג

משתתפים בתוקף תפקידם:
פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
גבי טלי אור-ראש מנהל
גבי נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה

ועדת סטודנטים עליונה

ד"ר אנדה כפיר - יו"ר

ד"ר דפנה מיתר

ד"ר איתן מזריצקי
ד"ר ערן דולב

משתתפים בתוקף תפקידם:
פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
ד"ר אפרים וינוקור - יו"ר הוועדה לענייני סטודנטים ומורים
גבי טלי אור-ראש מנהל
גבי נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה

ועדת מורים לעינייני תלמידים

ד"ר אפרים וינוקור - יו"ר

ד"ר אלונה אמודי
ד"ר עמיר ויסמן
ד"ר עזריאל וסרשטיין
ד"ר ניר עוזיאל
ד"ר פסיה רובין
ד"ר שושנה רייטר

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
ד"ר שלמה מטלון - מנהל המרפאות
גבי טלי אור - ראש מנהל
גבי נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה
נציגי סטודנטים

ועדה לעבודות גמר

פרופ' מרילנה ורד - יו"ר

ד"ר אייל רוזן
ד"ר ניר שטרר
ד"ר רחלי שריג

פרופ' תמר ברוש
ד"ר איילת זלוטוגורסקי
פרופ' אביטל קוזלובסקי

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
גבי טלי אור - ראש מנהל
גבי נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה

ועדת השתלמויות

פרופ' קרלוס נמקובסקי - יו"ר

ד"ר תמר פינקלשטיין

ד"ר שפרה לברטובסקי
פרופ' יוסי ניסן

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס

גב' טלי אור- ראש מנהל

ועדה לקשרי חוץ

ד"ר איתן מיזיריצקי - יו"ר

ד"ר מוריס שטראוס

ד"ר נועם ירום
פרופ' עופר מוזס

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס

גב' טלי אור- ראש מנהל

ד"ר רונית גרינשטיין – מתאמת חילופי סטודנטים

ועדה לבחירת מורים מצטיינים

פרופ' אילנה אלי - יו"ר

ד"ר מורן הרציאנו
ד"ר עופר סרנה

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס

גב' טלי אור- ראש מנהל

ועדה לחומרים ולציוד דנטלי

ד"ר שלמה מטלון - יו"ר

ד"ר ערן דולב
פרופ' ישראל לוינשטיין

ד"ר זאב אורמיאנר
ד"ר תומר גולדברג

משתתפים בתוקף תפקידם:
פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
גבי טלי אור- ראש מנהל

ועדת בטיחות

ד"ר אפרים וינוקור - יו"ר

ירדנה מזור- נאמן בטיחות
אבי מאירוביץ- נאמן בטיחות
אלי יוסף- אב הבית

פרופ' מ' וינרב
ד"ר לזר כץ
ד"ר שלמה מטלון

משתתפים בתוקף תפקידם:
פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
גבי טלי אור -ראש מנהל

ועדה להטמעת טכנולוגיות דנטליות

ד"ר ערן דולב - יו"ר

ד"ר רוני קולרמן
ד"ר טל קורן
ד"ר יואב שפינקו

ד"ר זאב אורמיאנר
ד"ר לזר כץ
ד"ר נועה סדן
מר משה פרץ

משתתפים בתוקף תפקידם:
פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס
גבי טלי אור- ראש מנהל

ועדת סיוע לסטודנטים נזקקים

גב' טלי אור - ראש מנהל

נציג סטודנטים

ד"ר אפרים וינוקור
ד"ר שלמה מטלון

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס

גב' נילי גרמנוב - מזכירת סטודנטים והוראה

ועדת הוראה – קורס שיננות

פרופ' קרלוס נמקובסקי - יו"ר

גב' זיוי נוימן
גב' שירלי סביליה

ד"ר טלי לויין
פרופ' עופר מוזס

משתתפים בתוקף תפקידם:

פרופ' ארוין וייס - ראש ביה"ס

גב' טלי אור - ראש מנהל

גב' ציונה אלכאוי - מזכירת קורס שיננות

מנהלת בית הספר

<u>פקס</u>	<u>טלפון</u>	
6409250	6409112	ראש מנהל- טלי אור
6409250	6404890	מזכירת ראש ביה"ס - מיכל ארבל
6409250	6409429	מזכירת מורים וכח אדם - אהובה אברבנאל
6409250	6409675	מזכירת סטודנטים והוראה- נילי גרמנוב
6409250	6406016	אחראית משרד הקבלה – נורית יושע
6409250	6409301	סייעת ראשית – מרי בוריסובסקי
6409250	6405980	רכז משק – יחזקאל בלס
6409250	6405252	מתאם מיחשוב – משה פרץ
6409250	6406864	אחראי מעבדת הפנטום – אבי מאירוביץ
6409250	6409431	אב בית – אלי יוסף

קתדרות וקרנות מחקר והוראה

קתדרה בפתולוגיה של הפה ע"ש אד והרב שטיין
מופקד פרופ' ישראל קפה
The Ed and Herb Stein Chair in Oral Pathology
Incumbent Prof. Israel Kaffe

קתדרה לחקר ההשתלות ברפואת שיניים ע"ש ג'ראלד אי ניוזניק
מופקד פרופ' חיים טל
The Gerald A. Niznick Chair in Implant Dentistry
Incumbent Prof. H. Tal

קרן בטי ורלף רוטשטיין לרפואת שיניים משחזרת
The Bette and Ralph Rothstein Fund for Restorative Dentistry

קרן לפקו למחקר בביולוגיה אורלית לזכר מאוולין בראון לפקו
The Lefcoe Oral Biology Research Fund in Memory of Mavolyn Brown Lefcoe

קרן מחקר בהשתלות ברפואת שיניים על-שם זיגמונד ולולה פישל
The Siegmund and Lola Fischel Fund in Oral Implantology

קרן אלפה אומגה
The Alpha Omega Foundation

קרן אלפה אומגה - סניף תל-אביב
The Tel Aviv Chapter Alpha Omega Fund

קרן במבט לעתיד – מיסודה של אחוות אלפה אומגה
Focus on the Future; Founded by the International Alpha Omega Fraternity

קרן סם וריטה ברודי לציוד קליני ומדעי
The Sam and Rita Brodie Endowment for Clinical and Research Equipment

קרן המחקר בפתולוגיה אורלית ורפואת הפה ע"ש דייוויד ושרה באביש
The David and Sarah Babich Research Fund in Oral Pathology and Oral Medicine

הרצאה שנתית בביולוגיה של העצם על-שם ד"ר ברנרד ג. ורודה סרנת
The Dr. Bernard G. and Rhoda Sarnat Lectureship in Bone Biology

קרן למחקר קליני ברפואת שיניים ע"ש טובה טורנהיים (לבית אלכסנדרוביץ) וארנסט טורנהיים.

The Ernst and Tova Turnheim (Nee Alexandrovitz)
Clinical Research Fund in Dentistry

*מורי ביה"ס לרפואת שיניים

המחלקה לאורתודונטיה

ראש המחלקה:	ד"ר ניר שפק
מרכז המחלקה:	ד"ר עופר סרנה
מורי המחלקה:	ד"ר זאב אברהם, ד"ר אייל אורן, ד"ר מיכאל בלום, ד"ר יואל בלושטיין, ד"ר נעמי בכור, פרופ' תמר ברוש, ד"ר ערן גלייכר, ד"ר רות גלייס, ד"ר סילביה גירון, ד"ר, ד"ר משה דוידוביץ, ד"ר טליה דיין, ד"ר סוטיטה דיסטהפון, ד"ר עתליה וסרשטיין, פרופ' אלכסנדר ורדימון, ד"ר סנדרה טרבס, פרופ' מירון ליברמן, ד"ר תמר פינקלשטיין, ד"ר נעה סדן, ד"ר שלמה קובו, ד"ר איבן רנדל, ד"ר שירלי שונברגר, ד"ר מוריס שטראוס, ד"ר יואב שפינקו, פרופ' יהושע שפירא, ד"ר רחל שריג.

המחלקה לאנדודונטולוגיה

ראש המחלקה:	ד"ר אנדה כפיר
מרכז המחלקה:	ד"ר עמיר וייסמן
מורי המחלקה:	פרופ' צבי מצגר, ד"ר זבולון אלקס, ד"ר רונן דביר, פרופ' אביעד טמשה, ד"ר זיסו מאיר, ד"ר מורן הרציאנו, ד"ר דני פלדמן, ד"ר קלרה פרידלנדר, ד"ר איגור צסיס, ד"ר טל קורן, ד"ר ראס פול, ד"ר אסתר רוזנברג, ד"ר נופר-בלאו ונציה, ד"ר תומר גולדברג, ד"ר איל רזן

המחלקה לביולוגיה אורלית

ראש המחלקה:	פרופ' תמר ברוש
1. מורי המחלקה:	פרופ' יצחק בינדרמן, פרופ' מירון וינרב, ד"ר רונית בר-נס גרינשטיין, פרופ' צבי מצגר, ד"ר רחלי שריג, ד"ר סנדרה מנוסביץ, ד"ר יבגני וינברג, פרופ' סנדו פיטרו
	פרופ' סנדו פיטרו.

המחלקה לכירורגיה של הפה והלסתות

ראש המחלקה:	פרופ' גבי צ'אושו
מרכזות המחלקה:	ד"ר יפעת מנור
מורי המחלקה:	ד"ר גבריאל גל, ד"ר עמית שחם, ד"ר עדי לוריאן, ד"ר עדי קהן, ד"ר אפי בראונשטיין, ד"ר יקיר ענבי, פרופ' שלמה טייכר, ד"ר רן יהלום, ד"ר נבות גבעול, ד"ר דניאלה בלינדר, ד"ר יצחק שושני, ד"ר גל אבישי, ד"ר דרור אלון, ד"ר בני שלומי

המחלקה לפריודונטיה והשתלות דנטליות

ראש המחלקה:	פרופ' חיים טל
מרכזות המחלקה:	פרופ' אביטל קוזלובסקי
מורי המחלקה:	פרופ' צבי ארצי, ד"ר אילן ביתלתום, ד"ר אריה דריאנגל, ד"ר רן הרצברג, ד"ר עומר כהן, פרופ' עופר מוזס, ד"ר סבאין אלון, ד"ר שמשון סלוצקי, פרופ' קרלוס נמקובסקי, ד"ר דב סידני, ד"ר רוני קולרמן.

המחלקה לפתולוגיה אורלית ורפואת הפה

ראש המחלקה:	(כולל אבחנה ורדיולוגיה אורלית) פרופ' מרילנה ורד
מורי המחלקה:	ד"ר גרמי אדל, ד"ר חניטה אלישוב, ד"ר טליה בקר*, ד"ר איילת זלוטוגורסקי-הורביץ, ד"ר נועם ירום, ד"ר לזר כץ, פרופ' אברהם הירשברג, פרופ' מרילנה ורד, ד"ר אסנת קורן, ד"ר אילנה קפלן, ד"ר שושנה רייטר

פרופ' אברהם הירשברג, פרופ' מרילנה ורד
*מדריכה במסגרת התנדבות; ד"ר מירב אופיר, ד"ר עירית אלון וד"ר שרון עקריש, פרופ' בוכנר

המחלקה לרפואת שיניים לילדים

ראש המחלקה: פרופ' ארוין וייס
מרכזת המחלקה: ד"ר סיגלית בלומר
מורי המחלקה: פרופ' בני פרץ, ד"ר רולי ברקוביץ, ד"ר ליאור הרציאנו, ד"ר הנריקה רוזנברג, ד"ר דוד וסרשפרונג, ד"ר גיוני חרעובה, ד"ר מרוות חורי-עבסאוי, ד"ר רודיקה כהנא, ד"ר שגית ניסן, פרופ' חיים סרנת, ד"ר אריקה עמיר, ד"ר לואיזה פייסט

המחלקה לשיקום הפה

ראש המחלקה: פרופ' דוד כוכבי
מרכז המחלקה: ד"ר אפרים וינוקור
מורי המחלקה: ד"ר אביב ישראל, ד"ר אופיר סימה, ד"ר אורמינר זאב, פרופ' אלי אילנה, ד"ר אריאלי עדי, ד"ר בהרב חיים, ד"ר בלוק יונתן, ד"ר בלסבלג ירון, בקר אלינה, ד"ר ברנס-הדר ליאת, ד"ר גלבע אילן, ד"ר גלברד שאול, ד"ר דולב ערן, ד"ר הרנס שחר, יפת עוזיאל, ד"ר לביא דוד, ד"ר לוינשטין ישראל, ד"ר לברטובסקי שפרה, ד"ר ליבנה שירי, מר מאירוביץ אבי, מר יוסי מאירסון, ד"ר מטלון שלמה, ד"ר מיזריצקי איתן, ד"ר מלמד גיא, ד"ר מרקו כהן שרון, פרופ' ניסן יוסף, ד"ר סגל פנינה, ד"ר סלוצקי חגי, ד"ר עוזיאל ניר, ד"ר מסרי מחמוד, ד"ר פולקסמן מירב, פרופ' פילו רפאל, ד"ר פנקס אביבה, ד"ר פרידמן גיא, ד"ר אמיר עיני, ד"ר פרלמן-אמודי אלונה, ד"ר קופרשמיט אירית, ד"ר רובין פסיה, ד"ר רוזן גל, ד"ר רוזנוסר רונן, ד"ר שוחר סיון, ד"ר שטיינקלר-דקל מיכל, ד"ר שטרר ניר, ד"ר שלמה אתי.

* ייתכן עדכון במהלך שנה"ל

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר מיסודה של אחוות אלפה אומגה הבינלאומית, מקיים לימודים לקראת התואר דוקטור לרפואת שיניים (DMD). משך הלימודים 6 שנים.

הלימודים בביה"ס נחלקים ללימודים פרה-קליניים (שנים א'-ג') וללימודים קליניים (שנים ד'-ו'). הלימודים הפרה-קליניים מתקיימים בשיתוף עם ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר.

בית הספר פותח בשנת הלימודים תשע"ו את מחזור 40.

מטרות ביה"ס

להכשיר רופאי שיניים, למתן שרות רפואי ברמה גבוהה לקהילה בה הם פועלים. במסגרת הלימודים הקליניים ברפואת שיניים יושם דגש על בריאות הפה והשיניים, אבחון מחלות הפה והשיניים, מניעת התהוות המחלות והתפשטותן, דרכי הטיפול והשיקום של נגעי השיניים, חלל הפה והלסתות.

נהלים

ציוד אישי לסטודנט

- לכל סטודנט יהיה אמצעי דיגיטלי אישי (מחשב או טאבלט) לגישה אינטרנטית בזמן שהותו בבית הספר לרפואת שיניים.
- על כל סטודנט המתחיל את לימודיו המעשיים בבית הספר לדאוג למשקפיים מגדילות X2.5 לפחות. משקפיים מותאמות אישית לכל סטודנט.
- מומלץ להוסיף למשקפיים גם תאורת מצח מורכבת על המשקפיים עם סוללות נטענות.
- בתחילת השנים הקליניות יקבל כל סטודנט, חד פעמית דרך ועדי הכיתות, ערכת מקדחים ושיני פנטום מפלסטיק לצורך תרגול וטיפול במתראפיו. כל סטודנט ידאג לערכת גיבוי למקדחים אלה, שיכנסו לשימוש אחרי בלאי ו/או אבדן. את ערכת הגיבוי, על הסטודנט לרכוש בעצמו. מנהל המרפאות בביה"ס לרפואת שיניים יפרסם המלצות לרכישה מרוכזת מוזלת.

התנהגות הסטודנטים

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אימון רב בין המוסד ובין הלומדים בו ומחייבים התנהגות החולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של הסטודנט. על הסטודנטים להקפיד על המשמעת ועל התנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים באוניברסיטה ומחוצה לה. התנהגות הסטודנטים במרפאות בכלל, וביחס למתראפאים בפרט, צריכה להיות הולמת מקצוע רפואי על כל היבטיו. סטודנט חייב למלא אחר נהלי המרפאה; אי מילוי נהלי המרפאה עלול לגרום להשעיית הסטודנט מהמרפאה ו/או הגשת תלונה לוועדת הפקולטה לרפואה למקצוענות (פרופסיונליזם). במסגרת הציון הקליני, יינתן ציון על "התנהגות מקצועית הולמת".

נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

1. (א) תקנון האוניברסיטה מחייב נוכחות הסטודנטים בכל ההרצאות, התרגילים, המעבדות, הסמינריונים, המרפאות, התורנויות, הקלרקשיפ והפעילויות הנוספות אשר נקבעו בתכנית הלימודים (להלן: שיעורים). כל מרכז קורס רשאי להודיע על מכסה של העדרות מותרת. מכסה זאת תתפרסם בסילבוס של הקורס.
 - (ב) בנוסף על נוכחות פיזית בשיעורים, חייבים הסטודנטים לעמוד בבחיני ביניים (בע"פ או בכתב), להכין ולהגיש עבודות בית, כפי שיוטלו עליהם על ידי המורה. אי השתתפות סדירה בשיעורים שוללת מן הסטודנט את זכותו לגשת לבחינה. המורה רשאי לבדוק בדרכים הנראות לו את נוכחות הסטודנטים בשיעורים שהוא מקיים.
 - (ג) מורה רשאי לאסור על כניסת סטודנטים לכיתה לאחר התחלת השיעור.
 - (ד) סטודנט אשר מטעמים מוצדקים אינו יכול להשתתף בשיעור כלשהו, חייב להודיע על כך בכתב לאחראי על הקורס ו/או לראש המחלקה בצרוף אישור (אישור מחלה, מילואים, סיבות משפחתיות וכד'). בכל מקרה הסטודנט חייב להשלים את החומר שהחסיר.
2. (א) לא יכול הסטודנט להופיע למרפאה מפאת מחלה, או כל סיבה מוצדקת אחרת, חובה עליו להודיע על כך למתראפאים בעוד מועד, ולתאם איתם פגישה חדשה. כמו כן חובה עליו להודיע על כך למנהל המרפאה.
 - (ב) לא יכול הסטודנט להופיע למרפאה מפאת מחלה, או כל סיבה מוצדקת אחרת, חובה עליו להודיע על כך למתראפאים בעוד מועד, ולתאם איתם פגישה חדשה. כמו כן חובה עליו להודיע על כך למנהל המרפאה.
3. סטודנט הנעדר מרבע ממכסת השיעורים ללא סיבה מוצדקת, יחויב לחזור על הקורס שנית.

פורום מחייב לקיום שיעור:

הופיעו לשיעור פחות מ-5 סטודנטים, רשאי המרצה להעביר את עיקרי החומר ולתת הנחיות ללימוד עצמי.

שרות מילואים

סטודנט חייב להודיע ליחידתו על היותו סטודנט. כשייקרא למילואים יהיה זכאי לתגמולים ולתלושי צילום. **בקשת ולת"ם**
סטודנט הנקרא לשרות מילואים רשאי לבקש דחייה ו/או קיצור של שרות המילואים ע"י הגשת בקשת ולת"ם, 45 יום לפני מועד ההתייצבות למילואים.

על הסטודנט למלא טפסי בקשה (ניתן לקבלם במזכירות סטודנטים או בדקאנט הסטודנטים).
טפסי הבקשה יאושרו ע"י מזכירות סטודנטים. את הטפסים המאושרים יש למסור לדקאנט
הסטודנטים, בניין מיטשל, ח' 222, טל' 6408832.

אישור על שרות מילואים

סטודנט שחזר משרות מילואים יגיש למזכירות סטודנטים טופס 3010 או העתק מאושר, להצדקת
היעדרותו. כל אישור אחר לא יתקבל.
לקבלת תגמולי מילואים ותלושי צילום עליו לפנות לדקאנט הסטודנטים בכתובת הנ"ל, עם טופס
3010 או העתק מאושר.

דיווח על תאונות

חובה על סטודנט לדווח על תאונות בקמפוס. מטרת הדיווח היא תיעוד והפקת לקחים למניעתן בעתיד, ומילוי מסמך עובדתי במקרה של תביעות. טפסים מיוחדים ניתן לקבל בדקאנט הסטודנטים.

המלצות לחיסונים

בגלל הסיכון להידבק ולחלות במחלות זיהומיות שכיחות במשך הלימודים, במעבדות ההוראה, במעבדות המחקר ובבתי החולים, חשוב מאוד כי הסטודנטים יחוסנו ויעברו את כל הבדיקות המפורטות לעיל בטרם השתלבותם בלימודים וכניסתם למתקנים שפורטו לעיל:

חיסון משולש נגד אדמת, חצבת וחזרת (חד פעמי) (MMR) - בשנה ג'.

חיסון נגד דלקת כבד נגיפית (צהבת, Hepatitis B) - 3 זריקות ובדיקת נוגדנים - בשנה ג'.

חיסון נגד פוליו, חיסון דחף אחד בתרכיב מומת בשנה ג', למי שלא חוסן במגפה של 1988.

השלמת חיסון נגד טטנוס, זריקת דחף כל 10 שנים לאלה שקיבלו חיסון מלא בעבר או חיסון מלא (3 זריקות) לאלה שלא קיבלו חיסון ב-10 השנים האחרונות.

מבחן מנטו לשחפת ובדיקה חוזרת של השליליים כל שנה.

חיסונים אלה ניתן לבצעם בכל שרות רפואי על פי בחירת הסטודנט. יחד עם זאת, אנו מביאים לתשומת לבכם שאוניברסיטת תל-אביב, כדי לסייע לציבור תלמידיה, יזמה קשר עם גורם מקצועי (רפואי) לשם מתן שרות חיסונים בתעריף מוזל.

המעוניינים בקבלת שרות זה בהתאם לתכנית המומלצת מתבקשים להודיע במאורגן באמצעות ועד הכיתה על הסכמתם להיכלל בתכנית זו תוך חודש מתחילת הלימודים, לפרופ' מאיר גורסקי.

נהלים קליניים

להלן מספר נקודות שההקפדה עליהן תסייע בניהול תקין של המרפאות מההיבט הרפואי והמנהלי כאחד.

1. המתרפאים

האחריות על "גיוס" המתרפאים לטיפול חלה על הסטודנט ועליו בלבד. ניתן להביא בני משפחה, קרובים, חברים, סטודנטים הנזקקים לטיפול וכד'.

כל מתרפא חייב לעבור תהליך "מיון" שמטרתו לקבוע האם המקרה מתאים לטיפול במסגרת מרפאת הסטודנטים. המיון מתקיים במרפאת המיון המתקיימת בימי א' ו-ה' בין השעות 08:30-10:00 או במרפאת הסטודנטים במהלך קיום מרפאה בשיקום הפה, על ידי מנהל המרפאות או מדריך שאושר למטרה זו על ידי מנהל המרפאות.

במידה ונמצא כי המתרפא מתאים לטיפול על-ידי הסטודנט, יאשר האחראי זאת בכתב בתיק המתרפא. על הסטודנט לדאוג לאישור המתרפא על-ידי מנהל המרפאות בתוך שבוע ימים. בנוסף על חתימת מנהל המרפאות בתיק המתרפא ירשם האישור גם בפנקס ההישגים של הסטודנט. אם החליט המדריך כי המתרפא אינו מתאים לטיפול על ידי הסטודנט, יומלץ למתרפא על מסגרת מתאימה אחרת בתוך או מחוץ לבית הספר.

על כל סטודנט לנהל יומן מרפאה אישי שלו בו ירשמו זמני טפול של המתרפאים. מומלץ כי לכל סטודנט תהיה רשימת מתרפאים שבטיפולו הכוללת כתובות ומספרי טלפון.

זכור! יחס אישי ואדיב למתרפא, הגינות ורמה מקצועית נאותה הם הגורמים בזכותם מגיעים המתרפאים.

2. תיק המתרפא (הרשומה הרפואית)

לכל מתרפא אשר מתקבל לטיפול בבית הספר נפתח תיק מתרפא – הרשומה הרפואית, במשרד הקבלה. בכל רשומה ירשם שם הסטודנט המטפל, כולל אישורו של מנהל המרפאות.

הזמנת תיקי מתרפאים תעשה באמצעות טופס "הזמנה למרפאת שיניים" כאשר העתק אחד יימסר למתרפא והעתק נוסף יימסר למשרד הקבלה לשם הכנת התיק לתאריך שנקבע.

רשימה מסודרת של כל המתרפאים המוזמנים תערך על-ידי תורני הכיתה השבועיים על-פי רשימת שיכינו הסטודנטים מבעוד יום (ביום חמישי למתרפאים המוזמנים ליום א').

חל איסור על כניסת הסטודנטים/מתמחים למשרד הקבלה ועל הוצאת התיקים שלא באמצעות פקידות הקבלה.

חל איסור מוחלט על הוצאת התיקים מכותלי ביה"ס. סטודנט רשאי לבקש תיק מתרפא לצורך עיון (ולא רק לצורך הטפול) אך ורק בתוך כתלי ביה"ס.

מקומו של תיק המתרפא במשרד הקבלה **בלבד**. אין להחזיק תיקים ברשות הסטודנטים. בסוף יום העבודה (או לאחר עיון בתיק) יוחזר התיק למשרד הקבלה.

3. רישום

כל ביקור של מתרפא ירשם "בדף הטיפולים". יש להקפיד על רישום התאריך. הסטודנטים מתבקשים להקפיד על כתב קריא ונוסחים ברורים. בעמודת חתימת הסטודנט ירשם שם הסטודנט בצורה ברורה. בתום הטפול יש להחתיים את המדריך באמצעות חותמת המצויה ברשות כל מדריך. ההחתמה היא באחריות הסטודנט.

כל טיפול שעבורו נגבה התשלום (דהיינו טיפול מוגמר מבחינה אדמיניסטרטיבית, למשל: שחזור סופי אך לא מלוטש, כתר (מודבק באופן זמני וכיו"ב), ירשם בעמודת "טפול מוגמר" בצורה הבאה:

- א. מספר שן או השיניים
- ב. סוג השחזור (אמלגם או שרף מרוכב), עם או בלי פינים, משטחים (ולא Class). כמו כן יש לרשום את כל החומרים בהם נעשה שימוש והושארו בפי המתרפא **בשם המסחרי** (חומרי שחזור, קישור, מצע, צמנטציה וכו').
- ג. סתימת שורש - יש לרשום מספר תעלות, "אורך עבודה", מספר מכשיר אחרון, גודל החוד הראשי, סוג הצמנט וסוג הדחיסה.
- ד. עקירה – לפרט: עקירה כירורגית או כל פעולה כירורגית אחרת.
- ה. כתר – לפרט את סוג הכתר (לתשומת ליבכם: יש לרשום כתר זמני בעמודת טיפול מוגמר)
- ו. גשר, תח"ל או תותבת שלמה.
- ז. שם המעבדה אליה נשלחה העבודה.
- ח. שתלים.

עמודת "טיפול מוגמר" משמשת לגביית כספים. יש להשתמש במונחים המופיעים במחירון ובכך להקל על עבודת המשרד. אנא זכרו - עובדי משרד הקבלה אינם רופאי שיניים.

ב"דף טפולים" יש לרשום כל פעולה על אף שפעולה זו נרשמה ונחתמה בטפסים מחלקתיים ספציפיים (כמו טופס ביצוע שחזור, טופס אבחנה וטפול אנדודונטי, טופס ביצוע תותבת חלקית וכו') טפסים מחלקתיים מהווים מסמך פנים-מחלקתי בעוד שדף הטפולים הוא מסמך רפואי – הרשומה הרפואית שתפקידו לשקף את מהלך הטיפול הניתן למתרא.

כאשר המתרא לא מופיע לטפול, ירשם הדבר בדף הטיפולים בציון תאריך ובחתימת מדריך (כולל חותמת מזהה).

באם הודיע המתרא על אי-הופעתו - ירשם הדבר בציון ההודעה.

אי-הופעה חוזרת של המתראים עלולה לגרום להפסקת הטיפול.

למתראים אשר לא הגיעו לטיפול מספר פעמים (וכאן חשיבות רישום אי-ההופעה) - ישלח מכתב התראה. הפסקת הטיפול הינה בסמכות מנהל המרפאה בלבד או מי שהוסמך על ידו.

הטיפול במטופלים יעשה אך ורק בנוכחות מדריך מהמחלקה אשר הטיפול עומד להתבצע הינו בתחום אחריותה (המחלקה הנדונה). במקרים מיוחדים ולא צפויים, בהעדר מדריך מהמחלקה הנדונה, יקבל מדריך ממחלקה אחרת הנמצא במרפאה אישור טלפוני ממדריך בכיר מהמחלקה הנדונה. במידה ומתקבל אישור יירשם האישור ברשומה הרפואית כולל שמות שני המדריכים ובליווי חתימה וחותמת המדריך במרפאה.

למען הסר ספק. אין לטפל/לבדוק מטופל במרפאה ללא נוכחות מדריך !

אין להתחיל כל טיפול במתרא ללא טופס בדיקה ואנמנזה חתומים על ידי מדריך. עם זאת יכול האחראי בקליניקה להתיר טיפול חריג מסויים. יש לדאוג לאנמנזה מעודכנת לפחות אחת לשנה ולצילומי רנטגן רלבנטיים (צילומי נשך, צילום פנורמי וסטטוס חייבים באישור איכות המחלקה לרפואת הפה).

אין להתחיל בביצוע תוכנית טיפול כלשהי ללא אישורה בחתימת וחותמת מדריך והסכמה מדעת של המטופל/אפוטרופוס **בכתב** (בהתאם לחוק זכויות החולה) כולל עלותה הכספית. (במקרה והמדובר בחולים סיסטמיים, חלה חובת ביצוע תוכנית טיפול כללית וליווי על-ידי מדריך מהמחלקה לרפואת הפה).

במידה וחלים שינויים בתוכנית הטיפולים, יש לרשום את השינויים במקום המיועד לכך בדף תוכנית הטיפול, להחתים את המדריך ואת המתרא/אפוטרופוס כולל על השינויים הכספיים . (בדבר נכון גם בהעברת מתרא לטיפול על-ידי מתמחים או על-ידי הסגל במרפאות השרות).

דגש מיוחד יש לשים בביצוע עבודות פרוטטיות אותן אין להתחיל מבלי לוודא קיום טופס הזמנת עבודה פרוטטית שפרושו התחייבות המתרא לתשלום. בנושא "אשור לביצוע

טפול פרותטיי" נא לעיין ב"ידיעון" עמ' 32-33 (הידיעון נמצא באתר האינטרנט של האוניברסיטה <http://www.tau.ac.il/dental/yedion/2004/nohalim.doc>)

עבודה פרותטית חייבת להתבצע בשלמותה במעבדה טכנית שבה התחילה העבודה - אין להחליף מעבדות במהלך הטיפול. במקרה של עבודה חוזרת, תתבצע העבודה במעבדה בה בוצעה העבודה המקורית.

למרות האמור לעיל התשלום בגין הטיפולים הינו באחריותו הבלעדית של הסטודנט/מתמחה.

4. תשלומים

כל טיפולי השיניים, כולל עזרה ראשונה (למעט מקרים הנמצאים במהלך טיפול בבית-הספר וזקוקים לעזרה ראשונה בשיניים המטופלות), הינם בתשלום. מחירון מפורט מצוי במשרד הקבלה בקומת הכניסה. קבוצות אוכלוסיה שונות מקבלות הנחה המשתנה מעת לעת, על-פי שיקול דעת של וועדת מחירון ואשר החלטותיה מצויות במשרד הקבלה.

5. שעות מרפאה

הטיפול במתרפאים יתבצע בשעות המרפאה **בלבד**. אין לבצע כל טיפול (כולל בדיקה) שלא בשעות המרפאה וללא נוכחות מדריך. במרפאות בוקר יחל הטיפול המתרפאים בשעה 08:15. במרפאות אחר-הצהריים יחל הטיפול בשעה 13:00 או 14:00 בדיוק, בהתאם ללוח השעות הטרימסטרילי. סיום הטיפול במתרפאים - **15 דקות טרם סיום המרפאה**. לא תתאפשר חריגה בנושא השעות ללא אישור מוקדם ממנהל המרפאות בלבד.

6. תורנות סטודנטים במרפאה

ועד הכיתה ימציא רשימת תורנים שבועית לכל טרימסטר אשר תועבר למנהל המרפאות. אחריות קיום התורנות מוטלת על ועד הכיתה. התורן יעביר את עגלת התיקים מהמשרד אל המרפאה לפני תחילת מרפאה, ויחזיר את העגלה אל המשרד בסוף העבודה. התורן אחראי על ניקיון המתקנים הבאים:

מעבדה טכנית

חדרי רנטגן

חדר פיתוח (כולל סגירת כל מתגי החשמל)

היחידות הדנטליות בקליניקה.

בכל מקרה שהתורן יעדר מהמרפאה, ימלא הבא אחריו את מקומו. על מנת להקל על עבודת התורנים (אשר כל אחד מהסטודנטים יעשה בתורו) מתבקשים הסטודנטים לדאוג לניקיון חדרי הרנטגן, חדרי הפיתוח, המעבדה הטכנית וסביבת העבודה בכל קומה.

אין בסעיף זה להסיר את האחריות האישית של כל סטודנט לניקיון היחידה הדנטלית שלו במהלך העבודה, לא כל שכן בסיומה. (כולל סביבת העבודה : משטחי העבודה, כיורים וכ"ו) בסיום העבודה יש לסגור את היחידה הדנטלית בהתאם להדרכה שניתנה על-ידי טכנאי בית-הספר עם תחילת הלימודים הקליניים. אין לתלות על קירות המרפאות דבר למעט שעון. הדבקת פוסטרים מותרת על קירות העץ ביחידות הדנטליות בלבד ולאחר קבלת אישור ממנהל המרפאות. פוסטרים אלה יוסרו בסיום שנת הלימודים.

7. הופעת סטודנטים במרפאות

כל סטודנט/ית יופיע למרפאות עם חלוק נקי הנושא תג שם. אין להופיע למרפאות עם לבוש או הופעה שאינם הולמים. (מכנסיים קצרים, סנדלים, שיער ארוך פזור, ללא תגלחת, וכד') הכניסה לקפיטריה בחלוק – אסורה. נוהלי התנהגות במרפאה מפורטים בידיעון - חובה לעיין בהם ולנהוג בהתאם.

8. רישום בעט אדום ברשומה ו/או בפנקס ההשגים - שמור למנהל המרפאות בלבד.

המסמך הנוכחי מפרט את הנקודות הבסיסיות ואינן מהווה תחליף להנהלים המופיעים ב"ידיעון". במקרים של אי-בהירות בהוראות - אנא פנה למנהל המרפאות או למי שהוסמך על-ידו.

9. ענישה

תלמיד שלא יעמוד באחד או יותר מהנהלים הנ"ל יקרא לברור בפני מנהל המרפאות. למנהל המרפאות סמכות להשעות את התלמיד מפעילות במרפאה לתקופה של עד שבעה ימים. במידה ולאחר תקופת זמן זו לא יתוקן המצב לשביעות רצונו של מנהל המרפאות יובא דיונו של התלמיד בפני ועדת מורים לענייני תלמידים או לוועדת הפקולטה לרפואה למקצוענות.

ההקפדה על נוהלי ביה"ס הינה לתועלת ורווחת כל באי בית הספר.

בטיחות במעבדה

כל סטודנט בביה"ס לרפואת שיניים חייב להכיר ולמלא אחרי הוראות הבטיחות הכלליות של האוניברסיטה מס' 07-302. הפקולטה לרפואה מפרסמת חוברות הכוללות דברי הסבר בנושאים : עבודה עם חומרים ביולוגיים, חומרים כימיים, חומרים רדיואקטיביים, לייזרים. בביה"ס פועלת ועדת בטיחות המטפלת בבעיות הבטיחות והגהות, תפקידה כולל שמירה על רמת המודעות של חברי הסגל והסטודנטים בנושא הבטיחות.

כללי עבודה במעבדה

העבודה במעבדות תתבצע בנוכחות מדריך או עובד מעבדה מאנשי הסגל. סטודנט אינו רשאי להישאר לבדו במעבדה לאחר שעות העבודה. אין לבצע עבודה במעבדה בשבתות או בחגים. נושא העבודה, תהליכי העבודה, דרכי הביצוע, בחירת ציוד ומכשור (כל עוד הוא במצב תקין) ייקבעו ע"י המדריך, וכך גם חומרי העבודה.

עבודה עם חומרים מסוכנים כגון: חומרים רעילים, מסרטנים, מזהמים, רדיואקטיביים, מותרת רק לאחר קבלת ייעוץ, מהרכזים המקצועיים, ורישוי לעבודה עם חומרים רדיואקטיביים. המדריך יקבע סידורי עבודה מיוחדים, והוא יפקח על העבודה באופן צמוד. לבוש הסטודנט וציוד המגן האישי יקבעו לפי סיכוני עבודה. הסטודנט חייב להשתמש בהם. הסטודנט ימשיך בעבודתו, כל זמן שהיא מתבצעת ללא תקלות. ברגע של תקלה, עליו להפסיק מיד את העבודה ולפנות למדריך.

אסור לסטודנט להוציא מחדר העבודה פריטי ריהוט או מכשירים, עם או ללא חומרים, אל הפרוזדורים או למקום אחר, בו הם עלולים להפריע למילוט מהמקום, או לסכן ציבור אחר. על הסטודנט להכיר את המעבדה, תוך הדגשה על הכרת: מיקום האריזות של חומרים מסוכנים (מוצקים, נוזלים, גזים), סמליהם ואופן העבודה עם חומרים אלו בבטיחות; הסידורים והמגבלות להשלת פסולת מוצקה רעילה, מזוהמת, מסרטנת, רדיואקטיבית, דליקה, קורוזבית וכו'; הסידורים והמגבלות לשפיכת הנוזלים המזיקים מהסוגים הנ"ל; הסידורים והמגבלות המיועדים להגן על האנשים העובדים באותו חדר או העוברים בקרבת מקום. מיקומם של: ברזים ראשיים

יתוק אספקת גז בישול (גפ"מ) וגזים אחרים לחדר; ברז מים ראשי; מפסק חשמל ראשי; מקלחת הבטיחות ומשטפת העיניים; ציוד לעזרה ראשונה; ציוד מגן אישי (משקפי מגן אטומים, מגן פנים, מסיכת גז, כפפות); ציוד כיבוי אש (מטפים, גלגילון, שמיכה לאדם בוער).

תקרית או תקלה

הסטודנט חייב להכיר את דרכי המילוט מחדר העבודה ומכל חלק של הקומה עד ליציאה מהבניין. עליו להשתתף בתרגיל פינוי לפחות פעם בשנה. אחרי שקיבל הדרכה ותרגול, הסטודנט חייב לדעת, כיצד להתנהג במקרה של תקלה, כולל הפעולות שיש לבצע לפני עזיבת הבניין. הסטודנט יודיע מיד למדריך או לאיש סגל אחר על כל תקלה, תקרית וכו', ויתנהג בהתאם להנחיות שקיבל, כדי לא להסתבך בעצמו או לסבך אחרים. לצורך זה עליו להשתמש ברשימת הטלפונים לשעת חירום הנמצאת על גבי מכשיר הטלפון.

לסטודנט אסור

1. לעבוד עם מכשיר או ציוד אחר שאינו מכיר, שאינו תקין, אינו נקי או שאינו עובר בדיקות בצורה סדירה.
2. לשנות, להוסיף, לבטל, לפרק, להרכיב או לתקן מכשירים המופעלים בחשמל, אביזרים, כבלים, התקעים, מעברים או שקעים או כל חלק ממערכת החשמל.
3. לשנות, להוסיף, לבטל, לפרק, להרכיב או לתקן מכשירים המופעלים בגזים דחוסים מכל סוג.
4. לאכסן דברי מזון ושתייה, להכין מזון או לאוכלו בחדרי מעבדה.
5. להשתמש בחדר המעבדה, בציוד או חומרים שלא הגיעו אליו דרך מדריכו.

ספרות בנושאי בטיחות נמצאת בספרייה למדעי החיים והרפואה ע"ש גיטר סמולרז.

אביזרי הוראה

ההוראה וההדרכה במקצועות הדנטאליים נעשית בציוד המחשה הנמצא ברשות ביה"ס. ציוד זה כולל דגמים לעבודה טכנית, ראשי דמי לעבודה קלינית וראשי דמי להוראת רנטגן. לביה"ס ספרית שקופיות וסרטים בנושאים פרה-קליניים, ציוד טלוויזיה צבעונית במעגל סגור, באמצעותו ניתן להקרין סרטים מוכנים, וכן לצלם ולהראות טיפולים המתבצעים במרפאה, או הדגמות מעבדה. במסגרת הלימודים מפקיד ביה"ס ברשות הסטודנט ציוד ואביזרים רבים.

הציוד והמכשירים ימסרו לידי הסטודנט כנגד התחייבות או שיק בטחון, הכל לפי החלטת הנהלת ביה"ס, חתומה מצידו להחזרת המכשירים תקינים ובשלמותם עם תום לימודיו. סטודנט אשר לא יחזיר מכשיר או מכשירים, או אשר יחזיר מכשירים במצב בלתי תקין, יחויב בתשלום אשר יכסה רכישת מכשיר חליפי חדש על ידי ביה"ס.

הקפדה על שימוש נכון וזהיר בציוד, תאפשר תפקודו התקין של הציוד, אשר מיועד לשרת את הסטודנט ולאפשר לו תפקוד יעיל בלימודיו. ביה"ס יעשה הכל כדי לסייע לסטודנט לשמור על תקינותו של הציוד; יחד עם זאת, לא יוכל ביה"ס להתעלם מהזנחה, מחוסר תשומת לב או מאי-הקפדה בשמירת הציוד.

אם תתגלה רשלנות בשימוש או בשמירה על תקינותו של הציוד יחויב הסטודנט בערך הכספי של הנזקים שייגרמו באשמתו. במקרה של ספק או אי בהירות, על הסטודנט לפנות למדריך או למנהל המרפאה כדי לקבל הנחיות מתאימות.

מרפאות קיץ

בתקופת חופשת הקיץ בין השנים ה'ו' עשויות להתקיים מרפאות קיץ בכפוף להחלטת וועדת הוראה באותה שנת לימודים. מרפאות הקיץ תהיינה **רשות**, לסטודנטים אשר **השלימו את הדרישות הקליניות בשנה ה'**. ההישגים ששיגו סטודנטים אלה במרפאות הקיץ ירשמו לזכותם בשנה ו'. מרפאות הקיץ יתקיימו בחודשים יולי, ספטמבר, אוקטובר אם תהיה דרישה מספקת מצד הסטודנטים ובהתאם לזמינות המדריכים הקליניים. ().

נוהלי המרפאה/מעבדה

1. יש להקפיד על הופעה נקיה ומסודרת. אין להסתובב במרפאה/מעבדה ללא חלוק נקי.
2. אין לעשן במרפאות ובמעבדות.
3. אכילה או שתיה במרפאה, במעבדה ובחדרי ההרצאות - אסורים.
4. יש לדאוג לניקיון המרפאה והמעבדה, וכן לניקיון המעבדה הטכנית, חדר הרנטגן וחדר פתוח הצילומים בקומת המרפאות. אחריות על ביצוע הוראה זו חלה על ועד הכיתה.
- בתחילת שנת הלימודים יארגן ועד הכיתה את רשימת התורנים. את הרשימה יש להעביר לאחראי על המעבדה הטכנית ולמנהל המרפאה עד תום השבוע השני של הלימודים. עותק של רשימת התורנים ימצא גם במעבדה ובמרפאות הסטודנטים.
- התורן גם יוודא בסוף יום העבודה את ניקיון המתקנים הבאים: מעבדה טכנית, חדר רנטגן וחדר פיתוח בקומה הקלינית.
- בכל מקרה שהתורן יעדר מהמרפאה, ימלא הבא אחריו ברשימה את מקומו.
5. יש לשמור על הניקיון והתקינות של המכשירים במעבדה הטכנית בחדר הצילום ובחדר הפיתוח, ועל יתר המתקנים בבית הספר.
6. יש לדאוג לשלמותה ולתקינותה של עמדת הטיפול. על כל תקלה בציוד של המרפאה, יש להודיע לסייעת האחראית, ובמידה והתקלה לא תוקנה תוך שבועיים, על הסטודנט להודיע אישית למנהל המרפאה.
7. כל סטודנט אחראי לציוד שנמצא ברשותו, לניקיונו, לשלמותו ולתקינותו, וכן לטיפול השגרתי בו.

נוהלי קבלת מתרפאים לטיפול על ידי סטודנטים

1. סטודנט הזקוק למתרא חדש, יפנה למנהל המרפאות או ל"וועדת המתרפאים".
2. אין לקבל מתרא לטיפול מבלי שנבדק, מוין ואושר ע"י מנהל המרפאות או מי מטעמו. אסור לסטודנט להביע הסכמה לקבלת מתרא חדש לטיפול, במידה והדבר עלול לגרום לדחייה או עיכוב הטיפול במתראים הנמצאים כבר בטיפולו.
3. הסטודנט אחראי להזמנת המתרפאים שלו לטיפול במרפאה. הסטודנט יחזיק ברשותו יומן הזמנת המתרפאים, ובו רשימה מעודכנת של המתרפאים הכוללת: שם המתרא, מס' התיק, טלפון בבית ובמקום העבודה. הסטודנט ירשום את מועד הזמנת המתרא ביומנו האישי. בנוסף, יש למלא טופס "הזמנה למרפאת שיניים", כאשר המקור יימסר למתרא וההעתק יימסר למשרד הקבלה, אשר יכין את תיק המתרא ליום הנקוב בהזמנה. את ההעתק למשרד הקבלה יש למסור למשרד ביום מסירת ההזמנה למתרא. במתרא בסיכון רפואי, ינתן האישור על-ידי אחד ממורי הקורס לאבחנה ותכניות טיפול. אין להפסיק בשום מקרה טיפול במתרא ללא אישור ממנהל המרפאות. סטודנט חייב לדווח אישית על אי-הופעת מתראים למנהל המרפאות.
4. לכל מתרא המתקבל לטיפול אצל סטודנט:
 - א. יפתח "תיק מתרא" – הרשומה הרפואית (התיק יפתח במשרד הקבלה).
 - ב. המתרא ירשם ברשימת המתראים שבפנקס ההישגים.
 - ג. מנהל המרפאות או מי שהוסמך על ידו יאשר בחתימת ידו את העברת המתרא לטיפולו של הסטודנט.

בכל מקרה (כולל "חריגים") ימולא "טופס בדיקה כללי", תבוצע בדיקת ראש-צוואר ובדיקת חלל הפה וכל בדיקה רלוונטית נוספת הנדרשת בהתאם למצבו של המתרא כגון בדיקה רנטגנית, בדיקות דם וכו'.

רשאים לחתום על טופס זה מורי הקורס לאבחנה ותכניות טיפול או מי שהוסמך על ידם.

5. מתרפא הסובל ממחלה סיסטמית יש גם לרשום במחברת "מתרפאים בסיכון רפואי" מיד עם קבלתו, לסמנו בפנקס ההישגים ולדווח מידי טרימסטר למורי הקורס "מתרפא בסיכון רפואי" על התקדמות הטיפול.

עם סיום הטיפול במתרפא בסיכון רפואי יוגש דו"ח למורי הקורס "מתרפא בסיכון רפואי" בהתאם להנחיות המפורטות בקורס "מתרפא בסיכון רפואי".

נוהלי רישום ומילוי טפסים לטיפול במתרפאים

לכל מתרפא המופנה לטיפול אצל הסטודנטים יפתח תיק מתרפא. בביקור הראשון יודא הסטודנט שהמתרפא חתם על "דף הסבר למתרפא".

בזמן הבדיקה הראשונית של המתרפא, ימלא הסטודנט "דף בדיקה כללית" ובסופה של הבדיקה יחתים את המדריך.

כל ביקור של המתרפא ירשם ב"דף הטיפולים" בצורה מפורטת ומדויקת, בכתב ברור וקריא. כל פעולה קלינית חייבת להיות חתומה על ידי מדריך. אחריות החתמת המדריך חלה על הסטודנט. אם המדריך חתם בצורה לא קריאה, יבקש הסטודנט מהמדריך להטביע את החותמת או ירשום את שם המדריך בצורה ברורה.

טופס שאינו חתום על ידי מדריך אינו בר תוקף ואין להתייחס אליו כאל מסמך לביצוע טיפולים על פיו.

סטודנט ירשום בצורה ברורה וקריאה את שמו בכל מקום שנדרש לחתום. לאחר הטיפול יחזיר המתרפא את התיק אל המשרד לצורך ביצוע חיוב כספי. סטודנט חייב לדאוג אישית שהתיק יוחזר למשרד.

חל איסור מוחלט על החזקת תיק המתרפא ברשות הסטודנט, מלבד בזמן הטיפול.

אם סטודנט מבקש לעיין בתיק, יוצא התיק מהמשרד בציון התאריך וההערה "עיון בתיק". כאשר מתרפא לא הופיע לטיפול ירשם הדבר ב"דף טיפולים" בציון תאריך ובחתימת מדריך. אם הודיע המתרפא מראש על כך, ירשם הדבר בציון ההודעה.

למתרפאים אשר לא הופיעו לטיפול ללא הודעה מראש, ישלח מכתב התראה והעתק ממנו יתויק בתיק המתרפא. על מכתב ההתראה רשאי לחתום מנהל המרפאות או מי שהוסמך על ידו.

כל טיפול מוגמר (אפילו שיחזור לא מלוטש), כתר (אפילו מודבק זמנית), סתימת שורש, עקירה וכיו"ב ירשם בעמודה "טיפול מוגמר" בצורה הבאה:

- א. ירשם מספר שן או שיניים
- ב. שיחזור אמלגם או קומפוזיט, עם או בלי פינים, תיאור משטחים (O MO MOD)
- ג. סתימת שורש, בתוספת רישום "אורך עבודה", מספר המכשיר האחרון ומספר תעלות השורש
- ד. עקירה או עקירה כירורגית
- ה. כתר
- ו. גשר
- ז. גמר סילוק אבנית ברבע פה וכיו"ב

עמודה זו משמשת לגביית כספים ויש להקל על המשרד במשימה זאת. ב"דף טיפולים" יש לרשום ולהחתיים את המדריך על כל פעולה על אף שפעולה זו נרשמה ונחתמה בטפסים המחלקתיים הספציפיים (לדוגמה "טופס ביצוע תותבת חלקית" או "טופס אבחנה וטיפול אנדודונטי").

טפסים מחלקתיים מהווים מסמך פנים-מחלקתי, בעוד ש"דף טיפולים" הוא מסמך רפואי, שתפקידו לשקף את מהלך הטיפול הניתן למתרפא.

טפסים יישארו בתיק המתרפא עד למסירתם למחלקות המתאימות. "דו"ח ביצוע שיחזור" - ימולא בכל מקרה של ביצוע שיחזור.

- "טופס טיפול אנדודונטי" - ימולא בכל מקרה של טיפול אנדודונטי
- "טופס ביצוע טיפול כירורגי" - ימולא בכל מקרה של פעולה כירורגית.
- "טופס בדיקה לילדים" - ימולא לכל ילד שמקבל טיפול.
- "טופס בדיקה פרוטטית" - ימולא בכל מקרה של התחלה של עבודה פרוטטי.
- "טופס בדיקה פריודנטלית" - ימולא בכל מקרה של התחלת טיפול פריודנטלי.
- בכל מקרה אין להתחיל טיפול במטופל טרם חתימתו על תכנית טיפול ממוחשבת המונפקת על ידי משרד הקבלה.

אישור לביצוע טיפול פרוטטי

אין להתחיל בעבודה פרוטטית עד לקבלת "אישור לביצוע טיפול פרוטטי" המהווה הוכחה, שהמתרפא התחייב / שילם עבור העבודה הפרוטטית.

- יש לשים לב לפרוט העבודה שלגביה התחייב המתרפא מבחינה כספית.
1. לפני תחילת העבודה הפרוטטית יפנה הסטודנט **יחד** עם המתרפא למשרד הקבלה והמתרפא יסדיר את אופן התשלום עבור העבודה הפרוטטית.
יש לחייב רק את אותו החלק של השיקום שיתבצע בעתיד הקרוב ולכל עבודה נוספת יש להמציא התחייבות נפרדת.
 2. על כל חלק המהווה יציקה אחת (כתר, גשר) או על כל תותבת (חלקית או שלמה) יינתן על ידי המשרד **מספר אישור** נפרד על גבי טופס "אישור לביצוע טיפול פרוטטי".
- לדוגמה: אם באותו זמן מבצעים שני כתרים בודדים 14,15 וגם גשר 25-27 - יינתנו שלושה אישורים נפרדים.
3. על גבי טופס "הזמנת עבודה ממעבדה" (כרטיס מעבדה), ירשם מספר האישור המתייחס לעבודה הספציפית המתבצעת. יתכן שבאותו זמן ולאותו מטבע יצורפו מספר כרטיסי מעבדה, אולם לכל אחד יהיה מספר אישור שונה.
גם עבודה זמנית כגון כתר זמני, גשר זמני או תותבת זמנית, חייבת לקבל מספר אישור נפרד.
כל הזמנה למעבדה תהיה על גבי שני כרטיסי עבודה.
משרד הקבלה יטביע מספר אישור בעזרת "נומרטור".
המעבדה לא תקבל הזמנה עם מספר אישור הרשום בכתב יד.
כרטיס העבודה יוחתם בחותמת של משרד הקבלה המאשרת את ההזמנה.
במשבצת "תיאור עבודה" יופיע תיאור העבודה המוזמנת לעבודה אחת בלבד.
כל עבודה שתשלח למעבדה שלא לפי הכללים הנ"ל תוחזר על ידי המעבדה.
אם מעבדה תבצע בטעות עבודה שלא לפי הכללים, התשלום יהיה על חשבון המזמין.
 4. במידה והעבודה המעבדתית לא מתאימה, ויש לחזור על שלב היציקה, ימלא הסטודנט "בקשה לבצוע חוזר של עבודה פרוטטית", יחתים את המדריך וגם את ראש או מרכז המחלקה, ויקבל מהמשרד מספר אישור חדש. לדוגמה: מספר האישור המקורי של כתר על שן 15 היה 100, העבודה נמסרה למעבדה, חזרה למרפאה, הסתבר שיש לחזור עליה (לצקת מחדש), תמולא "בקשה לבצוע חוזר של עבודה פרוטטית", והעבודה תקבל במשרד מספר חדש למשל, 116. יש לרשום בסוגריים את מספר האישור המקורי - בדוגמא שלפנינו יש לרשום כדלקמן: 116 (100). המספר החדש הוא המספר החדש הוא המספר התקף להמשך העבודה.
אם יהיה צורך לחזור על אותה עבודה פעם נוספת - התהליך חוזר על עצמו ומוציאים מספר אישור חדש נוסף.
יש לציין שמדובר רק בביצוע מחדש על ידי יציקה ולא על תהליך מעבדתי של שינוי צבע, הוספת נקודת מגע או הלחמה מחדש אחרי חיתוך.
 5. יחד עם כרטיס העבודה החדש, יש להחזיר למעבדה (ללא דיחוי) את העבודה הפרוטטית הלא מתאימה.
 6. בכרטיס העבודה יש לרשום כל שלב ושלב של העבודה כולל גשר זמני, טרנספר, הלחמות, הוספת "גגון אוקלוזלי" וכיו"ב.
 7. כל שינוי בתכנית הטיפול מחייב חיוב כספי נוסף, ועל כך יש לדווח למשרד הקבלה לפני ביצוע השינוי.
אחריות הדיווח חלה על הסטודנט.
 8. לא מילא הסטודנט הוראות אלה, ההוצאות הכספיות הכרוכות בטיפול יחולו עליו.

אישור לטיפול במתרפאים

1. **מתרפא חדש**
 - א. מתרפא חדש המתקבל לטיפול אצל הסטודנט יעבור ראיון רפואי, בדיקה קלינית, מילוי "טופס בדיקה כללית", ביצוע תבניות לימוד, סטאטוס רנטגני המורכב מצילומים פריאפיקלים (ובמידת הצורך תצלומי נשך) ומילוי "טופס בדיקה רדיולוגית".
 - ב. סטודנט אשר השלים את הדרישות לפי סעיף א' לעיל יפנה אל מורה מהקורס לאבחנה ותכניות טיפול לקבלת אישור להתחלת הטיפול במתרפא, **אך יהיה חייב בתכנית טיפול בכל מחלקה בה המתרפא מטופל.**

ג. במתראפא בסיכון רפואי, יבצע הסטודנט את ההתייעצויות הדרושות תוך פרק זמן שאינו עולה על 30 יום, יכין תכנית טיפול כללית, אותה יציג בפני מורי הקורס באבחנה ותכניות טיפול. אם תכנית הטיפול לא תאושר, יופסק הטיפול במתראפא המוגבל מבחינה בריאותית. סדר הטיפולים הרשום ב"תכנית טיפול כללית" יכול להשתנות בהתאם לדרישות המחלקות השונות.

כל שינוי בתוכן (לא בסדר) של תכנית הטיפול הכללית יירשם בעמודה "שינויים בתכנית הטיפול" וכל שנוי מחייב חתימה של ראש / מרכז המחלקה או מי שהוסמך על ידם. יש לרשום את תאריך ה"שינוי", ב"טופס בדיקה כללית" בסעיף "שינויים בתכנית טיפול".

2. מתראפא ותיק

א. מתראפא ותיק שממשיך להיות מטופל על ידי **אותו הסטודנט** (בשנת לימודים עוקבת) יעבור ראיון רפואי מחדש, ייבדק מחדש וימולא לו "טופס בדיקה כללית" חדש שטעון חתימת מדריך. צילומי רנטגן יבוצעו בהתאם לצורך.

תיערך "הערכה מחדש" (רה-אבלואציה) של מצבו של המתראפא ואם חלו שינויים בתכנית הטיפול היא תעודכן, במחלקה בה מטופל המתראפא. במתראפא בסיכון רפואי תעשה ה"הערכה מחדש" על-ידי מורי הקורס לאבחנה ותכניות טיפול.

ב. מתראפא ותיק שעובר מסטודנט אחד **לסטודנט אחר** יעבור ראיון רפואי מחדש, בדיקה ומילוי "טופס בדיקה כללית" חדש. בנוסף יש לבצע תבניות לימוד חדשות וצילומי רנטגן לפי הצורך. כמו כן יש לבצע הערכה של הסטאטוס הרנטגני הקיים בעזרת "טופס בדיקה רדיולוגית" ולערוך תכנית טיפול מחדש במחלקה בה מטופל המתראפא. מתראפא בסיכון רפואי שעובר מסטודנט אחד **לסטודנט אחר**, תערך לו תכנית טיפול **מחדש** שתוצג בפני מורה הקורס לאבחנה ותכניות טיפול.

ג. לאחר ביצוע הראיון הרפואי, הבדיקה, השלמת תצלומי הרנטגן ותבניות הלימוד-ניתן לקבל אישור לטיפול במתראפא כאמור בסעיף 1ב.

אי סיום טיפול בשנת לימודים אחת

א. לא סיים הסטודנט את הטיפול במתראפא עד סוף שנת הלימודים, חובה עליו להכין רשימה של המתראפאים הנ"ל, תוך פירוט הטיפולים שנותרו לביצוע.

ב. הרשימה תועבר ע"י הסטודנט למנהל המרפאות, אשר יחליט על המשך הטיפול באותו מתראפא (העברה למחזור הבא, המשך טיפול ע"י אותו סטודנט בשנת הלימודים הבאה, או הפסקת הטיפול).

ג. **בסיום שנת הלימודים - ידווח הסטודנט למנהל המרפאות על כל מקרה של שיחזור פרוטטי, אשר לא הודבק סופית. כמו כן, יחתים הסטודנט את המתראפא בתיק המתראפא, שידוע לו שהעבודה הודבקה באופן זמני ויש להדביקה באופן סופי.**

תורנויות במסגרת מרפאות הוראה ויעוץ

שנה ה'

כירורגיה

2 שבועות (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-17:00).

עזרה ראשונה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

רפואת הפה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

מדעי ההתנהגות

2 פגישות של 5 שעות כל אחת (2 ימי ב' בין השעות 00:00-18:00).

רפואת שיניים לילדים

תורנות של יום אחד (יום ה', בין השעות 00:00-13:00).

שנה ו'

כירורגיה

2 שבועות (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-17:00).

עזרה ראשונה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

רפואת הפה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

כאבי פנים ולסתות

2 תורנויות של יום אחד (יום ב' או ד', בין השעות 00:00-13:00).

רפואת שיניים לילדים

תורנות של יום אחד (יום ג', בין השעות 00:00-13:00).

הפרעות במפרקי הלסת

2 תורנויות של יום אחד (ימי ב' 09:00-14:00)

תקנון לימודים

מבנה תכנית הלימודים

לימודים לקראת התואר "דוקטור לרפואת שיניים" (D.M.D)

משך הלימודים הוא 6 שנים.

תכנית הלימודים נחלקת לפי הפירוט הבא:

תכנית לימודים קדם קליניים (3 שנים), לאחר סיום הלימודים הקדם קליניים כנדרש (בציון משוקלל של 60 לפחות), יהיה הסטודנט זכאי לתואר "בוגר במדעי הרפואה" (B.Med.Sc.).

תנאי מעבר ללימודים הקליניים

כדי להמשיך בלימודים הקליניים חייב הסטודנט לסיים את לימודיו הקדם קליניים בציון משוקלל 75 לפחות.

תכנית לימודים קליניים (3 שנים)

לאחר סיום כל החובות כנדרש (כולל עבודת גמר), יהיה הסטודנט זכאי לתואר "דוקטור לרפואת שיניים" (D.M.D).

א. תכנית הלימודים הקדם קליניים:

בשנה א': משאבי הספרייה למדעי החיים והרפואה, חינוך רפואי ותקשורת א', פסיכולוגיה ברפואה, תרבות הרפואה, עזרה ראשונה, מבוא למחשבים, אנטומיה לרפוי"ש, כימיה כללית ופיסיקלית, כימיה אורגנית, מבוא לסטטיסטיקה, מעגל החיים, סוציולוגיה של הרפואה, יסודות ביוכימיים, מולקולאריים וגנטיים של הרפואה (כולל: מבוא לגנטיקה, ביולוגיה מולקולארית, ביולוגיה של התא, ביוכימיה), מבוא לביופיזיקה (כולל: פיזיולוגיה כללית ואקסיטביליות), מבוא לרפואת הפה והשיניים-א', מבוא למיומנויות מנואליות, לימודי בחירה.

בשנה ב': חינוך רפואי ותקשורת ב', משפחה בבריאות ובחולי, פרקי יסוד בתולדות הרפואה, רפואה שואה ותקומה, ביולוגיה של ההתפתחות ואמבריולוגיה הומאנית, חשיבה כמותית ברפואה, מבנה ותפקוד של תאים ורקמות, אימונוולוגיה בסיסית וקלינית, פיזיולוגיה של המערכות, אתיקה רפואית, רפואה ומשפט, הבסיס הגנטי והמולקולארי של המחלות, מבוא למיקרוביולוגיה, מבוא לפרמקולוגיה, מבוא לפתולוגיה, היסטולוגיה אורלית, מיקרוביולוגיה אורלית, מבוא לרפואת הפה והשיניים-ב', ביומכאניקה דנטאלית.

בשנה ג': לימודי מערכות: עצבים, נשימה, לב וכלי דם, מבוא לרפואה קלינית ומערכות, קלרקשיפ ברפואה פנימית (במסגרתו יופנה הסטודנט לבתי חולים לעבודה מודרכת ולצפייה, במטרה להכיר

את נושא האשפוז של החולה ואת הקשר בין רפואה כללית לרפואת שיניים (רדיולוגיה אורלית, מורפולוגיה ואנתרופולוגיה דנטאלית, ביולוגיה אורלית, ביומכניקה, חומרים וטכנולוגיות דנטאליות-א', קריולוגיה, אימונולוגיה אורלית, מבוא למחקר דנטאלי, מדעי ההתנהגות.

ב. תכנית הלימודים הקליניים

כתנאי לכניסתו ללימודים קליניים, יידרש הסטודנט להציג אישור על חיסונים. ראה "חוברת מידע למועמדים לקראת שנת הלימודים תשע"א", בפרק: "המלצות לחיסונים", עמ'.

שנה ד': בשנה זו נכנס הסטודנט למעבדת דמי (פנטום) לרכישת המיומנויות הבסיסיות במקצועות הקליניים ברפואת שיניים. במהלך השנה יקבלו הסטודנטים מתרפאים לבדיקה וטיפול ראשוני.

שנה ה': מוקדשת בעיקר לרכישת ידע ומיומנות בקורסים הדנטאליים הקליניים השונים. בנוסף לכך, יעבדו הסטודנטים בתורנות כירורגית במחלקה לכירורגיה של הפה והלסתות בביה"ס ובבתי-חולים, ובתורנויות במרפאות הוראה ספציפיות בשטחי העזרה הראשונה, רפואת הפה, מדעי ההתנהגות ברפואת שיניים ורפואת שיניים לילדים.

בשנה ו': ימשיכו הסטודנטים בעבודה במרפאות בית הספר ויושם דגש על טיפול דנטאלי כולל ועל רכישת ניסיון מגוון בכל שטחי רפואת השיניים הקלינית. התורנויות בכירורגיה, בעזרה ראשונה, ברפואת הפה ובמרפאת ילדים נמשכות גם בשנה זו, וזאת בכדי להגדיל ולהעשיר את מגוון המקרים והטיפולים בהם מתנסה הסטודנט. בנוסף ישתתפו הסטודנטים בשנה השישית בתורנות המרפאה להפרעות במפרקי הלסת ובפורום תכניות טיפול. עם סיום לימודיו בכל אחד מהקורסים הקליניים יבחן הסטודנט בבחינת גמר באותו קורס. במהלך לימודיו יבצע הסטודנט עבודת גמר עפ"י הנחיות בהמשך. הגשת עבודת הגמר היא תנאי הכרחי לקבלת התואר "דוקטור לרפואת שיניים".

פטור מלימודים פרה-קליניים

1. סטודנט שסיים קורסים במקצועות פרה-קליניים במוסד אקדמי בישראל או בחו"ל במשך 3 השנים האחרונות לפני קבלתו לביה"ס לרפואת שיניים, רשאי לבקש פטור מלימוד אותו קורס במסגרת ביה"ס.
2. ביה"ס יפטור סטודנט כנ"ל במידה והוכיח רמת לימודים מקבילים ושווים בתחום זה. כל מקרה ידון לגופו, לפי הנוהל שנקבע.
3. אשור על פטור מלימודים פרה-קליניים יהיה בתוקף רק אם הוצא ע"י מזכירות ביה"ס.
4. ציון המהווה בסיס לפטור, אינו נכלל בשקלול ציון הגמר.

תקנון הבחינות והערכת הישגים

1. הבחינות תכלולנה את כל החומר המפורט בתכנית הלימודים, לרבות חומר שהועבר בשיעורים, בתרגילים, במעבדות ובקריאת חובה. הבחינה תהיה בכתב, בע"פ, מעשית, או שילובם.
2. במידה והבחינה מורכבת משילוב מספר חלקים (מעשית, בע"פ או בכתב), על הסטודנט לקבל ציון עובר בכל אחד מחלקי הבחינה. כישלון באחד מחלקי הבחינה פירושו כישלון בקורס.
3. בכל קורס קליני יורכב הציון הסופי מציון של מבחן עיוני ומציון על מבחן מעשי ו/או על העבודה המעשית במשך השנה. כישלון באחד משני החלקים פירושו כישלון בקורס.
4. חובה על כל סטודנט להשתתף בכל הבחינות ולסיים את העבודות שהוטלו עליו, בהתאם למועדים שנקבעו. חובה על כל הסטודנטים לגשת לבחינה במועד א'. סטודנט שנכשל במועד א', או שנעדר מסיבה מוצדקת, תינתן לו אפשרות לגשת לבחינה במועד א'. מתכונת הבחינה במועד ב' אינה חייבת להיות זהה לזו של מועד א', אך על אחראי הבחינה להודיע מראש מה תהיה המתכונת.
5. סטודנט שנבחן בבחינה המורכבת מחלקים, ונכשל באחד או יותר מחלקי הבחינה, לא יהיה חייב להבחן במועד ב' על כל חלקי הבחינה, אלא רק על החלקים בהם נכשל. חריג לכך הם הקורסים הקליניים. סטודנט שנכשל בקורס קליני בחלק המעשי חייב להבחן גם בחלק העיוני במקצוע בו נכשל.
- היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.
6. היעדרות מבחינה ללא סיבה מוצדקת כמוה ככישלון בבחינה. אישור על סיבת ההיעדרות (מילואים או מחלה) יוגש למזכירות הסטודנטים.
7. אם ניתן אישור להיעדרות מבחינה (למשל בגין שירות מילואים או מחלה) ייגש הסטודנט לבחינה במועד ב'. אם ייכשל במועד ב' ייקבע לו מועד נוסף.
8. בחינות מועד א' תתקיימנה אך ורק בעת החופשות ובסוף שנת הלימודים.
9. בחינות מועד ב' תערכנה עם סיום שנת הלימודים או לפני תחילת שנת הלימודים הבאה. בשנים הקליניות (ד-ו) לא יקבע מועד מיוחד לשיפור ציון חיובי.

סדרי בחינות מיוחדים

סטודנטים בעלי לקויות למידה המבקשים התאמות בבחינות חייבים לעבור אבחון בשירות הפסיכולוגי של דקאנט הסטודנטים (בניין מיטשל, חדר 222, טלפון 6408555). זאת גם אם בידם אבחונים קודמים.

בחינה בע"פ:

1. בעת הבחינה יהיו נוכחים לפחות שני בוחנים, במקרים מיוחדים בבחינה מעבדה ובמיקרוסקופיה ועל סמך אישור מראש ביה"ס ניתן יהיה לקיים בחינה בה יהיה נוכח בוחן אחד.
2. אין לערער על בחינה בע"פ שנכחו בה יותר מבוחן אחד.

בחנים

המורים רשאים לקיים בחנים בכל המקצועות הנלמדים ולא יותר משני בחנים בשבוע. הבחנים מקיפים את החומר הנלמד באותו פרק זמן, בהתאם לקביעת המורים. המורים רשאים להביא בחשבון תוצאות בחנים אלה בעת קביעת הציון הסופי בקורס. הבחנים יתואמו עם מזכירת סטודנטים.

נוהל הסתייגות-ערעור על בחינה

הסתייגות מבחינה:

1. בתום הבחינה ניתן להסתייג ממרכיבי הבחינה (כגון: ניסוח לא ברור של השאלות, שאלות המתייחסות לחומר שלא נכלל בקורס, או במבחני "שאלון רב-ברירה", מספר תשובות נכונות לשאלה וכד').
ההסתייגות תוגש ע"ג טופס הסתייגות שימצא במזכירות הסטודנטים ותטופל ע"י מרכז הבחינה.
2. את טפסי הסתייגות יש למלא מיד עם תום הבחינה. ניתן להגיש ערעור אישי ע"י הסטודנט בלבד, או ערעור כיתתי ע"י ועד הכיתה.

ניתן לערער על ציון בחינה בדרכים הבאות:

1. סטודנט רשאי לערער על ציון הבחינה בכתב, עד שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה.
2. סטודנט זכאי לקבל דווח על תוצאות בחינתו (במבחן רב-ברירה, דוגמת שאלון + כרטיס קידוד), ולעיין בגיליון הבחינה והתוצאות בנוכחות איש סגל.
3. ערעור אישי יוגש במזכירות סטודנטים ע"ג טופס מיוחד ועל הסטודנט לנמק באופן ענייני את הערעור.
4. בעקבות ערעור ניתן להעלות, להוריד או להשאיר ללא שינוי את הציון. אם בעקבות ערעור מאתרים שאלה שגויה, יתוקנו ציוני כל הסטודנטים בהתאם (גם אם הדבר קורה לאחר פרסום התוצאות).
תוצאות הערעור ידווחו למזכירות סטודנטים וזו תדווח עליהן לסטודנטים.

ציונים במחלקות הקליניות על עבודה מעשית (פנטום או מרפאה)

לכל טיפול מוגמר בקורס קליני יינתן ניקוד ו/או ציון. הניקוד יינתן עבור הספק וכל מחלקה תקבע את הדרישות הכמותיות המינימאליות (MINIMAL REQUIREMENTS). הציון לכל מטלה יינתן על פי איכות הביצוע. הניקוד והציון, כל אחד בנפרד, יהיו תנאי הכרחי אך לא מספיק כדי לקבל את הציון הקליני הסופי בקורס.

כשלוש בחלק הקליני במקצוע מהווה כשלוש בקורס כולו. הציון הקליני הסופי יהווה שקלול הציונים הנפרדים (וכן בחינה מעשית באותן מחלקות קליניות בהן קיימת בחינה כזאת), וזאת בתנאי שהסטודנט יעמוד במינימום הניקוד הדרוש כמוזכר לעיל. אם הציון הסופי של הטיפול במתפא יהיה "נכשל" לא יינתן ניקוד על העבודה ובפנקס ההישגים ירשם ניקוד - 0. בכל מקרה של טפול מוגמר (גם אם לא קיבל הסטודנט ניקוד עבורו - עקב ציון נכשל) יירשם טיפול זה בתיק המתפא בעמודת הטיפול המוגמר, והמדריך האחראי יחתום על כך (כדי שאפשר יהיה לחייב את המתפא עבור הטיפול). סולם הציונים ומשקלם היחסי נקבע לפי החלטת כל מחלקה. לאחר גמר ביצוע כל טיפול, יימסר הטופס למדריך האחראי, אשר מונה ע"י המחלקה לשם כך, והוא בלבד יעביר את הניקוד והציון לכל טפול מוגמר לפנקס ההישגים של הסטודנט ויחתום עליו.

הסטודנטים, אשר בסוף הטרימסטר לא יעמדו בתנאים ההכרחיים של ניקוד וציון, יוזמנו לשיחה ע"י המדריך האחראי במחלקה. סיכום השיחה יועבר בכתב לחונך הכיתה ולתיקו של הסטודנט, באמצעות מזכירות הסטודנטים, אשר תרכז את הניקוד והציונים.

תנאי מעבר בשנים הקליניות (שנים ד',ה',ו')

הגדרות

- א. "קורס קליני" – כל קורס הנלמד בשנים הקליניות (לרבות הקורסים הנלמדים בטרימסטר השלישי של שנה ג'), במסגרת בית הספר לרפואת שיניים.
- ב. "קורס קליני מעשי" – קורס המיועד להקנות לסטודנט מיומנות ידנית (מנואלית) קלינית לצורך טיפול בפועל במתראפ. בהתאם לאמור לעיל, יכללו כל הקורסים הקליניים (פנטום ו/או מרפאה) של המחלקות: שיקום הפה, אנדודונטולוגיה, פריודונטיה, פדודונטיה, כירורגיה וקורס רדילוגיה של המחלקה לפתולוגיה אורלית ולרפואת הפה, העונים על הקריטריון כפי שנוסחו בהגדרה זו.
- ג. "מרפאת/מעבדת השלמה" – מרפאה או מעבדה המתקיימת לאחר סיום שנת הלימודים הרגילה והמיועדת לאפשר לסטודנט להשלים את המטלות הדרושות לצורך מעבר לשנה הבאה. בהגדרה זו כלולים גם הלימודים במעבדת הפנטום.
- ד. המושג: "מרפאות מועד ב'" המופיע בידיעונים קודמים, ימחק בכל מקום בו הוא מופיע, ובמקומו יבוא: "מרפאות השלמה".

1. סטודנט אשר יכשל בשלושה קורסים או יותר בכל אחת משנות לימודיו הקליניים בבית הספר לרפואת שיניים, יופסקו לימודיו בביה"ס לרפואת שיניים לצמיתות, בהתאם ל"נוהל הפסקת לימודים", כהגדרתו להלן.
2. סטודנט אשר נכשל בקורס אחד בלבד במהלך שנת הלימודים, וכן ממוצע ציוניו בשאר הקורסים באותה שנה, אינו גבוה מ-65, או לחלופין סטודנט אשר נכשל בשני קורסים באותה שנת לימודים - אם התקבלה חוות דעת ממורים אשר לימדו את אותו סטודנט, כי הוא אינו מתאים מבחינת כושרו האקדמאי להמשיך בלימודים בבית הספר לרפואת שיניים - יועלה עניינו בפני ועדת הוראה. החליטה ועדת הוראה כי יש להפסיק את לימודיו של הסטודנט בבית הספר יועבר ענינו לטיפולו של ראש בית הספר. ראש בית הספר ייפגש עם הסטודנט ויודיע לו על ההחלטה. הסטודנט יהיה רשאי לערער על ההחלטה בפני ועדת סטודנטים עליונה. הוועדה תיפגש עם הסטודנט ועם המורים, ותחליט על מעמדו של הסטודנט. החלטתה של ועדת סטודנטים עליונה הינה סופית ובלתי ניתנת לערעור.
3. סטודנט אשר נכשל באחד או בשני קורסים בכל אחת משנות לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים, יהיה רשאי לעבור לשנת הלימודים הבאה, בכפוף לתנאים כדלקמן:
 - (א) סטודנט אשר נכשל באחד או בשני קורסים עיוניים או בחלק העיוני בלבד של קורס/ים קליני/ים-מעשי/ים, יוכל להיבחן פעם נוספת בבחינות אותם קורסים, בהתאם למועדים שיפורסמו ויהיה מחויב להשיג ציון עובר באותם קורסים לא יאוחר מתחילת טרימסטר ב' של השנה הבאה. סטודנט אשר נבחן בקורסים כאמור בסעיף קטן (בס"ק) זה ולא הצליח לקבל ציון עובר בכל הקורסים הנ"ל, בין שניגש לבחינה נוספת ובין שלא, לא יהיה זכאי להמשיך ללמוד בשנת הלימודים הבאה, אך יהיה רשאי לחזור על שנת הלימודים הקודמת, בכפוף לנוהלי בית הספר לרפואת שיניים. סטודנט אשר נבחן בקורסים כאמור בסעיף קטן זה ולא הצליח לקבל ציון עובר באחד הקורסים – יועבר עניינו לדיון בוועדת הוראה אשר תקבע האם יוכל להמשיך ללמוד בשנת הלימודים הבאה.
 - (ב) סטודנט אשר נכשל בקורס/ים קליני/ים-מעשי/ים (אחד או שניים) בחלק המעשי (פנטום או מרפאה) לא יהיה רשאי להתחיל את שנת הלימודים הבאה, אלא אם כן השיג ציון עובר באותם קורסים לפני תחילת שנת הלימודים הבאה. הסטודנט לא יהיה זכאי לעבור לשנת הלימודים הבאה, אך יהיה רשאי לחזור על שנת הלימודים הקודמת, בכפוף לנוהלי בית הספר לרפואת שיניים.
 - (ג) סטודנט אשר נכשל בקורס קליני מעשי בחלק המעשי בלבד יהיה חייב להבחן גם בחלק העיוני באותו מקצוע.

ד. סטודנט אשר בהתאם לתנאי סעיף זה, יחזור על שנת לימודים יחויב להשיג ציון עובר בכל המקצועות בו/בהם נכשל, בהתאם לנוהלי אותם קורסים. מבלי לגרוע מהאמור לעיל בס"ק זה, יחויב אותו סטודנט, כתנאי מעבר לשנת הלימודים הבאה להשתתף בכל הקורסים הקליניים-מעשיים האחרים הנערכים באותה שנה גם אם קיבל בהם בעבר ציון עובר. היקף המטלות וההשתתפות בקורסים אלו יתואם באופן פרטני עם ראשי המחלקות הרלוונטיות, בהתאם לשיקול דעתם הבלעדי של אותם ראשי מחלקות. על אף האמור לעיל, לא תחול על הסטודנט חובה להיבחן בקורסים אלו, כתנאי מעבר לשנת הלימודים הבאה.

ה. מבלי לגרוע מהאמור לעיל בסעיף 4: במידה ומתווסף קורס או קורסים חדשים בשנת הלימודים עליה חוזר הסטודנט, יחויב אותו סטודנט, כתנאי מעבר לשנת הלימודים הבאה, להשתתף ולעמוד בכל הדרישות של הקורסים החדשים.

4. סטודנט אשר חזר על שנת לימודים, ולא הצליח להשיג ציון עובר בשני קורסים או יותר - יופסקו לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים לצמיתות, בכפוף לאמור בתקנון זה. נכשל בקורס אחד בלבד - יועבר ענינו לדיון בוועדת הוראה אשר תקבע האם יוכל להמשיך ללמוד בשנת הלימודים הבאה בבית הספר לרפואת שיניים.

5. סטודנט המבקש לקחת שנת חופשה מלימודיו בשנים הקליניות (להלן: "תקופת ההפסקה") יהיה חייב לקבל את אישור ראש ביה"ס לכך בכתב, ולפחות 60 יום מראש לפני תחילת שנת הלימודים הבאה. האישור יכלול את התנאים להמשך לימודיו בבית הספר, לרבות הערכה מחדש של מיומנויות הסטודנט בקורסים הקליניים.

6. סטודנט אשר לא חזר ללימודים בשנת הלימודים הבאה מיד אחרי תקופת ההפסקה המאושרת, או שהפסיק את לימודיו ללא אישור, יופסקו לימודיו בבית הספר לצמיתות, בכפוף לאמור בתקנון זה.

נוהל הפסקת לימודים של סטודנט

סטודנט שהתקיימו בו אחד התנאים המפורטים לעיל בנושא הפסקת לימודים יחולו עליו הנהלים כדלקמן:

1. ענינו של הסטודנט יועלה לדיון בוועדת הוראה. במידה שוועדת ההוראה תקבע כי התקיימו התנאים להפסקת לימודיו של הסטודנט בבית הספר תועבר הודעה על כך לראש בית הספר.
2. ראש בית הספר יוציא לסטודנט הודעה רשמית בנושא הפסקת לימודיו.
3. הסטודנט יהיה רשאי לערער על החלטה בפני ועדת סטודנטים עליונה בתוך 30 ימים ממועד משלוח החלטת ראש בית הספר לסטודנט. במידה שוועדת סטודנטים עליונה תחליט כי יש מקום לאפשר לסטודנט להמשיך בלימודיו, יוחזר ענינו לוועדת ההוראה אשר תקבע את התנאים להמשך לימודיו של הסטודנט בבית הספר. במידה שוועדת סטודנטים עליונה תדחה את ערעורו של הסטודנט יופסקו לימודיו בבית הספר לצמיתות. החלטתה של ועדת סטודנטים עליונה הינה סופית ולא ניתנת לערעור נוסף.

נוהלי קיום מרפאות/מעבדות השלמה

- א. מרפאות ההשלמה יתקיימו לאחר סיום שנת הלימודים, ויסתיימו לא יאוחר מ-14 יום לפני תחילת שנת הלימודים הבאה.
- ב. מועדי פתיחת מרפאות/מעבדות ההשלמה בכל מקצוע יקבעו על ידי ראשי המחלקות וידווחו למזכירות הסטודנטים.
- ג. על ראשי המחלקות לדווח למזכירות הסטודנטים על ציוניהם הסופיים של כל הסטודנטים, כולל אלו שהשתתפו במרפאות/מעבדות ההשלמה לא יאוחר מ-14 יום לפני תחילת שנת הלימודים.
- ד. על אף האמור בתקנון זה, היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות במקצוע מסוים אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני-מעשי של הקורס.

נוהלי מרפאות השלמה (שנה ה')

- א. מרפאות השלמה יתקיימו לאחר סיום שנת הלימודים ויסתיימו לא יאוחר מ-30 יום לפני תחילת שנת הלימודים הבאה.
- ב. רק סטודנט שצבר לפחות 75% מהדרישות הקליניות במקצוע מסוים זכאי להשתתף במרפאות השלמה קליני במקצוע זה.

בחינות סיום

1. בשנה ו' תתקיימנה בחינות סיום בקורסים שנלמדו לאורך שלוש השנים הקליניות.
2. סטודנט שנכשל בשתי בחינות או יותר, או שנכשל בבחינה אחת וממוצע ציוניו למטה מ-65, יחזור וילמד בביה"ס, ויבחן בכל הקורסים הקליניים בהם היו ציוניו פחות מ-80.

הפסקת לימודים

- א. הפסקת לימודים ביוזמת המוסד תיתכן במקרים הבאים:
 1. עבר התלמיד עבירת משמעת וועדת המשמעת האוניברסיטאית הורתה על הפסקת לימודיו.
 2. לא הסדיר את תשלום שכר הלימוד ורשויות האוניברסיטה הורו על הפסקת לימודיו.
 3. לא עמד בתנאי המעבר כמפורט בתקנון "תנאי המעבר משנה לשנה" ואינו זכאי לחזור על אותה שנה פעם נוספת. במקרה מעין זה:
 - א. מזכירת הסטודנטים תעדכן את הסטודנט באמצעות מכתב רשמי על כישלונותיו בלימודים.
 - ב. מזכירת הסטודנטים תעדכן את ראש ביה"ס ואת יו"ר ועדת הוראה באמצעות מכתב רשמי על המקצועות בהם נכשל הסטודנט.
 - ג. יו"ר ועדת הוראה וראש ביה"ס ידונו בעניין בנוכחות חונך הכיתה. במידה ויש הסכמה על כך שהסטודנט נכשל, יוציא ראש ביה"ס מכתב רשמי לסטודנט. במידה ואין הסכמה בין ראש ביה"ס ויו"ר ועדת הוראה, יועבר הנושא לדיון והחלטה ע"י ועדת הוראה.
 - ד. ראש ביה"ס יפעל בהתאם להחלטת ועדת הוראה.
 - ה. ראש ביה"ס יוציא מכתב רשום לסטודנט בו מצוינים הקורסים בהם נכשל הסטודנט ועל הפסקת לימודיו לאלתר.
 - ו. ראש ביה"ס יערוך לערער על החלטת ראש ביה"ס בפני ועדת סטודנטים עליונה.
 - ז. הסטודנט יכתוב מכתב ערעור לוועדת סטודנטים עליונה עם סיבות לערעוריו.
 - ח. ועדת סטודנטים עליונה תדון במקרה, תחליט ותעדכן את הסטודנט, ראש ביה"ס, יו"ר ועדת הוראה ומזכירות סטודנטים.
 - ט. החלטת ועדת סטודנטים עליונה הינה סופית ואינה מהווה תקדים למקרים עתידיים.

ב. הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד

1. סטודנט המבקש לקחת שנת חופשה מלימודיו בשנים הקליניות חייב לקבל את אישור ראש ביה"ס.
2. האישור יכלול את התנאים להמשך לימודיו שיכללו, בין השאר, הערכה מחדש של המיומנויות בקורסים הקליניים.
3. סטודנט שלא חזר ללימודים לאחר ההפסקה המאושרת, או שהפסיק את לימודיו ללא אישור, יופסקו לימודיו ע"י ביה"ס.

חידוש לימודים

חידוש לימודי רפואת שיניים יעשה לכל המאוחר עד ל-1 בחודש אוגוסט שלפני תחילת שנת הלימודים אליה מעוניין הסטודנט להירשם. סטודנט שלא יגיש בקשה עד למועד זה לא יוכל לחדש את לימודיו באותה שנה. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף דמי הרישום. סטודנט שהפסיק לימודיו לפני שסיים שנת לימודים שלמה ראשונה/טרימסטר אחד, ועדיין לא ניגש לבחינות מעבר, ומעוניין לחדש לימודיו, ירשם כסטודנט חדש במרכז למרשם ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש. סטודנט שהפסיק לימודיו באישור לאחר שסיים שנת לימודים, עמד בהצלחה בבחינות והיה רשאי לעבור לשנה הבאה, יגיש בקשה למזכירות ביה"ס לחידוש לימודים. על הסטודנט המחודש את לימודיו יחולו תקנון ותכנית הלימודים של השנה בה חידש את לימודיו.

אישורי לימודים

המעוניינים באישורים (אישור זכאות לתואר, רשימת ציונים וכו') יגישו בקשה 30 יום לפחות לפני המועד בו הם זקוקים לאישור. לפני מתן האישור ייבדק נושא הסדרת שכר לימוד. האישורים טעונים תשלום.

ועדת תלמידים עליונה

הוועדה תדון בפניות סטודנטים לבקשות חריגות. בסמכות הוועדה לדון גם בכל המקרים של חשש לאי התאמה של סטודנט לשמש כרופא (מסיבות רפואיות שונות כמוגדר בנוהל מצב בריאותם של סטודנטים בידעון הפקולטה לרפואה תשע"א) ובמקרים של צורך בהפסקת לימודים שלא על רקע הישגי הסטודנט בלימודיו.

פניה לוועדה

הדיון יערך בעקבות פניה בכתב של סטודנט או של ועדת הוראה. פניות וערעורים של סטודנטים ניתן להגיש ליו"ר ועדת תלמידים עליונה בכתב, עם העתק למזכירות הסטודנטים, לא יאוחר משבועיים מיום משלוח ההודעה עליה מבקש הסטודנט לערער. ראש ביה"ס רשאי ליזום דיון במקרים מיוחדים. לכל פניה יצורף גיליון הציונים של הסטודנט, תיקו האישי וחומר רלוונטי לדיון.

דיוני הוועדה

דיוני הוועדה יהיו חסויים. כל פונה יקבל תשובה בכתב בחתימת יו"ר הוועדה. במקרה של פנית סטודנט הקשורה ללימודיו במחלקה מסוימת, תתבקש דעתו של ראש המחלקה לפני קיום הדיון בנושא. לסטודנט יתאפשר להופיע בפני הוועדה לענייני סטודנטים רק במקרים בהם עומדת הוועדה להמליץ על הפסקת לימודיו.

ערעור על החלטות ועדת סטודנטים עליונה

ערעור יידון אך ורק במקרים של סתירה לתקנות האוניברסיטה ו/או ביה"ס לרפואה ו/או ביה"ס לרפואת שיניים. ערעור במקרה כזה יוגש תוך שבועיים מיום קבלת תוצאות הדיון. ערעור יוגש ע"י הסטודנט ו/או ראש המחלקה הנוגע בדבר ו/או ראש ביה"ס ו/או הדקאן ו/או שלטונות האוניברסיטה. לדיון בערעור יוזמן הדקאן או ראש ביה"ס וראש המחלקה הנוגע בדבר. הדיון ייערך תוך שבועיים מהגשתו.

תקנון עבודות גמר לקראת התואר דוקטור לרפואת שיניים (D.M.D)

א. הקדמה

1. עבודת הגמר הנה חלק בלתי נפרד מהלימודים, ולא יוכל סטודנט לקבל אישור על סיום לימודיו אם לא אושרה עבודת הגמר שלו, גם אם עמד בכל יתר הדרישות. בנוסף, השלמת ביצוע עבודת גמר היא תנאי הכרחי לקבלת תואר דוקטור לרפואת שיניים. בעלי תואר M.Sc., Ph.D., M.D או תואר מקביל, זכאים לקבלת פטור מעבודת גמר. הנושא טעון אישור הוועדה לעבודות גמר.
2. היה והסטודנט לא השלים את עבודת הגמר עד תום השנה השישית, משרד הבריאות מעניק רישיון עבודה זמני למשך שנה לצורך השלמת העבודה. לא ינתנו המלצות מטעם ביה"ס לרפואת שיניים להארכת הרישיון הזמני באם לא הוגשה עבודת הגמר לשיפוט. בכל מקרה, בוגר שלא יגיש עבודת גמר עד תום 5 שנים מגמר לימודיו, תחול התיישנות על לימודיו, ויאלץ לעבור מחדש את הבחינות בקורסים הקליניים הבאים: אנדודונטולוגיה, כירורגיה, פריודונטיה, רפואת שיניים לילדים ושיקום הפה.

ב. כללי

1. מטרה: מטרת העבודה היא להקנות לסטודנט/בוגר ידע בתכנון וביצוע עבודת מחקר מקורית, בקריאה וניתוח תוצאות בספרות וכן רכישת ניסיון בכתיבה מדעית וסיכום מחקר רפואי הן בכתיבת מסמך מסכם והן הצגתו כפוסטר.
- 2.
3. **נושאי העבודה:** נושא וביצוע עבודת הגמר יכולים להשתייך לרפואת השיניים או לכל אחד מתחומי הרפואה. מהות העבודה יכולה להיות:

- א. מחקר קליני
- ב. מחקר בסיסי
- ג. סקר בתחום בריאות הציבור
- ד. סקירת ספרות

תחומים אחרים יבדקו יבחנו ע"י הוועדה לעבודות גמר. מחקרים העוסקים בבני אדם או בבעלי חיים חייבים באישור ועדת אתיקה אוניברסיטאית או ועדת הלסינקי עפ"י כללי האוניברסיטה. ההצעה לעבודת הגמר לא תאושר ללא הצגת אישורים אלה. טיפול באישורים הנ"ל ניתן לברר בטלפון: 03-6408878. מידע נוסף לגבי ועדות אתיקה ניתן לראות באתר שכתובתו: <http://www.tau.ac.il/acad-sec/senatesite> בקטגוריה של ועדת אתיקה אוניברסיטאית. האחריות להנחית הטיפול באישורים אלה הינה של המדריך.

3. **המדריך:** כמדריך ראשי אחראי לעבודת גמר יכול לשמש איש סגל בעל מינוי אקדמי מדרגת מרצה במסלול הרגיל או הקליני ומעלה או איש סגל במינוי המקביל כולל אנשי סגל לשעבר הנמצאים בפנסיה ופעילים עדיין באוניברסיטה. על המדריך האחראי לפקח ולהדריך את הסטודנט בזמן הכנת ההצעה לעבודתו ובזמן ביצוע העבודה וכתיבתה. אין הגבלה על המדריך הנוסף.
- מספר המדריכים לכל עבודה יעמוד על שניים לכל היותר. הוועדה לעבודות גמר תאשר מינוי של יותר משני מדריכים על-פי שיקוליה, בהתאם לנושא ואופי העבודה וזאת רק לאחר הגשת מכתב מטעם המדריכים המסביר את הצורך ביותר משני מדריכים.
4. **מועד הגשת הצעה:** הצעה לעבודת גמר תוגש לוועדה לעבודות גמר לא יאוחר מיום הלימודים האחרון של טרימסטר ב' של שנה ה'. סטודנט שיגיש את ההצעה לאחר תאריך זה ללא אישור של יושב-ראש הוועדה לעבודות גמר, או סטודנט שהצעתו לא אושרה עד היום הראשון ללימודים של שנה ו', לא יורשה להתחיל את לימודיו בשנה ו' (לימודים עיוניים וקליניים).

5. **ציון עבודת הגמר:** הציון שמקבל הסטודנט על עבודת הגמר שביצע מהווה חלק נכבד מהשיקולים שמנחים את שלטונות האוניברסיטה בהחלטה אם לקבלו ללימודים לתארים מתקדמים (דוקטורט במדעי הרפואה למשל). לפי התקנון הנוכחי של המדרשה ללימודי תואר שני ושלישי במדעי הרפואה "רשאי להגיש מועמדותו למסלול רגיל לתואר דוקטור (Ph.D.) מי שהינו בעל תואר מוסמך או תואר ד"ר לרפואה או לרפואת שיניים בציון משוקלל של 80 לפחות בקורסים ובציון 85 לפחות בעבודת הגמר". לציון זה תתכן גם חשיבות בקבלה לתכניות התמחות שונות.

ג. נהלים

1. הצעה לעבודת גמר

1.1 על הסטודנט להתקשר מיוזמתו עם מדריך/ים, לחבר הצעה לעבודת הגמר ולהגישה לאישור הוועדה לעבודות גמר.

בהצעה יצוינו בפרוט:

1. מבוא: הנושא וסקירת הספרות העיונית כולל הסיבות העיקריות לביצוע העבודה
2. מטרות העבודה והשערת המחקר
3. דרכי ביצוע העבודה כולל שיטות וחומרים
4. עיבוד סטטיסטי של התוצאות
5. נספחים לעבודה ואישור ועדות אתיקה או הלסינקי עפ"י הצורך
6. חלקו המעשי של הסטודנט בביצוע העבודה
7. רשימת ספרות בנושא, כשהיא מנוסחת לפי הדוגמא וההנחיות בפרק ד' (מבנה עבודת הגמר, סעיף 7). בהצעה יכללו לכל היותר 20 רשומות.

1.2 ההצעה תוגש בצורה אלקטרונית. הדף הראשון של ההצעה יהיה במתכונת המוצגת בסוף הפרק ויהיה חתום ע"י הסטודנט והמדריכים ויישא תאריך עדכני. את הדף הראשון, החתום, וכל מסמך נוסף שאיננו קובץ מחשב יש לסרוק ולשמור כקבצים. שם כל אחד מהקבצים יתחיל בשם המגישה ולאחריו שם המסמך. (דוגמא: ישראל ישראלי – הצעה לעבודת גמר). את הקבצים יש לשלוח בדואר אלקטרוני אל **מזכירות הסטודנטים עם העתק ליו"ר הוועדה לעבודות גמר**. ההצעה תיכתב בפורמט דפים בגודל A4, עם שוליים של 2.5 ס"מ, גופן בעברית David, ובאנגלית Times New Roman, בגודל 12, ברווח כפול וכל העמודים חוץ מעמוד השער יהיו ממוספרים.

1.3 ההצעה תוגש לסקירה ולהערכה של חברי הוועדה לעבודות גמר. חברי הוועדה יעירו הערותיהם להצעה ויחליטו אם לקבלה כלשונה, לדחותה, לבקש הבהרות ו/או תיקונים, או להעבירה לחוות דעת של מומחה בנושא. מכתב הוועדה ישלח בצורה אלקטרונית. כל ההבהרות והתיקונים ישלחו ישירות ליו"ר הוועדה. ניהול מעקב התיקונים של ההצעה עד אישורה יהיה ישירות מול יו"ר הוועדה. הוועדה תעביר למזכירות הסטודנטים את האישור הסופי להצעה לצורך הפצה לסטודנט. אף הם בדואר אלקטרוני באמצעות "עקוב אחרי שינויים" על מסמך ההצעה. יש לצרף את מכתב הוועדה (סרוק) ומכתב תשובת הסטודנט/ית המבהיר את התיקונים שבוצעו. יש לענות למכתב הוועדה תוך 3 שבועות מתאריך המכתב.

לאחר אישור ההצעה, יש להעביר עותק סופי חתומים ע"י הסטודנט/ית והמנחים אל מזכירות הסטודנטים/ההצעה לעבודת הגמר תוגש בשפה העברית.

1.4 לאחר אישור ההצעה, על הסטודנט להגיש דוחות התקדמות חתומים ע"י המנחים. הדוחות יישלחו אחת לחצי שנה מיום אישור ההצעה במייל למזכירות הסטודנטים כותרת נושא המייל: דוח התקדמות עבודת גמר של: שם הסטודנט, תאריך ושם המנחים, היקף הדו"ח עד 150 מלים. אי הגשת דוח התקדמות תפסול את העבודה. דיווח מעקב המנחים אחר ההתקדמות כל חצי שנה יהיה על גבי פנקס ההישגים של הסטודנט בחתימת המנחים. יש להציג את הפנקס בעת הגשת העתק הסופי של עבודת הגמר.

2. עבודת הגמר

2.1 היקף העבודה הסופית לא יעלה על 40 עמודים מודפסים לא כולל עמודי שער (קדמי בעברית ואחורי באנגלית), תקצירים, רשימת מקורות ונספחים. העבודה תיכתב בפורמט דפים בגודל A4, עם שוליים של 2.5 ס"מ, גופן בעברית David, ובאנגלית Times New Roman, בגודל 12, ברווח כפול וכל העמודים חוץ מעמודי השער יהיו ממוספרים.

- 2.2 הטיוטה האחרונה של עבודת הגמר לפני הדפסתה הסופית והפוסטר (מודפס בפורמט קטן) יבדקו ע"י המדריך/ים תוך פרק זמן שלא יעלה על חודש ימים, מיום שהועברו אליהם ע"י הסטודנט. לאחר עיון וחתירת המדריכים על-גבי העמוד הראשון של העבודה, תועבר הטיוטה הסופית (לא כרוכה) והפוסטר (מודפס בפורמט קטן) למזכירות הסטודנטים לצורך רישום ומעקב. ניתן לשלוח את הטיוטה האחרונה והפוסטר גם בדואר אלקטרוני למזכירות הסטודנטים כך שהדף הראשון חתום ע"י המדריכים וסרוק.
3. עם הגשת הטיוטה הסופית למזכירות הסטודנטים, תמנה הוועדה לעבודות גמר ועדת הערכה. ועדת הערכה תמונה רק לאחר קבלת ציון על העבודה מהמדריכים.
4. ועדת ההערכה תורכב מיו"ר וחבר נוסף. יו"ר הוועדה חייב להיות חבר הסגל האקדמי של אוניברסיטת ת"א והחבר הנוסף יכול להיות בעל מינוי אקדמי במוסד אחר
- להשכלה גבוהה בארץ. במקרים חריגים תאשר הוועדה, חבר ועדה שאינו בעל מינוי אקדמי, אך בעל ידע וניסיון רב בתחום עבודת המחקר ושפירסם 4 עבודות מחקר לפחות בספרות מקצועית מסוג Peer review.
- 2.4 במידה וחברי ועדת הערכה ידרשו לקבל טיוטה מודפסת – ידפיס הסטודנט את הטיוטה (הפוסטר בפורמט מוקטן) ויגיש לוועדה, לאחר שביצע רישום לצורך מעקב לוחות זמנים במזכירות הסטודנטים. חברי ועדת הערכה יעירו את הערותיהם תוך חודש ימים ממועד קבלתה. הסטודנט יתקן את הדרוש תיקון בהתאם להערות ולאחר אישור התיקונים על ידי ועדת ההערכה, ידפיס את העבודה הדפסה סופית וכרוך אותה וידפיס את הפוסטר בצורתו הסופית (ראה הנחיות בסעיף ה'). הציון על עבודת הגמר והפוסטר יהיה על ההגשה הראשונה לסוקרים, אך הסוקרים יכולים לבקש תיקונים לפני האישור הסופי.
- 2.5 תלונות לגבי ההתקשרות בין הסטודנט למדריכיו, או לוועדת הערכה, במידה ותהיינה, תופנה ע"י אחד הצדדים לוועדה לעבודות גמר ושם הן תובאנה לדיון.
- 2.6 הציון הסופי של העבודה יקבע ע"י ועדת הקולוקוויום הכוללת את המדריכים והסוקרים. הציונים יועברו ע"י כל אחד מחברי ועדת הקולוקוויום למזכירות הסטודנטים לשקלול ורק אז יימסר הציון הסופי המדויק לסטודנט. משקל ציון ועדת ההערכה יהווה 60% מהציון הסופי כאשר 50% יהווה הציון על העבודה הכתובה ו-10% ציון על הפוסטר ומשקל ציון המדריך/ים 40% מהציון הסופי. אם ייווצר פער של למעלה מ-20% בין ציון ועדת ההערכה לבין ציון המדריך/ים (דבר שייבדק במזכירות הסטודנטים), או אם הסטודנט ירגיש נפגע מהציון הסופי שקיבל, תינתן אפשרות לערער בפני הוועדה לעבודות גמר. הוועדה תדון בבקשת הערער ובמידת הצורך תמנה צוות של 3 סוקרים אנונימיים אשר יתבקשו להעריך את העבודה מחדש. הציון של ועדת הערר, יהווה את הציון הסופי. אם קיבל הסטודנט ציון "עובר" (60) ומעלה על העבודה, יחתמו המדריך/ים על 3 עותקים של העבודה.
- 2.7 הגשת אישור ועדת הקולוקוויום כולל ציוני העבודה, בצירוף עותק אחד של העבודה כרוכים וחתומים ע"י המדריכים והפוסטר למזכירות ביה"ס, ובצירוף דיסק הכולל את העבודה ואת הפוסטר תעיד על גמר ביצוע עבודת הגמר. טופסי הערכה לציונים ניתן למצוא בסוף פרק זה.
- 2.8 לאחר אישור העבודה, יוצג הפוסטר בפורום גולדשלגר המתקיים מידי שנה בבית הספר לרפואת שיניים או במסדרונות ביה"ס. החלטה בעניין זה תתקבל ע"י הוועדה לעבודות גמר.

ד. מבנה עבודת הגמר :

העבודה תיכתב בשפה העברית. העבודה צריכה להיות מנוסחת בצורה עניינית וברורה, בעברית צחה ובלשון מדעית. ניתן להדפיס את העבודה על שני צידי הדף.

דף שער: דף השער העברי של העבודה יופיע על כריכת העבודה (ראה דוגמא בסוף הפרק). דף זה יתורגם לאנגלית ויודפס על הכריכה האחורית של העבודה (ראה דוגמא בסוף הפרק).

העבודה תכלול 9 סעיפים:

1. סיכום בעברית (לכל היותר עמוד אחד)
2. תוכן עניינים
3. מבוא - הצגת הבעיה הנחקרת וסקירת הספרות הקיימת, כולל מטרות והשערות העבודה
4. שיטות וחומרים
5. תוצאות

6. דיון ומסקנות

7. רשימת ספרות באנגלית הכוללת לכל היותר 40 רשומות. הרשימה תכלול רק אותם מאמרים שהבוגר/סטודנט קרא והסתמך עליהם המצוטטים בעבודה. מספור רשימת הספרות יהיה עפ"י סדר הופעתם במסמך. רשימת המאמרים תהייה ערוכה לפי: שם המחבר/ים, ראשי תיבות של שם המחבר/ים, שם המאמר, שם כתב העת בקיצור (עפ"י PubMed), השנה, מספר הכרך, העמודים. יש להקפיד על סימני הפיסוק בציטוט בצורה אחידה. ציטוט פרקים מספרים תעשה עפ"י המקובל בספרות המדעית. דוגמא לציטוט מאמר:

Natali AN, Pavan PG, Scarpa C. Numerical analysis of tooth mobility: formulation of a non-linear constitutive law for the periodontal ligament. Dent Mater 2004;20:223-9.

8. נספחים

9. סיכום באנגלית (abstract) (לכל היותר עמוד אחד)

ניתן להוסיף דף תודות בתחילת העבודה.

ה. מבנה הפוסטר

הפוסטר ימסר בו זמנית עם 3 עותקים מהעבודה הסופית והמאושרת, את הפוסטר ניתן להכין בעברית או באנגלית. הפוסטר יציג את עיקרי העבודה בצורה מדעית (כולל מבוא קצר, מטרות, שיטות, תוצאות ומסקנות). ניתן להדפיס את הפוסטר כמכלול או לבנותו בצורת קולאז' דפים. גודל הפוסטר יהיה: רוחב 100 ס"מ, גובה 100 ס"מ. בראש הפוסטר יופיע סמל ביה"ס, שם העבודה, שם הסטודנט והמנחים. יש להשתמש בגודל גופן שאינו קטן מ-18 נקודות כך שניתן יהיה לקרוא את הכתוב ממרחק של כמטר אחד. הגופנים אינם חייבים להיות אחידים. ניתן לכלול בפוסטר מלל, איורים, ותמונות. אין צורך לכלול רשימת מקורות.

ו. עבודות מצטיינות

הוועדה לעבודות גמר תדון בסוף כל שנה בעבודות בעלות הציונים הגבוהים ביותר בתחומים השונים ותבחר עבודה ו/או עבודות הראויות להצטיינות.

ז. פירסום העבודה

ניתן לפרסם את העבודה בכתב עת באישור המדריך/ים בלבד. הנתונים המדעיים, זכויות יוצרים ו/או פטנט, העולות מעבודת הגמר - שייכים למדריך/ים ולאוניברסיטת ת"א. לא יעשה הסטודנט שימוש בנתונים ו/או זכויות ללא אישור המדריך/ים ו/או שלטונות האוניברסיטה. כמו"כ, חלה חובה על המדריך לכלול את שם הסטודנט בכל פירסום מדעי אשר חלקו או כולו נסמך על עבודת הסטודנט. בפירסום המדעי יש לכלול את המשפט:

This study was performed as a partial fulfillment towards the degree of Doctor of Dental Medicine Conferred by the Tel Aviv University

ח. סמכויות

הוועדה לעבודות גמר של ביה"ס לרפואת שיניים תדון ותפסוק בכל הבעיות המתעוררות במסגרת ביצוע עבודות הגמר.

ט. סיום עבודת הגמר וקבלת ציון

הם תנאי לקבלת תואר "דוקטור לרפואת שיניים".
לא יקבל בוגר אישור על מילוי חובותיו בלא אישור על סיום עבודת הגמר.

תפוצת עבודת הגמר: ספרית הפקולטה

צורת השער להצעה לעבודת גמר

TEL AVIV UNIVERSITY אוניברסיטת תל-אביב
SACKLER FACULTY OF MEDICINE הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
THE MAURICE AND GABRIELA GOLDSCHLEGER בית הספר לרפואת שיניים
SCHOOL OF DENTAL MEDICINE ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

מיסודה של אחוות אלפה אומגה הבינלאומית
Founded by Alpha Omega International Dental Fraternity

הצעה לעבודת גמר

נושא עבודת הגמר : בעברית : _____
באנגלית : _____

שם הסטודנט : _____ מסיים בשנת : _____
כתובת קבועה : _____
דואר אלקטרוני : _____
טלפון : _____

שמות המדריכים וחתימתם : _____

מקום ביצוע העבודה : (שם המוסד) _____
המחלקה : _____
תאריך : _____

צורת הדף הראשון של עבודת הגמר:

TEL AVIV UNIVERSITY אוניברסיטת תל-אביב
SACKLER FACULTY OF MEDICINE הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
THE MAURICE AND GABRIELA GOLDSCHLEGER בית הספר לרפואת שיניים
SCHOOL OF DENTAL MEDICINE ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

מיסודה של אחוות אלפה אומגה הבינלאומית
Founded by Alpha Omega International Dental Fraternity

הנושא (בעברית ובאנגלית)

עברית

אנגלית

עבודת גמר של הבוגר

.....
(השם)

במסגרת ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר
כמילוי חלקי של הדרישות לקבלת התואר דוקטור לרפואת שיניים
מטעם אוניברסיטת תל-אביב.

בהדרכתם של:

.....
(שמות המנחים)

..... המחלקה

..... (תאריך)

תל אביב

צורת השער האחורי באנגלית

TEL AVIV UNIVERSITY
SACKLER FACULTY OF MEDICINE
THE MAURICE AND GABRIELA GOLDSCHLEGER
SCHOOL OF DENTAL MEDICINE

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
בית הספר לרפואת שיניים
ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

מיסודה של **אחוות אלפה אומגה** הבינלאומית
Founded by **Alpha Omega International** Dental Fraternity

T I T L E

Submitted by

Graduate of The Maurice and Gabriela Goldschleger School of Dental Medicine
As part of the requirements for the title of Doctor of Dental Medicine
Conferred by the Tel Aviv University

Supervised by:

.....
(Names of supervisors and department)

Department _____

Tel Aviv

Date

טופס ציון לעבודת גמר – למדריך* ד"ר / פרופ'

שם הסטודנט: _____ תעודת זהות: _____

טופס זה יש להעביר ישירות למזכירות הסטודנטים.

אבקשך להעניק לסטודנט ציון סופי על עבודת הגמר. יש להתייחס בשיקול דעת לקריטריונים הבאים:

- אירגון העבודה הכתובה (עפ"י התקנון): העבודה צריכה לכלול דף שער בעברית ודף שער באנגלית הכוללים בין היתר את לוגו ביה"ס, תקצירים בעברית ובאנגלית (מכסימום עמוד אחד), תוכן העניינים. העבודה צריכה להיכתב ברווח כפול, העמודים ממוספרים וניתן להדפיס משני צידי הדף כך שהכתוב והאיורים ברורים. היקף העבודה לא יעלה על 40 עמודים (לא כולל דפי שער, תקצירים, רשימת מקורות ונספחים). הנספחים חייבים לכלול אישורי ועדת אתיקה או ועדת הלסינקי עפ"י הצורך. **משקל חלק זה 20%.**
- רקע לעבודה והצגת הבעיה, בהירות הצגת השיטות, הצגה ברורה של התוצאות, דיון מעמיק בתוצאות, מסקנות. **משקל חלק זה 50%.**
- חלקו המעשי של הסטודנט (עבודה מעבדתית מרובה, יצירתיות בפיתרון הבעיה, יכולות כתיבה עצמאיות וכד') **משקל חלק זה 30%.**

האם לדעתך עבודה זו ראויה להצטיינות? אנה נמק:

שם המדריך: _____ חתימה: _____ תאריך: _____

סה"כ ציון סופי של העבודה: _____

* חלקם של המדריכים בציון העבודה הסופית הינו 40% ויחושב ע"י מזכירות הסטודנטים בחלוקה שווה בין הסוקרים.

טופס ציון לעבודת גמר – לסוקר* * ד"ר / פרופ'

שם הסטודנט: _____ תעודת זהות: _____

טופס זה יש להעביר ישירות למזכירות הסטודנטים.

שים לב: את הציון יש לתת על העבודה והפוסטר הכתובים המוגשים כטיוטה. יחד עם זאת, ניתן לבקש תיקונים שיכללו בעבודה המודפסת הסופית הנשארת אף בספריית האוניברסיטה ואף תיקונים לפוסטר.

אבקשך להעניק לסטודנט/ית ציון סופי על **עבודת הגמר**. יש להתייחס בשיקולך לקריטריונים הבאים:

- אירגון העבודה הכתובה (עפ"י התקנון): העבודה צריכה לכלול דף שער בעברית ודף שער באנגלית הכוללים בין היתר את לוגו ביה"ס, תקצירים בעברית ובאנגלית (מכסימום עמוד אחד), תוכן העניינים. העבודה צריכה להיכתב ברוח כפול, העמודים ממוספרים וניתן להדפיס משני צידי הדף כך שהכתוב והאיורים ברורים. היקף העבודה לא יעלה על 40 עמודים (לא כולל דפי שער, תקצירים, רשימת מקורות ונספחים). הנספחים חייבים לכלול אישורי ועדת אתיקה או ועדת הלסינקי עפ"י הצורך. **משקל חלק זה 30%.**
- רקע לעבודה והצגת הבעיה, בהירות הצגת השיטות, הצגה ברורה של התוצאות, דיון מעמיק בתוצאות, מסקנות. **משקל חלק זה 70%.**

אבקשך להעניק לסטודנט/ית ציון סופי על **הפוסטר**. יש להתייחס בשיקולך לקריטריונים הבאים:

- העברת המידע בצורה מתומצתת וברורה המייצגת את העבודה הכתובה, צורתו הכללית של הפוסטר, מידות הפוסטר (100 ס"מ רוחב, 100 ס"מ גובה). הפוסטר יכול להיות מוגש כקולאז' של דפים המוצמדים יחדיו.

האם לדעתך עבודה זו ראויה להצטיינות? אנה נמק:

סה"כ ציון סופי של העבודה: _____

סה"כ ציון סופי של הפוסטר: _____

שם הסוקר: _____ חתימה: _____ תאריך: _____

* חלקם של הסוקרים בציון העבודה הסופית הינו 60% ויחושב ע"י מזכירות הסטודנטים בחלוקה שווה בין הסוקרים.

לוח שנת הלימודים רפואת שיניים תשע"ו 2016/2015 (*)

יום א' ה' בחשון	18.10.15	יום ראשון ללימודים (1)
יום א' א' בטבת	13.12.15	חופשת חנוכה (2)
10 שבועות	25.12.15	היום האחרון לטרימסטר הראשון *
יום ו' כ"ו בשבט	5.2.16	יום פתוח
	17.1.16	היום הראשון לטרימסטר השני
יום ה' י"ד באדר ב'	24.3.16	פורים (4)(3)
10 שבועות	25.3.16	היום האחרון לטרימסטר השני
	22-29/4	חופשת פסח האוניברסיטה סגורה
יום א' כ"ג בניסן	1.5.16	היום הראשון לטרימסטר שלישי
יום ד' ג' באייר	11.5.16	יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל (6)(3)
יום ה' ד' באייר	12.5.16	יום העצמאות (3)
- יפורסם -		יום הסטודנט (6)
יום א' ו' בסיון	12.6.16	חופשת שבועות (5)
9 שבועות	30.6.16	היום האחרון לסמסטר השלישי
	* * *	
	1.7.16	היום הראשון לחופשת מבחנים
יום א' י' באב	14.8.16	צום ט' באב (5)

טכסי זיכרון - בימים אלה יופסקו הלימודים לשעה אחת, בין 12:00-13:00.

יום א' י"ב בחשוון	25.10.15	עצרת לזכרו של יצחק רבין ז"ל
יום ה' כ"ז בניסן	5.5.16	טקס יום השואה (5)
יום ג' ב' באייר	10.5.16	טקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל (6)

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשע"ז 2016/2017 יום א' כ"ח בתשרי 30.10.16

- (1) בפקולטה לרפואה עשוי מועד תחילת הלימודים להיות שונה. בתכניות לתארים מתקדמים בפקולטה לניהול ייתכנו שינויים, יש להתעדכן באתר הפקולטה.
- (2) חופשת חנוכה ובחיינות פסיכומטריות
- (3) בימים אלה לא מתקיימת כל פעילות באוניברסיטה.
- (4) בתענית אסתר (23.3.16 י"ג באדר ב') יסתיימו הלימודים בשעה 18.00
- (5) בערב יום הזיכרון לשואה והגבורה (4.5.16 כ"ו בניסן) יסתיימו הלימודים בשעה 19.00
- (6) בערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל (10.5.16 ב' באייר) יסתיימו הלימודים בשעה 18.00.
- (7) ביום הסטודנט הלימודים מסתיימים בשעה 12.00.

מערכת שעות לשנים הקליניות

תשע"ו

מובא בזה לתשומת לב הסטודנטים, כי אפשריים שינויים בתכנית הלימודים, מערכת השעות ותקנון הלימודים, כפוף להחלטות ועדת הוראה.

מערכת שעות שנה ד' תשע"ו
הרצאות שנה ד בחדר 451

טרימסטר א'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00		פתולוגיה אורלית	אלחוש	שיקום הפה	פריודונטיה	טיפול במתרפא בסיכון רפואי הרצאה
09:00-10:00	שיקום הפה	קלינית	5	הרצאה	פתולוגיה	אבחנה ותכניות טיפול
10:00-11:00	(משחזרת)	5 שבועות	שבועות	פניטום	אורלית	
11:00-12:00	פניטום	ראשונים	אחרונים	של הסגר		
12:00-13:00		אבחנה אורלית ד"ר רייטר			מ 9:30	
13:00-14:00	אנטומיה	f				
14:00-15:00		שיקום הפה	תרגול רדיולוגיה 13-18:00	10-15:00	שיקום הפה	
15:00-16:00		(משקמת)			(משקמת)	
16:00-17:00		הרצאה+פניטום			הרצאה+פניטום	
17:00-18:00						
טרימסטר ב'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00		אנדודנטולוגיה	משחזרת	פריודונטיה		
09:00-10:00	שיקום הפה	פניטום	פניטום	הרצאה	שיקום הפה	9 (שעות)
10:00-11:00	(משחזרת)			אנדודנטולוגיה הרצאה	(משקמת)	אבחנה
11:00-12:00	פניטום				הרצאה+פניטום	(2)
12:00-13:00		**אבחנה אורלית		פריודונטיה	מתרפא בסיכון רפואי 12:15-13:30	
13:00-14:00				פניטום		
14:00-15:00		שיקום הפה			פתולוגיה	
15:00-16:00		(משקמת)			אורלית	
16:00-17:00		הרצאה+פניטום				
17:00-18:00		351			(1)	
טרימסטר ג'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00			שיקום הפה משחזרת (פניטום)	פריודונטיה 5 שבועות	שיקום הפה	מיועד לביצוע עבודות הגמר
09:00-10:00	שיקום הפה	חומרים דנטליים		ראשונים	(משקמת)	
10:00-11:00	(משחזרת)			אחרונים	הרצאה+פניטום	
11:00-12:00	פניטום	מדעי ההתנהגות			8-12	
12:00-13:00				זלוטוגורסקי	טיפול במתרפא בסיכון רפואי	
13:00-14:00	*רפואת הפה (אלישוב)		רפואת שיניים לילדים		12-14	
14:00-15:00		שיקום הפה	פניטום			
15:00-16:00		(משקמת)				
16:00-17:00		הרצאה+פניטום				

תכנית לימודים לשנה ה', תשע"ו הרצאות בחדר 351

טרימסטר א'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00	כירורגיה	מתרפא בסיכון ***	רפואת שיניים לילדים	כאבי פנים ולסתות	שיקום הפה משקמת (הרצאה)	נועד לעבודת גמר
09:00-10:00	(הרצאה)	שיקום הפה	(מרפאה)	(הרצאה)		
10:00-11:00	אורתודונטיה	(מרפאה)		פריודונטיה	שיקום הרצאה	
11:00-12:00	רפואת הפה (הרצאה)	+ הרצאה	פריודונטיה (הרצאה)	(מרפאה)	שיקום הפה (מרפאה)	
12:00-13:00		אנדודונטולוגיה (הרצאה)			א'	
13:00-14:00	שיקום הפה (מרפאה)		רפואת שיניים לילדים	סמינר פריודונטיה		
14:00-15:00		אנדודונטולוגיה סמינר 14-15	(הרצאה)	מדעי ההתנהגות	שיקום הפה (מרפאה)	
15:00-16:00	משחזרת, משקמת	מרפאה אנדו			משחזרת, משקמת	
16:00-18:00	ב' = מדריכים משקמת	15-18			ב'	
טרימסטר ב'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00	כירורגיה	מתרפא בסיכון	רפואת שיניים לילדים	כאבי פנים ולסתות	שיקום הפה משקמת (הרצאה)	נועד לעבודת גמר
09:00-10:00	(הרצאה)	שיקום הפה (מרפאה)	(מרפאה)	(הרצאה)		
10:00-11:00	אורתודונטיה			פריודונטיה	שיקום (הרצאה)	
11:00-12:00	רפואת הפה		פריודונטיה	(מרפאה)	שיקום הפה (מרפאה)	
12:00-13:00		אנדודונטולוגיה (הרצאה)	(הרצאה)		משחזרת, משקמת	
13:00-14:00	שיקום הפה (מרפאה)		רפואת שיניים לילדים	מדעי ההתנהגות		
14:00-15:00		אנדו סמינר 14-15	(הרצאה)	(הרצאה)		
15:00-16:00	משחזרת, משקמת					
16:00-17:00	ב' = מדריכים משקמת	אנדודונטולוגיה		כאבי פנים ולסתות 15-18		
17:00-18:00		מרפאה			דיון קליני	
טרימסטר ג'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00	כירורגיה	מתרפא בסיכון משחזרת- הרצאה	רפואת שיניים לילדים	פריודונטיה	שיקום הפה משקמת (הרצאה)	נועד לעבודת גמר
09:00-10:00	(הרצאה)	שיקום הפה (מרפאה)	(מרפאה)	(מרפאה)		
10:00-11:00	אורתודונטיה				שיקום	
11:00-12:00			רפואת הפה	פריודונטיה (הרצאה)	שיקום הפה מרפאה	
12:00-13:00	175 מעבדה	פרמקולוגיה דנטלית			משחזרת, משקמת	
13:00-14:00	שיקום הפה (מרפאה)		רפואת שיניים לילדים	מדעי ההתנהגות		
14:00-15:00		אנדו' - סמינר 14-15 אנדודונטולוגיה	(הרצאה)	(הרצאה)		
15:00-18:00		(מרפאה)			17:00-18:00 דיון קליני	

תכנית לימודים לשנה ו', תשע"ו הרצאות בחדר 453

טרימסטר א'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00		מרפאה	פריודונטיה	מרפאה	כירורגיה	
09:00-10:00	הרצאה + קליניקה +175	משולבת ⁽²⁾	(הרצאה)	משולבת ⁽²⁾	(הרצאה)	
10:00-11:00	אורתודונטיה				שיקום הפה משחזרת	
11:00-12:00	סמינר		רפואת שיניים		(הרצאה)	
12:00-13:00	ביולוגיה אורלית	(דיון בקבוצות קטנות)	ילדים *	פורום תכניות טיפול	שיקום הפה משקמת	
13:00-14:00	מרפאה	אנדודונטולוגיה 352 (הרצאה)	(מרפאה)		(הרצאה)	
14:00-15:00	שיקום הפה (משחזרת, משקמת)	אנדודונטולוגיה סמינר 14-16	רפואת שיניים ילדים		שיקום הפה	
15:00-16:00		(מרפאה)	(הרצאה)		משחזרת, משקמת	
16:00-17:00					(מרפאה)	
17:00-18:00	(דיון בקבוצות קטנות)					
טרימסטר ב'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00		מרפאה		מרפאה	כירורגיה	
09:00-10:00	אורתודונטיה	משולבת		משולבת ⁽²⁾	(הרצאה)	
10:00-11:00	(הרצאה)				שיקום הפה משקמת	
11:00-12:00	סמינר/קליניקה		רפואת שיניים		(הרצאה)	
12:00-13:00		(דיון בקבוצות קטנות)	ילדים	פורום		
13:00-14:00	מרפאה		(מרפאה)	תכניות טיפול	שיקום הפה	
14:00-15:00	שיקום הפה (משחזרת, משקמת ¹)	אנדודונטולוגיה סמינר 14-16	רפואת שיניים ילדים		משחזרת, משקמת	
15:00-16:00		(מרפאה)	(הרצאה)	(הרצאה)	(מרפאה)	
16:00-17:00						
17:00-18:00	(דיון בקבוצות קטנות)					
טרימסטר ג'	א	ב	ג	ד	ה	ו
08:00-09:00		מרפאה		מרפאה	ניהול מרפאות	
09:00-10:00	אורתודונטיה	משולבת		משולבת ⁽²⁾	חוק ומשפט	
10:00-11:00	סמינר/קליניקה			רפואת שיניים		
11:00-12:00	אורתו המשך		רפואת שיניים ילדים		ציבורית	
12:00-13:00		(דיון בקבוצות קטנות)	(מרפאה)	פורום תכניות טיפול	אבחנה מבדלת סמינר	
13:00-14:00	מרפאה				שיקום הפה	
14:00-15:00	שיקום הפה (משחזרת, משקמת ¹)	אנדודונטולוגיה	רפואת שיניים ילדים		משחזרת משקמת	
15:00-16:00		(סמינר)	(הרצאה)	כאב פנים	(מרפאה)	
16:00-18:00	דיון בקבוצות קטנות	אנדו מרפאה				

מערכת שנה ג
תשע"ו 2.6.16-13.3.16 **אולם 254**

ו	ה	ד	ג	ב	א	
	תרגול רדיולוגיה	ביולוגיה אוראלית	רדיולוגיה אוראלית	אימונולוגיה אוראלית	רדיולוגיה אורלית	08:00-09:00
					אנתרופולוגיה	09:00-10:00
	מבוא למחקר דנטלי			ביולוגיה אוראלית	קריולוגיה	10:00-11:00
						11:00-12:00
		מורפולוגיה דנטלית פנטום				12:00-13:00
		**נא לעקוב אחר התאריכים והשעות בסילבוס	תרגול בקבוצות רדיולוגיה במכון רמטגן		חומרים וטכנולוגיות	13:00-14:00
				*חינוך רפואי	מבוא	14:00-15:00
				*מורפולוגיה לפי סילבוס	חומרים וטכנולוגיות	15:00-16:00
						16:00-17:00
						17:00-18:00

חופשת פסח 1.5.16-17.4.16 יום היכרון 11.5.16 יום העצמאות 12.5.16

* אחת לשבועיים מורפולוגיה דנטלית לסרוגין עם חינוך רפואי

תורנויות במסגרת מרפאות הוראה ויעוץ

שנה ה'

כירורגיה

2 שבועות (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-17:00).

עזרה ראשונה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

רפואת הפה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

מדעי ההתנהגות

2 פגישות של 5 שעות כל אחת (2 ימי ב' בין השעות 00:00-18:00).

רפואת שיניים לילדים

תורנות של יום אחד (יום ה', בין השעות 00:00-13:00).

שנה ו'

כירורגיה

2 שבועות (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-17:00).

עזרה ראשונה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

רפואת הפה

1 שבוע (ימים א'-ה', בין השעות 00:00-13:00).

רפואת שיניים לילדים

תורנות של יום אחד (יום ג', בין השעות 00:00-13:00).

כאבי פנים ולסתות

2 תורנויות של יום אחד (ימי ב' 09:00-14:00)

רשימת קורסים תשע"ו

שנה	מס הקורס	מקצוע	ש"ס*	סה"כ שעות
א'	01911900	מבוא לרפואת הפה והשיניים חלק א'	1	14
	01911250	מבוא למיומנויות מנואליות	1.3	20
ב'	01912000	היסטולוגיה אורלית	2.2	32
	01912003	מבוא לרפואת הפה והשיניים חלק ב'	1.7	26
	01912005	ביומכניקה דנטלית	2.7	40
	01912001	מיקרוביולוגיה אורלית	4	60
ג'	01913119	ביולוגיה אורלית	5.5	82
	01913000	רדיולוגיה אורלית	2.8	42
	01913001	קריולוגיה	2	30
	01913002	מורפולוגיה ואנתרופולוגיה דנטאלית	2.7	40
	01913004	אימונולוגיה	1.3	20
	01913174	חמרים וטכנולוגיות מבוא	1.5	20
	01913220	מערכות – מבוא לרפואה קלינית	8	120
	01913176	מבוא למחקר דנטלי	1.5	20
	01913221	קלארקשיפ פנימית	10	120
	ד'	01914110	שיקום הפה (משמרת פאנטום)	15
01914180		חומרים וטכנולוגיות דנטאליות	1.4	20
01914116		פתולוגיה אורלית	7.1	100
01914117		רפואת הפה	0.7	10
01914118		אנדודונטיה ד'	3.57	50
01914150		שיקום הפה (משקמת פאנטום)	16.57	232
01914151		פריודונטיה ד'	5	70
01914152		מתרפא בסיכון רפואי גבוה	2.14	30
01914153		אבחנה אורלית ד'	4.28	60
01914157		אלחוש מקומי	1.78	25
01914160		פיזיולוגיה של הסגר	3.57	50
01914163		רפואת שיניים לילדים	2.14	30
01914165		אורתודונטיה	0.71	10
01914167		מדעי ההתנהגות	1.42	20
01914173	אנטומיה	2.14	30	
01914170	אתיקה	0.7	10	
ה'	01915118	אנדודונטיה ה'	11	164
	01915176	כאבי פנים ולסתות	5	70
	01915150	שיקום הפה ה'	35	532
	01915151	פריודונטיה ה'	10.7	150
ו'	01915154	מתרפא בסיכון רפואי גבוה	2.14	30
	01915158	כירורגיה אורלית	4.28	60
	01915159	רפואת הפה ה'	2.14	30
	01915163	רפואת שיניים לילדים	10.7	150
	01915165	אורתודונטיה	2.85	40
	01915178	פרמקולוגיה דנטלית	0.7	10
	01915167	מדעי ההתנהגות	4.28	60
	01916109	סמינר תאימות ביולוגית	1.42	20
ז'	01916118	אנדודונטיה	8	126
	01916150	שיקום הפה ו'	33	500
	01916151	פריודונטיה ו'	8.92	125
	01916158	כירורגיה אורלית	2.85	40
	01916159	רפואה אורלית (רפואת הפה ו')	3	50
	01916161	רפואת שיניים ציבורית וקהילתית	1.42	20
	01916163	רפואת שיניים לילדים	10.71	150

בית הספר לרפואת שיניים - כללי

שנה	מס הקורס	מקצוע	ש"ס*	סה"כ שעות
	01916165	אורתודונטיה	5	70
	01916170	רפואת שיניים ומשפט	0.71	10
	01916176	הדמיה דיגיטלית	0.7	10
	01916175	אבחנה מבדלת (סמינר)	0.71	10
	01919999	עבודת גמר		

לימודי המחלקה לאורתודונטיה

קורס הלימוד:
אורתודונטיה

ראש המחלקה:
ד"ר ניר שפק

מרכז המחלקה:
ד"ר עופר סרנה

מורי המחלקה:

ד"ר זאב אברהם, ד"ר אייל אורן, ד"ר מיכאל בלום, ד"ר יואל בלושטין, ד"ר נעמי בכור, פרופ' תמר ברוש, ד"ר ערן גלייכר, ד"ר רות גלייס, ד"ר סילביה גירון, ד"ר, ד"ר משה דוידוביץ, ד"ר טליה דיין, ד"ר סוטיטה דיסטהפורן, ד"ר עתליה וסרשטיין, פרופ' אלכסנדר ורדימון, ד"ר סנדרה טרבס, פרופ' מירון ליברמן, ד"ר תמר פינקלשטיין, ד"ר נעה סדן, ד"ר שלמה קובו, ד"ר איבן רנדל, ד"ר שירלי שונברגר, ד"ר מוריס שטראוס, ד"ר יואב שפינקו, פרופ' יהושע שפירא, ד"ר רחל שריג.

כתבי עת מומלצים:

American Journal of Orthodontics and Dentofacial Orthopedics
Angle Orthodontics
Journal of Clinical Orthodontics
European Journal of Orthodontics

שנה ד'

מטרות הקורס:

- א. להבין את התהליכים האמבריולוגיים של הלסתות.
- ב. לדעת להעריך גדילה.
- ג. להכיר את תיאוריות הגדילה.
- ד. להבין את תהליכי הגדילה וההתפתחות של הלסתות.

פירוט נושאי הלימוד:

טרימסטר ג'

מספר	נושא ההרצאה	פגישה
1.	מבוא לאורתודונטיה	
2.	אמבריולוגיה של לסתות	
3.	אמבריולוגיה של לסתות	
4.	גדילה והתפתחות	
5.	גדילה והתפתחות	
6.	גדילה והתפתחות	
7.	תיאוריות גדילה	
8.	תיאוריות גדילה	
9.	גדילת עצמות הפנים	
10.	גדילת עצמות הפנים	

הערכת הסטודנט

בסוף שנה ה' תינתן הערכה על סמך בחינה.
הנוכחות בקורס חובה.

שנה ה'

הקורס באורתודונטיה שנה ה' מתנהל בשני מישורים:

1. הרצאות
2. קליניקה אינטגרטיבית

מטרות הקורס:

- א. להבין את שלבי התפתחות המשן הנשיר, המעורב והקבוע.
- ב. להכיר את המשן הנורמלי.
- ג. להבין את עקרונות המיון של ליקויי הסגר.
- ד. להכיר את האתולוגיה לליקויי הסגר.
- ה. להכיר את המאפיינים של ליקויי סגר סקלטליים, שסעים ומלפורמציות קרניופציאליות.
- ו. להכיר את השינויים ההיסטולוגיים החלים בזמן תנועה אורתודונטית.
- ז. להבין את העקרונות הביומכניים השונים ושימושם בטכניקות האורתודונטיות השונות.
- ח. להבין את עקרונות העגון באורתודונטיה והשימוש השונה בעגון.
- ט. לדעת את עקרונות בדיקת המתרפא האורתודונטי.
- י. לדעת להשתמש באמצעי עזר (תבניות לימוד, רנטגן, צפלומטריה)
- יא. להבין את תהליך האבחנה ותכנית הטיפול.

הערכת הסטודנט

בסוף שנה ה' תתקיים בחינה.
הנוכחות בקורס חובה.

פירוט נושאי הלימוד:

טרימסטר א'

מספר	פגישה	נושא ההרצאה
1.	התפתחות משן נשיר.	
2.	התפתחות משן מעורב.	
3.	התפתחות משן קבוע.	
4.	משן נורמלי.	
5.	סגר צלבי.	
6.	קלסיפיקציה של ליקויי סגר.	
7.	קלסיפיקציה של ליקויי סגר.	
8.	קלסיפיקציה של ליקויי סגר.	
9.	אתולוגיה של ליקויי סגר.	
10.	אתולוגיה של ליקויי סגר.	

טרימסטר ב'

מספר	פגישה	נושא ההרצאה
1.	אתולוגיה של ליקויי סגר.	
2.	אתולוגיה של ליקויי סגר.	
3.	אובדן מוקדם של שיניים נשירות.	

- 4. שמירת מקום.
- 5. חסר שיניים.
- 6. עודף שיניים.
- 7. שיניים כלואות.
- 8. חבלות.
- 9. ליקויי סגר סקלטלים.
- 10. שסעים.

טרימסטר ג'

מספר

פגישה נושא ההרצאה

- 1. מלפורמציות וסינדרומים.
- 2. מלפורמציות וסינדרומים.
- 3. תגובה היסטולוגית לכוחות אורתודונטיים.
- 4. תגובה היסטולוגית לכוחות אורתודונטיים.
- 5. ביומכניקה.
- 6. ביומכניקה.
- 7. ביומכניקה.
- 8. עיגון.
- 9. בדיקת המתרפא.
- 10. בדיקת המתרפא.
- 11. בדיקת המתרפא.
- 12. בדיקת המתרפא.
- 13. הערכת תבניות לימוד.
- 14. הערכת מקום.
- 15. הערכה רנטגנית.
- 16. צפלומטריה.
- 17. צפלומטריה.
- 18. צפלומטריה.
- 19. אבחנה ותכנית טיפול.

קליניקה אינטגרטיבית:

מטרת הקליניקה:

מתן יעוץ וקביעת תכניות טיפול אורתודונטיות.
לאפשר לסטודנט ללוות את תהליך האבחנה והטיפול האורתודונטי במתראים פרוטטיים
ופריודונטליים.

שנה ו'

הקורס באורתודונטיה בשנה ו' מתנהל בארבעה מישורים:

- 1. הרצאות
- 2. מעבדה
- 3. סמינרים
- 4. מרפאה
- 5. קליניקה אינטגרטיבית

מטרות הקורס:

א. להכיר את סוגי המכשיר האורתודונטי ואת ההתוויות לשימוש במכשירים השונים.

- ב. להבין את עקרונות הטיפול האורתודונטי בליקויי הסגר השונים.
- ג. להכיר את העקרונות לקביעת מועד מתאים לטיפול אורתודונטי.
- ד. להבין את מקום הטיפול האורתודונטי אצל מבוגרים.
- ה. להכיר את השימוש בכירורגיה אורתוגנטית לתיקון בעיות סקלטליות.
- ו. להכיר את השילוב בין אורתודונטיה לבין תחומים נוספים ברפואת שיניים (פריודונטיה, פרוטטיקה, שתלים).
- ז. להכיר את תופעות הלוואי של הטיפול האורתודונטי.
- ח. לאפשר לסטודנטים לעשות אינטגרציה של הידע הבסיסי שנרכש בשנים הקודמות באורתודונטיה ובמקצועות אחרים.
- ט. על הסטודנט לדעת לקבוע בכל מקרה :
 1. האם הבעיה תשתפר מאליה או שיש צורך בטיפול.
 2. באיזה גיל יש צורך להתחיל בטיפול (במידה וקיים הצורך בטיפול).
 3. איזה סוג של טיפול יש לתת.

פירוט נושאי הלימוד :

טרימסטר ב'

מספר	נושא ההרצאה	פגישה
1.	מכשירים קבועים.	1.
2.	מכשירים קבועים.	2.
3.	מכשירים קבועים.	3.
4.	מכשירים פונקציונאליים.	4.
5.	מכשירים פונקציונאליים.	5.
6.	מכשירים אקסטראורליים.	6.
7.	בעיות טרנסברסליות.	7.
8.	RPE.	8.
9.	תזמון טיפול.	9.
10.	טיפול מוקדם.	10.
11.	טיפול מוקדם.	11.
12.	עקירות סידוריות.	12.
13.	פתרון בעיות צפיפות	13.
14.	טיפול במקרי I. Cl.	14.
15.	טיפול במקרי II. Cl.	15.
16.	טיפול במקרי II. Cl.	16.
17.	טיפול במקרי II. Cl.	17.
18.	טיפול במקרי III. Cl.	18.
19.	פתרון בעיות ורטיקאליות.	19.

טרימסטר ג'

מספר	נושא ההרצאה	פגישה
1.	עקירות.	1.
2.	טיפול אורתו כירורגי.	2.
3.	טיפול במבוגרים.	3.
4.	Forced eruption, up righting.	4.
5.	השילוב בין אורתודונטיה לפריודונטיה ופרוטטיקה.	5.
6.	שתלים.	6.
7.	טיפול במקרים חריגים.	7.
8.	תופעות לוואי לטיפול אורתודונטי.	8.
9.	תופעות לוואי לטיפול אורתודונטי.	9.

הערכת הסטודנט

בסוף טרימסטר ג' יערך מבחן גמר על כל החומר שנלמד באורתודונטיה במשך 3 השנים.

מעבדה:

מטרת המעבדה:

להקנות לסטודנטים ידע בסיסי בסוגי מכשירים ניידים אורתודונטיים.

תכנית המעבדה:

טרימסטר א'

1. הרצאת מבוא - מכשירים ניידים
כיפוף חוטים
2. כיפוף חוטים
3. כיפוף קשת לביאלית עליונה
4. כיפוף קשת לביאלית תחתונה
5. כיפוף ווי 3/4
6. כיפוף ווי אדמס
7. כיפוף קפיצים
8. הכנת בסיסי אקריל
9. עיבוד וליטוש הפלטות ומסירת עבודות

הערכת הסטודנט:

הערכת הסטודנטים תינתן על סמך דף הצורות והפלטות. הנוכחות במעבדה חובה.

סמינרים:

הסמינרים יתקיימו במהלך כל השנה.

מטרת הסמינרים:

מטרת הסמינרים לתרגל אבחון וקבלת החלטות לגבי נחיצות ועיתוי הטיפול האורתודונטי.

נושאי הסמינרים:

1. Class I crowding
2. Open bite
3. Class II division 1
- Class II division 2
4. סגר צלבי
5. הרגלים
6. Class III
7. טיפול מוקדם
8. חסר שיניים
9. עודף שיניים
10. טרנספוזיציה
11. שיניים כלואות
12. הערכת מקום
13. טיפול במבוגרים
14. שילוב בין אורתודונטיה לפריודונטיה, שתלים ופרותטיקה.
15. תוכניות טיפול

הערכת הסטודנט:

הערכת הסטודנט תינתן במהלך הסמינרים ועל סמך בחינה סופית.

מרפאה:

הפעילות במרפאה תתקיים במהלך כל השנה.

מטרת המרפאה:

לאפשר לסטודנט ללוות את תהליך האבחנה והטיפול במתראפים אורתודונטיים.
כל סטודנט יעקוב אחרי 3 מקרים תוך כדי טיפול ויגיש דו"ח בסיום פעילות המרפאה.

הערכת הסטודנט:

הערכת הסטודנט תעשה על סמך נוכחות והערכת דוחות.

קליניקה אינטגרטיבית:

מטרת הקליניקה:

מתן יעוץ וקביעת תכניות טיפול אורתודונטיות.
לאפשר לסטודנט ללוות את תהליך האבחנה והטיפול האורתודונטי במתראפים פרוטטיים
ופרודונטליים.

לימודי המחלקה לאנדודונטולוגיה

קורס הלימוד:
אנדודונטיה

ראש המחלקה:
ד"ר אנדה כפיר

מרכז המחלקה:
ד"ר עמיר ויסמן

מורי המחלקה:

ד"ר זבולון אלקס, ד"ר תומר גולדברגר ד"ר רונן דביר, ד"ר נופר בלאו - ונציה, פרופ' אביעד טמשה, ד"ר זיסו מאיר, פרופ' צבי מצגר, ד"ר דני פלדמן, ד"ר איגור צסיס, ד"ר קלרה פרידלנדר, ד"ר טל קורן, ד"ר פול ראס, ד"ר איל רוזן, ד"ר אסתר רוזנברג

המחלקה לאנדודונטולוגיה ממונה על הוראת האנדודונטולוגיה בביה"ס. הענף עוסק בבעיות הקשורות בהיסטולוגיה, פיסיולוגיה, מיקרוביולוגיה, פתולוגיה ואטיולוגיה של נגעי מוך השן וסב-החוד, באבחונם ובטיפולם. מטרת הטיפול האנדודונטי היא לאפשר לשמור בקשת השיניים שן שנפגעה, באופן שתתפקד באורח תקין ובלי לסכן את בריאותו של המתרפא.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

1. "אנדודונטיה יישומית", פרופ' א' קאופמן, הוצאת דיונון.
2. חוברת עזר למעבדה לשנה ד' (המהדורה המעודכנת).

ספרות מומלצת

1. Ingle J.I. and Beveridge E.E.: Endodontics, Last Ed. Lea and Febiger.
2. Hargreaves K: Cohen's Pathways of the pulp, Last Ed. C.V. Mosby.
3. Bergenholtz G, Horsted – Bindsler P, Reit C: Textbook of Endodontology.
4. Seltzer S.: Endodontology, Last Ed. Lea and Febiger.
5. Weine F.S.: Endodontics therapy, Last Ed., C.V. Mosby.
6. Walton R. and Torabinejad M.: Principles and Practice of Endodontics, Last Ed. W.B. Saunders co

כתבי עת מומלצים

1. Journal of Endodontics
2. International Endodontic Journal
3. Endodontic topics

הערכת הסטודנט

הערכת התלמיד נעשית באופן שוטף ומצטבר, הן לגבי ידיעותיו והבנתו, והן לגבי מיומנותו בעבודה מעשית. מבחני המעבר בסוף שנה ד' ובשנה ה' קובעים את עלייתו לשנה הגבוהה יותר, אך הציון השנתי נקבע גם ע"י תוצאות הבחנים, במידה ויהיו כאלה והעבודה המעשית במשך השנה.

הציון הסופי באנדודונטולוגיה נקבע בחלקו על ידי התוצאות של מבחן הגמר בשנה השישית ובחלקו על ידי הישגיו של הסטודנט בעבודה המעשית במרפאה. הקריטריונים להערכת העבודה המעשית ואופן בדיקתם מתפרסמים בנספח נפרד.

שנה ד'

מטרות הקורס:

מטרות ההוראה בטרימסטר השני: להקנות ולרענן לסטודנט ידיעות והבנה בפיסולוגיה ובפתולוגיה של הקומפלקס מוך-שינן ושל אזור סב-החוד ולהכינו לקראת קורס הפנטום בטיפול שורש ע"י לימוד העקרונות של טיפול השורש וסתימת השורש.

קורס הפנטום בטרימסטר השני נועד להקנות לתלמיד מושגי יסוד ומיומנות באנדודונטיה מעשית (בתחום טיפול שורש). החלק העיוני בטרימסטר זה מהווה גשר בין החלק המכאני של הקורס במעבדת דמי לבין המרפאה: בדיקת המתרפא והאבחנה הקלינית, השימוש ברנטגן, שלבי הטיפול הקליני וכו'.

תיאור הקורס:

הקורס ניתן בטרימסטר ב'. נערכות בו הרצאות שבועיות עיוניות משולבות בעבודה במעבדה. העבודה בקורס הפנטום נעשית בשיניים עקורות ובדגמים מפלסטיק. על הסטודנט לאסוף שיניים עם כותרת שלמה ככל האפשר, כדי שאפשר יהיה להפיק את מרב התועלת מהקורס. הדרישות המעשיות לקורס משתנות מעת לעת.

הערכת הסטודנט:

א. ציון מעשי: נקבע לפי תוצאות המבחן המעשי והערכה שוטפת של הישגיו של הסטודנט במעבדה.
ב. ציון עיוני: נקבע לפי תוצאות המבחן בכתב בסוף השנה.

הציון הסופי יורכב מציון הבחינה בכתב (50%) ומציון העבודה המעשית (50%).

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

פרוט נושאי הלימוד בטרימסטר ב'

נושאי ההרצאה

1. מבוא לאנדודונטיה ואנטומיה שימושית.
2. מבנה המוך ותפקידיו
3. היסטופתולוגיה של המוך.
4. אטיולוגיה של מחלות המוך.
5. סוגי המכשירים האנדודונטיים
6. עקרונות הכנת החלל האנדודונטי בשליש הכותרתי
7. עקרונות קביעת אורך עבודה
8. עקרונות הכנת החלל האנדודונטי בשליש החודי
9. עקרונות השימוש בחומרי עבודה ושטיפה בתוך התעלה.
10. סתימת שורש

מעבדות

מעבדת הפנטום - טרימסטר ב'

מטרות

1. להכשיר את הסטודנט לקראת עבודתו עם מתרפאים ע"י הכרת טיפול השורש על כל שלביו, החל מחלל הגישה ועד סתימת השורש.
2. הכרת כל המכשור הידני והממונע בה יבצע את טיפול השורש וכן כל אמצעי העזר בטיפול כגון צילומי רנטגן. ממקם חוד אלקטרוני, סכר גומי למטרות אנדודונטיות.
3. הכרת טופס הבדיקה והטיפול האנדודונטי.
המעבדה תורכב מ- 9-10 פעמים (משתנה לפי מספר השבועות בטרימסטר ב').
העבודה תתבצע בעזרת חוברת המעבדה.
לקראת המעבדה החדשה, על כל סטודנט להביא את הפריטים הבאים:
1. חוברת המעבדה באנדודונטיה.
2. מגש לטיפול שורש על כל חלקיו, מסודר בהתאם להוראות בחוברת.
3. שיניים טבעיות עקורות.

להלן פירוט מעבדת הפנטום:

בית הספר לרפואת שיניים - כללי

מעבדה 8:45 - 11:45	הכנה למעבדה 8:15 - 8:45	
<ul style="list-style-type: none"> - הכרת הציוד וסדור מגש אנדודונטי - הכנת חלל גישה בשן קדמית מפלסטיק 	<ul style="list-style-type: none"> כללי העבודה במעבדה סידור מגש אנדודונטי הדגמת חלל גישה בשן קדמית 	א
<ul style="list-style-type: none"> הכנת חלל גישה בשיני פלסטיק" - מלתעה - טוחנת מקסילרית - טוחנת מנדיבולרית 	<ul style="list-style-type: none"> הדגמת חלל גישה במלתעה וטוחנת 	
<ul style="list-style-type: none"> הכנת חלל גישה בשיניים טבעיות : - שן קדמית - מלתעה - טוחנה 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת שליש כותרתי וקביעת אורך עבודה 	
<ul style="list-style-type: none"> הכנת חלל אנדודונטי בשן קדמית : - שן פלסטיק - שן טבעית 	<ul style="list-style-type: none"> הכנה שליש חודי ושליש אמצעי 	
<ul style="list-style-type: none"> הכנת חלל אנדודונטי במלתעה : - שן פלסטיק - שן טבעית 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת שליש חודי ושליש אמצעי- המשך 	
<ul style="list-style-type: none"> הכנת חלל אנדודונטי בטוחנת : - שן פלסטיק - שן טבעית 	<ul style="list-style-type: none"> הכנת שליש חודי ושליש אמצעי- המשך 	
<ul style="list-style-type: none"> סתימת שורש בשיני פלסטיק : - שן קדמית - מלתעה - טוחנת 	<ul style="list-style-type: none"> סתימת שורש בשיטת הדחיסה הלטראלית - המשך 	
<ul style="list-style-type: none"> סתימת שורש בשיניים טבעיות : - שן קדמית - מלתעה - טוחנת 		ח
מעבדה סיכום :		
- טיפול שורש וסתימת שורש בשן חד- שורשית טבעית		
מבחן מעשי :		
<ul style="list-style-type: none"> - הכנת חלל גישה בטוחנת מפלסטיק- השן מורכבת על ראש פנטום - הכנת חלל גישה בטוחנת טבעית - טיפול שורש וסתימת שורש בשן חד- שורשית טבעית 		

הערות :

1. לבית הספר אין מלאי שיניים לצורך חלוקתן לתלמידים. לכן, לביצוע העבודה המעשית, על התלמידים **להצטייד מראש** בשיניים עקורות משומרות בנוזל חיטוי, שצורתן האנטומית שלמה ככל האפשר, זאת בנוסף לדגמי הפלסטיק שיופקו ע"י בית הספר.
2. מספר המעבדות וסדר העבודה משתנים בהתאם למספר השבועות בטרמינסטר.
3. עבודה בשיניים נוספות חשובה מאוד לשיפור המיומנות וההצלחה בקורס.

שנה ה'

מטרות הקורס

מטרת ההוראה בשנה זו להעמיק את הידע וההבנה של הסטודנט בתחום האנדודונטולוגיה ולהקנות לו ניסיון קליני בסיסי בטיפול שורש.

תיאור הקורס

הרצאה - שעה בשבוע

מרפאה - 4 שעות בשבוע (3 טרימסטרים)

במידת הצורך יינתנו במרפאה הדגמות על דגמים ועל שיטות מתקדמות בהכנת וסתימת תעלות השורש.

הערכת הסטודנט

- א. הציון העיוני: בסוף טרימסטר ג' יערך מבחן בכתב על החומר שנלמד עד לאותה בחינה. כלומר, החלק העיוני והידע התיאורטי מתחילת הקורס בשנה ד'.
- ב. הציון המעשי ניתן לפי הדרישות הקליניות בעבודה המעשית במשך כל השנה ומושפע מטיב העבודה וכמותה (כפי שמפורט בהמשך).
- ג. הציון הסופי נקבע ע"י שקלול הציון העיוני והמעשי.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

פרוט נושאי הלימוד:

1. בדיקת המתרפא ובדיקות העזר
2. הבדיקה הרנטגנית של המתרפא
3. האבחנות הקליניות במוך השן
4. האבחנות הקליניות של רקמת סב השורש
5. הכנת תעלת השורש (הרחבה)
6. קביעת אורך עבודה (ממקם חוד אלקטרוני)
7. חומרי עבודה ושטיפה
8. חומרי חבישה
9. השפעת טיפול השורש על הרקמות התומכות - היבטים ביולוגיים היסטולוגיים
10. וריאציות במורפולוגיה של שורשים I
11. וריאציות במורפולוגיה של שורשים II
12. השימוש במימת הסידן
13. חבלות במשנן הקבוע והנשיר
14. ניקובים בשורשים
15. מניעה וטיפול במקרי התלקחות
16. תקלות / סיבוכים שלא ברמת השן
17. השימוש במכשירים ממונעים
18. טכניקות ומכשור לפנוי חומרים מתעלת השורש
19. היבטים אנדודונטיים להכנת תעלה ליתד
20. טיפול שורש בשן קבועה צעירה
21. הצלחה וכשלון בטיפול שורש
22. הלבנת שיניים לאחר טיפול שורש
23. שברים ורטיקליים
24. שיטת הצילום הדיגיטלי (הבט אנדודונטי)

הדרישות הקליניות ושיטת ההערכה הקלינית בשנה ה'

הדרישות הקליניות לשנה ה' הן 6 תעלות שורש במטופלים ו-4 טוחנות עקורות (12 תעלות). ממוצע ציונים עובר לכל מקרה הוא לפחות 6. (חובה להגיש את כל המקרים בהם לא הסתיים הטיפול ולציין את סיבת הפסקת הטיפול).

שנה ו'

מטרות הקורס

מטרת ההוראה לאפשר לתלמיד לקבל מושג ברור על סוגי טיפולים אנדודונטיים מתקדמים ועל מקומה של האנדודונטיה במסגרת הטיפולים הדנטאליים השונים. להכיר את יחסי הגומלין בין ענף זה לבין יתר ענפי המקצוע בתכנון טיפול כולל במתפא ובביצועו. גישה זו תתבטא בעבודה מעשית על ידי ביצוע טיפולים אנדודונטיים כנדרש במסגרת תוכנית הטיפול הכוללני, תוך שימת דגש על מגוון המקרים ככל האפשר.

סמינר הצגות המקרים בטרימסטר ג' נועד לאפשר לתלמידים לראות תוצאות ארוכות-טווח של עבודתם הקלינית, ללמוד את משמעות מושגי ההצלחה והכישלון בטיפול השורש ואת היקף התרומה של טיפול שורש בשיקום המשנן.

ניאור הקורס

1. **טרימסטר א'** - הרצאות על נושאים אנדודונטיים כלליים להשלמת הידע והרחבתו ולשיפור ההבנה של תהליכים אנדודונטיים.
2. **טרימסטר ג'** - הסטודנטים יציגו מקרים של טיפולים אנדודונטיים שביצעו בעצמם, עם מעקב כנדרש (ראה נספח).
3. **מרפאה** - במשך 3 טרימסטרים

הערכת הסטודנט

ייערך מבחן גמר בכתב באנדודונטיה על החומר שנלמד במשך שלוש השנים. הציון הסופי יורכב מציון הבחינה בכתב (40%) ומציון העבודה המעשית (כולל הצגת המקרים, 60%).

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

פרוט נושאי הלימוד בטרימסטר א'

1. הצגת מקרה באנדודונטיה
2. קביעת קוטר תעלת השורש
3. אבחנה מבדלת של כאב
4. הצלחה וכישלון בטיפול שורש I
5. הצלחה וכישלון בטיפולי שורש II
6. ספיגת שורשים
7. שיטות שונות לסתימת שורש
8. טיפול שורש בעזרת מיקרוסקופ טיפולי
9. כירורגיה אנדודונטית

דרישות קליניות ושיטת ההערכה הקלינית בשנה ו'

הדרישות הקליניות לשנה ו' הן 11 תעלות במטופלים ו-4 טוחנות עקורות. ממוצע ציונים עובר לכל מקרה הוא לפחות 6. (חובה להגיש את כל המקרים בהם לא הסתיים הטיפול, ולציין את סיבת הפסקת הטיפול).

בטרימסטר ג' יתקיים סמינר הצגות מקרה. על כל סטודנט חלה החובה להציג מקרה אחד שבוצע על ידו עם מעקב של לפחות 6 חודשים.

קריטריונים להערכת העבודה המעשית בזמן טיפול שורש

1. בדיקה, אבחנה ותוכנית טיפול :
 - א. מילוי כל הפרטים (אין להשאיר מקום ללא סימון)
 - ב. תשאול המתרפא ופרוש נכון של דבריו
 - ג. תיאור כל הממצאים שבתצלום האבחנתי
 - ד. אבחנה קלינית (ביצועית) נכונה
 - ה. אבחנה מבודלת סבירה
 - ו. החלטת טיפול נבונה

2. הכנת חלל גישה והרכבת סכר גומי :
 - א. חלל גישה : (1) מקום החדירה
 - (2) היקף חיצוני
 - (3) גודל החלל
 - (4) רצפה
 - (5) קירות חלקים (קרני מוך, עששת וסתימות דולפות)
 - (6) זיהוי התעלות במחדר
 - ב. סכר גומי : (הרכבת סגר גומי חובה לפני הכנסתם של פוצרים לשן)
 - (1) היגינה ואבנית
 - (2) בחירת מהדק מתאים
 - (3) אי דליפת רוק
 - (4) מקום המסגרת

3. קביעת אורך העבודה :
 - א. תצלום בעל ערך אבחנתי
 - ב. זיהוי קצה השורשים
 - ג. נקודת ציון
 - ד. חישוב

4. הכנת חלל אנדודונטי :
 - א. עבודה בשדה רטוב
 - ב. שמירה על אורך העבודה (שימוש במעצורים)
 - ג. שיפוע כללי של החלל - הרחבה בלתי מספקת או מוגזמת
 - ד. נקודת סיום מורגשת לפי אורך העבודה ופתח חודי נשמר (בדיקה בפוצר דק)
 - ה. סילוק כל השיירים ושטיפות

5. התאמת חוד ראשי :
 - א. אורך מתאים לאורך העבודה (הכנה)
 - ב. התאמת החוד לתעלה, במקרה של חלל תיקני גם TUG BACK.

6. סתימת שורש :
 - א. בדיקת השן לפני הסתימה (מישוש, ניקוש, תשאול המתרפא)
 - ב. בדיקת תוכן התעלה
 - ג. בדיקת הדחיסה

7. הערכת הטיפול.

הערות :

1. לבית הספר אין אפשרות לספק מטופלים לעבודה בקליניקה. לכן, לביצוע העבודה המעשית, על התלמידים לדאוג למתרפאים מתאימים.

8. מעקב:

המעקב מהווה חלק בלתי נפרד מהטיפול האנדודונטי ויש לדאוג לבדיקה וצילום מעקב, לפחות מחצית השנה אחר גמר הטיפול. הממצאים יירשמו בסעיף המתאים בטופס הטיפול. חתימת מדריך של המחלקה לאנדודונטיה בלבד מאשרת ביצוע המעקב. תצלום מעקב שני קביל גם אם נעשה פחות משנתיים מאז גמר הטיפול, אך נעשה לפחות 6 חודשים לאחר תצלום המעקב הראשון.

כל סטודנט נדרש לבצע בדיקה וצילום מעקב על 2 שיניים לפחות, וכן להציג מקרה במסגרת השיעור בטרימסטר ג'.

תודתנו נתונה לסגל ההוראה המתנדב: ד"ר זבולון אלקס, ד"ר מאיר זיסו, פרופ' אבי טמשה, ד"ר ראס פול, ד"ר דני פלדמן,
ד"ר קלרה פרידלנדר, ד"ר אסתר רוזנברג,

לימודי המחלקה לביולוגיה אורלית

קורסי הלימוד:

- א. היסטולוגיה אורלית: שנה ב'
- ב. מיקרוביולוגיה אורלית: שנה ב'
- ג. ביומכניקה דנטלית: שנה ב'
- ד. ביולוגיה אורלית: שנה ג'
- ה. אימונוולוגיה אורלית: שנה ג'
- ו. מבוא למחקר דנטלי: שנה ג'
- ז. סמינר ביולוגיה אורלית: שנה ו'

ראש המחלקה:

פרופ' תמר ברוש

מורי המחלקה:

פרופ' יצחק בינדרמן, ד"ר רונית בר-נס גרינשטיין, פרופ' מירון וינרב, ד"ר סנדרה טרבס-מנוסביץ, פרופ' צבי מצגר, פרופ' סנדו פיטרו

היסטולוגיה אורלית

שנה ב'

מרכז הקורס: פרופ' מירון וינרב

מטרות הקורס

להעניק את הידע הבסיסי במבנה ותפקוד רקמות השן, רקמות התמיכה של השן והרקמות הרכות והקשות של חלל הפה.

מבנה הקורס

הרצאות - 20-24 שעות
מעבדה - 12 שעות

נושאי הלימוד

מבנה והתפתחות שיניים, מבנה ותפקוד: האמייל, הדנטין, מוך השן, הצמנטום, הליגמנט הפריודונטלי, העצם האלבאולרית, רירית הפה, והפרק הטמפורומנדיבולרי.

מטרות המעבדה המיקרוסקופית

הסטודנט יזהה במיקרוסקופ שלבים שונים בהתפתחות השיניים, ואת החלקים השונים של מערכת השיניים ומנגנון התמיכה ויתאר בעזרת ציור את פרטי השן ומרכיבים חשובים בסביבתה, תוך הקפדה על מקום ויחס נכון של האנטומיה.

הנוכחות

חובה בלפחות 80% מההרצאות ובלפחות 80% מהמעבדות כתנאי לגשת לבחינה.

הערכת הסטודנט

בחינה בע"פ שכוללת חלק עיוני (75%) וחלק מעבדתי (25%). כשלוש באחד מהחלקים משמעותו כשלוש בבחינה כולה.

יש לסיים את חובות הקורס בשנת הלימודים הנוכחית. יש להבחן במועד א או מועד ב' בשנת הלימודים הנוכחית. ומועד מיוחד במידת הצורך יתקיים לכל המאוחר עד תחילת שנת הלימודים הבאה. כשלוש בשני המועדים יחייב חזרה על הקורס בהתאם לנהלים.

ביבליוגרפיה

1. A.R.Ten Cate, Oral Histology - Development, Structure and Function. Mosby. 5rd or 6th edition.

מיקרוביולוגיה אורלית

שנה ב'

מרכזת הקורס: ד"ר רונית בר-נס גרינשטיין

מורי הקורס: ד"ר רונית בר-נס גרינשטיין, פרופ' צבי מצגר, פרופ' ניר אושרוב, ד"ר אודי קימרון, ד"ר גילי רגב-יוחאי, ד"ר אריאלה מתתיהו.

הכנה והדרכה במעבדה: ירדנה מזור (MSc.) ומדריכים – דוקטורנטים מהפקולטה לרפואה ובוגרי בי"ס לרפואת שיניים.

מטרות הקורס

הקניית ידע כללי במיקרוביולוגיה, עם דגש בנושאים הקשורים לחיידקים גורמי המחלות האורליות העיקריות: עששת ומחלות חניכיים, ולגורמי מחלות נוספות הרלוונטיות לרפואת שיניים – כמו *Candida*. הקניית טכניקות בסיסיות לעבודה במעבדה מיקרוביולוגית. לימוד שיטת לתכנון ניסויים פשוטים.

מבנה הקורס

הרצאות – 30 שעות (נוכחות חובה!)
מעבדות – 18 שעות (נוכחות חובה!)

נושאי הלימוד

1. מבוא כללי: מבנה ומורפולוגיה של חיידקים
2. מעבדה: הכרת חיידקים בגוף ובסביבה, צביעות גרם
3. סוגי מפגש עם פתוגנים, כניסתם לגוף התרבותם והתפשטותם לרקמה
4. פלורה טבעית וזיהומים אופורטוניסטים, זיהומים סימפטומטיים ואסימפטומטיים
5. היצמדות חיידקים וגורמי אלימות, מנגנוני התחמקות ממע' החיסון
6. זיהומים חיידקיים במע' הנשימה – דוגמאות לפתוגנים, איבחון וטיפול
7. האקולוגיה של הפה: סביבות המחיה של חיידקים אורליים
8. שיטות מחקר בחיידקי פה
9. הרובד הדנטלי: איניציאציה ומטורציה, מאפיינים
10. מעבדה: הסתכלות ברובד הדנטלי, יצירת רובד *in vitro*, גידול חיידקים בתנאי אוורור שונים
11. המיקרוביולוגיה של עששת
12. מעבדה: דיאגנוסטיקה מיקרוביאלית של עששת, בדיקת רגישות לאנטיביוטיקה
13. הרוק והנוזל הקרוויקולרי
14. המיקרוביולוגיה של סב החוד
15. מעבדה: השפעת סוכר על ה-pH של הרוק
16. *Candida* - מאפיינים ואינפקציות אורליות
17. המיקרוביולוגיה של מחלות חניכיים
18. המיקרוביולוגיה של ריח פה
19. מעבדה: מדידת ריח פה בשיטות שונות
20. מעבדה: השפעת מי פה על ספירות חיידקים ברוק, מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון.

ציון הקורס

עפ"י מבחן בכתב על נושאי הקורס והמעבדות, נוכחות חובה בהרצאות ובמעבדות. דוחות מכינים למעבדה. לגבי מועד ב' אם מס' הניגשים למועד ב' יהיה קטן המבחן ייערך בע"פ.

Oral microbiology and immunology. 2/e by [Richard J. Lamont](#), George N. Hajishengallis, [Howard F. Jenkinson](#). **Publisher:** ASM Press Washington DC (2014). P. 229. ISBN978-1-55581-673-5

Essential Microbiology for Dentistry, Edited by Lakshman Samaranayake **Publisher:** Churchill Livingstone Elsevier (2012)

Oral Microbiology at a Glance. by [Richard J. Lamont](#), [Howard F. Jenkinson](#). **Publisher:** Wiley-Blackwell (2010).

Oral Microbiology. 5/e by [Philip D. Marsh](#), [Michael V. Martin](#), [Michael A. O. Lewis](#), [David W. Williams](#). **Publisher:** Churchill Livingstone (2009).

Oral microbiology and immunology. edited by Richard J. Lamont [and others] Washington, D.C. **Publisher:** ASM Press, (2006).

Etiology and Pathogenesis of Periodontal Disease By Alexandrina L. Dumitrescu, Makoto Kawamura **Publisher:** Springer Berlin Heidelberg (2010).

Clinical periodontology and implant dentistry / edited by Jan Lindhe, Niklaus P. Lang, Thorkild Karring. 5 th ed, Oxford ; **Publisher:** Blackwell Munksgaard, (2008).

ביומכניקה דנטלית

שנה ב'

מרצה: פרופ' תמר ברוש

מטרות הקורס

להקנות לסטודנט ידע ושפה בסיסיים בעקרונות המכניקה ותורת החומרים כאשר בחלקו השני מיושמים כלים אלה להבנת השפעת המשתנים השונים במערכות הביומכניות הפועלות במערכת הלעיסה, במערכות שיקום דנטלי וטיפולים אורתודונטיים. מטרה נוספת היא לחשוף את הסטודנט לכלי המדידה והאנליזה המקובלים בתחום הביומכניקה הדנטלית.

היקף הקורס

42 שעות הוראה

מבנה הקורס

הרצאות

פרוט נושאי הלימוד

- חזרה על חוקים פיסיקליים בסיסיים – חוקי ניוטון, הגדרת משתנים מכניים. תזוזת גוף קשיח, שיווי משקל של גופים קשיחים, סטטיקה: מקבילית הכוחות, הגדרת מומנט, מהלך כוחות ומומנטים בגוף מועמס.
- מכניקת הלעיסה. העמסת שן בודדת, גשרים דנטליים, מבנה זיז (קנטיליבר), לסת תחתונה כמבנה מכני. הבדלים בין שן לשתל, מבוא לביומכניקה אורתודונטית.
- מבוא לתורת החומרים: עקומות כוח-תזוזה ועקומות מאמץ-עיבור, הגדרת תכונות בסיסיות של חומר: מודול אלסטיות, מאמץ נזילה, חוזק, יחס פואסון, השפעת טמפרטורה על חומרים – מקדם התפשטות טרמית, בדיקות מכניות

- מקובלות לחומרים דנטליים (קושי, DTS), תכונות ויסקואלסטיות, אנרגיית פני שטח והרטבה
- המאמצים המתפתחים במבנים דנטליים (מאמצי כפיפה). השפעת החתך על המאמצים (מומנט אינרציה). ריכוז מאמצים.
 - העמסה מחזורית והתעייפות החומר – מבוא למכניקת השבר
 - שיטות מעבדתיות ותאורטיות לאנליזה ביומכנית: מכונת העמסה, מדי עיבור, פרופילומטר, SEM, אלמנטים סופיים.
 - תכונות מכניות של רקמות ביולוגיות – דנטליות PDL, עצם, אמיל, דנטין

הנוכחות חובה בלפחות 80% מההרצאות כתנאי לגשת לבחינה בסוף הקורס

הערכת הסטודנט

20% תרגילים (חובת הגשה)

80% בחינה – חייבים לעבור את הבחינה כדי לקבל ציון עובר בקורס

ביבליוגרפיה

1. Biomechanics in Clinical Dentistry, AA Caputo, JP Standlee, Quintessence, 1987.
2. Phillips' Science of Dental Materilas, Kenneth J. Snnusavice, Elsevier, 2003.
3. Vector Mechanics for Engineers (Static's). FP Beer, ER Johnston, McGraw-Hill Book Company 1985
4. Mechanics of Materials FP Beer, ER Johnston, McGraw-Hill Book Company 1988.
5. Biomechanics in Orthodontics, MR Marcotte, BC Decker, 1990.
6. מאמרים נבחרים

ביולוגיה אורלית

שנה ג'

מרכז הקורס: פרופ' מירון וינרב
מורי הקורס: פרופ' יצחק בינדרמן, פרופ' מירון וינרב, ד"ר סנדרה טרבס-מנוסביץ, פרופ' סנדו פיטרו.

מטרות הקורס

להעניק לסטודנט ידע בביוכימיה ובביולוגיה התאית של רקמות חלל הפה בעת התפתחות, הומיאוסטזיס וריפוי.

מבנה הקורס

הרצאות - 64 שעות
מעבדה - 10-8 שעות

נושאי ההוראה

1. מבנה והרכב המרקם החוץ תאי - קולגנים, נקטינים, פרוטאוגליקנים
2. המרכיב התאי והחוץ תאי ברקמות והיחסים ביניהם
3. Matrix Proteinases
4. אינטגרונים
5. גורמי צמיחה ו-Signal Transduction
6. Modelling ו-Remodelling ברקמת החיבור

7. התפתחות היחידה הדנטאלית - התפתחות הכותרת
8. התפתחות היחידה הדנטאלית - התפתחות הפריודונטיום
9. מבנה ופיזיולוגיה של הצמנטום והליגמנט הפריודונטלי
10. התפתחות ומבנה ה- Dento-Gingival Junction
11. מבנה ופיזיולוגיה של רקמת עצם
12. ביומינרליזציה
13. התפתחות המנדיבולה והמקסילה, מבנה העצם האלבאולרית
14. אפיתל ורקמת חיבור ברירת הפה
15. קומפלקס מוך דנטין
16. אמיל
17. בקיעת שיניים
18. בקרה סיסטמית ומקומית של שחלוף עצם
19. תאי גזע והנדסת רקמות

הנוכחות חובה בלפחות 80% מההרצאות כתנאי לגשת לבחינה בסוף הקורס

הערכת הסטודנט

בוחר במשך הקורס ומבחן בכתב בסוף הקורס. ציון "עובר" בבוחן מהווה תנאי לגשת לבחינה הסופית.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

1. Orban's: Oral Histology and Embryology, 10th or 11th Edition, Edited by S.N. Bhaskar
2. Oral Histology - Development, Structure and Function, 5th or 6th edition, A.R. Ten Cate.
פרקים מתאימים לפי נושאי ההרצאות.

אימונולוגיה אורלית

שנה ג'

מרכז הקורס : פרופ' צבי מצגר

מטרות הקורס

הקניית ידע עדכני באימונולוגיה אורלית, תוך הכרת תפקידה בשמירת ההומיאוסטזיס בחלל הפה וביטויה במחלות הפריודונטליות, מחלות מוך השן וסב החוד.

היקף הקורס

20 שעות הרצאה

נושאי ההוראה

1. האימונולוגיה האוראלית וההומיאוסטזיס בחלל הפה
2. המערכת האימונו-סקרטורית וביטויה בחלל הפה
3. הנוגדנים ברוק ויישומם במחקרים על מניעת עששת
4. אימונו-ביולוגיה של מוך השן
5. אימונו-ביולוגיה של התהליך הסב-חודי

6. אימונו-ביולוגיה של הפריודונטיום
7. אימונו-ביולוגיה של מחלות החניכיים

הערכת הסטודנט
בחינה בכתב בסיום הקורס.

ביבליוגרפיה

1. Contemporary Oral Microbiology and Immunology, J. Slots, M.A.Taubman, eds., Mosby, St. Louis, 1992.
2. Periapical Inflammatory Responses and Their Modulation. P. Stashenko, R. Teles, R. D'Souza, Critical Reviews in Oral Biology, 9: 498-521, 1998.
3. Macrophages in Periapical Lesions. Z. Metzger, Endodontics and Dental Traumatology, 16: 1-8, 2000.
4. Periapical lesions of endodontic origin Z. Metzger I. Abramovitz. Chapter 13, pp. 494-519 in: Ingle's Endodontics. J.I. Ingle, L.K. Bakland, J.C. Baumgarten, eds. BC, Decker, Hamilton, 2008.

מבוא למחקר דנטלי

שנה ג'

מרצה: פרופ' תמר ברוש

מטרות הקורס

להקנות לסטודנט ידע בסיסי בתכנון, קריאה וכתיבת מחקר מדעי והצגתו כחלק מהכשרת הסטודנט בלימודיו האקדמיים לקראת ביצוע עבודת הגמר ולקראת עבודתו המקצועית. מטרה משנית היא להציג בפני הסטודנטים את המחלקות השונות בביה"ס לרפואת שיניים והמחקר המתקיים בהן כהכנה לעבודת הגמר אותה חייב לבצע כתנאי לסיום לימודיו.

מבנה הקורס

20 שעות הרצאה

נושאי הלימוד

הצגת מבנה של מאמר ומבוא לתכנון מחקר (כולל שימת דגש על הבדלים בין מחקר מקורי, דו"ח קליני, סקירה ספרותית). שאלת המחקר, היפותזה. איסוף מידע, חשיבות כתב העת, איכות המחקר המפורסם, קריאה ביקורתית, תיעוד ביבליוגרפי. כותרת המחקר. תקציר. תכנון המחקר (מחקר מעבדתי, מחקר קליני, מחקר רטרוספקטיבי, מחקר פרוספקטיבי וכד'). הצגת תוצאות. דיון ומסקנות. הצגת מחקר בכנס מדעי. עריכת פוסטר. הצגת פעילות מחקרית במחלקות ביה"ס.

נוכחות

נוכחות חובה בכל ההרצאות. היעדרות שלא ברשות יותר מהרצאה אחת דינה ככישלון במועד א'.

הערכת הסטודנט
בחינה בכתב בסיום הקורס

ביבליוגרפיה

1. Successful scientific writing a step-by-step guide for the biological and medical sciences. Janice R. Mathews and Robert W. Matthews. Cambridge University Press, c2008
2. How to write and publish a scientific paper. 6th Edition. Robert A. Day and Barbara Gastel. Greenwood Press. 2006.
3. Guidebook to Better Medical Writing. Robert L. Iles. Island Press, 2003

סמינר ביולוגיה אורלית

שנה ו'

מרכז הקורס: ד"ר רונית בר-נס גרינשטיין

הסמינר בביולוגיה אורלית לשנה ו' נועד להציג לסטודנטים בשנת לימודיהם האחרונה את החשיבות של השילוב וההשפעה ההדדית בין מדעי היסוד לבין המדעים הקליניים ברפואת שיניים בקביעת דרכי הטיפול בקיימים והעתידיים. בסמינרים משולבים מורים ממחלקות קליניות אשר יחד עם מורי המחלקה לביולוגיה אורלית מציגים את האספקטים הבסיסיים והקליניים של הנושא הנידון. הסטודנטים יחולקו בתחילת הסמסטר לקבוצות או בודדים והם יופנו להנחיה נוספת למורים האחראים לנושא הסמינר. בכל סמינר, על הסטודנטים להציג את האספקטים הקליניים והבסיסיים של הנושא הנבחר באמצעות מצגת. בתום הצגת הנושאים מתקיים דיון בו משתתפים הסטודנטים והמורים כאחד.

הקריטריונים להערכת הסטודנטים הם:

- הבנת הנושא
- דרך הצגת הנושא

לימודי המחלקה לכירורגיה של הפה והלסתות

קורסי הלימוד:

- א. שליטה על כאב ואלחוש מקומי
- ב. כירורגיה של הפה והלסתות
- ג. אנטומיה יישומית ראש צוואר

ראש המחלקה:

פרופ' גבי צ'אושו

מרכזת המחלקה:

ד"ר יפעת מנור

מורי המחלקה:

ד"ר גבריאל גל, ד"ר יפעת מנור, ד"ר עמית שחם, ד"ר עדי לוריאן, ד"ר עדי קהן, ד"ר אפי בראונשטיין
ד"ר רן יהלום, ד"ר דניאלה בלינדר, ד"ר יצחק שושני, ד"ר טל יופה
ד"ר גל אבישי, ד"ר דרור אלון, ד"ר אבישי גל, ד"ר ליאון גילמן, ד"ר אלי רוזנפלד

שנה ד'

אנטומיה יישומית ראש צוואר אחראי לקורס: ד"ר עמית שחם

השתתפות בכל השיעורים והמעבדות חובה.

מטרות הקורס:

1. רענון הידע באנטומיה של הפה, הלסתות וראש צוואר
2. הכרת האנטומיה היישומית של האברים השונים באזור ראש צוואר
3. הבנת התפקוד של מערכת הלעיסה
4. הבנת האנטומיה החיה של הפנים וחלל הפה
5. הבנת האנטומיה הרנטגנית

הערכת הסטודנט

בסוף הקורס תתקיים בחינה בכתב על כל החומר הנלמד בקורס.
הקורס באנטומיה יישומית כולל 27 שעות המחולק 9 פגישות אשר תכלולנה הרצאה ולימוד עצמאי של הסטודנט.

נושאי הלימוד

- .1 צואר ואזור תת-לסת
 - 1 אנטומיה כללית
 - 2 כלי דם
 - 3 עצבים
 - 4 דרכי נשימה (טרכאוסטומי)
 - 5 דרכי עיכול
 - 6 בלוטת - רוק תת לסתית
 - 7 שרירים

- .2 שרירי הבעה ופרוטסיס
 - 1 אנטומיה חיה : צפלומטריה ברקמות רכות
 - 2 שרירי הבעה
 - 2.1 עצבוב
 - 2.2 כלי דם
 - 2.3 תנועות

- .3 שרירי לעיסה ו- TMJ
 - 1 אנטומיה
 - 2 עצבוב
 - 3 כלי דם
 - 4 תיפקוד
 - 5 פרק הלסת

- .4 חלל הפה
 - 1 אנטומיה חיה
 - 2 לשון - שרירים עצבוב סנסורי מוטורי כלי דם
 - 3 תפקוד

- .5 המשך האנטומיה החיה בחלל הפה
 - 1 ריריות
 - 2 לחיים
 - 3 מבנה החיך
 - 4 מבנה הרכסים האלואולרים
 - 5 רצפת הפה

- .6 חלל האף ומערות האף
 - 1 מבנה אנטומי
 - 2 תיפקוד
 - 3 היחסים בין חלל האף מערות האגף וחלל הפה

7. ארובת העין

- 1 מבנה אנטומי
- 2 עצבוב
- 3 כלי דם

8. עצמות הפנים

- 1 התפתחות
- 2 פרק הלסת
- 3 פתחי הגולגולת
- 4 עצבים קרניאלים וכלי הדם

9. בוהן מסכם

* ביבליוגרפיה, ספרות חובה K.L Moore, A.F. Dally Fifth Clinical oriented Anatomy ed 2006

א. השליטה על כאב ואלחוש מקומי

אחראי הקורס : ד"ר עדי קהן
ההשתתפות בכל השעורים היא חובה.

מטרות הקורס

1. הקניית הידע המעודכן בפיזיולוגיה ובפתולוגיה של הכאב, עם הדגשה על ההשלכות ברפואת שיניים.
2. הקניית דרכי הטיפול השונים בכאב.
3. הקניית הידע התיאורטי והמעשי בכל שיטות האלחוש המקומי ברפואת שיניים.
4. הקניית הידע התיאורטי והמעשי על מקור הסיבוכים והכישלונות באלחוש מקומי, דרכי מניעתם והטיפול בהם.
5. מצבי הדחק העלולים להופיע במרפאת שיניים. הקניית הידע באבחנתם והכשרת הסטודנטים בטיפולי החיאה בסיסיים.
6. הכרת הפרמקולוגיה הקלינית של תרופות משכחות כאב והשימוש הקליני בהם.

הערכת הסטודנט

1. בסוף הקורס יתקיים מבחן בכתב.
2. לפני הכניסה למרפאות יתקיים תרגיל מעשי באלחוש מקומי, כל תלמיד יזריק לרעהו באחת השיטות המקובלות. התרגיל יחשב כמבחן מעשי.
- ההשתתפות חובה ובלעדיה לא ניתן להתחיל לטפל במתרפאים.

* על הסטודנט להצטייד במזרק מסוטרל בכל תרגולי האלחוש.

פרוט נושאי הלימוד - טרימסטר א'

מספר

הפגישה נושאי ההרצאה

1. מבוא + נאורופיזיולוגיה
- 2+3. פרמקולוגיה :
תמיסות אלחוש, מכווצי כלי דם ואלחוש טופיקלי.
4. הערכת המתרפא - הקשר בין בריאות וחומרי אלחוש ומכווצי כלי דם התוויות בעד ונגד השימוש בחומרי אלחוש ומכווצי כלי דם
5. מכשור + חיטוי ועיקור
6. הרדמה כללית וסדציה במרפאת שיניים

7. טכניקות לאלחוש לסת עליונה ותחתונה
- Intra-bony, PDL, טכניקות אלחוש מיוחדות
8. סיבוכים מקומיים וסיסטמיים
9. חזרות והשלמות
10. תרגיל ומבחן מעשי באלחוש מקומי

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

1. Malamed, Stanley F.: Handbook of Local Anesthesia, Mosby 2004.

ספרות מומלצת

1. Howe, G.L.: Local Anesthesia in Dentistry, Bristol. John Wright and sons Lim., 1990.
2. Orofacial Pain 1996, J.P. Okeson.
3. J.W. Little, Dental Management of the medically compromised patient, seventh ed.

שנים ה'-ו'

ב. כירורגיה של הפה והלסתות

אחראי הקורס: ד"ר יפעת מנור
ההשתתפות בכל ההרצאות - חובה.

כירורגיה של הפה והלסתות היא ענף ברפואת שיניים ובכירורגיה של ראש-צוואר העוסק בטיפול הכירורגי של מחלות, נגעים ועיוותים ברקמות הפה, הלסתות וברקמות ואיברים סמוכים. הקורס מבוסס על חומר שנלמד במדעי היסוד הפרה-קליניים והקליניים. הקורס יאפשר לסטודנט להכיר את מקומה של הכירורגיה בדרכי הטיפול של מחלות, עיוותים ונגעים באזור זה, תוך התייחסות למצבו הכללי של המתרפא. וכן יאפשר לסטודנט להכיר את יחסי הגומלין בין הטיפולים הכירורגיים ושאר הטיפולים.

מטרות הקורס

1. התלמיד ידע את האנטומיה של אזור הפה, הלסתות וראש-צוואר ויוכשר ליישם ידע זה באבחנה ובטיפולים הכירורגיים.
2. התלמיד יוכשר לסווג את המתרפאים לדרגות סיכון שונות ולתכנן את הטיפול בהתאם.
3. התלמיד ידע את המחלות המערכתיות השכיחות והשפעתן על דרכי הטיפול הכירורגיים.
4. התלמיד יוכשר לבצע בדיקה פיזיקאלית של אזור ראש-צוואר.
5. התלמיד יוכשר לאבחן מצבים פתולוגיים בחלל הפה, בלסתות ובראש-צוואר המחייבים התערבות כירורגית.
6. התלמיד ידע את תהליכי הריפוי של פצעים ברקמות הרכות והקשות.
7. התלמיד יוכשר להשתמש במכשור כירורגי ולבצע הטיפולים הבאים: עקירות שיניים רגילות ועקירות שיניים כירורגיות. טיפול כירורגי במורסות וזיהומים ברקמות הפה והלסתות. ביופסיה של נגעים בפה.
8. התלמיד ילמד את התרופות השכיחות והשימושיות בכירורגיה, ילמד את השפעתם וידע ליישם ידע זה בפועל.
9. התלמיד ידע לאבחן ולטפל בסיבוכים הקשורים בהתערבויות כירורגיות.
10. התלמיד ילמד את השינויים במבנה הלסתות והפה אצל חולים חסרי שיניים, וילמד את העקרונות ושיטות הטיפול השונות בכירורגיה טרום-פרותטית.
11. התלמיד יכיר את הנגעים החבלתיים של הרקמות הרכות והקשות באזור הפנים והלסתות, וילמד את עקרונות הטיפול במצבים אלה.
12. התלמיד ילמד את עקרונות הטיפול הכירורגי בשאתות שפירות וממאירות בחלל הפה והלסתות.

13. התלמיד ילמד לאבחן מחלות של מערות האף הקשורות למחלות שיניים וילמד את דרכי הטיפול בהן.
14. התלמיד ילמד את עקרונות הכירורגיה הפלסטית באזור הפנים, הפה והלסתות.
15. התלמיד ילמד את העקרונות הכירורגיים ובחירת המתרפאים בהשתלות דנטאליות.

הערכת הסטודנט

1. בסוף שנה ה' תתקיים בחינה בכתב ו/או בעל פה על כל החומר הנלמד בשנה זו. במהלך טרימסטר I בחינה על זיהוי מכשירים כירורגיים בתחילת טרימסטר II מבחן מעשי בעקירות ותפירה.
2. בסוף שנה ו' תתקיים בחינה בכתב או בעל פה ו/או קלינית על כל החומר שנלמד בשנים ד', ה' ו-ו', החומר במדעי היסוד, שיש לו השלכה ישומית בכירורגיה.
3. כל תלמיד חייב להשיג 300 נקודות עד לסיום הלימודים, במסגרת התורנויות בכירורגיה. הערכת העבודה המעשית תתבצע על ידי המורים בהתאם לקריטריונים הבאים:
גישה למתפא, כושר אבחנה, תכנית טיפול, ביצוע מעשי, טיפול פוסטאופרטיבי. טיפול כירורגי לקוי לא יקנה נקודות.
4. הערכה הסופית בשנה ו' תכלול ציון קליני המתבסס על הניקוד שהושג בתורנויות בכירורגיה והבחינה העיונית שתתקיים בסוף השנה.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

תורנות עבודה המעשית

על כל סטודנט להשתתף בתורנות בעבודה מעשית במרפאה כירורגית במחלקה לכירורגיה בבית הספר, במחלקות ובמרפאות לכירורגיה במרכז הרפואי ע"ש שיבא בתל השומר, והמרכז הרפואי ע"ש רבין, במשך שבועיים בשנה ה' ושבועיים בשנה ו'.
התורנות מתקיימת בכל ימות השבוע ומתחילה בכל אחד מהמוסדות ע"פ תכנית העבודה באותו מוסד ומסתיימת כפי שנהוג במוסד בו מתקיימת התורנות. על הסטודנט ליצור קשר עם מנהל המחלקה לפני תחילת התורנות.

על הסטודנט לבצע את הפעולות הבאות:

- א. בדיקת מתרפאים וחולים.
 - ב. ביצוע אבחנה מبدלת של תהליכים פתולוגיים.
 - ג. עקירות מורכבות.
 - ד. עקירות כירורגיות של שאריות שורשים, על פי רמתו המקצועות של הסטודנט.
- על התלמיד להקפיד למלא את דפי העבודה בהם יירשמו פרטי המטופלים והפעולה שבוצעה ולדאוג לחתימת המדריך.

קיימת גם אפשרות ביצוע טיפולים כירורגים לא בזמן התורנות, בתאום מראש עם מנהל המחלקות השונות.

לקראת התורנות על הסטודנטים להתכונן בנושאים הבאים:

1. אנטומיה ישומית כירורגית (רקמות קשות, רקמות רכות, כלי דם, עצבים וכו').
2. אלחוש מקומי ואזורי (אנטומיה, פרמקולוגיה, מכשור וטכניקה).
3. כל הנושאים הקשורים לעקירות רגילות, מורכבות, כירורגיות וניתוחים קטנים (אבחנה, תכניות טיפול, מכשור, טכניקה וכו').
4. מחלות כלליות, שיש להן השלכה על תכנית טיפול כירורגית.
5. התרופות השימושיות במרפאה כירורגית.
6. קריאה ופענוח צילומי רנטגן השכיחים במרפאה כירורגית.

על כל הנושאים הנ"ל ישאלו התלמידים בתקופת התורנות.

פרוט נושאי הלימוד

1. פתיחת הקורס - הקדמה
2. בדיקת החולה לקראת טיפול כירורגי
3. החולה הסיסטמי והטיפול הכירורגי
4. אנטומיה יישומית
5. עקירות - מכשור וטכניקה
6. עקירות - תרגול פנטום
7. עקרונות מתלה
8. עקירות כירורגיות - התוויות וטכניקות
9. שיניים כלואות ונעצרות והטיפול הכירורגי-אורתודונטי המשולב בשיניים כלואות
10. סיבוכים בזמן ולאחר התערבות כירורגית
11. תפירה, מכשור, חומרים
12. תרגול תפירה
13. זיהומים ודרכי התפשטותם
14. טיפול כירורגי ותרופתי בזיהומים
15. תהליכים סב-חודיים אבחנה וטיפול
16. גורמי דימום בחלל הפה
17. גידולים אודונטוגנים - אבחנה וטיפול
18. טרמוכירורגיה, לייזר ואלקטרוכירורגיה
29. תהליכים ציסטיים בחלל הפה - אבחנה וטיפול
20. חבלה בפנים - אבחנה וטיפול
21. שברים דנטו-אלבולרים, אבחנה וטיפול
22. כירורגיה של עיוותי הלסתות
23. כירורגיה של עיוותי הלסתות - המשך
24. טיפול כירורגי במחלות הפרק
25. מערות האף - הקשר לכירורגיית פה ולסתות
26. הטיפול הכירורגי בשאתות שפירות בחלל הפה
27. הטיפול הכירורגי בשאתות ממאירות בחלל הפה
28. א. אונקולוגיה - כמוטרפיה
ב. כירורגיה פלאסטית ושחזורים של פגמים נרכשים באזור ראש צוואר
29. כירורגיה טרום פרותטית + הארכת כותרת
30. אנטומיה יישומית ופיזיולוגיה של עצם למטרת השתלות
31. קלסיפיקציה של רכס מחוסר שיניים לקראת השתלות
32. בחירת המתרפאים להשתלות + סוגי שתלים + רנטגן
33. אוסאואינטגרציה - עקרונות כירורגיים בהשתלות
34. השתלות עצם למטרת השתלה דנטאלית
35. סיבוכים בהשתלות דנטאליות
36. זיהומים - והטיפול בהם - הצגת מקרים
37. אנטיביוטיקה כטיפול משלים א. פרופילקטי
ב. תרפויטי
39. גידולי ראש צוואר - אבחנה וטיפול
40. גידולים שפירים אגרסיביים בחלל הפה
אבחנה וטיפול
41. חבלות בפנים ובלסתות - הצגת מקרים מחדר מיון
42. כירורגיה של עיוותי הפנים: מהלך, אבחנה וטיפול
43. הטיפול בשיניים כלואות - אבחנה וטיפול
44. השתלות דנטאליות - הצגת מקרים
45. השתלות דנטאליות - הצגת מקרים
46. שסעים בחיך ובשפה
47. טיפול כירורגי באינטרנל - דרינגימנט של המפרק הטמפורומנדובולרי
48. שימוש בשתלים עצם ממקורות אקסטרה אורליים לכירורגיית פה ולסתות
49. שתלים לעיגון אורתודונטי

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

1. Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery ,Hupp, Ellis, Tucker (Peterson) 5th 6th Ed. 2008, 2014
2. Harry Sicher: Oral Anatomy, chapters 10, 11, 14
3. Dental Management of the medically compromised patient James W Little, 7th Ed.

ספרות מומלצת

1. Killey, Seward and Kay: An Outline of Oral Surgery, part 1 and 2
2. Archer - Oral Surgery
3. Kruger OG Textbook of Oral and Maxillofacial \Surgery 6th ed

* תודתנו נתונה לסגל ההוראה המתנדב: ד"ר רונית קגן, ד"ר אלכס קלנר

מרכז רפואי רבין

תוכנית לימודים לסטודנטים שנה ה'-ו'

תורנות כירורגיה פה ולסתות

יום ראשון	08:00-09:00	ביקור בוקר ע"י כל הצוות - הסבר ליד חולים מאושפזים, סיבת אשפוזם, מהלך המחלה והטיפול ותחזית לגבי שחרורם.
	09:00-16:00	השתתפות במרפאה בצמוד לרופא בכיר וקבלת הסבר בנוגע לבדיקת חולים, קביעת אבחנה ותוכנית טיפול.
יום שני	08:00-16:00	ביקור בוקר ובהמשך היום, השתתפות במרפאה ובביצוע ניתוחים אמבולטוריים.
יום שלישי	07:30-08:30	הסטודנט ישתתף בסמינריון המחלקתי. לחלק מהסטודנטים יינתן להכין הרצאה על נושא רלוונטי.
	14:30-15:30	בהמשך ישתתף בביקור במחלקה ובפעילויות כירורגיות אמבולטוריות במרפאה. ביום זה מתנהלת במקביל מרפאת לייזר, הסטודנט יקבל הסבר לגבי המכשור והפעלתו. ביום זה מתנהלת מרפאה אורתו-כירורגית, הסטודנט ישתתף ויקבל הסבר לגבי מקרים שבהכנה אורתודונטית לקראת ניתוח. פעם בחודש ישתתף בישיבה פתולוגית - כירורגית.
יום רביעי	08:00-14:00	ישתתף בביקור בוקר ואחריו בקבלת אנמנזה ובבדיקה פיזיקאלית של מועמדים לאשפוז לצורך ניתוחים אלקטיביים בהרדמה כללית. במקביל ישתתף בפעילות במרפאה וביצוע פעילות כירורגיות אמבולטוריות.
	14:30-15:30	ישתתף בישיבה מחלקתית והצגת המקרים לניתוחים בהרדמה כללית.
יום חמישי		יום זה הוא יום ניתוחים אלקטיבי בהרדמה כללית. הסטודנט ילמד את פעילות רחצת הידיים והלבשה באופן סטרילי, ישתתף כעוזר בניתוחים ויקבל הסבר במהלכם. במקביל לחדר ניתוח ביום זה מתנהלת מרפאה ל-TMJ ומרפאה אורתודונטית.

הסטודנט ישהה יום אחד בהתאם לבחירתו עם תורן מיון עד השעה 20:00.

מרכז רפואי שיבא

תוכנית לימודים לסטודנטים שנה ה'-ו'

תורנות כירורגיה פה ולסתות

<p>ביקור בוקר + ישיבת מחלקה ישתתף הסטודנט יחד עם תורן המחלקה בקבלת חולים לאשפוז, הכנת חולים לניתוחים בהרדמה כללית, בדיקת תשובות מעבדה, המטולוגיה, כימיה, צילומי רנטגן וכו'. במידה והזמן יאפשר על הסטודנט לקרוא ולהתכונן לקראת הניתוחים ליום ב'.</p>	<p>08:00-10:00 10:00</p>	<p>יום ראשון</p>
<p>הסטודנט ישתתף באופן פעיל בניתוח, ילמד להתרחץ ולהתלבש באופן סטרילי ובמידת האפשר יהיה קרוב לשדה הניתוח. במידה ולא מתקיימת פעילות בחדר ניתוח יוכל להשתתף במרפאת שתלים.</p>	<p>08:00-עד סוף הפעילות</p>	<p>יום שני</p>
<p>הסטודנט ישתתף בישיבה האורתו - כירורגית או הישיבה הקלינית פתולוגית בהתאם לשבוע התורנות. ישתתף במרפאת החוץ ויבצע פעולות כירורגיות בהתאם.</p>	<p>08:00-עד סוף הפעילות</p>	<p>יום שלישי</p>
<p>ישתתף בביקור בוקר לאחריו ישתתף בסמינריון המחלקה 08:15-09:00 או בישיבה האונקולוגית בין השעות 13:00-14:00 בהתאם לפעילות הקיימת. ישתתף בפעילות המרפאה וביצע פעולות כירורגיות בהתאם.</p>	<p>08:00-עד סוף הפעילות</p>	<p>יום רביעי</p>
<p>ישתתף בפעילות המרפאה ויבצע פעולות כירורגיות בהתאם. בסיום המרפאה תתקיים שיחת סיכום עם אחד הרופאים הבכירים (ד"ר רחימא).</p>	<p>08:00-עד סוף הפעילות</p>	<p>יום חמישי</p>

הנחיות כלליות :

- א. הסטודנט יגיע לתורנות ביום א' בבוקר בשעה 08:00.
- ב. הסטודנט ישתתף בכל יום בבוקר בביקור מחלקתי.
- ג. הסטודנט ישהה יום אחד בהתאם לבחירתו עם תורן מיון עד השעה 20:00.
- ד. הסטודנט יסכם את השבוע עם אחד הרופאים הבכירים ביום חמישי.

לימודי המחלקה לפריודונטיה והשתלות דנטליות

קורס הלימוד:
פריודונטיה

ראש המחלקה:
פרופ' חיים טל

מרכזת המחלקה
פרופ' אביטל קוזלובסקי

מורי המחלקה:

פרופ' צבי ארצי, ד"ר אילן ביתלתום, ד"ר אריה דריאנגל,
פרופ' עופר מוזס, פרופ' קרלוס נמקובסקי, ד"ר דב סידני, ד"ר רוני קולרמן.
ד"ר רן הרצברג, ד"ר עומר כהן, ד"ר אלון סבאון, ד"ר שמשון סלוצקי,

מטרות כלליות

- א. להקנות לבוגר הקורס ידע עיוני ומעשי בנושאי הפריודונטיום הבריאה והחולה ברמה אנטומית, הסטולוגית, פיזיולוגית, ביוכימית, וקלינית.
- ב. בוגר הקורס יכיר את גורמי המחלות הפריודונטליות, הדרכים למניעתן והטיפול בהן.
- ג. בוגר הקורס יכיר את יחסי הגומלין בין המחלות הפריודונטליות ומצבים סיסטמיים שונים ויחסי הגומלין בין הפריודונטיה וענפי רפואת השיניים האחרים.
- ד. בוגר הקורס יוכשר לרכוש מיומנות מעשית במניעת מחלות פריודונטליות, טיפול ראשוני פריודונטלי וטיפול כירורגי במקרים פריודונטליים לא מורכבים.
- ה. להקנות לבוגר ידע עיוני בנושא השתלות דנטליות

שנה ד'

מטרות הקורס

- א. לדעת להכיר, לבדוק, לאבחן ולמייין את המחלות הפריודונטליות.
- ב. לדעת לבדוק ולהכיר את סביבת השתל הדנטלי ומחלות סביבת השתל הדנטלי
- ג. לדעת לבדוק ולזהות את הגורמים המקומיים למחלה פריודונטלית.
- ד. ללמד את המכשור הפריודונטלי.
- ה. ללמד את עקרונות הטיפול הראשוני בחולה הפריודונטלי - טיפול בגורמים מקומיים ומניעת מחלות פריודונטליות.

המטרות בעבודה הקלינית

- א. לדעת לאבחן ולתעד סימנים של פריודונטיום בריא וחולה ואת סביבת השתל הדנטלי.

- ב. ללמוד להכיר ולזהות גורמים אתיולוגיים, מקומיים, ראשוניים ומסייעים.
- ג. ללמוד לקבוע שלבים של טיפול ראשוני במחלה פריודונטלית.
- ד. ללמוד להדריך מתרפא לבצוע היגינה אורלית תקינה.
- ה. ללמוד להסיר אבן שן בפריודונטיום תקין וחולה, לאחר תרגול מתאים בלסת פנטום.

הערכת הסטודנט

הערכת הסטודנט תיעשה במישור העיוני ובמישור הקליני:

במישור העיוני:

בסיום שנת הלימודים ייערך מבחן בכתב על כל חומר הלימודים העיוני שנלמד במשך השנה. המבחן יהיה בכתב.

במישור הקליני: הציון הקליני יקבע על פי תוצאות בחינה מעשית.

פרטים על נוהלי הבחינה יפורסמו בנפרד.

הרכב הציון הסופי:

70% - ציון עיוני ו-30% - ציון קליני. על הסטודנט לעבור בהצלחה כל חלק בנפרד.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

1. Clinical Periodontology and Implant Dentistry-Lindhe 5th Edition פרקים נבחרים-
נבחרים-
2. Carranza's Clinical Periodontology 41, 42, 47 פרקים נבחרים -

פרוט נושאי הלימוד

הרצאות בפריודונטיה שנה ד'

מספר פגישה	נושאי ההרצאה
1.	הפריודונטיום הבריא וסביבת השתל
2.	הפריודונטיום הבריא וסביבת השתל
3.	הרובד הבקטריאלי בסביבת השן והשתל
4.	מחלה פריודונטלית: דלקת ותגובה אימונית
5.	מחלה פריודונטלית כרונית
6.	מחלה פריודונטלית כרונית
7.	פתולוגיה של מערכת תמיכה גרמית
8.	פענוח רדיוגרפי של פתולוגיה פריודונטלית
9.	גורמים משניים בהתפתחות מחלה פריודונטלית
10.	המתרפא הפריודונטלי: אנמנזה, בדיקה קלינית ורישום
11.	בדיקת המתרפא הפריודונטלי
12.	בדיקת המתרפא הפריודונטלי
13.	בדיקת המתרפא הפריודונטלי
14.	טיפול במחלה פריודונטלית - הכנה ראשונית
15.	איפול במחלה פריודונטלית- הסרת אבנית והקצעת שורשים
16.	הדרכה להיגינה אוראלית - היבטים ביולוגיים וטכניים
17.	הסרת אבנית במכשירים אולטרסוניים וידניים ותגובת הרקמות הרכות.
18.	חומרים אנטיספטיים בטיפול פריודונטלי
19.	אנטיביוטיקה בטיפול פריודונטלי
20.	הערכה מחדש לאחר הכנה ראשונית
21.	אפידמיולוגיה של מחלה פריודונטלית
22.	הצגת מקרה- מאיסוף נתונים עד אבחנה ותכנית טיפול

20. הצגת מקרה - מאיסוף נתונים עד הערכה פריודונטלית
21. קלסיפיקציה של מחלות פריודונטליות
24. הדרכה להיגיינה אורלית - היבטים התנהגותיים
25. חזרה לקראת מבחן מעשי בפנטום

קורס מעשי בפריודונטיה שנה ד'

יתבצע בשני חלקים:

I. טרימסטר ב'

העבודה תעשה במעבדת הפנטום ובקליניקה, כאשר בקליניקה הסטודנט ישמש כמתרפא.

פגישה נושאי המפגש

1. קליניקה: אנמנזה, בדיקה פריודונטלית, רישום Chart.
2. קליניקה: אנמנזה, בדיקה פריודונטלית, רישום Chart.
3. קליניקה: רישום הרובד הדנטאלי, הדרכה להיגיינה אורלית.
4. פנטום: הכרת המכשירים: תכונות, אחיזה נכונה ועקרונות עבודה, הסרת "אבנית" בשיניים חותכות תחתונות ועליונות.
5. פנטום: הסרת "אבנית" בשיניים מלתעות וטוחנות.
6. פנטום: עקרונות השחזת מכשירים ותרגול הסרת אבנית.
7. פנטום: הסרת "אבנית" בשיניים מלתעות וטוחנות.
8. קליניקה: היגיינה אורלית, הסרת אבנית.
9. קליניקה: היגיינה אורלית, הסרת אבנית.
10. קליניקה: היגיינה אורלית, הסרת אבנית.

ציון עובר בקורס מעשי בפריודונטיה הינו תנאי הכרחי למעבר לעבודה עם מתרפאים.

II. טרימסטר ג'

תתקיימנה הרצאות פרונטאליות בלבד; לא תתקיים הוראה מעשית.

הערה: ההשתתפות בקורס המעשי ובהרצאות הינה חובה.

שנה ה'

מטרות הקורס

- א. הרחבת הידע העיוני במחלות הפריודונטליות השונות.
- ב. הכרת מצבים פתולוגיים סביב השתל הדנטלי
- ג. הכרת עקרונות הכירורגיה הפריודונטלית.
- ד. הכרת מנגנוני הריפוי והרגנרציה של הפריודונטים.
- ה. הבנת יחסי הגומלין בין מצבים סיסטמיים לבין מחלה פריודונטלית.
- ו. הבנת יחסי הגומלין בין מצבים פריודונטלים שונים לבין ענפי רפואת השיניים האחרים.
- ז. לאבחן ולטפל במחלות פריודונטליות חריפות.
- ח. לדעת ליישם שיטות בקרה ושמירה על הבריאות הפריודונטלית במתרפאים לאחר טיפול.

מטרות העבודה הקלינית

- א. לדעת להשתמש נכונה במכשור הפריודונטלי לטיפול ראשוני ולטיפול כירורגי.
- ב. לדעת לבצע טיפול פריודונטלי ראשוני - הסרת אבנית, הקצעת שורשים וסילוק גורמים מסייעים.
- ג. לדעת להעריך את תוצאות הטיפול הראשוני תוך התוויית תכנית טיפול משלימה.
- ד. לצפות בביצוע טיפולים כירורגיים ולהבין את המטרה, הטכניקה ותוצאות של הטיפול.

- ה. ללמוד להסביר למתרפא את מהות המחלה ואת השלבים השונים של הטיפול תוך יצירת שיתוף פעולה מרבי.
- ו. ללמוד לשלב את תכנית הטיפול הפריודונטלית בענפי רפואת השיניים האחרים.

הערכת הסטודנט

הערכת הסטודנט תיעשה במישור העיוני ובמישור הקליני:

במישור העיוני:

בסיום שנת הלימודים יערך מבחן על כל חומר הלימודים העיוני, הנלמד במשך השנה. המבחן יהיה בכתב.

במישור הקליני:

הציון הקליני יקבע על פי הערכות המורים הקליניים את רמת העבודה הקלינית של הסטודנט ומספר שעות העבודה בקליניקה. פרטים לגבי הדרישות המינימום ימסרו בתחילת שנת הלימודים. שקלול הציון יעשה בהתאם למפורט בסעיף דרישות קליניות בפריודונטיה (עמוד 85).

הרכב הציון השנתי:

60% - ציון עיוני ו- 40% - ציון קליני.
על הסטודנט לעבור בהצלחה כל חלק בנפרד.

ביבליוגרפיה

ספרות מומלצת

ספרות חובה

1. Lindhe; Textbook of Clinical Periodontology and Implant Dentistry. 5th Edition

פרוט נושאי הלימוד

מספר

פגישה נושאי ההרצאה

1. בדיקת המתרפא הפריודונטלי וסווג המחלה הפריודונטית
2. השתל הדנטלי – יחסי השתל והרקמות הסובבות.
3. פתולוגיה סביב השתל הדנטלי: אתיולוגיה פתוגוויזיס, מניעה
4. עקרונות הכירורגיה הפריודונטלית ומטרותיה.
5. ניתוחי מתלה - טכניקות ושימושים.
6. תפרים שכיחים בכירורגיה פריודונטלית.
7. תהליכי ריפוי לאחר טיפול פריודונטלי.
8. כירורגיה פריודונטית רסקטיבית
9. הארכת כותרת קלינית בשיטה כירורגית.
10. הארכת כותרת קלינית בשיטה אורתודונטית.
11. עירוב מסעפים והטיפול בהם.
12. מצבים פריודונטלים חריפים.
13. נגע פריודונטלי-אנדודונטלי משולב.
14. פריודונטיה - אורתודונטיה, יחסי גומלין.
15. כירורגיה מוקוגינגיבילית
16. הפריודונטיה וחבלה סיגרית - יחסי גומלין.
17. מחלה פריודונטלית אגרסיבית.
18. טיפול במחלה פריודונטית אגרסיבית – הצגת מקרים.
19. מחלות פריודונטליות בילדים.
20. כירורגיה פריודונטית רגנרטיבית
21. כירורגיה גרמית, חמרי השתלה סינטטים וגרמיים.
22. סוגי חוצצים בטיפול רגנרטיבי גרמי.
23. השפעת מצבים סיסטמיים ותרופות על הפריודונטיה.

24. פריודונטיה ורפואת שיניים משקמת.
25. אבחון מיקרוביולוגי במחלה פריודונטלית.
26. אוגמנטציה חניכית.
27. הליטוזיס ומחלה פריודונטלית.
28. שחרור מושהה של חומרים אנטיביוטיים בפריודונטיה. ובסיבת השתל הדנטלי.
29. הצגת מקרה - מאנמנזה עד לטיפול תומך.
30. טיפול תחזוקתי כחלק מהטיפול הפריודונטלי.
31. הצגת מקרה - מאנמנזה עד לטיפול תומך.

הערה: ההשתתפות במרפאות ובהרצאות הינה חובה.

שנה ו'

ההוראה העיונית מתקיימת במסגרת של הרצאות ודיונים במהלך הטרימסטר הראשון ללימודים. ההוראה תתבסס על חומר קריאה שיחולק לקראת כל מפגש. ההשתתפות - חובה. ההוראה העיונית מתקיימת גם במהלך העבודה הקלינית וליד ובנוכחות המתרפא.

מטרות הקורס

- א. לאפשר לסטודנט לשלב ידע ספרותי-מחקרי בנושאי הפריודונטיה וענפי רפואת השיניים האחרים עם דגש בנושא שתלים דנטלים.
- ב. להכיר את עקרונות האימפלנטולוגיה בכלל והאינדיקציות, היישום ותחזוקת שתלים בפרט.
- ג. הכרת הפתולוגיה של הרקמות שסביב השתל, מניעה וטיפול.
- ד. הרחבת המידע הקשור בהבנת השיקול הנכון בקביעת הצורך בטיפול פריודונטלי וטיפול באמצעות שתלים.
- ה. לבסס את שלבי הטיפול השמרני והכירורגי על פי המחקרים והידע שנרכש.
- ו. לעורר מוטיבציה לחקר, לשאול ולהציג שאלות ופתרונות.

מטרות העבודה הקלינית

- א. לשפר את רמת המיומנות בטיפול פריודונטלי ראשוני.
- ב. לבסס את הידע בנושא הערכה פריודינטלית – איסוף נתונים ועיבודם למסקנות והחלטות טיפוליות.
- ג. לשלב טיפול פריודונטלי בתוך תכנית טיפול דנטאלית כללית.
- ד. להכיר את עקרונות הכירורגיה הפריודינטלית תוך עבודה עם מטופל אשר עובר טיפול כירורגי.
- ה. לתכנן טיפול באמצעות שתל דנטלי ולעקוב אחרי ביצועו ושיקומו.

הערכת הסטודנט

בתום הקורס ייערך מבחן גמר על כל החומר הנלמד במהלך שנה השישית. הודעה על מתכונת הבחינה תימסר בתחילת שנת הלימודים.

הציון הקליני ייקבע על סמך הערכות המורים הקליניים, מידת ההספק של הסטודנט ועל פי נוסחה הרשומה להלן "בפרק דרישות קלינית".

הרכב הציון הסופי: 50% - ציון קליני ו- 50% - ציון עיוני.

על הסטודנט לעבור בהצלחה כל חלק בנפרד.

ספרות חובה

1. Lindhe; Textbook of Clinical Periodontology and Implant Dentistry 5th Edition.
2. מאמרים מובחרים לפי בחירת המרצים

פרוט נושאי הלימוד

חלק מהנושאים הרשומים מטה יוצגו ע"י הסטודנטים, בהסתמך על חומר קריאה שינתן ע"י מרצה מנחה.

מספר

פגישה נושאי ההרצאה *

1. שיחת פתיחה + מיקום השתל הדנטלי
2. התפתחות אוסאואינטגרציה - סוגי שתלים ופני שטח של השתל
3. השתלה בשיטה submerged: אינדיקציות, ושיטות של חשיפה
4. הכנת אתר ההשתלה: GBR - שמירת רכסים ושחזור רכסים
5. אתרי השתלה במקסילה האחורית
6. פרוצדורות כירורגיות בזמן עקירת שיניים כהכנה להשתלה דנטלית
7. השתלה מיידית לעומת השתלה מאוחרת
8. 1. תחזוקה של שתלים 2. פריאימפלנטיס -
9. פתוגנזיס פריאימפלנטיס - אבחנה, וטיפול
10. הצגת מקרה: טיפול פריודונטלי משולב עם שקום על גבי שתלים
11. הרקמה הרכה סביב השתל הדנטאלי

* ספרות החובה המתייחסת לנושאי ההרצאות תקבע בתחילת שנה"ל.

דרישות קליניות בפריודונטיה

המתרפאים המטופלים במסגרת המרפאה הפריודונטלית יסווגו לקבוצות הבאות:

- א. סוג I (קל יחסית)
- ב. סוג II. (מורכב יותר)
- ג. מתרפאים הזקוקים לכירורגיה טרום-שיקומית.
- ד. מתרפאים שהטיפול בהם מתחיל משלב של Reevaluation. (שנה ו' בלבד)
- ה. יעוץ או טיפול מונע בלבד

הסיווג עשה על פי הנתונים הבאים:

- א. כמות אבן השן העל חניכית.
- ב. כמות אבן השן התת חניכית.
- ג. עומק הכיסים הפריודונטלים וסווגם.
- ד. המספר הכללי של השיניים בפה.

- ה. מספר השיניים הנגועות במחלה פריודונטלית.
- ו. מידת הצורך בכירורגיה פריודונטלית או טרום שיקומית.
- ז. טיפול פריודונטלי קודם
- הסיווג יקבע ע"י המדריך שבדק את המטופל לפני תחילת הטיפול (יש להחתים את המדריך ליד ציון הסיווג) וניתן לשינוי בתחילת הטיפול בלבד וזאת על מנת למנוע שיבושים בתוכניות העבודה של הסטודנט.**
- II. על הסטודנט להחתים את המדריך על כל שלב משלבי הטיפול. על הסטודנט ובאחריותו, לקבל ציון על סיום השלבים הבאים:
- א. רישום פריודונטלי (Periodontal chart).
- ב. אבחנה ותוכנית טיפול פריודונטלית.
- ג. **הדרכה להיגינה אורלית**
- ד. הסרת אבנית באזורים השונים של הפה (לפי קוודרנט, סקסטנט או לסת שלמה).
- ה. כירורגיה פריודונטלית (על פי הידע שגילה הסטודנט לקראת הניתוח ובמהלכו והדו"ח הכירורגי שהוגש).
- ו. הערכה מחדש (Reevaluation) פריודונטלי
- טיפולים לא חתומים ו/או ללא ציון לא יכללו בהישגים.

דרישות קליניות בפריודונטיה - שנה ה'

- III. הדרישות הקליניות הבסיסיות:
- א. 3 מתרפאים המסווגים כסוג I.
- ב. 2 מתרפאים המסווגים כסוג II.
- ג. על מנת לזכות בציון מעבר, על הסטודנט לעבוד מינימום 65 שעות קליניות.
- ד. הדרישות הנ"ל הינן דרישות מינימום ואי עמידה בהן עלולה למנוע מהסטודנט מעבר לשנה ו'.
- ה. הציון הקליני הסופי יקבע על סמך ממוצע הציונים שנרשמו בפנקס ההישגים, מספר השעות הקליניות והטיפולים שבוצעו במהלך השנה מעבר לדרישות המינימום, וחוות דעת המדריכים הקליניים.
- IV. באמצע טרימסטר ב' ובסוף טרימסטר ג' ימסרו הסטודנטים לאחראי על המרפאה - ד"ר אילן ביתלום, את דפי ההישגים בתוך קלסר מסודר. אי קבלת תיקים ו/או תיקים לא מסודרים עלולה לשבש את רישום הישגי הסטודנטים.

הציון הקליני השנתי יקבע על ידי שקלול הבא:

- הציון הקליני השנתי (שנה ה') יקבע בהתאם לשקלול הבא:**
- א. 60% מהציון עבור מספר שעות העבודה הקליניות (מהם 50% עבור מינימום שעות העבודה ועד מקסימום של 10% נוספים עבור שעות עבודה נוספות).
- ב. 40% מהציון יורכב מממוצע הציונים שניתנו לסטודנט במהלך העבודה הקלינית. (ציון המעבר 60).

הבהרות לגבי דרישו שנה ה'

הדרישות הקליניות הבסיסיות

1. 2 מתרפאים המסווגים סוג I
2. 2 מתרפאים המסווגים סוג II
- סוג II שהושלם במלואו כולל הערכה מחדש יעניק 30 נקודות
- סוג I שהושלם במלואו כולל הערכה מחדש יעניק 10 נקודות
- סהכ ניתן לצבור באופן זה 80 נקודות. נקודות בונוס ינתנו מעבר לדרישות המינימום סה"כ אפשרות לצבירה נוספת של 20 נקודות.

בכול מקרה ביצועי הסטודנט בשלבים השונים ידורגו ע"י המדריכים בציון C/B/A

ציון A הוא הציון הגבוה וציון C הציון הנמוך .

הציון המעשי במקצוע מורכב מ 3 מרכיבים :

הספק

איכות העבודה בציון C/B/A

הערכת המדריכים

60% עפי ההספק כאשר השלמת הדרישות מינימלית תעניק ציון 80

40% איכות העבודה כפי שתקבע ע"י שילוב של הציון במקרה והערכת המדריכים . הערכת המדריכים של הסטודנט תהווה 40% מהציון של איכות העבודה .

דרישת המעבר בחלק הקליני הוא 60 ובנוסף 60 בכל אחד מהחלקים

בהספק

בציון מקרה

בהערכת מדריכים .

דרישות קליניות לשנה ו'

- א. 2 מתרפאים המסווגים כסוג I.
- ב. 3 מתרפאים המסווגים כסוג II.
- ג. 2 מתרפאים המסווגים כסוג II אשר טופלו על ידי הסטודנט במהלך שנה ה' או הועברו להמשך טיפול על ידי סטודנט בוגר. הטיפול במתרפאים אלו יתחיל בשלב של הערכה פריודונטלית (Reevaluation).
- ד. על הסטודנט לסיים טיפול כירורגי (כירורגיה פריודונטלית או כירורגיה טרום שקומית) באחד מהמתרפאים אשר טופלו על ידי הסטודנט.

הציון הקליני השנתי יקבע:

א. הסטודנט יצבור נקודות (A) לפי מפתח הבא :

Class II - מקסימום נקודות לכל מקרה גמור - 20 .
מקסימום נקודות לכל מקרה ללא הערכה מחדש - 10

Class I - מקסימום נקודות לכל מקרה גמור 10
מקסימום נקודות לכל מקרה ללא ההערכה מחדש 5 .

הערכה מחדש של מתרפא משנה קודמת - עבור כל מקרה מקסימום 5 נקודות.

כירורגיה פריודונטלית – מקסימום 5 נקודות (ללא דו"ח כירורגי – 0 נקודות).

ניקוד בונוס יינתן עבור עבודה מעבר לדרישות המינימום - מקסימום 10 נקודות.

ב. ממוצע הציונים שניתנו במהלך העבודה (B)

ג. הציון הסופי יקבע לפי הנוסחה

$$\frac{2A+B}{3}$$

לימודי המחלקה לפתולוגיה אורלית
ולרפואת הפה
כולל אבחנה אורלית, מתרפא בסיכון רפואי
ורדיולוגיה אורלית

נושאי הלימוד:

1. פתולוגיה אורלית: קורלציה קלינית-פתולוגית
2. רפואת הפה
3. רדיולוגיה אורלית
4. אבחנה אורלית
5. עזרה ראשונה
6. מתרפא בסיכון רפואי
7. אישור תחילת עבודה
8. פרמקולוגיה לרופאי שיניים

ראש המחלקה:

פרופ' מרילנה ורד

מורי המחלקה:

ד"ר ג'רמי אדל
ד"ר חניתה אלישוב
פרופ' אברהם הירשברג
פרופ' מרילנה ורד
ד"ר איילת זלוטוגורסקי-הורביץ
ד"ר נועם ירום
ד"ר לזר כץ
ד"ר אסנת קורן
ד"ר אילנה קפלן
ד"ר שושנה רייטר

1. פתולוגיה אוראלית: קורלציה קלינית-פתולוגית

שנה ד'

אחראי הקורס: פרופ' מרילנה ורד .

פתולוגיה אורלית היא ענף מדעי קליני ברפואת שיניים, העוסק באבחון ובטבען של מחלות שפוגעות בחלל הפה ובאזור המקסילופציאלי על ידי לימוד הסיבות שלהן, התפתחותן והשפעותיהן. נושא הפתולוגיה האוראלית מבוסס על לימוד והבנה של מנגנון המחלה, גורמיה, התפתחותה, השפעות הגומלין שלה עם רקמות ואיברים אחרים בגוף, הפרעה בתפקוד ותחזית של המחלה. פתולוגיה אורלית כוללת את יישום הידע הזה על ידי שימוש וקורלציה בין בדיקות קליניות, מיקרוסקופיות, רדיוגרפיות, ביוכימיות ואחרות הנדרשות על מנת לקבוע אבחנה וטיפול לצורך שמירת בריאותו של המתרפא.

מטרות הקורס

1. הסטודנט יכיר את הביטויים הקליניים והרדיולוגיים של הנגעים הפוגעים ברקמות הפה, בלסתות ובבלוטות הרוק ויהיה מסוגל לבצע אבחנה מבדלת ביניהם.
2. הסטודנט יבין את האטיולוגיה והפתוגנזה של מחלות חלל הפה, הלסתות ובלוטות הרוק.
3. הסטודנט יתמצא בהיסטופתולוגיה של המצבים הפתולוגיים, על מנת שיכיר את השפעת המחלות על הרקמות.
4. הסטודנט יכיר את עקרונות הטיפול והפרוגנזה של מחלות הפה, הלסתות ובלוטות הרוק.

תיאור הקורס

הקורס ב"פתולוגיה אורלית: קורלציה קלינית-פתולוגית" יכלול לימודים עיוניים בצורת הרצאות וסמינרים בהם יידונו מחלות ונגעים בחלל הפה, הלסתות ובלוטות הרוק מבחינת אטיולוגיה ופתוגנזה, תמונה קלינית ו/או רנטגנית, תמונה היסטופתולוגית, אבחנה מבדלת, טיפול ופרוגנזה. רשימת המחלות והנגעים עליהם מחויבים התלמידים מצויה בחוברת מיוחדת הקרויה "Outline for the course in clinical oral pathology".

במעבדות הקליניות שיתבצעו באמצעות שקופיות קליניות וסילבוס שמצורף אליהן, יודגמו האריאציות הרבות של מחלות הפה והלסתות.

המעבדות ההיסטופתולוגיות תהיינה וירטואליות ותועברנה בצורה של מצגות ppt. המצגות תכלולנה פרפרטים מיקרוסקופיים של מצבים שכיחים או מיוחדים.

תרגול של סמינר באבחנה מבדלת לרוב הנושאים שיועברו בהרצאות הפרונטליות יבוצע בצורת problem based learning (PBL). מקרים לתרגול אבחנה מבדלת יועלו למודל על ידי המרצה האחראי לפחות שבוע לפני מועד ההגשה. בתחילת השנה יחולקו ה - PBLs לפי סדר הא"ב ברשימה השמית של הסטודנטים. יבוצע PBL להדגמה. כל סטודנט יצטרך להציג בפני חבריו והמרצה מקרה אחד במהלך הקורס בצורת מצגת ppt של כ - 10-12 שקופיות אשר תכלול הצגת המקרה, תיאור מפורט של הנגע/ממצא, רשימה של 3-4 אבחנות מבדלות רלוונטיות עם נימוקים של בעד ונגד. על הסטודנט להיות מוכן עם ידע מתאים להשיב על שאלות. לרשות הסטודנט כ- 15 דקות לכל היותר (מצגת + שאלות).

במהלך הקורס יערכו 4 חידונים על קבוצות של נושאים על מנת לחזור על החומר, לתרגל את סגנון השאלות במבחן המסכם ובכך להקל על הלימוד לקראת המבחן המסכם.

הקורס ינתן בטרימסטר הראשון והשני: בחמישת השבועות הראשונים של הטרימסטר הראשון יינתנו הרצאות בימי שני וחמישי ובחמישת השבועות האחרונים של הטרימסטר רק בימי חמישי. בטרימסטר השני יועבר חלק מהקורס בימי חמישי אחה"צ וחלק בימי ששי בבוקר בהתאם לאילוצים התלויים בקורסים אחרים בשנה ד' - הלוח המפורט יפורסם בתחילת שנת הלימודים.

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.

הערכת הסטודנט

בסיום הטרימסטר הראשון יערך מבחן רק על הפרקים הדנים בנגעים ברקמה הרכה, שיורכב משלושה סוגים של שאלות: 50 שאלות רב ברירה, 3 מקרים היסטולוגיים (שיבחרו לפי רשימת הנושאים של מעבדות המיקרוסקופיה) ושני מקרים קליניים (לבחור מתוך שלושה) בסגנון של PBL. בסיום הטרימסטר השני תערך

בחינה במתכונת דומה שתכלול את כל שאר החומר (כולל זה שילמד בסיום הטרימסטר הראשון ולא נכלל בבחינה הראשונה מכיוון שהוא לא שייך לרקמה רכה). מבנה המבחן השני יהיה דומה לראשון. המקרים הקליניים במבחן זה יכללו פתולוגיה רנטגנית. המבחן הראשון יהווה 50% מהציון, המבחן השני 40% וה - PBL וציוני החידונים 10%.

**ביבליוגרפיה
ספרות חובה**

1. Buchner A.: Manual of Oral Pathology, Tel Aviv University, Last edition.
2. Regezi J.A., Sciubba J., Jordan RCK.: Oral Pathology, Clinical - Pathological Correlations, Philadelphia, W.B. Saunders Co, Last edition.

ספרות מומלצת

1. Wood N.K. and Goaz P.W.: Differential Diagnosis of Oral and Maxillofacial lesions, Saint Louis, C.V. Mosby Co, Last edition.

פרוט נושאי הלימוד

מס'	נושא הרצאה או מעבדה
1	קלסיפיקציה של מחלות הפה
2	נגעים לבנים ואדומים ברירת
3	נגעים לבנים ואדומים ברירת
4	נגעים לבנים ואדומים ברירת
5-6	נגעים פיגמנטוזיים ברירת הפה
7	מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים לבנים ואדומים ברירת הפה
8	מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים לבנים ואדומים ברירת הפה
9	מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים לבנים ואדומים ברירת הפה
10	הביופסיה ושיטות מורפולוגיות אחרות כאמצעי עזר מעבדתיים
11	אבחנה מבדלת - עקרונות
12	PBL הדגמה
13-14	מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים פיגמנטוזיים
15	PBL לבנים ואדומים 1,2
16	PBL לבנים ואדומים 3,4
17	שלפוחיות וכיבים ברירת הפה
18	שלפוחיות וכיבים ברירת הפה
19	שלפוחיות וכיבים ברירת הפה
20	שלפוחיות וכיבים ברירת הפה
21-22	מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים שלפוחיות וכיבים
23	מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים שלפוחיות וכיבים
24	PBL פיגמנטציות 5,6,7
25	חידון מס' 1
26	PBL שלפוחיות 8,9,10
27	PBL שלפוחיות 11,12,13
28	PBL כללי 14,15,16

בית הספר לרפואת שיניים - כללי

גידולים שפירים ונגעים דמויי גידול ברירית הפה	29-30
גידולים שפירים ונגעים דמויי גידול ברירית הפה	31
גידולים שפירים ונגעים דמויי גידול ברירית הפה	32
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים דמויי גידול ונגעים שפירים	33
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים דמויי גידול ונגעים שפירים	34
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים דמויי גידול ונגעים שפירים	35
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - נגעים דמויי גידול ונגעים שפירים	36
סרטן חלל הפה	38-37
סרטן חלל הפה	39
סרטן חלל הפה	40
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - סרטן הפה	41-42
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - סרטן הפה	43
PBL תפיחויות 17,18,19	44
פתולוגיה של בלוטות הרוק הגדולות והקטנות	45-46
פתולוגיה של בלוטות הרוק הגדולות והקטנות	47
פתולוגיה של בלוטות הרוק הגדולות והקטנות	48
חידון מס' 2	49-50
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - פתולוגיה של בלוטות הרוק	51
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - פתולוגיה של בלוטות הרוק	52
ציסטות בלסתות וברקמות רכות	53-54
ציסטות בלסתות וברקמות רכות	55
PBL בלוטות רוק 20,21,22	56
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - ציסטות בלסתות וברקמות הרכות	57-58
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - ציסטות בלסתות וברקמות הרכות	59
PBL רנטגן - הדגמה	60
גידולים אודונטוגניים בלסתות	61
גידולים אודונטוגניים בלסתות	62
גידולים אודונטוגניים בלסתות	63
PBL ציסטות 23,24,25	64
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - גידולים אודונטוגניים בלסתות	65
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - גידולים אודונטוגניים בלסתות	66
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - גידולים אודונטוגניים בלסתות	67
PBL גידולים אודונטוגניים 26, 27, 28	68
חידון מס' 3	69
גידולים לא-אודונטוגניים שפירים וממאירים בלסתות	70
גידולים לא-אודונטוגניים שפירים וממאירים בלסתות	71
גידולים לא-אודונטוגניים שפירים וממאירים בלסתות	72
זיהומים בקטריאליים ופטרייטים בחלל הפה ובצוואר	73
זיהומים בקטריאליים ופטרייטים בחלל הפה ובצוואר	74

מחלות של עצמות הלסתות	75
מחלות של עצמות הלסתות	76
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - גידולים לא-אוד' ומחלות עצם	77
מעבדה קלינית והסטופתולוגית - גידולים לא-אוד' ומחלות עצם	78
מחלות גרנולומטוטיות בריריות ובלסתות	79
מחלות גרנולומטוטיות בריריות ובלסתות	80
מעבדה קלינית - גידולים לא-אודונטוגנים בלסתות	81
מעבדה קלינית - מחלות בעצמות הלסתות	82
PBL גידולים לא אוד' 29,30,31	83
PBL מחלות עצם 32,33,34	84
הפרעות בהתפתחות הלסתות והרקמות הרכות של חלל הפה	85
הפרעות בהתפתחות הלסתות והרקמות הרכות של חלל הפה	86
הפרעות בהתפתחות השיניים ושינויים רגרסיביים	87
תהליכים של ריפוי פצע ברקמה רכה וקשה	88
הערה: מעבדה קלינית בנושא הפרעות בהתפתחות – לימוד עצמי	
נגעים בחלל הפה בקבוצת הגיל הפדיאטרית	89
אבחנה מבדלת של תפיחויות בצוואר	90
PBL כללי רנטגני 3 מקרים 35,36,37	91
PBL כללי רנטגני 3 מקרים 40,39,38	92
חידון מס' 4	93
נגעים בחלל הפה במחלות מטבוליות	94
סמינר מסכם באבחנה מבדלת	95
סמינר מסכם באבחנה מבדלת	96
השלמות של הרצאות לפי הצורך	97

שנה ו'

אחראי הקורס: פרופ' מרילנה ורד

סמינרים באבחנה מبدלת

הקורס יינתן בטרימסטר השלישי ויארך 10 שעות. במסגרת הקורס הסטודנטים יציגו בפני חברי הכיתה מקרים במתכונת של PBL (ראה קורס פתולוגיה אורלית, שנה ד') תוך כדי שיתוף הכיתה לשם דיון באבחנות המבדלות. המקרים יחולקו בתחילת הקורס לקבוצות של 3-5 סטודנטים, בהתאם למספר שבועות הלימוד ולמספר הסטודנטים בכיתה. מגוון הנושאים שיועלו לדיון יכלול נגעים ברקמה רכה ובלסתות.

הקורס יועבר בימי חמישי, 12:00 – 13:00.

2. רפואת הפה

שנים ד' - ו'

אחראית הקורס: דר' איילת זלוטוגורסקי

אחראי קורס רנטגן (מחצית שניה של הקורס בשנה ה) – ד"ר לזר כץ

ענף רפואת הפה עוסק באבחון הקליני, הרנטגני והמעבדתי של מחלות ברירות חלל הפה, בשיניים, בחניכיים, בעצמות הלסת ובבלוטות הרוק, וכן בטיפול בכל אותן המחלות, אשר אינן דורשות טיפול כירורגי.

מטרות הקורס

- להרחיב את הידע ולאפשר התנסות קלינית בגישה למחלות חלל הפה.
1. הסטודנט יבצע אבחנה מبدלת של מצבים בלתי תקינים, שהינם בעלי תמונה קלינית דומה, אך קשורים בגורמים אטיולוגיים שונים ובמהלך קליני שונה.
 2. הסטודנט יבין את יחסי הגומלין בין מחלות הפה ומחלות סיסטמיות.
 3. הסטודנט ילמד את עקרונות ודרכי הטיפול במחלות שכיחות של חלל הפה.
 4. הסטודנט ילמד להתייחס לרוק כאמצעי דיאגנוסטי ופרוגנוסטי במחלות חלל הפה.

תיאור הקורס

הקורס יועבר בצורת הרצאות בשנים ד' (טרימסטר ג') ו-ה' (טרימסטרים א'-ב') ובהשתתפות במרפאה לרפואת הפה (ימים א' ו-ג', 8:30-13:00) בשנים ה' ו-ו'. במסגרת ההשתתפות במרפאה, הסטודנט ייקח חלק בביצוע כל שלבי הבדיקה (אנמנזה, בדיקות קליניות ובדיקות עזר), כולל הצגת אבחנה מبدלת, וכן ישתתף בשיקולים לבחירת הטיפול המומלץ.

נוכחות

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.

הערכת הסטודנט

בסוף שנה ה' יתקיים מבחן ולפיו תקבע הערכת הסטודנט בקורס לרפואת הפה. המבחן יהיה בנוי משני חלקים. חלק א' יכלול 50 שאלות רב ברירה המבוססות על ההרצאות בקורס ועל ספרות החובה (מצ"ב). חלק ב' של המבחן יכלול תצלומי רנטגן ושאלות בנושא אבחנה מبدלת ברדיולוגיה אורלית (הקורס יינתן בשנה ה' בטרימסטר ג'). מרכז הקורס- ד"ר כץ). הציון הסופי יהיה שקלול של הציונים בשני חלקי המבחן (חלק א'-67%, חלק ב'-33%). כישלון באחד מחלקי המבחן יהווה כישלון במבחן כולו.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

1. Wood N.K. and Goaz P.W.: Differential Diagnosis of Oral and Maxillofacial lesions, Saint Louis, Mosby Co, Last edition.
2. Regezi J.A. and Sciubba J.J.: Oral Pathology, Philadelphia, Saunders Co, Last edition.
3. Edgar W.M and O'Mullane D.M: Saliva and Oral Health, London, British Dental Association, Last edition.

פרוט נושאי הלימוד

רפואת הפה שנה ד'

נושאי ההרצאות

1. הגישה הקלינית לנגעים לבנים ברירית חלל הפה
2. הגישה הקלינית לנגעים אדומים וחומים ברירית חלל הפה
3. הגישה הקלינית לכיבים ולזיהומים ברירית חלל הפה
4. הגישה הקלינית לתפוחיות ולגידולים ברירית חלל הפה
5. אנטומיה ופיזיולוגיה של בלוטות הרוק
6. הרוק ומרכיביו בתנאים פיזיולוגיים שונים
7. יחסי גומלין בין הרוק לרקמות חלל הפה והשיניים

רפואת הפה שנה ה'

נושאי ההרצאות רפואת הפה:

1. ליכן פלנוס – התמונה הקלינית וגישת הטיפול
2. מחלות וסיקולו-אולסרטיביות – התמונה הקלינית וגישת הטיפול
3. הביטיים הקליניים של מחלות ויראליות בחלל הפה וגישת הטיפול
4. הביטיים הקליניים של זיהומים פטרייתיים בחלל הפה וגישת הטיפול
5. הביטיים הקליניים של זיהומים פטרייתיים בחלל הפה וגישת הטיפול
6. סינדרום הפה הכואב והשורף – האתיולוגיה וגישת הטיפול
7. הפרעות בהפרשת הרוק – חלק 1
8. הפרעות בהפרשת הרוק – חלק 2
9. הלשון במצבי בריאות וחולי
10. נגעים טרום ממאירים - הביטוי הקליני וגישת הטיפול
11. סרטן חלל הפה - הביטוי הקליני והאתיולוגיה
12. הביטיים הקליניים של מחלות גרנולומטוטיות בחלל הפה וגישת הטיפול
13. הליטוזיס – האתיולוגיה וגישת הטיפול
14. נגעים הקשורים בתותבות לקויות – הביטוי הקליני וגישת הטיפול
15. הביטיים הקליניים השונים בחלל הפה של מחלת הכשל החיסוני הנרכש (AIDS)
16. הביטיים הקליניים השונים בחלל הפה של החולה האונקולוגי ובחולה המושתל
17. מחלות חניכיים בראי רפואת הפה
18. סמינר אבחנה מبدלת

נושאי ההרצאות רדיולוגיה אורלית:

1. אבחנה מبدלת של זיהומים ודלקות של הלסתות ועצמות הפנים
2. אבחנה מبدלת של מחלות סיסטמיות הפוגעות בלסתות ובעצמות הפנים
3. אבחנה מبدלת של אזורים רדיולוצנטים בלסתות ובעצמות הפנים
4. אבחנה מبدלת של אזורים רדיואופקים בלסתות ובעצמות הפנים
5. אבחנה מبدלת של אזורים רדיולוצנטים ורדיואופקים מעורבים בלסתות ובעצמות הפנים
6. תרגול באבחנה מبدלת של נגעים בלסתות
7. תרגול באבחנה מبدלת של נגעים בלסתות
8. הצגת מקרים קליניים והערכת הגישות הטיפוליות האפשריות
9. הצגת מקרים קליניים והערכת הגישות הטיפוליות האפשריות
10. הצגת מקרים קליניים והערכת הגישות הטיפוליות האפשריות

בשנים ה' ו-ו' ישתתפו הסטודנטים בתורנות במרפאות לרפואת הפה ויחשפו בין השאר, לחולים עם מחלות בריריות הפה ובלוטות הרוק (ראה הנחיות לתורנויות בסוף הפרק בנושא עזרה ראשונה).

בשנים ה' ו-ו' חלה חובה להגיש את דפי הנוכחות החתומים של ימי התורנות עד סוף הטרימסטר שבו בוצעה התורנות. היה והדבר לא יבוצע, יחשב הדבר העדרות מתורנות. תורנות רפואת הפה כוללת את כל סוגי המרפאות של המחלקה (ריריות, פה יבש, כאב וטיפול בחולים בסיכון רפואי).

3. רדיולוגיה אורלית

הרדיולוגיה האורלית הינה שטח מדעי המשתלב בכל ענפי רפואת השיניים. השימוש ברדיולוגיה הכרחי לצורך אבחנה, קביעת פרוגנוזה, עריכת תכנית טפול אישית למתפא, בקורת, מעקב וביצוע טיפולים דנטליים שונים כגון: טיפולי שורש, עקירות, טיפולים אורתודונטים וכד'. כמו כן משמשת הרדיולוגיה האורלית כאמצעי עזר לפתולוג ולחוקרים בשטחים שונים ברפואת השיניים. ההוראה בקורס לרדיולוגיה אורלית תעסוק בידע התיאורטי והטכני של ביצוע צילומי רנטגן אוראליים ובאינטרפרטציה שלהם.

שנים ג' - ד' (רדיולוגיה אורלית)

אחראי הקורס: ד"ר לזר כץ.

מטרות הקורס

1. הסטודנט יבין את תכונות קרני הרנטגן, ילמד את דרך היווצרות קרני הרנטגן, יכיר את מכשירי הרנטגן הדנטאליים על מרכיביהם השונים ודרך הפעלתם.
2. הסטודנט יבין את הסכנות הכרוכות בקרינה מייננת, את חלקה של הרדיולוגיה האורלית בסכנות אלה לפרט ולציבור, ילמד את דרכי ההגנה ואמצעי הזהירות העדכניים לצורך הגנת המתפא, הרופא וצוותו בפני קרינה.
3. הסטודנט ילמד את שיטות הצילום וההכונה השונות וירכוש מיומנות בביצוע צילומים אינטרה-אוראליים שונים. (במסגרת ההוראה יבצע הסטודנט צילומים אינטרה-אוראליים בפנטום ובאדם מבוגר).
4. הסטודנט ילמד את שיטות הפיתוח של תצלומי הרנטגן, תכונות והרכב חומרי הפיתוח, מבנה חדר החושך על מרכיביו ושימוש במכשירי פיתוח אוטומטיים.
5. הסטודנט ילמד את הטעויות השכיחות בצילום ובפיתוח.
6. הסטודנט ילמד להכיר את המבנים האנטומיים השונים במופיעים בתצלום הרנטגן ואת הווריאציות בהופעתם. כמו כן ילמד הסטודנט את הביטוי הרנטגני של מצבים פתולוגיים שונים בשיניים ובלסתות.
7. הסטודנט ילמד תיאורטית אפשרויות יישום שונות של הרדיולוגיה בשטחים השונים של רפואת השיניים.

תיאור הקורס

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.

הקורס יורכב מהרצאות עיוניות (30 שעות) ותרגול מעשי (12 שעות לכל סטודנט). הקורס העיוני יינתן בסמסטר הראשון של שנה ג'. התרגיל המעשי יינתן בטרימסטר הראשון של שנה ד'. כמו כן יבוצע פענוח תצלומי רנטגן לצורך הכנה וביצוע תוכניות טיפול בטרימסטר שני ושלישי של שנה ד', במסגרת המרפאה לאבחנה אורלית ותוכניות טיפול.

הערכת הסטודנט

- א. הסטודנט יידרש להגיש 2 צילומי סטטוס מלאים העומדים בדרישות (אחד שבוע "בראש פנטום" ואחד שבוע באדם מבוגר).
- ב. תיערך בחינה בכתב, בסוף שנה ג' ובגמר הקורס לאבחנה בשנה ד'.

פרוט נושאי הלימוד

שנה ג' - רדיולוגיה אורלית

פגישה

מספר נושאי ההרצאה

1. הקדמה - תפקידי ההדמיה ברפואת שיניים, היסטוריה של קרני ה-X ותכונות קרני הרנטגן (1 שעות).
2. יסודות הפיסיקה של הקרינה - יצירת קרני הרנטגן ומבנה שפופרת הרנטגן (2 שעות).

3. גורמי החשיפה השונים, ספיגת קרני הרנטגן והשפעתם על יצירת התמונה הרנטגנית (2 שעות).
4. עקרונות ההכונה ותפקידי הצילומים האינטרה-אורליים - צילומים פריאפיקליים (2 שעות).
5. עקרונות ההכונה ותפקידי הצילומים האינטרה-אורליים - צילומי נשך וצילומים אוקולזליים (2 שעות).
6. עקרונות הפיתוח והתהליכים בחדר החושך. טעויות ותיקון (1 שעות).
7. התוויות לביצוע ועקרונות ההכונה בצילומים אקסטרה-אורליים (צילומי גולגולת, סינוסים, מפרק הלסתות, MRI, CT) (3 שעות).
8. התוויות לביצוע ועקרונות בצילומים אקסטרה-אורליים, צילומים פנורמיים (2 שעות).
9. סכנות הקרינה והגנה בפני קרינה (3 שעות).
10. עקרונות האינטרפרטציה של צילומי הרנטגן - אנטומיה (2 שעות).
11. אנטומיה רנטגנית בצילומי אזור הלסתות והפנים (2 שעות).
12. עקרונות האינטרפרטציה של צילומי רנטגן - פתולוגיה (2 שעות).
13. אינטרפרטציה של עששת (2 שעות).
14. אינטרפרטציה של פתולוגיות דנטאליות ופריודונטליות - פתולוגיה ממקור פריודונטלי ואנדודונטלי, זיהומים ודלקת בעצמות הלסתות (2 שעות).
15. אנומליות, שינויים גרסיביים ושינויים מורפולוגיים בשיניים (2 שעות).

בנוסף לחלק העיוני ינתן קורס מעשי בתרגול ביצוע צילומי רנטגן אינטרה-אורליים על פנטום ועל מתרפא חי בתרונות בת 12 שעות לכל סטודנט. במסגרת התרונות יבוצע בחצי היום הראשון (4 שעות) צילום סטאטוס על פנטום, כולל פיתוח וסידור הצילומים במסגרת. בשמונה השעות הנוספות - שני חצאי ימים - הסטודנט שרכש מיומנות בביצוע הצילומים בפנטום יבצע, יפתח ויסדר (בהשגחת מדריך מהמחלקה) לפחות צילום סטאטוס מלא אחד וצילומי נשך לבן/בת זוג מהכיתה (במסגרת הבדיקות הדנטאליות הנדרשות לצורך השלמת תיק המתרפא בקורס לאבחנה ותכנית טיפול). כמו כן יוכל לבצע צילומים נוספים למתרפאים הזקוקים לצילומים אינטרה-אורליים. על הסטודנט להיות גם נוכח בביצוע צילום פנורמי אחד עם הטכנאים.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה

White S.C. and Pharoah C.J.: Oral Radiology - Principles and Interpretation, Mosby - Year Book Inc., last edition

שנים ה' - ו' (רדיולוגיה אורלית)

אחראי הקורס: ד"ר לזר כץ.

מטרות הקורס

השלמת הידע התיאורטי של הסטודנטים בשיטות צילום שונות כגון: צילומים אקסטרה-אורליים, אינטרה-אורליים, תצלום פנורמי וכד'. העמקת הידע של הסטודנטים באינטרפרטציה של תצלומי הרנטגן השונים תוך שימת דגש על אבחנה מبدלת של נגעים שונים המתבטאים בתצלום הרנטגן. הידע הנרכש ייושם באופן מעשי בהכנת תכנית טיפול אישית למתרפאים.

תיאור הקורס

בשנה ה' יימשך הקורס בצורת הרצאות ברדיולוגיה אבחנתית. מועדי ההרצאות ופרוט נושאי ההרצאות רשומים במסגרת רשימת ההרצאות בקורסים לאבחנה אורלית ורפואת הפה.

בשנים ה' ו-ו' יידרש הסטודנט לבצע צילומי רנטגן לכל מתרפא הנמצא בטיפולו. תעשה הערכה על תצלומי הרנטגן לגבי איכותם בהתאם לשיטות הצילום השונות ולדרישות המחלקה. הסטודנט יעשה אינטרפרטציה של תצלומי הרנטגן של מתרפאיו, הן לגבי האנטומיה הרנטגנית הנורמאלית והן לגבי ממצאים פתולוגיים, יקבע אבחנה

מבדלת, יחליט על איכות הצילומים ואפשרות תיקונם (במידת הצורך) ויציע תכנית טיפול מתאימה בהתאם לממצאים.

הערכת הסטודנט

ההערכה תעשה במסגרת הערכת הידע של הסטודנט באבחנה, תכניות טיפול ורפואת הפה.

שנה ו' (רדיולוגיה אורלית)

שיטות הדמיה דיגיטאלית ברפואת שיניים

אחראי הקורס: ד"ר לזר כץ.

מטרות הקורס:

השלמת הידע התיאורטי של הסטודנטים בשיטות צילום דיגיטאליות שונות כגון: צילומים דיגיטליים אינטרא-אורליים ואקסטרא-אורליים, MRI, CT, CBCT. העמקת הידע של הסטודנטים בפענוח של תצלומים דיגיטליים תוך שימת דגש על השינויים הנובעים מ"המאפיינים הדיגיטליים", אנטומיה רנטגנית וביטוי של מצבים פתולוגיים שונים. הידע הנרכש ייושם בסמינרים המיועדים לפענוח ואבחנה מבדלת של נגעים בעצמות הפנים ולסתות בתצלומים דיגיטליים.

תיאור הקורס:

הקורס יורכב מהרצאות עיוניות וסמינרים בפענוח ואבחנה מבדלת של נגעים בעצמות הפנים ולסתות בסוגים שונים של תצלומים דיגיטליים אינטרא-אורליים ואקסטרא-אורליים (כולל CT, CBCT), שיינתנו בסמסטר השני של שנה ו', בימי שלישי 9.15-10.00.

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.

פרוט נושאי הלימוד:

1. מבוא להדמיה הדיגיטאלית ופיזיקה של הקרינה
2. עקרונות הפענוח של התמונה הרנטגנית בצילומים דיגיטליים אינטרא-אורליים
3. עקרונות הפענוח של התמונה הרנטגנית בצילומים דיגיטליים אקסטרא-אורליים
4. תרגול בפענוח תצלומים דיגיטליים
5. MRI ו-CT: שימוש ברפואת שיניים ועקרונות הפענוח
6. CBCT: תכנון ואינדיקציות
7. CBCT: אנטומיה רנטגנית
8. עקרונות הפענוח של התמונה הרנטגנית ב-CBCT
9. אבחנה מבדלת של נגעים בלסתות ובעצמות הפנים ב-CBCT
10. תרגול באבחנה מבדלת של נגעים בלסתות ובעצמות הפנים ב-CBCT: חלק א'
11. תרגול באבחנה מבדלת של נגעים בלסתות ובעצמות הפנים ב-CBCT: חלק ב'

הערכת הסטודנט:

תיערך בחינה בכתב שתהיה בנויה משאלות רב ברירה ותצלומי רנטגן.

ביבליוגרפיה:

ספרות חובה:

White S.C. and Pharoah C.J.: Oral Radiology - Principles and Interpretation, Mosby -Year Book Inc., last edition

4. אבחנה אורלית

שנים ד'ו'

נושא האבחנה האורלית עוסק בכל השלבים של בדיקת המתרפא קביעת האבחנה והצגת תכנית הטיפול האינדיבידואלית. בתכנית הטיפול ישולבו כל ענפי רפואת השיניים, תוך שימת דגש על מצב הבריאות הכללי של המתרפא ועל אישיותו. בשנים ה – ו ייושם הידע מהקורס הבסיסי בשנה ד' ויבוא לידי ביטוי במילוי המשימה של "אישור תחילת עבודה" עבור מתרפאים בסיכון רפואי – ראה/י בהמשך ערך מתאים בנושא "המתרפא בסיכון רפואי".

אבחנה אורלית, שנה ד'

אחרית ההוראה: ד"ר שושנה רייטר

אחראי מעבדת פנטום: מר אבי מאירוביץ

מטרות הקורס:

1. הסטודנט יהיה מסוגל לזהות את המבנים האנטומיים התקינים של חלל הפה, הפנים והצוואר (כולל וריאציות של המצבים הנורמאליים)
2. הסטודנט יהיה מסוגל לערוך "אנמנזה של מתרפא" על כל שלביה.
3. הסטודנט יהיה מסוגל לבצע בדיקה קלינית של אזור ראש צוואר וחלל הפה, תוך שימוש בבדיקות ו/או אמצעי עזר.
4. הסטודנט יבצע רישום הממצאים התקינים והפתולוגיים ברקמות הרכות והקשות שבחלל הפה.
5. על סמך תוצאות האנמנזה, הבדיקות הקליניות והאבחנה, הסטודנט יהיה מסוגל להכין תכנית טיפול כוללת.
6. הסטודנט יבין את ההשלכות של המחלות הסיסטמיות ואישיותו של המתרפא על קביעת תכנית הטיפול הדנטאלית ועל ביצוע הטיפולים.
7. הסטודנט יבצע אבחנה מבדלת של כאבים באזור הפה והפנים, הן ממקור דנטאלי והן ממקור לא דנטאלי, ייתן עזרה ראשונה לשיכוך כאבים.
8. הסטודנט יאבחן מצבים חריפים ברפואת שיניים ויהיה מסוגל לבחור ולבצע את טיפולי העזרה הראשונה המתאימים.

תיאור הקורס

לקורס באבחנה אורלית שני חלקים: עיוני ומעשי.

במסגרת נושאי האבחנה, הסטודנט ילמד לערוך אנמנזה, לבדוק את המתרפא ולאבחן את המצבים הפתולוגיים הדורשים טיפול. הנושא יילמד במסגרת הרצאות פרונטליות בטרמיסטר הראשון, ימי ב' 12:00-13:00 ותרגול קליני באבחנה איש על רעהו בטרמיסטר השני, ימי ו', 8:00-12:00. התרגול יכלול אנמנזה, בדיקה קלינית, בדיקה רנטגנית, לקיחת מטבעי לימוד וביצוע תכניות טיפול.

פירוט נושאי הלימוד:

שנה ד', טרימסטר א': הרצאות פרונטליות:

מבוא לאבחנה אורלית
הראיון עם המתרפא
ההיסטוריה הרפואית
האנמנזה- לקיחה, רישום ואיסוף הממצאים- המרשם הרפואי
שיטות בדיקה
נגעים עוריים ומוקוזליים: מאפיינים ועקרונות תיאור.
ראש, פנים, צוואר, חלל הפה, עצבים קרניאליים, שרירי לעיסה והמפרק הטמפורומנדיבולרי-אנטומיה
כאב ממקור אודונטוגני- אבחנה וטיפול
עזרה ראשונה לסיבוכים לאחר עקירה, ניתוח וחבלות, עצירת דימום ונזק עצבי
כאב דנטלי ממקור לא אודונטוגני
עקרונות הכנת תכנית הטיפול והצגתה למתרפא

שנה ד', טרימסטר ב': תרגול קליני:

לקיחת אנמנזה רפואית

בדיקה קלינית ורישום
לקיחת מטבעי לימוד, יציקתם וניתוחם
צילום סטטוס- ניתוח ואבחנות
ניתוח ממצאי מטבעי לימוד, סיכום ממצאים
הכנת תכנית הטיפול

הערכת הסטודנט: קורס באבחנה אוראלית, שנה ד':

1. הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.
2. 70% מהציון הסופי יקבע על פי מבחן עיוני אשר יערך בסוף הטרימסטר הראשון. 30% מהציון הסופי יקבע על פי המבחן המעשי אשר יערך בקליניקה האחרונה, בטרימסטר ב'.

ביבליוגרפיה:

1. Bates' guide to physical examination and history taking. Seventh edition, chapter 1: interviewing and the health history
2. Little JW et al. Dental management of the medically compromised patient. Seventh edition, chapter 1: Evaluation and risk assessment
3. White & Pharaoh: Oral radiology: principles and interpretation, fifth edition, chapters 8, 9, and 14
4. Halstead et al. physical evaluation of the dental patient. Chapters 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17
5. Sharav & Benoliel. Orofacial Pain & headache. Chapters 5, 15
6. Bricker et al. Oral diagnosis oral medicine and treatment planning. Second edition
7. Moore et al. Clinically oriented anatomy, sixth edition

5. עזרה ראשונה

אחראי ההוראה: ד"ר חניטה אלישוב

במסגרת נושא העזרה הראשונה, יאבחן הסטודנט ויטפל במצבים חריפים ברפואת שיניים, כאשר הדגש הוא על פתרון מיידי של הבעיה החריפה.

מטרות ההוראה

1. הסטודנט יכיר את ההבדלים בין בדיקה כוללנית של המתרפא לבין בדיקה לצורך עזרה ראשונה.
2. הסטודנט ידע לאבחן מצבים חריפים ברפואת שיניים, ויהיה מסוגל לבחור ולבצע את הטיפולים המתאימים.
3. הסטודנט ידע לבחור ולרשום למתרפא טיפול תרופתי מתאים למקרים חריפים של כאב ו/או זיהומים.
4. הסטודנט יפנה את המתרפא להמשך הטיפול, תוך הפניית תשומת לבו לכך, שהטיפול שקיבל במסגרת העזרה הראשונה הינו זמני ו/או התחלתי.
5. הסטודנט יפנה את תשומת לבו של המתרפא לתופעות פתולוגיות אחרות בחלל הפה, הדורשות טיפול, ושנתגלו תוך כדי הבדיקה והטיפול במצב החריף.
6. חינוך הסטודנט לעבודה עצמאית ולקבלת החלטות.

אופן ההוראה

הנושא ינתן בצורה של הרצאות במסגרת הקורס לאבחנה (בשנה רביעית) ותורנות שבועית במרפאה לעזרה ראשונה (בשנה החמישית והשישית).
רשימת ההרצאות מוצגת ברשימת נושאי הקורס באבחנה לשנה ד'.
עם סיום שבוע התורנות בעזרה ראשונה (בשנה השישית) תיערך שיחת סיכום בין האחראי על הוראת הקורס בעזרה ראשונה לבין הסטודנט.

הערכת הסטודנט

הערכת הסטודנט תעשה על סמך תורנות העזרה הראשונה. הערכת הסטודנט בתורנות זו תיערך על סמך:

- א. דיוק באבחנה ובאבחנה מبدלת.
- ב. ביצוע הטיפול בצורה נכונה ובזמן עבודה סביר.
- ג. הבנת התהליכים הביולוגיים שברקע המצבים הקליניים.
- ד. יחס למתופא והתנהגות במרפאה.

הציון בעזרה ראשונה יהווה מרכיב בציון הקורס מתרפא בסיכון רפואי, שנה ו. חלה חובה להגיש את דפי הנוכחות החתומים של ימי התורנות עד סוף הטרימסטר שבו בוצעה התורנות. היה והדבר לא יבוצע, יחשב הדבר כציון 0 לגבי שנה ו' וכהעדרות מתורנות בשנה ה.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

הנחיות בנושא תורנויות במרפאה לעזרה-ראשונה ובמרפאה לרפואת הפה (שנים ה'ו')

התורנויות במרפאה לרפואת הפה ובמרפאה לעזרה ראשונה מתקיימות 5 ימים בשבוע בהתאם לרשימה המפורסמת ע"י מזכירות הסטודנטים.

על התורנים להופיע למרפאות לא יאוחר מהשעה 8:00 לבושים בצורה הולמת למקצוע רפואי.

מרפאות רפואת הפה

מתרפאים מתקבלים למרפאות רפואת הפה בימים א'-ה' בין השעות 8:00-13:00. במרפאה משתתף סטודנט תורן משנה ה' ומשנה ו'. במסגרת העבודה במרפאה יבצע הסטודנט את כל שלבי הבדיקה, יציג אבחנה מבודלת וישתתף בשיקולים לבחירת הטיפול המומלץ במתרפאים.

במסגרת התורנות במרפאות לרפואת הפה ייחשף הסטודנט למגוון חולים שסובלים ממחלות ברירות הפה, נגעים טרום ממאירים וממאירים, "פה יבש", "פה שורף", כאבים באזור הפנים והלסתות, TMD, נגעים רדיולוגיים בעצמות הלסתות, בעיות דנטאליות במתרפאים קשישים, טיפול במתרפאים בסיכון רפואי גבוה, טיפול בחולי סרטן שמקבלים טיפול בכימותרפיה ובהקרנות. כמו כן, יוכל הסטודנט לראות במעבדה לפתולוגיה אורלית את הפרפרטים המיקרוסקופיים של הביופסיות שנלקחו במרפאה. המרפאות בנושא כאב באזור הפנים והלסתות ו-TMD הינן באחריות ד"ר א' וינוקור (מרצה)

קיימת חובת נוכחות בתורנות. הסטודנט ימלא בכל אחד מימי התורנות את פרטי המטופלים שראה בטופס מיוחד (הנמצא בתחנת הסייעות של המרפאה לרפואת הפה) ויחתים את הרופא האחראי על המרפאה באותו יום. היעדרות מאחד או יותר מימי התורנות ללא אישור או סיבה מספקת תימנע מהסטודנט את האפשרות לגשת לבחינה במועד א' ותיחשב ככישלון במועד זה. סטודנט כזה יהיה רשאי לגשת למועד ב'.

מרפאת עזרה ראשונה

מתרפאים מתקבלים למרפאת עזרה ראשונה בימים א'-ה' בין השעות 8:00-10:30. התורנות תתבצע על ידי תורן משנה ה' ומשנה ו' ותמשך עד גמר הטיפול בכל המתרפאים שהופיעו בשעות הקבלה. עם קבלת מתרפא לעזרה ראשונה, ימלא הסטודנט "טופס עזרה ראשונה", בצורה עצמאית עד השלב של הצעת הטיפול. אם יש צורך בצילום רנטגן יתייעץ על כך עם המדריך ולא יצלם ללא אישור. לאחר שהגיע בעצמו להצעת תכנית טיפול כתובה, יתייעץ עם המדריך על האבחנה, האבחנה המבודלת, והצעת הטפול. רק לאחר אישור המדריך יתחיל הסטודנט במתן העזרה הראשונה. עם גמר הטיפול יאשר המדריך את ביצועו בחתימת שמו על גבי "טופס עזרה ראשונה".

הסטודנט אחראי לטיפול נאות בתצלומי הרנטגן שנעשו (שטיפה וייבוש) ולתיוקם. עם גמר הטיפול בכל המתרפאים שהופיעו לקבלת עזרה ראשונה, ידון הסטודנט עם המדריך על המקרים אותם ראה באותו היום. במידה ויופיעו פחות מחמישה מתרפאים, ימלא הסטודנט "טופס עזרה ראשונה" עבור מקרי "דמי" הנמצאים בכרססת המרפאה. על כל מתרפא חסר, יבצע הסטודנט 2 מקרי "דמי".

על הסטודנטים הנמצאים בתורנות במרפאה לעזרה ראשונה ובמרפאה לרפואת הפה להחתיים את המדריכים האחראים על המרפאות בכל יום של התורנות ולקבל הערכה בתיק האישי של הסטודנט המנוהל במחלקה לפתולוגיה אורלית ולרפואת הפה (מצוי במרפאה לרפואת הפה) ובמחברת ההישגים שבידי הסטודנט. העדר חתימת מדריך והערכה תחשב כאי מילוי התחייבויות הסטודנט בביצוע התורנויות והוא יחויב לחזור על התורנות. עם סיום שבוע התורנות בעזרה ראשונה בשנה ו', תיערך שיחת סיכום בין הסטודנט לבין האחראי על הוראת הקורס בעזרה ראשונה.

6. טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי שנים ד'-ו'

שנה ד'

אחריות קורס: ד"ר אסנת קורן

אחראי-על נושא מתרפא בסיכון רפואי: ד"ר נועם ירום

הקורס "מתרפא בסיכון רפואי" עוסק בהכנת הסטודנטים לקראת טיפול באוכלוסיות מטופלים המצויים בסיכון רפואי. חולים אלה זקוקים לטיפולי שיניים כחלק ממכלול הצרכים הרפואיים שלהם. הטיפול הדנטאלי חייב להתבצע לאחר התאמת תכנית הטיפול למצבו הרפואי של המטופל תוך כדי נקיטת אמצעי זהירות נאותים.

הכרת סימני מחלה ומצבי חירום רפואיים, יכולת תגובה מיידית ומתן טיפול חירום ימנעו סיבוכים מיותרים ויכולים להציל את חיי המטופל.

מטרות הקורס –

1. הסטודנט יכיר את המחלות הכלליות שיכולות להשפיע על מהלך הטיפול הדנטאלי.
2. הסטודנט יכיר את אמצעי הזהירות הדרושים בעת טיפול דנטאלי בחולים הסובלים ממחלות כלליות שונות.
3. הסטודנט יהיה מסוגל לאבחן מצבי חירום רפואיים ויהיה מסוגל להגיש את טיפולי העזרה הראשונה המתאימים.

תיאור הקורס

ההרצאות יועברו לפי הלוח הבא:

בטרימסטר הראשון – יום ה' 08:15-09:15, בטרימסטר השני – יום ה' 12:15-13:30, בטרימסטר השלישי – יום ה' 12:15-14:00

פירוט נושאי הלימוד

מספר

פגישה נושאי ההרצאה

1. מבוא לקורס טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי.
2. אנמנזה, בדיקה והערכת סיכונים.
3. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות ריאה.
4. עישון והפסקת עישון.
הפרעות נשימה בשינה.
5. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות בדרכי העיכול.
6. טיפול דנטאלי בסובלים מ-STD.
7. טיפול דנטאלי בנשים הרות ומיניקות.
8. טיפול דנטאלי בסובלים מאלרגיות.
9. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות ריאומטולוגיות.
10. טיפול דנטאלי בסובלים מתת-פעילות בלוטת האדרנל.
11. טיפול דנטאלי בחולי סוכרת.
12. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות בבלוטת המגן.
13. טיפול דנטאלי בחולי איידס.
14. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות בתאי הדם הלבנים.

15. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות בתאי הדם האדומים.
16. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות נירולוגיות.
17. טיפול דנטאלי בסובלים מהפרעות התנהגותיות.
18. טיפול דנטאלי בסובלים מהפרעות פסיכיאטריות ומהתמכרויות לחומרים.
19. טיפול דנטאלי בחולה האונקולוגי
20. טיפול דנטאלי בסובלים מהפרעות נרכשות בקרישת הדם.
21. טיפול דנטאלי בסובלים מהפרעות מולדות בקרישת הדם.
22. מניעת דלקת פנים לב זיהומית.
23. טיפול דנטאלי בסובלים מיתר לחץ דם.
24. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלת לב איסכמית.
25. טיפול דנטאלי בסובלים מהפרעות בקצב הלב.
26. טיפול דנטאלי בסובלים מאי-ספיקת לב.
27. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות כבד.
28. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות כליה ומטופלי דיאליזה.
29. טיפול דנטאלי במושגלי איברים.
30. ניטור זיהומים במרפאת השיניים.
31. אינטראקציות בין-תרופתיות ברפואת שיניים.
32. סיכום.

הערכת הסטודנט

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.
בסוף שנה ד' תתקיים בחינה בכתב בנושא "טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי". הבחינה תהיה מורכבת משאלות רב-ברירה, וציונה יהווה את הציון הסופי בקורס.

ביבליוגרפיה

חובה:

1. Little J.W., Falace D.A., Miller C.S., Rhodus N.L.: Dental Management of the Medically Compromised Patient, Saint Louis, Mosby Co, Last edition.

מומלצת:

2. Lynch M.A., Brightman V.J. and Greenberg M.S.: Burket's Oral Medicine Diagnosis and Treatment, Philadelphia, Lippincott Co, Last edition.

שנה ה

אחראי-על נושא מתרפא בסיכון רפואי: ד"ר נועם ירום

הוראת נושא "טיפול דנטאלי בחולה בסיכון רפואי" בשנה זו תכלול:

- א. קורס עיוני ומעשי, שיורכב מ-3 תתי נושאים – ראה/י פירוט בהמשך
- ב. עבודה מעשית של טיפול דנטאלי במתרפאים בסיכון רפואי (לפחות מקרה אחד) במסגרת הקליניקות
- ג. הצגת מתרפאים לצורך קבלת "אישור תחילת עבודה" – ראה/י פירוט בהמשך
- ד. הגשת דו"ח מתרפא בסיכון רפואי – ראה/י פירוט בהמשך
- ה. תורנות במרפאות לרפואת הפה, במסגרתה ייחשף הסטודנט לטיפול דנטאלי במתרפאים בסיכון רפואי גבוה

קורס עיוני ומעשי, שיורכב מ-3 תתי נושאים:

1. מצבי חירום ברפואת השיניים
2. החולה האונקולוגי במרפאת השיניים
3. הגישה המעשית לטיפול הדנטאלי במתרפא בסיכון רפואי – הצגות מקרה

1. מצבי חירום ברפואת השיניים

אחראי הקורס ד"ר ג'רמי אדל

מטרת הקורס

1. הסטודנט יכיר את הנחיות משרד הבריאות בכל הנוגע לציוד ההחייאה במרפאת השיניים.
2. הסטודנט יכיר את מצבי החרום הרפואיים הנפוצים במרפאת השיניים וידע לזהותם ולפעול בהתאם.

תיאור הקורס

הקורס יינתן בטרימסטר השני, בעשרה מפגשים: שמונה מפגשים של הרצאות פרונטליות, סרטי הדגמה ומילוי תרשימי זרימה. שני מפגשים של תרגול מעשי של מצבי החרום. הנוכחות בכל המפגשים היא חובה והיעדרות ביותר משני מפגשים יחשב ככישלון במועד א'.

מפגש מספר	תוכן המפגש
1	מבוא למצבי חירום ברפואת השיניים: שכיחות ומניעה
2	שינויים במצב ההכרה: אבחנה מبدלת, מניעה וטיפול
3	המשך: שינויים במצב ההכרה
4	המשך: שינויים המצב ההכרה
5	שינויים במצב הנשימה: אבחנה מبدלת, מניעה וטיפול
6	כאבים בחזה: אבחנה מبدלת, מניעה וטיפול
7	התכווצויות: אבחנה מبدלת, מניעה וטיפול
8	תגובות לאלחוש מקומי: מניעה, אבחנה מبدלת וטיפול
9	תרגול
10	תרגול

ספרות חובה

Stanley F. Malamed. Medical Emergencies in the Dental Office. Sixth Edition

2. החולה האונקולוגי במרפאת השיניים

מרכז הקורס ד"ר נועם ירום

מטרת הקורס

הכרת האספקטים הרפואיים המגוונים והעמקת הידע בנושא של החולה האונקולוגי על מנת להבין את הצרכים הדנטליים הייחודיים שקבוצת מתרפאים זאת מציבה בפני רופא השיניים.

תיאור הקורס

הקורס יינתן בעשרה מפגשים של הרצאות פרונטליות במהלך הטרימסטר השני. הנוכחות בכל המפגשים היא חובה והיעדרות ביותר משני מפגשים יחשב ככישלון במועד א'.

מספר מפגש	נושא המפגש
1.	מבוא
2.	תפקיד רופא השיניים במניעת סרטן
3.	הכנת המטופל לקראת טיפול בסרטן
4.	טיפול כימי וביולוגי
5.	טיפול קרינתי לראש צוואר
6.	אוסטאונקרוזיס של הלסתות
7.	השתלת מח עצם
8.	מחלת השתל כנגד המאכסן
9.	כאבי פנים בחולה האונקולוגי
10.	איכות החיים

3. הגישה המעשית לטיפול הדנטאלי במתרפא בסיכון רפואי – הצגות מקרה

אחריות הקורס: ד"ר אסנת קורן

מטרת הקורס

1. הכרת אופן הטיפול הדנטאלי באוכלוסיות עם צרכים מיוחדים שונים.
2. הדגמת מקרים של מתרפאים בסיכון רפואי תוך כדי שימת דגש על דרך לקיחת האנמנזה, איסוף הנתונים ובניית תכנית טיפול מותאמת לצרכי המתרפאים לפני, במהלך הטיפול ואחריו.

תיאור הקורס

הקורס יועבר על ידי צוות המחלקה בתשעה מפגשים שחלקם הרצאות פרונטליות ובחלקם יובאו מקרים המותאמים לרמת הסטודנטים ויערך דיון אינטר-אקטיבי. מגוון המתרפאים בסיכון שיוצגו יתמקד במצבים הסיסטמיים הנפוצים שבהם נתקל רופא השיניים לעיתים קרובות במהלך עבודתו היומיומית. הנוכחות בכל המפגשים היא חובה והיעדרות ביותר משני מפגשים יחשב ככישלון במועד א'.

פירוט נושאי הלימוד

מספר

פגישה נושאי ההרצאה

1. טיפול דנטאלי במתרפא הקשיש.
2. מרפאת שיניים ניידת.
3. טיפול דנטאלי באנשים עם מוגבלויות.
4. טיפול דנטאלי בסובלים ממחלות של רקמות חלל הפה (ריריות ועצם).
5. טיפול דנטאלי בסובלים מיובש פה.
6. טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי – הצגת מקרה.
7. טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי – הצגת מקרה.
8. טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי – הצגת מקרה.
9. טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי – הצגת מקרה.

3. הצגת מתרפאים לצורך קבלת "אישור תחילת עבודה"

כל מתרפא שיוגדר כמתרפא בסיכון רפואי חייב ב"אישור תחילת עבודה" (ראה גם סעיף מס' 7).

- לכל סטודנט תנוהל רשימה של מתרפאים שיוגדרו כמתרפאים בסיכון רפואי.

4. הגשת דו"ח מתרפא בסיכון רפואי

הסטודנט יגיש דו"ח על מתרפא אחד בסיכון רפואי, שטופל על ידו בשנה החמישית. על בסיס

דו"ח זה תוכן המצגת שתוצג בפני חברי הכיתה בשנה השישית. הציון שיינתן לדו"ח

זה יהווה 20% מהציון הסופי בקורס.

הדו"ח יוגש על פי ההנחיות הבאות:

1. פרטים מזהים.
2. תלונה עיקרית.
3. תולדות התלונה העיקרית.
4. תולדות העבר הרפואי (בריאות כללית).
5. תולדות העבר הדנטאלי.
6. ממצאי בדיקת ראש וצוואר.
7. ממצאי בדיקת רקמות חלל הפה.
8. ממצאי בדיקת המשנן והחניכיים.
9. תוצאות בדיקות עזר (תצלומי רנטגן, בדיקות מעבדה וכו').
10. תוצאות התייעצות (באם היו כאלה).
11. סיכום אבחנות רפואיות.
12. סיכום אבחנות דנטליות ופרוגנוזה.

13. דיון בבעיותיו הרפואיות של המתרפא - יתבסס על ספרות רלוונטית עדכנית (רצוי מאמרים מסכמים). צילומי המאמרים יצורפו לדו"ח. לכל מובאה יש לרשום מראה מקום מתאים ומדויק. רשימת הספרות תהיה בהתאם למקובל ב- Index Medicus ו/או Dental Index, ותכלול רק את המאמרים שהסטודנט קרא והסתמך עליהם.
14. דיון בהשפעת מחלת הרקע על הטיפול הדנטאלי, תוך דגש על:
 - סיבוכים שעלולים להתרחש במהלך הטיפול הדנטאלי ודרכי מניעתם
 - השינויים הדרושים בתוכנית הטיפול
 - אמצעי זהירות שיש לנקוט בעת הטיפול הדנטאלי המוצע למתרפא
 - סיבוכים אוראליים אפשריים
 - אופן ההתמודדות עם טפולי עזרה ראשונה דנטאלית למתרפא
15. תכנית הטיפול הדנטאלית.
16. הערות או שינויים שחלו בטיפול הדנטאלי במתרפא.
17. סיכום הטיפולים שבוצעו.
18. תוצאות הטיפול הדנטאלי והערות המטפל לגבי הקשיים והבעיות איתם התמודד במשך הטיפול.
19. הדו"ח ילווה בתמונות קליניות של המתרפא ותמונות של תצלומי הרנטגן ושל תבניות הלימוד. התמונות הקליניות תכלולנה:
 - פנים, חזית ופרופיל
 - כל הגוף
 - אזורים אחרים בעלי עניין לצורך הדיון במחלה
 - צילומים אינטרה-אורליים
 - תמונות היכולות לתרום להבנת המחלה
20. כל דו"ח יכיל לא יותר מ- 10 עמודים מודפסים בגודל A4.
21. הדו"ח יוגש למזכירת הסטודנטים בגירסה מודפסת, הכוללת את כל התמונות, הצילומים והספרות הרלוונטית
22. המועד האחרון לצורך הגשת הדו"ח המלא על כל מרכיביו הינו יום הלימודים האחרון של שנת הלימודים.
23. תלמיד אשר לא מילא את הדרישות הנ"ל יאבד את הניקוד של חלק זה בציון הסופי (ז"א 20 נקודות).

הערכת הסטודנט

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.

הציון הסופי בקורס יורכב מ-

1. 60% ציון הבחינה העיונית (כשולן בבחינה יגרור כשולן בקורס כולו).
2. 20% ציון ממוצע של 3 אישורים של תחילת טיפול, מתוכם לפחות אישור אחד של מתרפאים בסיכון רפואי (אם הוגשו יותר מ- 3 אישורים, יכללו האישורים שקיבלו את הציון הגבוה ביותר).
3. 20% דו"ח מתרפא בסיכון רפואי שטופל בשנה החמישית
4. הציון יינתן בתנאי שהושלמה נוכחות בתורנות רפואת הפה ובתורנות עזרה ראשונה והוגשו הטפסים החתומים בידי מדריכי המחלקה בסוף הטרימסטר שבו נערכה התורנות

שנה ו'

בשנה זו תכלול הוראת הנושא:

1. קורס "טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי - הצגת מקרים" - ראה/י פירוט בהמשך.
2. עבודה מעשית של טיפול דנטאלי במתרפאים בסיכון רפואי (לפחות מקרה אחד) במסגרת הקליניקות.
3. הצגת מתרפאים לצורך קבלת "אישור תחילת עבודה" - ראה/י פירוט בהמשך
4. הגשת דו"ח טיפול דנטאלי במתרפא בסיכון רפואי - בהתאם להנחיות להגשת הדו"ח בשנה החמישית.
5. תורנות במרפאות לרפואת הפה, במסגרתה ייחשף הסטודנט לטיפול דנטאלי במתרפאים בסיכון רפואי גבוה.

קורס "טיפול דנטאלי במתפא בסיכון רפואי – הצגת מקרים"

אחריות קורס: ד"ר אורית וינוקור

מטרות הקורס:

1. תרגול עקרונות הטיפול הדנטאלי במתפא בסיכון רפואי באמצעות חשיפה למקרים קליניים שונים.
2. תרגול הכנת והצגת מקרה רפואי.

במהלך הקורס יציג הסטודנט בפני חברי כיתתו מקרה של מתפא בסיכון רפואי אשר טופל על ידו בשנה החמישית ועליו הגיש דו"ח בסוף השנה החמישית. במסגרת התנסות זו, התלמיד יעביר את רשמיו, התנסותו והמלצותיו. מאידך התלמיד המציג יעשיר את ידיעותיו על הבעיה הרפואית וילמד להכין ולהציג מקרה רפואי.

מהלך הכנת המצגות

- רשימת המתפאים בסיכון רפואי שטופלו בשנה החמישית יועברו בצורה מסודרת בסיום השנה החמישית על ידי וועד הכיתה לאחרית הקורס על מנת לקבוע את המקרים שיוצגו במהלך השנה השישית בפני כל הכיתה. הנושאים יחולקו לקבוצות עבודה של 3-5 סטודנטים על מנת לשתף את כל הסטודנטים בהכנת הנושאים
- אחראית הקורס יחד עם וועד הכיתה יקבעו תאריכים שבהם היא תיפגש עם כל קבוצת סטודנטים במהלך הטרימסטר הראשון
- אחראית הקורס יחד עם וועד הכיתה יקבעו תאריכים שבהם כל קבוצת סטודנטים תציג את המצגת במהלך טרימסטר שני, בימי ראשון 8:00 – 9:00

הערכת הסטודנט

נוכחות חובה בכל ההצגות הכיתתיות אלא אם כן ההיעדרות הייתה ברשות ומסיבה מספקת ולא ביותר מאשר שני מפגשים, אחרת הסטודנט יאבד את הניקוד שהשיג עבור המצגת ויצטרך להכין בכוחות עצמו מצגת על מתפא נוסף ולהיבחן עליה בנפרד

הציון הסופי בקורס יורכב מ:

1. 20% ציון של שבוע התורנות בעזרה ראשונה
2. 20% ציון ממוצע של 3 אישורי התחלת טיפול, מתוכם לפחות אישור אחד של מתפאים בסיכון רפואי (אם הוגשו יותר מ- 3 אישורים, יכללו האישורים שקיבלו את הציון הגבוה ביותר)
3. 40% הצגת מקרה של מתפא בסיכון רפואי שטופל בשנה חמישית (ציון קבוצתי)
4. 20% דו"ח מתפא בסיכון רפואי שטופל בשנה השישית – יש להגיש את הדו"ח עד היום האחרון ללימודים למזכירת הסטודנטים. אי-הגשת הדו"ח במועד, עלולה לעכב את מתן הציון הסופי ברפואת הפה ולמנוע הגשה למבחני רישוי
5. הציון יינתן בתנאי שהושלמה נוכחות בתורנות רפואת הפה ובתורנות עזרה ראשונה והוגשו הטפסים החתומים בידי מדריכי המחלקה בסוף הטרימסטר שבו נערכה התורנות

7 אישור תחילת עבודה

עקרונות קבלת מתפא חדש תואמו עם מחלקת שיקום הפה. בשלב זה הוחלט שאישור תחילת עבודה מיועד למתפאים בסיכון רפואי. הדברים יוסברו גם על ידי האחראיים על הקליניקות שנים ה - - ו.

הטופס שהסטודנט מחוייב למלא מהווה כלי עזר, שתרומתו לעזור לסטודנט:

1. ללמוד לקיחת אנמנזה נכונה, בדיקות קליניות ואבחנות סיסטמיות ודנטליות. הסטודנט יהיה מסוגל להציג תכנית טיפול כוללנית ולקבוע סדר עדיפויות בטיפולים.
2. להבין את ההשלכות של גיל המתפא, מצבו הרפואי, מצבו הנפשי, גישתו לבריאות הפה והשיניים, מצבו הסוציו-אקונומי והציפיות שלו מתכנית הטיפול הדנטאלית.
3. להבין את ההשלכות של המחלות הסיסטמיות על קביעת תכנית הטיפול הדנטאלית ועל ביצוע הטיפולים. סדר נכון של הכנת תכנית טיפול אינדיבידואלית, תוך שימת דגש על מצב בריאותו הכללי של המתפא ועל אישיותו.

1. מתרפא חדש נדרש להגיע עם סטטוס רפואי מעודכן
2. הסטטוס הרפואי מועבר למח' רפואת הפה בציון שם הסטודנט.
3. על בסיס הרקע הסיסטימי מח' רפואת הפה ממיינת את הטפסים ומודיעה לסטודנט אם אישור תחילת העבודה יעשה אצלה או במח' שיקום.
4. אם הוחלט שהאישור יעשה במח' רפואת הפה הסטודנט קובע מועד לכך ביומן של מח' רפואת הפה
5. אם בצוע האישור עובר למח' שיקום הפה הסטודנט קובע מועד לקבלת האישור במסגרת מרפאת הסטודנטים.
6. אם מסתבר במהלך הבדיקה הקלינית שעורך המדריך במח' שיקום, שיש נושאים המחייבים ברור במח' רפואת הפה או שהדיון יתרום להרחבת הידע של הסטודנט, מסיים הרופא את התוכנית השיקומית ובמקביל מפנה למח' רפואת הפה ומוודא שהסטודנט אכן ערך את ההתייעצות הנדרשת.
7. מח' רפואת הפה קבעה נכון לשנת הלימודים תשע"ו שהמספר המינימלי של אישורי תחילת עבודה של מתרפאים בסיכון רפואי הוא 3, חובה לפחות מתרפא אחד בכל טרימסטר.
8. על כל סטודנט לטפל לפחות במתרפא אחד בסיכון רפואי, בכל שנה (חמישית ושישית, ז"א, מינימום של שני מתרפאים שונים)
9. לגבי שנה חמישית: יש להציג בפני רפואת הפה את המטופל הראשון גם אם אינו מוגדר כמתרפא בסיכון
10. יש להציג בפני רפואת הפה את כל המתרפאים המוגדרים כמתרפאים בסיכון רפואי הן בשנה החמישית והן בשנה השישית (גם אם מדובר ביותר מ- 3 מתרפאים בשנה). אי-עמידה בדרישה זאת, תחשב ככשלון בחלק זה של הקורס
11. סטודנט שאין לו 3 מתרפאים בסיכון שונים בכל שנה, יפנה למרכז הנושא עם תיק של אחד המתרפאים הבריאים על מנת לצרף רקע רפואי פיקטיבי כדי ליצור "מקרה דמי" של מתרפא בסיכון, שאותו יציג בפני מדריך של רפואת הפה. בעת הצגת מקרה דמי, יש למלא את העמוד האחרון של טופס קבלת המטופל פעם אחת לפי מצבו האמיתי של המטופל – טופס זה ישמר בתיק המתרפא. העמוד האחרון ימולא פעם נוספת לפי הרקע הפיקטיבי וישמר בתיק הסטודנט ברפואת הפה
12. בהעדר מתרפא בסיכון עד אמצע כל טרימסטר, יש לנהוג לפי סעיף מס' 11.
13. עבור כל הצגת מתרפא ימלא המדריך דף הערכה וינתן ציון. לאחר השלמת הדרישות עבור כל מתרפא, יגיש הסטודנט את פנקס ההישגים לחתימת המדריך מרפואת הפה
14. הציון השנתי עבור הצגת המתרפאים יקבע לפי 3 ההצגות הטובות ביותר של הסטודנט. עבור כל מקרה דמי שיוצג, ניתן להציג מקסימום 70% מהניקוד (כלומר, יש עדיפות להצגת 3 מתרפאים בסיכון אמיתיים).
15. לשנה חמישית: המתרפא הראשון ייחשב כמקרה שיוצג בטרימסטר א', בין אם הוא בריא או בסיכון רפואי (כלומר, רק עבור המתרפא הראשון אין צורך בקבלת רקע רפואי פיקטיבי במידה והוא בריא, והניקוד המירבי במקרה זה יהיה 70%)
16. סטודנט אשר לא יציג מינימום של מטופל אחד בטרימסטר, הדבר ייחשב כאילו קיבל ציון 0 על ההצגה והוא יאבד את הניקוד עבור דרישה זאת (למען הסר ספק לא תינתן אפשרות להשלמת הצגת המתרפאים במהלך חופשת הטרימסטר)
17. סטודנט שיקבע פגישה עם מדריך רפואת הפה ויעדר ממנה או יבטלה ברגע האחרון ללא סיבה מוצדקת, "יקנס" ב- 20 נקודות מהציון עבר הצגת המקרה הבאה

הערכת הסטודנט

הערכה של "אישור תחילת עבודה" תהווה מרכיב בציון הסופי בקורס מתרפא בסיכון רפואי, שנים ה- ו, ראה/ סעיף מס' 6.

8 פרמקולוגיה לרופאי שיניים

אחריות קורס: ד"ר חניטה אלישוב

מטרת הקורס

הקורס מתמקד בשימוש בתרופות השכיחות ברפואת שיניים תוך מתן עקרונות שימוש. בקורס ניתנים בקצרה מנגנוני פעולה של תרופות וניתנים בהרחבה פרוטוקולים טיפוליים עדכניים במגוון תרופות השכיחות בשימוש ברפואת שיניים, כמו כן יושם דגש על תופעות לוואי שכיחות בחלל הפה ועל הטפול חולה הגריאטרי. בסוף הקורס ידעו הסטודנטים לרשום מרשם מסודר ומהם הטפולים השכיחים הניתנים במסגרת מרפאת השיניים במצבים שונים כגון: זיהומים דנטליים, פטרת, כאב לאחר טפול שיניים ועוד.

תיאור הקורס

הקורס יינתן בתשעה מפגשים של הרצאות פרונטליות במהלך טרימסטר שלישי, ימי שני בשעה 13:00 - 12:00.

סילבוס הקורס	
מספר מפגש	נושא המפגש
1.	אנטיביוטיקה - עקרונות טיפוליים וטיפול במצבים חריפים
2.	אנטיביוטיקה - טפולים מונעים ברפואת שיניים
3.	פטרות וטיפולים אנטי-פטרייתיים וחומרים אנטיספטיים
4.	זיהומים נגיפיים וטיפולים אנטי-נגיפיים
5.	תרופות נוגדות כאב ודלקת
6.	החולה החרד
7.	תגובות לתרופות בחלל הפה והטיפול בהן + סטראוידים
8.	תכשירים הומאופטיים ותוספי מזון ברפואת שיניים
9.	החולה הגריאטרי

הנוכחות חובה. מותר להעדר משלוש הרצאות בלבד. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שלוש הרצאות דינה ככישלון בקורס כולו.

הערכת סטודנט

בסוף הקורס נערכת בחינה עם שאלות רב ברירה.
ציון עובר - 60.

לימודי המחלקה לרפואת שיניים לילדים

קורס לימוד:

רפואת שיניים לילדים

ראש המחלקה:

פרופ' בני פרץ

מרכזת המחלקה:

ד"ר סיגלית בלומר

מורי המחלקה:

ד"ר רולי ברקוביץ, ד"ר ליאור הרציאנו, ד"ר דוד וסרשפרונג, ד"ר גיוני חרעובה,

ד"ר מרוות עבסאוי – חורי, ד"ר רודיקה כהנא, ד"ר שגית ניסן, ד"ר אריקה עמיר, פרופ' חיים סרנת, פרופ'

משה פרידמן, ד"ר הנריקה רוזנברג.

שנה ד'

קורס הכנה למרפאה, במעבדת פנטום

אחראי הקורס: ד"ר ליאור הרציאנו

מטרות הקורס

להבהיר מושגי יסוד ולהקנות מיומנות טכנית בסיסית בטיפול משמר בשיניים ראשוניות על ראש פנטום במעבדה. עם סיום הקורס, הסטודנט :
 יהיה מסוגל לזהות שיניים ראשוניות.
 יכיר ויהיה מסוגל להבחין בהבדלים האנטומיים והמורפולוגיים בין שיניים ראשוניות וקבועות וליישם ידע זה בביצוע הכנות חלל בשיניים ראשוניות ושחזורן.
 יהיה מסוגל להרכיב סכר גומי בפנטום.
 יהיה מסוגל לבצע הכנות לשחזורים שונים בשיניים ראשוניות ולשחזר אותם כנדרש.
 ידע לבצע איטומים וכיר את השיטה לביצוע שחזורי מניעה (P.R.R).
 ידע לבצע קיטוע מוך והכנת כתרים טרומיים.

תיאור הקורס

הקורס מתקיים בטרמיסטר ג' במעבדה. החלק הראשון של כל פגישה יהיה מוקדש להרצאה והדגמה. יתרת הזמן תוקדש לעבודה מעשית.

הערכת הסטודנט

תוך כדי הלימודים יערכו בחנים בחומר הקריאה, ובעבודה מעשית.
 במהלך הקורס יתקיים בוחן עיוני ומבחן מעשי במעבדה בסוף הקורס. הציון שייקבע יהיה ציון מעבר לשנה החמישית.
 כמו כן, תינתן הערכה שוטפת לגבי כל עבודה שתבוצע במעבדה. על הסטודנט למלא בצורה משביעת רצון את הדרישות בקורס לפני שיוכל לקבל מתרפאים בקליניקה.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

הקורס יתקיים בימי שלישי במעבדת הפנטום משעה 16:00-13:00.

פירוט נושאי הלימוד:

- רשימת ההרצאות והמרצים, עם התאריכים, תחולק בתחילת השנה
1. הרצאה: תיאור ההבדלים האנטומיים והמורפולוגיים בין שיניים ראשוניות לקבועות, ומשמעותם הקלינית
 מעבדה: זיהוי שיניים והרכבתם בלסת.
 2. הרצאה: השימוש בסכר גומי ברפואת שיניים לילדים.
 איטום חריצים וחריצים.
 השחזור המניעתי: PREVENTIVE RESIN RESTORATION (PRR)
 מעבדה: הרכבת סכר גומי בפנטום.
 ביצוע איטום בשן 16.
 3. בוחן: אנטומיה של שיניים ראשוניות, סכר גומי, איטום חריצים, ו-PRR.
 הרצאה: שחזורי סוג I ו-II בשיניים ראשוניות.
 מעבדה: הכנת חללים סוג I בשיניים O 75, O+OP 65.
 4. מעבדה: הכנת חללים סוג II בשיניים DO 74, MO 75, DO 64, MO 65, DOP 55.
 5. הרצאה: הגנה על המוך, בסיסים מטריצות, מילוי, וגימור שחזורי סוג I ו-II.
 מעבדה: המשך הכנת חללים.
 6. מעבדה: שימוש במטריצה בשיניים 75 ו-74, ושחזורן באמלגם.
 השלמות משבועות קודמים.
 7. הרצאה: שחזורי סוג III וסוג V בשיניים ראשוניות.
 שחזור שיניים ראשוניות וקבועות ע"י כתרים טרומיים.
 מעבדה: הכנת חלל סוג III בשן D 63.
 8. הכנת חללים סוג V בשיניים B 51 ו-B 73.
 מעבדה: השחת שן 75 והכנתה לכתר טרומי.
 8. **בחינה:** הכנת חללים ושחזורים.
 9. הרצאה: תוצאות הבחינה: סיכומים ושיפורים.

קטוע מוך חי בשיניים ראשוניות.
מעבדה : ביצוע קטוע מוך בשן ראשונית פנטום.

ספרות חובה

1. Forrester, D.J. et al: Pediatric Medicine, 4st edition, 1984
Chapter 6, pp. 55-70: Morphology of the Primary Dentition
Chapter 26, pp. 415-435: Restorative Procedures
2. McDonald, R. et al: Dentistry For the Child and Adolescent, 7th edition, 2000
Chapter 17, Pit and Fissure Sealants
Chapter 18, Restorative Dentistry
3. מלחמה ושלוש מאת טולסטוי. זה לא חובה לקורס הזה, אבל בכל זאת מאד מומלץ.

רשימת הציוד החייב להימצא ברשותו של כל סטודנט בשעת העבודה במעבדה

1. סט להרכבת סכר גומי : מסגרת, מנקב וחוט דנטאלי
2. מהדקים לסכר גומי : 8A, 14A, 14.
3. טורבינה 625.
4. מנוע אויר 181.
5. מראה.
6. מחדר.
7. אפליקטור למצע.
8. אקסקבטורים קטנים.
9. דוחסי אמלגם.
10. מחזיק מטריצות דנטטוס וסרט מטריצות.
11. מקדחים להכנת חלל ; 330 ו- DICA 526.
12. מקדחים עגולים קטנים ; 014, 018, 021, 6.
13. יהלום DICA 568, 413, B2.

הוראות עבודה במעבדה

1. בכל שלב משלבי העבודה יכול הסטודנט לבקש הדרכה וייעוץ ממדריך קבוצתו.
2. אין להתחיל בהכנת שן חדשה ללא חתימת המדריך על גמר הכנתה של השן הקודמת.
3. על כל שלב בהכנה מקבל הסטודנט חתימה והערכה על ידי המדריך של קבוצתו.
אין לעבור לשלב הבא בלי לקבל חתימת המדריך.
4. על כל פעולה יש למלא דף הערכה עצמית.
5. על כל פעולה יש לקבל הערכת מדריך וחתימתו.

ציוני ההערכה עבור שלבי ההכנה השונים יהיו כדלקמן :

ט"מ	-	טוב מאוד
ט	-	טוב
ע	-	עבר
נ	-	נכשל

במשך הקורס יערכו מבחנים תיאורטיים ומעשיים.
השתתפות מלאה בקורס היא חובה, והצלחה בו ובמבחנים מהווה תנאי למעבר לשנה החמישית ולקבלת מתרפאים.

שנים ה' - ו'

מטרות הקורס

- עם גמר הלימודים יוכיח הסטודנט ידע ומיומנות בשטחים הבאים :
1. יכיר ויבין את שלבי התפתחותו הרגשית והנפשית של הילד ואת השפעתם על התנהגותו בעת טיפול דנטאלי.
 2. יהיה מסוגל ליצור קשר ולקבל שיתוף פעולה מילד לשם קבלת טיפול ולפעולות מניעה.
 3. יכיר את העקרונות ואת השיטות למניעה של עששת ומחלות חניכיים, ידע להסביר ולהדריך את הילד וההורים בביצוען כמו כן ידע לבצע טיפולי מניעה במרפאה, כגון אטימת חריצים וטיפולי פלואוריד.
 4. ידע לאבחן עששת ופגיעה במוך, וידע לטפל בעששת ולמנוע פגיעות במוך אצל ילדים בגיל ביה"ס.
 5. ידע לשחזר שיניים ראשוניות ושיניים קבועות צעירות בעזרת חומרי שחזור כמו אמלגם, חומרים מרוכבים ואחרים וכן בעזרת כתרים טרומיים.
 6. ידע לאבחן פגיעה במוך ולבצע טיפולים במוך השן, כמו חיפוי מוך השן, קיטוע מוך השן וכריתת מוך השן בשיניים ראשוניות ובשיניים קבועות צעירות.
 7. ידע לאבחן את הצורך בעקירות של שיניים ראשוניות, ולבצע אותן.
 8. ידע להעריך את מצב התפתחות המשן והמנשך ולקבוע גיל דנטאלי, מצב הקשת ואבחנה של ליקויי סגר.
 9. ידע לאבחן ולטפל טיפול ראשוני וטיפול משחזר בשיניים קדמיות שנחבלו, ראשוניות וקבועות ולפעול למניעת חבלות.
 10. יכיר את הבעיות הדנטאליות של ילדים מוגבלים וילדים עם מחלות סיסטמיות, ואת הדרכים והאמצעים שיש לנקוט בעת הטיפול בהם. ויכיר את הבעיות וצורת הזיהוי של ילדים בסיכון, לילדים מוכים ומוזנחים.
 11. יכיר את השיטות והאמצעים המשמשים להפחתת כאב וחרדה, כגון: אלחוש מקומי, סדציה, אנלגזיה והרדמה כללית.

תיאור הקורס

ההוראה הדידקטית תינתן באמצעות הרצאות, דיונים, סרטי וידיאו והדגמות, תוך שימוש בחומר קריאה ובספרי לימוד מומלצים. חומר הקריאה ייחשב כחומר שנלמד, גם אם לא נדון בהרצאות וייכלל בבחינות ובבחנים של אותו נושא. נוסף על המבחנים, יערכו מפעם לפעם מבדקים לגבי התקדמות הסטודנט בחומר הלימוד והקריאה וכן הצגות מקרים ע"י הסטודנטים. ההרצאות, הדיונים, הסמינרים והצגות המקרים הם חלק מההוראה הקלינית וההשתתפות בהם חובה.

ההוראה המעשית לשנים ה' - ו' תינתן במרפאה. ההשתתפות בכל המרפאות היא חובה.

בשנה החמישית יידרשו מיומנויות בדיקה, אבחנה ותכנית טיפול וביצועה בילדים בגיל בית-הספר, לפי רשימת הדרישות המצורפת. נוסף למרפאות, ישתתפו הסטודנטים גם בתורנות במרפאה לטיפול בהרדמה כללית.

בשנה השישית תידרשנה המיומנויות הקליניות בילדים בגיל צעיר יותר, לפי רשימת הדרישות המצורפת. נוסף למרפאה ישתתפו הסטודנטים בתורנות במרפאת אבחון ויעוץ לילדים.

הערכת הסטודנט

יתקיימו בחנים במשך השנה וכן מבחן כולל בחופשת טרימסטר, לשנה חמישית ובסוף השנה לשנה השישית.

הציון הסופי יקבע על סמך הבחנים, המבחן וההישגים הקליניים, וכן על בסיס הערכת המדריכים לגבי העבודה הקלינית וההתנהגות המקצועית. כשלוש באחד המרכיבים יהווה כשלוש בקורס. בשנה החמישית יחושב הציון הסופי לפי 40% תיאורטי ו-45% קליני. בשנה השישית ישתנה היחס 35% תיאורטי ו-50% קליני. בנוסף תינתן הערכה סובייקטיבית של המדריכים - 15%.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

ספרות בסיסית

1. McDonald: Dentistry for the Child and Adolescent, 8th ed., the C.V. St. Louis, Mosby Co., 2004.
2. Andreasen J.O.: Textbook and Color Atlas of Traumatic Injuries to the teeth, 9th Ed. Mosby 2011

3. מאמרים וסיכומים שיחולקו במשך הלימודים.

שנה ה'

אחראי למרפאה: ד"ר סיגלית בלומר

בתחילת הלימודים, תתקיימנה שתי פגישות הכנה לקליניקה בימי ג' בין השעות 08.00-10.30.
ההרצאות מתקיימות בין השעות: 13.15-15.00.
שעות העבודה במרפאה: 08.15-10.45.

פירוט נושאי הלימוד

רשימת ההרצאות והמרצים, עם התאריכים תחולק בתחילת השנה.

נושאי ההרצאות והדיונים

1. הכנות חלל בשיניים ראשוניות ושחזורן (מעבדה)
2. בדיקת המתרפא ורישומו בכרטיס
3. הסרת רובד והדרכה להיגינה אורלית. אטימת חרירים וחריצים
4. אבחנה קלינית ורנטגנית של עששת
5. הכנת תכנית טיפול
6. הילד במרפאת השיניים, גישה לטיפול בילדים
7. ביקור ראשון - התנהגות עם הילד במרפאה
8. אלחוש מקומי
9. גיל דנטאלי
10. מוך השן בשיניים ראשוניות וקבועות צעירות
11. טיפולי מוך בשיניים ראשוניות וקבועות צעירות
12. טיפול בעששת עמוקה ושחזור של שיניים קבועות צעירות
13. הכנת כתרים טרומיים
14. עקירות של שיניים ראשוניות
15. עקרונות המניעה של עששת
16. עקרונות השימוש בפלואוריד
17. שיטות השימוש בתכשירי פלואוריד
18. פיקוח על דיאטה קריוגנית
19. היגינה אורלית בילדים והאמצעים להשגתה
20. אטימת חרירים וחריצים
21. התפתחות פסיכולוגית ורגשית של ילדים ומתבגרים
22. הפרעות התפתחות במספר וצורה של השיניים
23. הפרעות התפתחות בזוגיות ובדנטין
24. דיונים קליניים והצגות מקרים ע"י סטודנטים
25. אורתודונטיה מונעת
26. שמירה על אורך הקשת
27. מחלות חניכיים בילדים ובנוער
28. הילד המוכה והמוזנח
29. הילד החרוג

שנה ו'

אחראי למרפאה: ד"ר סיגלית בלומר

ההרצאות תתקיימנה בימי ג' בשעות: 14.30-16.00.

שעות העבודה במרפאה: 11.00-13.30.

פירוט נושאי הלימוד

רשימת ההרצאות והמרצים, עם התאריכים תחולק בתחילת השנה.

נושאי ההרצאות והדיונים

1. דיון קליני באבחנה, גיל דנטאלי ותכנית טיפול
2. חבלות בשיניים קדמיות, קלסיפיקציה, בדיקה וטיפול ראשוני
3. טיפולי מוך בשיניים קדמיות לאחר חבלה
4. שברים בשורש וברקמות תומכות
5. רפלנטציה וקיבוע לאחר שירוש
6. בוחן ודיון בנושאי חבלות בשיניים קדמיות
7. אבחנה רנטגנית
8. דיון קליני בנושאי התנהגות של ילדים במרפאת השיניים
9. שימוש באמצעים פרמקולוגיים להפחתת כאב וחרדה (סדציה)
10. שימוש בהרדמה כללית כחלק מטיפול פדודונטי
11. שימוש רציונאלי באנטיביוטיקה
12. טיפול דנטאלי בנוער ומתבגרים
13. שמירה על בריאות השיניים של תינוקות ופעוטות
14. הצגות מקרים ע"י סטודנטים ודיון
15. פתולוגיה אורלית בילדים
16. אופציות טיפוליות בילדים עם חוסר שיניים מולד
17. "כירורגיה זעירה" לילדים
18. דיון לקראת מבחן מסכם

הנחיות להתנהגות במרפאת ילדים

1. שמרו על יחס נעים ומתחשב לילדים ולהורים.
2. א. השגת המתרפא וכן דאגה לסדירות הופעתו במרפאה הן באחריות הסטודנט.
ב. המחלקה תפעל במידת יכולתה למיין ולהזמין ילדים על מנת לעזור לסטודנט.
ג. ישנה אפשרות שסטודנט יביא את הילד שבו יטפל. הילד יתקבל באם יענה לדרישות ויקבל אישור מהמדריך האחראי למרפאה.
ד. יש לוודא תמיד אפשרות לשמירת קשר ישיר עם הילד והוריו (טלפון בבית, בעבודה, בביה"ס).
ה. יש למסור את מספר הטלפון שלך ושל המרפאה על מנת שהקשר יהיה דו-צדדי (לקביעת תורים בלבד).
ו. יש לוודא את הביקור בערב שלפני יום הטיפול בשיחת טלפון עם ההורים.
ז. על כל סטודנט, לדאוג שיהיו לו שני מתרפאים לפחות, ביום מרפאה, לאורך כל השנה.
3. יש להסביר להורים בפרוטרוט את תכנית הטיפול לפני ביצועה, וכן במקרה של שינויים. יש לוודא חתימת הורים על טופס הסכמה לטיפול, טופס בדיקה ותכנית הטיפול.
4. יש להכין את המכשירים והחומרים הדרושים לך בהישג יד, לפני כניסת הילד, לא כתצוגה.
5. תכנית טיפול יש להכין בשני שלבים: תכנית כללית וכן תכנית מפורטת לפי סדר הביצועים ולפי סדר הפגישות. יש לקבל אישור לשתיהן.
6. אין לעבור משלב אחד בעבודה לשני ללא אישור מדריך וחתימתו.
7. במידה ומתרפא לא הגיע, אין לעזוב את המרפאה. יש לציין זאת בכרטיס בחתימת מדריך ויש לוודא את סיבת ההיעדרות. היעדרויות חוזרות ללא הודעה מראש עלולות לגרום הפסקת הטיפול בילד. יש להסביר זאת מראש להורים.
8. יש לסיים את העבודה ולשחרר את המתרפא בזמן. לא תורשה המשכת העבודה ללא מדריכים.

9. שעות העבודה במרפאה :
שנה ה' : 08.15-10.45
שנה ו' : 11.15-13.45.
10. א. ביטול תור של מתרפא ללא סיבה חשובה וללא אישור מוקדם אסורים בהחלט.
ב. אי קביעה של תורים מראש, ביטולים תכופים ואי קביעת מספר מתאים של מתרפאים, יחשבו כרשלנות מצד הסטודנט, כמו גם זמני המתנה ארוכים ללא סיבה מיוחדת.
11. טיפולי מניעה כמו הסרת רובד, הדרכה חוזרת בצחצוח, שימוש בחוט לפי הצורך ופיקוח על דיאטה, ימשכו לאורך כל שלבי הטיפול וביצועם יבוקר על ידי המדריכים.
12. לפני ביצוע של טיפול מיוחד או בלתי מוכר כמו קיטוע מוך, הכנת כתר טרומי, אטימה וכו', על הסטודנט לעבור על החומר המתאים בספר ובחומר ההרצאות על מנת שיהיה מוכן לטיפול.
13. כשמתקבל מתרפא שיש לו בעיות רפואיות, או התפתחותיות, יש לקרוא את הספרות הרלוונטית ולהכיר את הבעיה ואת השפעותיה על מצבו הדנטאלי ועל דרכי הטיפול ולהתייעץ עם המדריך.
14. יש לנהל רישום מדויק ומפורט של אבחנות, טיפולים ותרופות שניתנו, וכן את תגובת המתרפא והתנהגותו. חתימת הסטודנט והמדריך בכתב ברור בסוף כל ישיבה, הכרחית.
15. יש לרשום ולעקוב אחרי איחורים וחיסורים, על מנת לאבחן מתרפא שאינו משתף פעולה.
16. אם מתעורר קושי בטיפול בגלל חוסר שיתוף פעולה של הילד, יש לבקש עזרתו של מדריך. אין לבטל תור בגלל חוסר שיתוף פעולה ללא אישור (בכרטיס) של המדריך. טיפול בילד עם שיתוף פעולה נמוך יזכה את הסטודנט בניקוד נוסף.

הדרישות להישגים קליניים מינימאליים - בשנה החמישית

בדיקה ותכניות טיפול	-	3 מתרפאים
טיפול מניעה	-	3 מתרפאים
שחזורי אמלגם וחומרים מרוכבים, CL. I, III, V	-	10 יחידות
שחזורי אמלגם MOD CL. II	-	7 יחידות
קיטוע מוך (פולפוטומי)	-	3 יחידות
כתרים טרומיים	-	4 יחידות
עקירות	-	3 יחידות
איטום חריצים	-	10 יחידות
טיפול בפלואוריד בסוף הטיפול	-	3 מתרפאים
שומר מקום	-	במידת האפשר

על מנת לקבל בסוף שנת הלימודים ציון מעבר - 60 - על הסטודנט להשיג 850 נקודות. ניקוד מעל 850 נקודות יזכה בהתאם בציון קליני גבוה יותר. בנוסף, חולקו הנקודות הללו - לדרישה מינימאלית של הישגים בכל טרימסטר. טרימסטר א' - 150 נקודות. טרימסטר ב' - 350 נקודות. טרימסטר ג' - 350 נקודות. כל ניקוד נוסף שיושג על ידי הסטודנט בכל טרימסטר יצטבר לזכותו בחישוב הציון הסופי, ולא יפחית מהדרישה המינימאלית של הטרמיסטר שלאחריו. לא תורשה הפסקת הקליניקה עם השגת ציון המעבר.

הדרישות להישגים קליניים מינימאליים - בשנה השישית

5 מתרפאים	-	בדיקת מתרפאים ותכניות טיפול
5 מתרפאים	-	טיפול מניעה
12 יחידות	-	שחזורי אמלגם וחומרים מרוכבים, CL. I, III, V
10 יחידות	-	שחזורי אמלגם MOD CL. II
5 יחידות	-	קיטוע מוך (פולפוטומי)
5 יחידות	-	כתרים טרומיים
4 יחידות	-	עקירות
2 יחידות	-	חבלה בשיניים קדמיות
12 יחידות	-	איטום חריצים
1 מתרפא	-	בדיקה ותכנית טיפול אורתודונטי
5 מתרפאים	-	טיפול בפלואוריד בסוף הטיפול
2 מתרפאים	-	בדיקה חוזרת - ביקורת
במידת האפשר	-	שומר מקום

על מנת לקבל ציון סופי - 60, על הסטודנט להשיג 1400 נקודות. ניקוד מעל ל- 1400 נקודות יזכה בהתאם בציון קליני גבוה יותר. בנוסף, חולקו הנקודות הללו, לדרישה מינימאלית בכל טרימסטר: טרימסטר א' - 450 נקודות. טרימסטר ב' - 450 נקודות. טרימסטר ג' - 500 נקודות. כל ניקוד נוסף שיושג על ידי הסטודנט בכל טרימסטר יצטבר לזכותו בחישוב הציון הסופי בסוף שנת הלימודים, ולא יפחית מהדרישה המינימאלית של הטרמיסטר שלאחריו. לא תורשה הפסקת הקליניקה עם השגת ציון המעבר.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

טבלת חישוב להערכת ציון עבודתו הקלינית של הסטודנט

כל פעולה המבוצעת אצל הילד המתרפא מחייבת הערכה, מתן ציון וחתימה של המדריך הבודק. כל ציון שינתן, יזכה את הסטודנט המבצע בנקודות לפי הטבלה המובאת. הנקודות הניתנות יצטברו לזכותו של הסטודנט, על מנת שיוכל למלא אחר דרישות המחלקה בעבודה קלינית.

ט"מ	טוב	עבר	נכשל		
8	6	4	2-0	אנמנזה	בדיקת מתרפא
6	4	3	1-0	בדיקת אקסטרה אורלית	חדש:
6	4	3	1-0	בדיקת חלל הפה	
7	5	3	1-0	בדיקת השיניים	
6	4	3	1-0	בדיקה רנטגנית	
8	6	4	2-0	תכנית טיפול	
6	4	3	1-0	הערכה מקצועית	
8	6	4	2-0	הדרכה בהיגיינה אורלית	טיפול מניעה:
8	6	4	2-0	הסרת הרובד	
16	12	8	4-0	ייעוץ דיאטטי ושאלון	
10	8	6	3-0	הסרת רובד+פלואורידציה	
6	4	3	1-0	הערכה מקצועית	
3	-	-	0	ניקוי השן	איטום חריצים:
3	-	-	0	כרסום - ETCHING	
3	2	1	0	איטום	
3	2	1	0	התנהגות מקצועית	
ט"מ	טוב	עבר	נכשל		

0	1	2	3	אלחוש	שחזורים :
0	1	2	3	סכר גומי	
1-0	3	5	6	הכנת חלל CL. I, III, V	
3-0	6	10	12	הכנת חלל CL. II	
4-0	9	14	16	הכנת חלל MOD	
0	1	2	3	מצע	
0	-	-	3	כרסום	
0	1	2	3	מטריצה	
1-0	2	3	4	דחיסה וגילוף CL. I, III, V	
2-0	4	6	8	דחיסה וגילוף CL. II	
3-0	5	8	10	דחיסה וגילוף MOD	
0	-	1	2	ליטוש	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
0	-	1	3	אלחוש	קיטוע מוך :
0	1	1	3	סכר גומי	
1-0	5	8	10	חלל גישה	
1-0	5	8	10	קטיעה	
0	1	2	3	מילוי	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
0	1	2	3	אלחוש	כתרים טרומיים :
0	1	2	3	סכר גומי	
3-0	6	9	12	הכנת השן	
2-0	5	7	10	התאמת הכתר	
0	1	2	3	מצע	
2-0	4	6	8	הדבקה	
1-0	3	4	6	הערכה מקצועית	
0	2	4	6	אלחוש	עקירות :
1-0	4	6	12	עקירה	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
2-0	5	7	10	אבחנה	שחזור שן
0	1	2	3	אלחוש	שבורה :
0	1	2	3	סכר גומי	
1-0	2	4	6	הכנת שן	
2-0	4	6	8	הכנת תבנית שקופה	
0	1	2	3	מצע	
0	-	-	3	כרסום	
2-0	5	7	10	מילוי וגימור	
1-0	3	4	6	התנהגות מקצועית	
0	1	2	3	אלחוש	טיפול שורש :
0	1	2	3	סכר גומי	
0	1	3	5	חלל גישה	
2-0	4	8	10	הכנת התעלות	
1-0	2	4	6	מילוי התעלות	
1-0	3	4	6	הערכה מקצועית	
9-0	19	31	43	טופס מניעה של שלוש פגישות	
1-0	3	4	6	הערכה מקצועית	
נכשל	עבר	טוב	ט"מ		
					בדיקה אורתודונטית :
	5	8	10	ביצוע מטבעי לימוד	
	4	6	8	ניתוח מטבעי לימוד	
	4	6	8	תכנית טיפול	

3	4	6	הערכה מקצועית	שומר מקום :
4	6	8	מילוי טופס אורתו	
5	7	10	התאמת טבעת	
5	8	10	מטבע	
5	8	10	הכנת שומר מקום	
4	6	8	הדבקת טבעת	
3	4	6	הערכה מקצועית	
25	40	50		הצגת מקרה :

בכל מקרה של ילד קשה לטיפול, יוסיף המדריך 10 נקודות לכל ישיבה.

הערכת עבודתו הקלינית של הסטודנט

כדי להבהיר את שיטת ההערכה והקריטריונים שישתמשו בה, מובאות בזה ההוראות הבאות, אשר יחייבו הן את המדריכים והן את הסטודנטים :

1. אין להתחיל טיפול ללא אישור וחתימת המדריך בטופס המתאים.
2. על כל שלב בטיפול קליני, יקבל הסטודנט חתימה וניקוד על ידי המדריך של קבוצתו.
3. עבור ביצוע של שלב ללא כל הערה יקבל הסטודנט את הניקוד המרבי עבור אותו השלב.
4. ניתנו 1-2 הערות קלות בזמן ביצוע השלב, יקבל הסטודנט את הניקוד עבור הציון טוב של אותו השלב.
5. ניתנו 3-4 הערות קלות, יינתן הציון "עבר" לאותו השלב.
6. ניתנו יותר מ-4 הערות קלות או הערה חמורה לאותו השלב, יינתן הציון 0 לאותו השלב.
7. אם ניתן ציון 0 לשלב מסוים, כל הטיפולים שלאחריו, באותה השנה יקבלו % 50 מהניקוד להמשך שלבי עבודתו על אותה השנה. לדוגמא: כשלוך בהכנת חלל שבעקבותיו יש צורך לבצע כתר - הניקוד עבור כל שלב בהכנת הכתר יקטן ב-% 50.
8. אם ניתן ציון 0 (נכשל) בשלבים הסופיים של שחזור אמלגם (דחיסה וגילוף) יש לבצע את השחזור שנית ללא ניקוד נוסף.
9. קבלת ציון נכשל בהתנהגות מקצועית, מבטל את כל הניקוד שניתן לאותה פעולה.
10. אין לעבור לשלב מתקדם של עבודה, ללא קבלת אישור וחתימה של מדריך. ביצוע שלבים ללא אישור וחתימה לא יזכה בניקוד עבור אותם שלבים.
11. בכל מקרה של ספק, יכול הסטודנט לבקש הדרכה ויעוץ ממדריך קבוצתו, ללא הורדה בניקוד.
12. תוספת ניקוד על קושי בטיפול תינתן על ידי המדריך בסיום הטיפול.
13. בסוף כל טרימסטר יעביר הסטודנט למדריך האחראי את סכום הניקוד.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

קריטריונים להערכה של פעילות קלינית

בדיקת מתרפא חדש

לקיחת אנמנזה מלאה, איסוף כל הפרטים הרלוונטיים ורישומם המלא, בירור מלא ומקיף של מחלות סיסטמיות ובעיות מיוחדות יזכו את הסטודנט בניקוד המרבי. במידה ותהיינה כמה הערות קלות, יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע, במידה ומספר ההערות הקלות יהיה רב או במידה ותינתן הערה או שתיים חמורות, יינתן הניקוד המינימלי.

הערות חמורות:

1. אי לקיחת אנמנזה או אי השגת פרט חשוב.
2. לקיחת אנמנזה ללא רישום.

הערות קלות:

1. אי גילוי של ממצאים התפתחותיים קלים - סימטריה, מנשך עובר, אנכי ואופקי.
2. אי זיהוי של שינויים קלים ברקמות הרכות.
3. אי דיוק ברישום מצב חניכיים ומצב היגינה.

בדיקה קלינית - ראש צוואר וחלל הפה

בדיקה מלאה ורישום מלא, תוך זיהוי כל הממצאים הקליניים, יזכו את הסטודנט בניקוד המרבי. במידה ותהיינה כמה הערות קלות יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע. במידה ותינתנה אחת או שתיים הערות חמורות או מספר רב של הערות קלות, יקבל הסטודנט את הניקוד המינימלי.

הערות חמורות:

1. אי זיהוי של ממצא התפתחותי או פתולוגי בולט
2. אי זיהוי של שיניים נגועות, עודף שיניים או חוסר של שיניים.

הערות קלות:

1. אי גילוי של ממצאים התפתחותיים קלים - סימטריה, מנשך עובר, אנכי ואופקי.
2. אי זיהוי של שינויים קלים ברקמות הרכות.
3. אי דיוק ברישום מצב חניכיים ומצב היגינה.

הערכת תצלומי רנטגן

חלק מהערכת הבדיקה הקלינית תכלול פרשנות של תצלומי רנטגן. ביצוע נכון ומדויק של תצלומי הנשך וזיהוי הממצאים ההתפתחותיים והפתולוגיים בתצלומי הנשך, בצילומים הפריאפיקליים והפנוראמיים יזכו את הסטודנט בניקוד המרבי. כמה הערות קלות בביצוע ובזיהוי יזכו את הסטודנט בניקוד הממוצע. אחת או שתיים הערות חמורות, או מספר רב של הערות קלות יזכו את הסטודנט בניקוד המינימלי. במידה והצילומים אינם באיכות מספיקה אין לחזור עליהם ללא אישור המדריך ובהדרכתו. הערות חמורות:

1. חיתוך קונוס בחלק גדול של התצלום.
2. זווית צילום לא מדויקת עם חפיפה רבה.
3. חוסר זיהוי של ממצא בולט בצילום.
4. אי שמירה על כללי הזהירות להגנה בפני קרינה.

הערות קלות:

1. ליקויים קלים בצילום ובפיתוח.
2. זווית צילום לא מדויקת.
3. חוסר אבחנה של פרט פתולוגי.

הערכת תכנית טיפול

עבור רישום מלא ומדויק של ממצאים ואבחנות, וכן הצעת תכנית טיפול מפורטת, כולל סדר הביצועים, יקבל הסטודנט את הניקוד המרבי. במידה והאבחנה לא תהיה שלמה, הצעת הטיפול לא תהיה מדויקת, או סדר הטיפולים לא מתאים, יקבל הסטודנט את הניקוד הממוצע. במידה ובתכנית הטיפול יחסרו ממצאים עיקריים, יחסר שלב טיפולי שלם, או שלא יינתן הסבר מלא ומפורט במידת האפשר להורים, יינתן לסטודנט הניקוד המינימלי.

הערכת הסרת רובד והדרכה בהיגינה אורלית

ניקוי שלם של הרובד מכל חלל הפה כולל שימוש בנוזל זיהוי, חוט דנטאלי, וכן הסבר מפורט והדגמה למתראפא, ובמידת האפשר גם להורים, על שיטת הצחצוח והצורך בה, יזכו את הסטודנט במרב הנקודות. במידה ותהיינה שאריות רובד קלות או במידה וההדרכה לא הייתה שלמה, יקבל

הסטודנט את הניקוד הממוצע, ויהיה עליו להשלים את החסר. אי שימוש בנוזל זיהוי, חוסר שימוש בחוט דנטאלי או גרימת נזק לרקמות רכות תוך כדי ניקוי, יזכו את הסטודנט בניקוד המינימלי.

קריטריונים להערכת שחזורי אמלגם וחומרים מרוכבים להכנת חלל

הערות חמורות:

1. עששת בקירות - D.E.J פרט לקיר אקסיאלי ופולפרי.
2. פריצה יאטרוגנית למוד.
3. גודל של חלל לא פרופורציונאלי לגודל העששת.
4. צורת חלל לא נכונה.
5. פגיעה בשן סמוכה.
6. עבודה ללא סכר גומי ללא רשות.
7. הכנת חלל רדודה.
8. השארת זגוגית ללא תמיכה.
9. יחס והתנהגות לא הולמים.

הערות קלות:

1. סדר וניקיון
2. מכשירים לא מתאימים
3. משך זמן עבודה לא סביר לביצוע השחזור
4. הערות קלות לצורת החלל ועמקו
5. יחס למתפא

מצע

הערות חמורות:

1. מצע לא מתאים
2. מצע בעובי לא מתאים
3. מצע במקום לא מתאים

הערות קלות:

1. מעט מצע על הקיר
2. אזור קטן לא מכוסה
3. מצע לא הומוגני

מטריצה

הערות חמורות:

1. אי התאמה לרצפה הגיינגיבלית
2. גובה לא מתאים
3. חוסר יציבות
4. חוסר טריז במידת הצורך

ביצוע השחזור

הערות חמורות:

1. חוסר רכס שולי
2. שחזור שבור
3. חוסר נקודת מגע
4. דחיסה לקויה
5. OVERHANGING MARGIN

הערות קלות:

1. אנטומיה לא מתאימה של השן
2. גילוף בחוסר UNDERCARVING
3. גילוף בעודף OVERCARVING

ליטוש

הערות חמורות:

1. מעבר לא חלק בין השן לשחזור
2. הורדת זגוגית בזמן הליטוש
3. פגיעה באנטומיה של השחזור

הערות קלות:

1. ברק לא מספיק של הליטוש
2. ליטוש לא אחיד של שטח השחזור

הערכת ביצוע של כתרים טרומיים

הכנה

הערות חמורות:	הערות קלות:
1. הורדה מיותרת של חומר השן כולל גובה.	1. הורדת גובה לא מספקת
2. פינות חדות באזור פרוקסימלי של צוואר השן	2. סדר הכנה לכתר לא נכון
3. פגיעה בשן סמוכה	
4. השארת עששת בקירות	
5. נזק לרקמות רכות	

התאמה

הערות חמורות:	הערות קלות:
1. כתר לא מותאם לשן, לקשת או למנשך,	1. עיוות צורת הכתר שלא לצורך
2. כתר קצר, אחיזה לא טובה	2. אי התאמה לרקמת חניכיים
3. פגיעה בשלמות הכתר	3. חוסר נקודת מגע

הדבקה

הערות חמורות:	הערות קלות:
1. כתר לא במקומו	1. עודף של צמנט
2. חוסר אוקלוזיה	
3. חוסר התאמה בגובה (מגע מוקדם / חוסר מגע)	

הערכת קיטוע מוך השן

הכנה

הערות חמורות:	הערות קלות:
1. אלחוש לא מספיק	1. פתיחה לא מספקת
2. פתיחה חלקית של לשכת המוך	2. המצאות שאריות של רקמת מוך בלשכה
3. אי הרחקה של רקמת המוך מן הלשכה	3. דימום קל בלשכה
4. חדירה לרצפת הלשכה	4. חדירה מיותרת לתוך התעלות
	5. שאריות של עששת בדפנות חלל הגישה

מילוי

- הערות חמורות:
1. דחיסה לא מספקת של חומר המילוי

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

המחלקה לשיקום הפה

קורסי הלימוד:

שיקום הפה } רפואת שיניים משקמת (כולל שיקום ע"ג שתלים)
רפואת שיניים משחזרת }
עקרונות תורת הסגר (אוקלוזיה)
מורפולוגיה ואנתרופולוגיה דנטלית
כאבי פנים ולסתות
מדעי ההתנהגות
חומרים וטכנולוגיות דנטאליות
קריולוגיה (עששת)
רפואת שיניים קהילתית (ציבורית)
רפואה ומשפט

ראש המחלקה:

פרופ' דוד כוכבי (פרופסור חבר)

מרכז המחלקה:

ד"ר אפרים וינוקור (מרצה בכיר ; אחראי מרפאת כאבי פנים ולסתות)

מורי המחלקה:

ד"ר אביב ישראל (מרצה), ד"ר אופיר סימה, ד"ר אורמינר זאב (מרצה, אחראי מרפאת השיקום ע"ג השתלים), ד"ר בהרב חיים (מרצה בכיר קליני), ד"ר בלוק יונתן, ד"ר בלסבלג ירון, ד"ר בן-אור זאב פרופ' ברוש תמר (פרופסור חבר), ד"ר ברנס-הדר ליאת, ד"ר גורדון משה (מרצה בכיר), ד"ר גלבע אילן, ד"ר גלברד שאול, ד"ר גליקמן ארי, ד"ר דולב ערן (אחראי הוראה שנה ה'), ד"ר הלר הדס ד"ר הראל נוגה, ד"ר הרנס שחר, ד"ר לביא דוד, ד"ר לוינשטיין ישראל (מרצה בכיר ; אחראי הוראה שנה ו'), ד"ר לברטובסקי שפּרה (אחראית תוכנית ההתמחות), ד"ר ליבנה שירי, מר מאירוביץ אבי (טכנאי שיניים, אחראי מעבדת הפנטום), מר יוסי מאירסון (פסיכולוג קליני), ד"ר מטלון שלמה (מרצה בכיר ; מנהל המרפאות), ד"ר מיזריצקי איתן, ד"ר מלמד גיא, ד"ר מרקו כהן שרון, פרופ' ניסן יוסף (פרופסור חבר), ד"ר סגל פנינה, ד"ר סלוצקי חגי, ד"ר עוזיאל ניר (אחראי המרפאה לפסיכופיזיולוגיה אוראלית), פרופ' פילו רפאל (פרופסור חבר), ד"ר פנקס אביבה, ד"ר פרלמן-אמודי אלונה, ד"ר קופרשמיט אירית, ד"ר רובין פסיה, ד"ר רוזן גל, ד"ר רוזנווסר רונן, ד"ר שוחר סיון, ד"ר שטיינקלר-דקל מיכל, ד"ר שטרר ניר. ד"ר רחל שריג, ד"ר אמיר עיני.

שיקום הפה הוא ענף ברפואת שיניים המתמקד בהחזרת פה שנפגע למצב של תיפקוד. השיקום כולל את החזרת מערכת הלעיסה לפעילות, שיפור המראה האסתטי ותיקון הפונטיקה. מטרת קורסי הלימוד להציג לתלמידים את המצב התקין, את התופעות המלוות את תהליכי המחלות והפגיעות במערכת הלעיסה והדרכים לשיקומם. כל הקורסים מורכבים מחלקים עיוניים, תרגול של שיטות ומיומנויות קליניות במעבדה ובהמשך לימוד מושכל של דרכי הטיפול במתרפאים.

מטרות לימודי המחלקה לשיקום הפה

1. הקניית העקרונות הפיסיולוגיים והביו-מכאניים המשפיעים על השיקום והשיחזור של מערכת הלעיסה בשלמותה ושיחזור של מרכיבים שנפגעו בה.
2. לימוד היכולת להעריך מראש את אפשרויות השיקום הפרותטי לכל מקרה, את ההתוויות והתוויות הנגד לבחירת סוג ואמצעי השחזור.
3. זיהוי, אבחון וטיפול מונע ומשחזר של עששת השיניים ותוצאותיה.
4. זיהוי אבחון וטיפול בהפרעות סיגריות, הפרעות במפרק הלסת (הטמפורו-מנדיבולרי), והפרעות בשרירי הלעיסה, וטיפול בהפרעות כאב המערבות את מערכת הלעיסה.
5. הקניית הידע להכנת תכנית שיקום לשחזור ולשיקום בהתאם לדרישות ולצרכים הרפואיים הפונקציונאליים והאסתטיים של כל מתרפא בהתחשב בצרכיו האינדיבידואליים וברמת הסיכון שלו לגורמים פתולוגיים.
6. לימוד ביצוע (בהדרכה בזמן הלימודים ובאופן עצמאי בגמר הלימודים) של שלבי הטיפול השונים ברמת השן הבודדת ושיקום חלקי או מלא ברמות הלסת והמערכת הבין - ליסתית. לדוגמה השחזורים הבאים: מבנים, כתרים בודדים, תותבות חלקיות קבועות, תותבות חלקיות להוצאה, תותבות שלמות, אָפְּ שיקום נתמך שתלים, שחזורי אמלגם, שרף מרוכב ויונומר הזכוכית, ציפויי וטיפולי הבהרות שיניים. רכישת ידע תיאורטי מקיף, שיאפשר לו בגמר לימודיו לאבחן את המקרים שיש ביכולתו לטפל בהם ואת אלו שראוי בהם להיעזר במומחים.
8. הקניית הידע של רופא השיניים, להדריך את המעבדה הטכנית לבצע את העבודה בהתאם להנחיותיו ולדרישותיו.
9. פיתוח המיומנויות הרגשיות של הסטודנט, רופא-השיניים לעתיד.

תורת העששת (קריולוגיה)

אחראי הקורס: ד"ר שטינקלר-דקל מיכל

מטרות הקורס

מטרות הקורס הן הקניית ידע מקיף במחלת העששת, האטיולוגיה שלה וגורמי הסיכון הקשורים בה תוך דיון בהיבטים הקליניים, המיקרוביולוגיים, הביוכימיים והפתולוגיים של המחלה, וכן הכרת האפידמיולוגיה של המחלה בארץ ובעולם. בקורס תוצגנה גישות ושיטות למניעת העששת המקובלות כיום.

הערכת הסטודנט

בסוף הקורס תתקיים בחינה בכתב ו/או בע"פ.

פירוט נושאי הלימוד

1. הצגת הקורס ומטרותיו.
2. מבוא לאספקטים הקליניים של העששת.
3. מבוא לאטיולוגיה של העששת.
4. אטיולוגיה של העששת - הרובד הבקטריאלי (הביופילם הבקטריאלי).
5. אטיולוגיה של העששת - המאכסן.
6. אטיולוגיה של העששת - הסובסטרט (סוכרים).
7. כיצד נקבע פוטנציאל קריוגני של סובסטרט.
8. פתולוגיה של העששת באמייל.
9. פתולוגיה של העששת בדנטין.
10. תגובת הקומפלקס דנטין-מוך לעששת.
11. אבחנת העששת והטיפול בה (שיעור ותרגיל).
12. אפידמיולוגיה של העששת.
13. עששת של שרשים.
14. מניעת העששת - כללי.
15. מניעת העששת - פלואורידים.
16. גורמי הסיכון וקבוצות הסיכון לעששת - אבחון וטיפול.
17. דיון וסיכום.

מעבדות: (אופציה)

1. מעבדה מיקרוסקופית: שיניים חצויות.
2. מעבדה מיקרוסקופית: שחזים וחתכים.

הקורס ניתן בטרימסטר ב' של שנה ג'.

ביבליוגרפיה

1. Thylstrup A. and Fejerskov O., Text book of Cariology. Munsgaard, 1986

שנה ד'

קורס מיומנויות יסוד ברפואת שיניים משקמת: שיקום באמצעות תותבת חלקית קבועה (תח"ק).

אחראי הקורס: ד"ר גיא מלמד
מדריכים: ד"ר שחר הר-נס, ד"ר ניר שטרר, ד"ר שרון אגר-צויזנר, ד"ר אתי שלמה, ד"ר גיא פרידמן, ד"ר הלנה זליקמן, ד"ר אחמד עבד אל האדי, ד"ר לנה טורבן-טרזי.

אחראי מעבדת פאנטום: טכנאי -מר אבי מאירוביץ

מטרות הקורס:

- קורס זה הינו המפגש הראשון של הסטודנט עם רפואת השיניים המשקמת, מטרת הקורס הן:
- א. לימוד הבסיס התיאורטי הראשוני של העקרונות הביו-מכאניים בהכנת תותבת חלקית קבועה.
 - ב. בצוע במעבדה של כל שלבי הכנת תותבת חלקית קבועה, כך שבבוא הזמן, כשיתחיל לעבוד במרפאה, תהיה לו גישה מבוססת למטופל.
 - ג. לימוד והכרת המכשור והמינוח העדכני, המשמש אותו במרפאה מידי יום.
 - ד. הכרת תהליכי העבודה במעבדה הטכנית ויכולת לעבוד בשיתוף פעולה עם טכנאי השיניים. הקורס הינו קורס חד שנתי, והוא יתקיים במעבדת הפנטום.

הערכת הסטודנט ודרישות מעבר:

1. הערכת מדריכים במהלך הקורס.
2. בחנים מעשיים, שיערכו במהלך הקורס.
3. בוחן בכתב אמצע שנתי.
4. בחינה בכתב בסוף הקורס.
5. בחינה מעשית בסוף הקורס.

דרישות המעבר בין שנה ד' לשנה ה' כוללות קבלת ציון עובר **בכל אחד** ממרכיבי הציון, המפורטים להלן:

<u>חלוקה יחסית</u>	<u>% מהציון הסופי</u>			
25%	20%	}	-	1. ציון עיוני - בוחן אמצע שנה
			-	80%
60%	30%	}	-	2. ציון מעשי - בחנים מעשיים
			-	70%

15%	ציון על התנהגות מקצועית הולמת	3.
100%	סה"כ	

ציון על התנהגות הולמת יבוסס על הערכת המדריכים. התחומים המרכיבים התנהגות מקצועית הולמת לצורך עניין זה יהיו:
 יושר אישי, יחס אדיב ותומך לסביבה.
 יכולת להתמודד עם בעיות המקצוע, בתנאי העבודה במרפאה
 סדר ארגון וניקיון בעבודה.
 הופעה אישית מסודרת.
 יחס הולם לעמיתים.
 הקפדה על לוח זמנים.
 הפגנת בקיאות בידע התיאורטי הנלמד לאורך כל הקורס (סמינריונים).
 ידע מעשי ועיוני במהלך ביצוע העבודה המעשית.

ביבליוגרפיה:

ספרות חובה:

1. Shillingburg, Hobo, Whitsett: Fundamentals of Fixed Prosthodontics 3rd Edition.
2. Rosenstiel, Land, Fujimoto; Contemporary Fixed Prosthodontics 3rd Edition.
3. Craig: Dental Materials, 11th Edition.
4. Philifs Science of Dental Materials, 11th Ed..

פירוט נושאי לימוד

מס' פגישה	נושא הרצאה
1.	מבוא לשיקום הפה.
2.	עקרונות ההכנה.
3.	קווי-סיום: מתאר ואספקטים מכאניים.
4.	קווי סיום: אספקטים ביולוגיים.
5.	מתאר הכתר.
6.	עקרונות בבצוע גשר.
7.	יחידת הביניים (Pontic)
8.	שחזורים זמניים - חומרים ושיטות.
9.	התוויות לתח"ק.
10.	התבניון.
11.	שעווה דנטלית.
12.	חומרי השקעה יציקה וגימור.
13.	מתכות דנטאליות.
14.	החרסינה הדנטאלית.
15.	הצבע ובחירתו.
16.	קשר רופא-טכנאי.
17.	סיווג כתרי חרסינה.
18.	פולימרים.
19.	אקריל.
20.	חומרי מטבע.
21.	שיטות מטבע.
22.	גבס דנטאלי.

תוכנית קורס פנטום:

הדגמה של שן 36 - לקבלת כתר.
 השחזת שיניים 36, 46 - לכתר יצוק.
 השחזת שיניים 36, 46, 26, 16 - לכתר וניר.
 השחזת שיניים 36, 46, 26, 16 - לכתר חרסינה.
 הדגמת הכנת שחזור זמני מגוש אקריל - שן 36.
 הכנת שחזור זמני מגוש אקריל - שיניים מלתעות וטוחנות.
 הכנת שיניים 34, 45, 24, 15 - לכתר חרסינה.
 הכנת שיניים 12, 22, 11, 21 - לכתר חרסינה.
 הכנת שחזור זמני מכתר מוכן מראש מסוג "פוליקרבונט" - שיניים חותכות מרכזיות ומלתעות.

הכנת שיניים 23, 13 - לכתר חרסינה.
הכנת שיניים 26-24, 36-34 - לגשר חרסינה.
בדיקת שביל הכנסה ע"י סוקרן (פרללומטר)
הכנת גשר זמני ע"י מטבע מוקדם - שיניים 26-24.
הכנת גשר זמני ע"י גוש אקריל - שיניים 36-34.
מטבעים, יציקת תבנית עבודה, הכנת תבנית עבודה,
הכנת תבניות.
גילוף דגם שעווה - שן 11.
השקעה ויציקה.
עיבוד כיפת המתכת לכתר חרסינה מאוחה למתכת.
הדגמת חמצון מתכת והכנת שכבות החרסינה (אופק, גוף ואמייל).

קורס מיומנויות יסוד ברפואת שיניים משחזרת: **השחזור השמרני של השן הבודדת**

אחראית קורס: ד"ר גל רוזן
מדריכים: , ד"ר שירי לבנה, ד"ר אסף שלי, ד"ר דיווה לוגסי, ד"ר יפת עוזיאל, ד"ר פבלו פריבלודה,
ד"ר הילה בוחבוט

אחראי מעבדת הפנטום: מר אבי מאירוביץ

מטרות הקורס

1. הכרת העקרונות להכנת החלל ועקרונות השחזור.
2. הכרת הקשר בין מחלת העששת לתכנון החלל.
3. מתן כלים להערכה עצמית של הסטודנט את עבודתו בתחום רפואת השיניים המשחזרת.
4. הכרת החומרים והשיטות הטיפוליות ברפואת השיניים המשחזרת.
5. הכרת לקראת המפגש עם המטופל הראשון.
6. מתן כלים ללקיחת אנמנזה וביצוע בדיקה קלינית במטופל.
7. מתן היכולת לאבחן את קבוצת הסיכון של המטופל לעששת וקביעת תוכנית הטיפול המניעתית.
8. התנסות ראשונית בטיפול קליני - סילוק רובד ואבנית, אלחוש, סילוק עששת ושחזור.
9. לימוד אופן התיעוד והרישום של המסמך הרפואי.

הקורס הינו קורס שנתי (נמשך 3 טרימסטרים).
במהלך הטרימסטר השלישי מתקיימת המרפאה ברפואת שיניים משחזרת לשנה ד'.
במרפאה ישתתפו סטודנטים שסיימו את חובותיהם בקורס הפנטום.
השתתפות במרפאה אינה מהווה תנאי מעבר לשנה ה'.

הערכת הסטודנט ודרישות המעבר:

דרישות המעבר משנה ד' לשנה ה' כוללות קבלת ציון עובר בכל אחד ממרכיבי הציון המפורטים להלן:

הציון בשנה ד' יורכב כדלקמן:

1. ציון עיוני	25 %	(מבחנים עיוניים)
2. ציון מעשי	60 %	- ציון מעשי מורכב מ-30% ממוצע בחנים ו-70% המבחן המעשי המסכם שיתקיים במהלך טרימסטר ג'.
3. ציון על התנהגות מקצועית הולמת	15 %	- הערכת המדריכים

חומרים וטכנולוגיות דנטאליות- שנה ג'- טרימסטר ב'

מרכז הקורס: פרופ' רפאל פילו

סוג הקורס: חובה. יום א' 14.00-16.00

דרישות קדם: מבוא לרפואת הפה והשיניים- ב', ביומכאניקה דנטאלית.

שעות קבלה:

יום ב' 11.00-12.00

אתר האינטרנט של הקורס: העלה ל moodle. הרשאה להכנס החל מפברואר.

מטרות/יעדי הקורס:

- הקניית עקרונות ומונחי יסוד מתחום מדע החומרים עם דגש על הבנת הקשר שבין מבנה החומר לתכונותיו.
- הכרת קבוצות החומרים שבשימוש ברפואת-שיניים והמאפיינים שלהם
- יכולת ליישם ההבנה והידע שירכשו לצורך טיפולים קליניים בהמשך הלימודים
- השגת יכולת לבחירת חומרים דנטליים מתוך הערכה ביקורתית של המידע המסופק ע"י משווקים ויצרנים ופרסומים מחקרניים.

תיאור תמציתי של הקורס:

לימוד תורת המתכות והסגסוגות. הקניית ידע בנושא פולימרים שבשימוש רופא השיניים. הקניית ידע בחומרים פלסטיים לשחזור וחומרים קרמיים לשיקום.

תנאים לעמידה בדרישות הקורס:

אחוז בציון הסופי

פרוט המרכיב

100% (בונוס 3 נקודות למי שנוכח בכל השיעורים. אף הצדקה לאי נוכחות לא תתקבל. תנאי לקבלת הבונוס הוא מילוי שאלון הערכה של 75% מהכיתה)

מבחן

100 %

סה"כ

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

כמו כן קיים שיקול דעת של ראש המחלקה כמפורט בפרק "תנאי המעבר בשנים הקילניות" ע' 22.

ציון על התנהגות מקצועית הולמת יבוסס על הערכת המדריכים.
התחומים המרכיבים התנהגות מקצועית הולמת לצורך עניין זה הינם :
יחס הולם לעמיתים, מטופלים וצוות ביה"ס.
יושר אישי.
שמירה על נורמות ההתנהגות של ביה"ס .
יכולת התמודדות עם בעיות המקצוע.
רצון ללמוד ולהתפתח.
סדר ארגון וניקיון בעבודה.
הקפדה על הופעה ולוחות זמנים.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה :

Project Accord- Preparation - Modules 1,2,3,6,7,8,10,11
Restoration -Modules 1,2,3,4,9,10,11,12,13,14,15

ספרות מומלצת:

Roberson, Heyman, Swift: Sturdevant's Art and Science of Operative Dentistry, 5th Ed ,2006
Mosby Pub.

נוכחות

חובה. מותר להעדר משתי הרצאות בלבד. העדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שתי הרצאות לא תאפשר לסטודנט לגשת למבחן מועד א' ותחשב ככישלון במועד זה. סטודנט כזה יהיה רשאי לגשת למועד ב'.

זכאות למבחן

תלוי נוכחות כפי שפורט בסעיף הקודם.

נוכחית הקורס:

פירוט הנושאים הנלמדים וחלוקתם לשיעורים :

15.2.15 מבוא לתורת החומרים הדנטאליים- פרופ' פילו

22.2.15: פולימרים וחומרים מרוכבים : פולימרים : סוגי ראקציות פילמור- פרופ' י. לוינשטיין

1.3.15: מבנה ותכונות אקרילים - פרופ' י. לוינשטיין.

8.3.15: שעות וגבסים- דר' ע. דולב

15.3.15 : אמלגם- דר' מ. גורדון

22.3.15 : אמלגם- דר' מ. גורדון

29.3.15 : מבוא לתורת המתכות- פרופ' ר. פילו

12.4.15: מבוא לתורת הסגסוגות הדנטאליות (חלק א') - פרופ' ר. פילו.

19.4.15: מבוא לחרסינות דנטאליות- דר' א. פורשטיין

רשימת קריאה ומקורות נוספים חובה :

Phillips' Science of Dental Materials- 11th edition, 2003 (H)- Chapters 7,8,16,19,21

Craig's Restorative Dental Materials- 11th edition, 2012 - Chapters 6,9,10,11

נספח א' – פירוט לגבי המבחן

”אמריקאי”

סוג המבחן:

שעה וחצי עד שעתיים

משך המבחן:

המבחן ללא חומר עזר

חומר עזר:

שם הקורס: חומרים וטכנולוגיות דנטאליות- שנה ד', טרימסטר ג'

מרכז הקורס: פרופ' רפאל פילו

סוג הקורס: חובה

דרישות קדם: ביומכאניקה דנטאלית וחומרים דנטאליים מבוא (קורס שנה ג').

שעות קבלה:

יום ב' 11.00-12.00

אתר האינטרנט של הקורס: העלה ל moodle. הרשאה להיכנס החל מאפריל.

מטרות/יעדי הקורס:

הקניית ידע מתקדם בנושא פולימרים, צמנטים, סגסוגות, חרסינות וביוקומפטיביליות.

תיאור תמציתי של הקורס:

לימוד תורת הסגסוגות והקניית ידע מספק לבחירת סגסוגת מתאימה לכתרי חרסינה מאוחה למתכת. לימוד החומרים והטכנולוגיות המשמשות ליצור תח"ק של חרסינה מלאה. העמקת הידע בנושא פולימרים וצמנטים שבשימוש רופא השיניים. הקניית מושגי יסוד בביוקומפטיביליות.

תנאים לעמידה בדרישות הקורס:

אחוז בציון הסופי

פרוט המרכיב

100% (בונוס 3 נקודות למי שנוכח בכל השיעורים. אף הצדקה לאי נוכחות לא תתקבל. תנאי לקבלת הבונוס הוא מילוי שאלון הערכה של 75% מהכיתה)

מבחן

תוכנית הקורס:

פירוט הנושאים הנלמדים וחלוקתם לשיעורים:

20.4.15: שיקולים בבחירת סגסוגות לכתרי P.F.M -חלק א'- פרופ' ר. פילו

27.4.15: שיקולים בבחירת סגסוגות לכתרי P.F.M -חלק ב'- פרופ' ר. פילו

4.5.15: חומרי מטבע ורישום בין ליסתי- דר' ע. דולב

11.5.15: טכניקות מטבע ורישום בין ליסתי- דר' נ. הראל.

18.5.15: ביוקומפטיביליות- דר' א. פוירשטין.

25.5.15: חומרים וטכנולוגיות לחרסינה מלאה (א')- פרופ' ר. פילו- 2 ש'

1.6.15: חומרים וטכנולוגיות לחרסינה מלאה (ב')- פרופ' ר. פילו- 2 ש'

8.6.15: חומרי מליטה (צמנטים) (א')- דר' י. לוינשטין.

15.6.15: חומרי מליטה (צמנטים) (ב')- דר' י. לוינשטין.

שימת קריאה ומקורות נוספים חובה:

Phillips' Science of Dental Materials- 11th edition, 2003 (H)- Chapters 7,8,16,19,21

Craig's Restorative Dental Materials- 11th edition, 2012 - Chapters 6,9,10,11

שנה ד' טרימסטר ג'**המרפאה לרפואת שיניים מונעת ורפואת שיניים משחזרת**

מנהל הקורס והמרפאה: ד"ר גל רוזן

מדריכי הקורס: צוות מדריכי קורס פנטום (משחזרת) שנה ד', ד"ר משה גורדון.

הסטודנטים שסיימו את חובותיהם בקורס הפנטום ברפואת שיניים משחזרת ישתתפו בקורס

נספח א' – פירוט לגבי המבחן

"אמריקאי"

סוג המבחן:

שעה וחצי עד שתיים

משך המבחן:

המבחן ללא חומר עזר

חומר עזר:

המהווה הכנה לקראת הקורס הקליני של השנה החמישית. הקורס בן 6 מפגשים שבועיים בסוף הטרימסטר השלישי.

בתחילת הטרימסטר השלישי ימשיכו הסטודנטים לתרגל בצוע טיפולים משחזרים במעבדת הפנטום. הבחינה המעשית המסכמת תתקיים במהלך החודש הראשון של טרימסטר ג'. סטודנט שלא סיים את חובותיו בקורס הפנטום ימשיך לתרגל במעבדת הפנטום ויוכל לעלות לשנה חמישית, במידה וסיים את חובותיו בקורס הפנטום עד תום טרימסטר ג', גם אם לא לקח חלק במרפאה.

מטרות המרפאה

להכין את הסטודנטים לקראת המפגש עם המטופלים, לעמוד על עקרונות מערכת היחסים בין הרופא למטופל, והתמודדות עם הבעיות הדנטאליות של המטופל.

לימוד הגורמים האטיולוגיים למחלת העששת וקבוצות הסיכון לעששת.

סיווג המטופלים לקבוצת הסיכון המתאימה תוך ביצוע בדיקות קליניות, מעקב דיאטטי

ובדיקות בקטריאליות, גיבוש תוכנית טיפול מניעתית, לימוד המתרפא את עקרונות תחזוקת הפה והשיניים והשחזורים שבפיו.

לימוד ותרגול באיסוף המידע לקבלת ה"תמונה" הדנטאלית של המטופל ושימוש במידע שנאסף לגיבוש תוכנית הטיפול הכללית ותוכנית הטיפול המשחזרת למטופל.

לימוד נוהלי רישום נכונים וברורים, כפי שמתחייב מ"חוק זכויות החולה - 1996".
ביצוע מספר מצומצם של טיפולים משמרים באמצעות : אלחוש מקומי, הכוללים הרכבת סכר גומי, סילוק רובד והסרת אבנית, סילוק עששת, הכנת חלל מינימלי ושחזור.
תוכנית הלימודים לטרימסטרים השונים תפורסם בנפרד.

שנה ה'

מרכז הוראה בשיקום הפה-ד"ר ערן דולב ראשי קבוצה: ד"ר פנינה סגל, ד"ר אביבה פנקס, ד"ר ליאת אדר-ברנע-ברנס

שיקום-הפה: קורס עיוני + קורס מעשי

אחראי על הוראה קלינית ד"ר ערן דולב (משחזרת ומשקמת)

מדריכים: ד"ר סימה אופיר, ד"ר יונתן בלוק, ד"ר ערן דולב, ד"ר נגה הראל (מתמחה), ד"ר שירה זארי, ד"ר פנינה סגל, ד"ר אביבה פנקס, ד"ר ערן צנציפר, ד"ר אלון שפרלינג, מר אבי מאירוביץ (טכנאי אחראי מעבדת פנטום), ד"ר ליאת אדר-ברנע-ברנס, ד"ר מאיה ברנד, ד"ר ערן כץ, ד"ר דוד לביא, ד"ר איתן מיזיריזקי, ד"ר אמיר עיני (מתמחה), ד"ר איזבל מיינסטר (מתמחה), ד"ר מחמוד מסרי, ד"ר עדי אריאלי, ד"ר אלינה בקר, ד"ר מירב פולקצן, ד"ר פאדי חורי.

תיאור הקורס

בשנת לימודים זו הסטודנטים ייפגשו לראשונה עם מתרפאים ויחלו בעבודתם הקלינית במסגרת מרפאות הביה"ס. הסטודנטים יידרשו לראשונה ליישם את הידע שרכשו בשנים קודמות בתחום רפוא"ש המשקמת והמשמרת בעבודה קלינית. במשך שנת הלימודים החמישית, יורחב הידע התיאורתי וילמדו היסודות לעבודה קלינית מול מתרפא. הסטודנטים יקבלו הרצאות ויעבדו במעבדה ובמרפאה בארבעה נושאים עיקריים של שיקום הפה: תותבת שלמה (ת"ש), תותבת חלקית קבועה (תח"ק) תותבת חלקית להוצאה (תח"ל), מבנים, ורפואת שיניים משחזרת (משמרת).

מטרות הקורס

1. רכישת ידע תיאורטי באמצעות הרצאות וקריאת ספרות חובה בתחומים של: תח"ק, תח"ל, ת"ש ורפואת שיניים משחזרת.
2. רכישת ידע ומיומנות מעשית ועיונית בתחומים השונים של השיקום הפרותטי ברמת השן הבודדת ובחסר שיניים חלקי ומלא.
3. קבלה וטיפול במטופלים תוך יישום הידע הנלמד.
4. קבלה וטיפול במטופלים תוך יישום הידע הנלמד.

פירוט נושאי הלימוד בקורס שיקום הפה (תחומי "משקמת")

קורס ברפואת שיניים משקמת- תח"ק - (קורס עיוני + מעשי)

אחראי קורס: ד"ר ערן דולב.

הקורס מורכב משני חלקים עיוני – הכולל הרצאות וסמינרים ומרפאה והינו קורס שנתי

ההרצאות יבססו ויעשירו את הידע של הסטודנט בתחום השיקום של השן הבודדת ובחוסר שיניים נרחב יותר. במסגרת העבודה במרפאה על הסטודנט להפגין את הידע שרכש וליישמו בעבודתו עם המתרפאים הסטודנט יידרש לעבוד עם מעבדות שיניים וצוות רפואי מסייע.

נושאי הרצאות:

יסודות אבחנה ותכנית טיפול
עקרונות ביומכנים בתכנון תח"ק

הכנת שיניים קדמיות ואחוריות לתח"ק
חומרים ברפואת שיניים משקמת : צמנטים, זירקוניה, חרסינה
מטבע : חומרים ושיטות
שלבי בדיקה והתאמת כתר
עקרונות סגר בתח"ק
שיקום שיניים עם כותרות קליניות קצרות
שיקום שיניים עם מעורבות פריודנטלית
הדמייה בשיקום הפה
CAD/CAM
חבלה סיגרית ראשונית ושניונית
מבוא לשתלים

הערכת הסטודנט :

חלק מעשי (קליניקות, סמינרים, עמידה בדרישות ה-כתיבת תכניות טיפול בשיקום כולל צילומים קליניים Requirements ומטלות "בית") **חלק עיוני** (נוכחות בהרצאות, גילוי ידע תיאורטי במהלך הקליניקות, הצגת סמינר בפני הכיתה, מבחן בכתב)

תכנית סמינריונים

אחראי התכנית : ד"ר ערן צנציפר
התכנית תינתן ע"י תלמידי השנה שיחולקו לזוגות. כל זוג יינתן נושא עליו יידרש להכין סמינריון אותו יציג בפני הכיתה וסגל המדריכים במסגרת תכנית ההרצאות הכללית של קורס לשיקום הפה. הערכת הסטודנט תיקבע ע"פ הערכה כללית של סגל המדריכים והערכה פרטנית של אחראי התכנית, והוא יהווה חלק מהציון העיוני הכללי של קורס לשיקום הפה.

קורס שיקום שיניים מחוסרות מוך (קורס מבנים) - עיוני ומעבדתי

אחראי הקורס – ד"ר גיא פרידמן, ד"ר יוני בלוק
הקורס מועבר בטרימסטר א' של שנה ה'.
הקורס כולל הרצאות וחלק מעשי
הרצאות בנושאים :
אנטומיה של שורשים
יתדות למבנים מיידיים
חומרי ליבה למבנים מיידיים
מבנים יצוקים : סוגים ושיטות מטבע
חלק מעשי :
תרגול מעשי על שיניים עקורות :
הכנת שיניים עקורות לאחר ט"ש לקבלת יתד
התאמת יתדות מסוג דנטוס , פאראפוסט ו-FIBER POST
הכנת מבנה מידי מאמלגם וחומר מרוכב
הכנת שן לקבלת מבנה יצוק ולקיחת מטבע ישיר ובלתי ישיר
הכנת כתר סמני מסוג "ריצ'מונד"

הערכת הסטודנט תקבע לפי :

חלק מעשי (השתתפות **בכל** תרגולי המעבדה/ קליניקה, הגשת כל המטלות לאחראי הקורס וקבלת הערכה עוברת) **חלק עיוני** (נוכחות בהרצאות, מבחן בכתב (כחלק עצמאי של המבחן בקורס לשיקום

קורס תותבת שלמה להוצאה (ת"ש) – עיוני ומעבדתי

אחראית קורס : ד"ר אירית קופרשמיט
טכנאי הקורס : מר א. מאירוביץ
הקורס יתקיים בתחילת טרימסטר ב' במשך 5 שבועות ויכלול הרצאות ועבודת מעבדה
נושאי ההרצאות :
מבוא לתותבות
שיקולים פיסיקליים ואנטומיים בת"ש
בדיקת מתרפא מחוסר שיניים

סגר בתייש
בחירת שיניים ואסתטיקה
Balanced Occlusion – העמדת שיניים
פולימריזציה ומסירת תותבות
המעבדה תכלול: ביצוע תותבת שלמה על כל שלביה (ללא בישול)
הערכת סטודנט:
חלק מעשי (השתתפות בכל תרגולי המעבדה/ קליניקה, הגשת כל המטלות לאחראי הקורס וקבלת הערכה עוברת). **חלק עיוני** (נוכחות בהרצאות, מבחן בכתב (כחלק עצמאי של המבחן בקורס לשיקום).

קורס בתותבת חלקית להוצאה (תח"ל)

אחראי קורס: ד"ר ישראל אביב
!הקורס יתקיים במהלך טרימסטר ג'
!נושאי הקורס:
!מבוא לתח"ל
!סווג לסת מחוסרת שיניים באופן חלקי
!חלקי התח"ל ותפקידם
!שיטות מטבע לתח"ל
!הכרת מיגוון מערכות ה-ו בתח"ל
!אינדיקציות לשימוש במערכות ה-ו השונים במיגוון מצבי חוסר שיניים חלקי
!הכרת הסוקרן פרללומטר)
!השימוש בסוקרן לצורך תכנון התח"ל
!מחברים בתח"ל
!יסודות תכנון תח"ל בלסת עליונה
!יסודות תכנון תח"ל בלסת תחתונה
!סדנא מעשית:
!תכנון מערכות תח"ל במיגוון מצבים של חוסר שיניים חלקי
!הערכת סטודנט:
-חלק עיוני, מבחן בכתב (כחלק עצמאי של המבחן בקורס לשיקום)

נוכחות

נוכחות חובה עם רישום בכל ההרצאות. היעדרות שלא ברשות יותר מהרצאה אחת דינה

כישלון במועד א'. בתחילת כל שיעור יתקיים בוחן קצר. חובה להשתתף בבוחן ולעמוד בזמן

המוקצב.

קורס ברפואת שיניים משחזרת (קורס עיוני + מעשי)

אחראי קורס: ד"ר ערן דולב
הקורס יתקיים במהלך כל שנה"ל
מטרות הקורס
מטרות תכנית הלימודים הן:
1. הקניית דרכי התנהגות עם מתרפא.
2. יישום הטכניקות, שנרכשו בעבודה על פנטום, בעבודה קלינית במטופלים.
3. הקניית יכולת תכנון וביצוע תכנית טיפול ברפואת שיניים משחזרת תוך התייחסות לענפים אחרים של רפואת השיניים.
4. הקניית מודעות להשפעה של רפואת השיניים המשחזרת על המנגנון הפריודונטלי.
5. הבנת ההפרעות הסיגריות הנגרמות ע"י שחזורים תוך-כותרתיים לקויים.

6. יכולת זיהוי נגע העששת בכל האמצעים והשיטות המוכרות.
 7. הבנת ההשפעות הנגרמות ע"י נגע העששת ו/או הטיפולים המשמרים לסוגיהם על קומפלקס שנהב-מוך השן.
 8. טיפול וריפוי של מחלת העששת
 8. ידע בשימוש בחומרי מצע, חומרי קישור ושחזור חדשים - עקרונות עבודה והתוויות לטיפול.
- ההרצאות תתקיימנה בימי א', שעה 09:00 במשך טרימסטרים א' ו-ב'. בטרימסטר א' ו-ב' יתקיימו סמינרים בימי ה' בין השעות 13.30-14.30, נוכחות המדריכים בסימנרים - חובה וכמו-כן יתקיימו מספר תרגילים על שיניים עקורות במהלך טרימסטרים א' ו-ב'.

פרוט נושאי הלימוד

1. יום הכנה למרפאות
2. שיטות לאבחון וטיפול בעששת
3. טיפול תרופתי ומניעתי לעששת
4. אמלגם – שימוש קליני
5. אבחנה וטיפול חדשני בעששת חרירים וחריצים
6. חומרי קישור וטיפול בשכבת המרח
7. יונומר - הזכוכית- ושימושיו הקליניים
8. חומרי שחזור המכילים פלואוריד
9. חומרי מצע
10. הטיפול ברקמה הרכה במהלך טיפול משמר
11. שיטות גימור וליטוש
12. עששת שורשים והטיפול בה
13. נגעים צוואריים לא - עששתיים והטיפול בהם
14. שחזורים שמרניים נרחבים מאמלגם
15. שחזורים שמרניים לשיניים מחוסרות מוך ("כתרי אמלגם")
16. הטיפול בכאב פוסט - אופרטיבי
17. שחזור שרף מרוכב במשן האחורי
18. רגישות צווארית
19. שיפור אסתטיקה באמצעות טיפול משמר
20. הכנות חלל מינימליות – התפישה של התערבות מינימלית (שחזורי תעלה, שחזורי Slot) וכו'
21. הכנת שיניים למילואות – חומרים שיטות התוויות והתוויות נגד
22. שחזורים מרוכבים אחוריים
23. סדנה בשחזורים קדמיים

הערכת סטודנט :

חלק מעשי (קליניקות, סמינרים, עמידה בדרישות ה-Requirements ומטלות "בית") **חלק עיוני** (נוכחות בהרצאות, סמינרים, גילוי ידע תיאורטי במהלך הקליניקות, מבחן בכתב)

נוהל הערכת סטודנטים בשיקום הפה - שנה ה'

ציון המעבר לשנה ו' יהווה שקלול הציונים הבאים :

1. בחינה עיונית מסכמת בסוף שנה"ל, בכל נושאי הקורסים(תכלול כל חומר ההוראה ב שיקום הפה ורפואת שיניים משחזרת בשנים ד' ה' 40%
2. ציון קליני 45%

3. הערכת מדריכים (מבוססת על התנהגות מקצועית הולמת יושר אישי, יכולת התמודדות, הופעה אישית מסודרת, סדר וניקיון בעבודה, ידע תיאורטי אינטגרציה של הידע העיוני בעבודה המעשית וכו').
15%

הציון הקליני יבטא הערכת יכולת התלמיד, כשרו לבצע מטלות קליניות ואיכות עבודתו. הציון יינתן על פי שקלול איכות העבודה ומספר השחזורים שבוצעו במטופלים - המתבטא בניקוד.

על מנת לקבל ציון עובר בקורס על הסטודנט לקבל הערכה עוברת (מעל 60) בכל אחת מהערכות הנ"ל, במידה ונכשל באחת הערכות יקבל ציון נכשל בקורס כולו, גם אם, שקלול הערכות הוא בציון עובר.

תנאי הכרחי למעבר משנה ה' ל-ו' הוא מילוי מכסת המעבר הקלינית - Requirements :

ה- Requirements הנדרש בקורס משקמת: מינימום של 37 נקודות כתנאי מעבר לשנה ו' ועד לניקוד מרבי של 63 נקודות, כאשר הניקוד המרבי עבור תח"ק הוא 10 נקודות, עבור מבנה הוא 7 נקודות ועבור תוכנית טפול פרוטתית 5 נקודות.

הדרישות המינימאליות בשיקום הפה:

3 תוכניות טיפול פרוטתיות 4 מבנים ו- 2 כתרים, בציון עובר כל אחד (60 ומעלה).

הדרישות הקליניות (Requirements) המינימאליות במשחזרת הינן: מינימום 400 נקודות, (הסטודנט רשאי להעביר נקודות מעבר ל- 400 הנקודות שצבר בשנה ה' לשנה ו' (מקסימום 150 נקודות)

ותבות שלמות - ביצוע זוג תותבות שלמות במעבדה.

הנוכחות במרפאות, הרצאות, מעבדה וסמינרים - חובה.

נכשל התלמיד בבחינה המסכמת או במילוי מטלותיו הקליניות כנ"ל, או בשתייהן, לא יוכל לעבור לשנה השישית אלא אם כן תיקן את ציוניו בהתאם, במועד ב'.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר מתן ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

ציון מועד א' - ציון התלמיד בסוף שנת הלימודים, משוקלל כנ"ל.

מועד ב'

מועד ב' לבחינה בכתב - יתקיים במהלך חודש ספטמבר בכל שנת לימודים.

מועד ב' למטלה קלינית – במהלך השבועיים לאחר תום שנה"ל. במועד זה יידרש התלמיד להכין שן לכיסוי מלא, יבצע כתר זמני וייקח מטבע. הערכת פעולותיו אלו תהיה לפי מפתח הציונים המחלקתי ובהערת שני מדריכים.

הנחיות

א. בשנה ה' – כל מטופל המתקבל לטיפול ותוכנית הטיפול המותאמת עבורו אושרה (בחתימה וחותמת בתיק הרפואי) ע"י מדריך המחלקה, הסטודנט המטפל חייב לבצע לפני תחילת הטיפול: צילומי רנטגן מלאים (סטטוס פריאפיקלי) וצלומים קליניים במצלמה דיגיטאלית – צלום פנים

פרונטלי, צלום פנים לטרלי, צילומים סיגריים עליון ותחתון וצילומים לטרליים של המשנן.
הצלומים יישמרו בתיק המטופל. בנוסף יש להכין תבניות לימוד איכותיות, + מנשך סיליקוני.
ב. לגבי שחזורים בשיניים אחוריות – העדפה ראשונית – בצוע שחזור אמלגם ולא קומפוזיט (כולל כתוך במבנים). בצוע שחזורי אמלגם חובה בכל המקרים של מטופלים בסיכון גבוה לעששת.
ג. בבצוע טפולים שיקומיים (כתר, גשר, תותבת) יש לבצע צילומים קליניים – סיגריים, חזית ולטרליים + צלום פנים של המטופל, לפני, במהלך וסיום הטיפול. יש לשמור את תבניות הלימוד בקופסה קשוחה עד לסיום הלימודים במידה והטפול לא הסתיים יש להעביר החומר לסטודנט החדש.

ביבליוגרפיה לשנים ה'- ו'

משקמת וחומרים דנטליים:

1. Shillingburg, et al, Whitsett: Fundamentals of fixed prosthodontics 3rd Edition. Quint. pub 1997
2. Henderson, St effel: McCracken's Partial Denture Construction. C.V. Mosby
3. Hickey & Zarb: Boucher's Prosthodontic Treatment for Edentulous Patients. 10th ed. CV. Mosby
4. Craig RG: Restorative Dental Materials, 12th ed elsevier, 2006.
5. Rosenstiel SF, Land MF, Fujimoto J: Contemporary Fixed Prosthodontics 4th ed. CV Mosby 2005.
6. Craig R.G, Powers JM Wataha J.C. Dental Materials: Properties and Manipulation, 8th ed 2004.
7. Annusavice K.J.: Phillips Science and Dental Materials. W.B Saunders Company 11th ed. 2003.

משחזרת:

ספרות חובה:

8. Advanced Operative Dentistry, Baratieri L.N. et al., Quint Publication.
ניתן לרוכשו בדיונון.

ספרות מומלצת:

9. Bell and Grainger: Basic Operative Dentistry, Lea and Febiger.
10. Sturdevant's Art and Science of Operative Dentistry, 5th ed. 2006, Mosby Comp.
11. Courtade and Timmerman: Pins in Restorative Dentistry CV Mosby.
12. Baum, Phillips and Lund: Textbook of Operative Dentistry, 3rd Ed., 1995, W.B Saunders.

מאמרי חובה: יפורסם

שנה ו'

אחראי הוראה : פרופ' ישראל לוינשטיין

שיקום הפה – כולל משחזרת ומשקמת

קורס עיוני + מעשי

אחראים קליניים – ד"ר ישראל אביב, פרופ' ישראל לוינשטיין
מדריכי הקורס: ד"ר זאב אורמינר, ד"ר חיים בהרב, ד"ר זאב בן-אור, פרופ' אריאל בן-עמר,
ד"ר שלמון ברסלאואר (מ), ד"ר אילן גלבווע, ד"ר הדס הלר (מ), ד"ר שלמה מטלון, ד"ר שרון
מרקו-כהן, ד"ר יוסף ניסן, ד"ר איתן מיזריצקי (מ), ד"ר מיכל שטיינקלר, ד"ר חגי סלוצקי, ד"ר
סיון שוחר ומדריכים מתכנית ההתמחות בשיקום הפה: ד"ר איזבל מיינסטר, ד"ר אמיר עיני.

תיאור הקורס

הקורס כולל את המקצועות הבאים: איסוף נתונים אבחנה ובניית תכנית טיפול, תותבת חלקית קבועה, תותבות נשלפות, שיקום ע"ג שתלים ורפואת שיניים משמרת (משחזרת).

שנה זו, שהיא השנה האחרונה של הסטודנטים בביה"ס לרפואת שיניים, תוקדש בעיקר להעמקת הידע התיאורטי ולטיפול כוללני במטופל (במתכונת של רופא שיניים כללי במרפאה). על הסטודנט לטפל במספיק מקרים של טיפול כוללני, כך שכאשר יתחיל את עבודתו מחוץ לכותלי ביה"ס, יוכל לטפל בכל המקרים השכיחים הדורשים את התערבותו. טרימסטר א': יתקיים קורס שיקום באמצעות שתלים (ראה פירוט להלן) ובמקביל הרצאות ברפואת שיניים במשמרת (ראה פירוט להלן)

טרימסטר ב' :

יתקיימו הרצאות להעמקת הידע התיאורטי בתותבות חלקיות קבועות ונשלפות כמו כן יתקיימו דיונים בקבוצות קטנות וסמינרים בהיקף של 2 שעות שבועיות. טרימסטרים א', ב', ג' - טיפול במטופלים במרפאות הסטודנטים בימים א', ב', ד', ה'. שתיים מתוך 4 המרפאות בשנה ו' בימים א', ב', ד', ה' מרפאות משולבות (אינטגרטיביות). במרפאות אלו מלמדים מורים משלוש מחלקות: שיקום הפה, אנדודונטולוגיה ופריודונטיה. במקרי הצורך נקראים מורים מהמחלקה לפתולוגיה אורלית ורפואת הפה ומורים מהמרפאה לכאבי פנים ולסתות ולהפרעות תפקודיות במערכת הלעיסה ("אוקלוזיה"). המרפאה ביום חמישי מיועדת לשיקום הפה בלבד.

פירוט נושאי הלימוד

טרימסטר א'

קורס לשיקום באמצעות שתלים דנטלים (Implant Dentistry)

קורס דו שנתי, שנה ה'-ו'

אחראי הקורס: ד"ר זאב אורמינר

מדריכי הקורס - ד"ר ארז מן, ד"ר יוני בלוק, ד"ר שירי לבנה, ד"ר לוינשטיין.

להלן תכנית הוראה לקורס רב-תחומי בשיקום על גבי שתלים דנטלים:

1. הבסיס הביולוגי והמדעי לשתלים דנטליים.
2. הערכת ובחירת המטופל-אבחנה, תכנית טיפול ובחירת השתל.
3. סקירה כללית על כירורגיה של שתלים וטיפול לאחר ניתוח.
4. סקירה כללית על נוהלי שיקום על גבי שתלים דנטליים.
5. תחזוקה ומעקב.

מטרות הקורס

1. חשיפת התלמיד למושג ולרעיון בבסיס השיקום הנתמך בשתלים.
 2. הבנת ההיסטוריה של השימוש בשתלים ומסלול התפתחותם למצב העכשווי.
 3. הבנת הבסיס המדעי ליחסי גומלין שתל-מאכסן על שלל היבטיו. תנאים מוקדמים
- לסטודנטים צריך שיהיה בסיס הוראתי וחשיפה קלינית בשטחים:
1. ביולוגיה אורלית.
 2. קורס בתותבות חלקיות קבועות ונשלפות, ותותבות שלמות.
 3. אבחנה ורפואת הפה, פתולוגיה אורלית, אלחוש, פריודונטיה וכירורגיה.

רשימת יחידות לימוד (Instructional modules) המכסה את הנושאים ההכרחיים ליצירת בסיס הידע המדעי והקליני.

1. חסר שיניים והשפעתו (Edentulous state)
2. שתלים דנטלים

א. סקירה היסטורית

ב. מצב עכשווי

ג. סווג והגדרות של שתלים דנטלים

- מונחים והגדרות (Terminology and definitions).

- סווג וטיפוסי שתלים (Classification and types)
 - התוויות לאפנויות השונות (Different modalities).
3. הבסיס המדעי לטיפול באמצעות שתלים דנטלים
 - א. אנטומיה של רקמות קשות ורכות. סווג רכסים מחוסרי שיניים.
 - ב. תגובת העצם לשתלים דנטלים. ביולוגיה ופיסיולוגיה של עצם - מהות האוסיאואינטגרציה. תנאים מוקדמים לאוסיאואינטגרציה.
 - השימוש באלופלסטים וחמרים אלוגניים.
 - חמרים ביוקומפטיבייליים, בחירת חמרים. קורוזה.
 - צורת השתל ופני השתל
 - ביומכניקה
 4. אבחנה ותכנית טיפול
 - בחירת המטופל - שיקולים פרוטטיים וכירורגיים
 - התוויות והתוויות-נגד, טיפול בסיכון
 - נהלים אבחנתיים, כולל אמצעי הדמיה שונים, תכנית ותכנון הטיפול, בחירת אתר ההשתלה והשתל. הכנת המתרפא מבחינת הבנת המושג והרעיון.
 5. נהלים כירורגיים - סקירה כללית
 - א. התהליך הכירורגי
 - ב. טיפול לאחר ניתוח
 - ג. השתלות עצם לצורך השתלה דנטלית - טיפול באבדן עצם נרחב.
 - ד. סיבוכים עקב השתלות דנטליות.
 6. נהלים פרוטטיים - סקירה כללית - שלבי הטיפול מתחילתו ועד סופו.
 - א. מרכיבי יחידות השיקום
 - ב. טיפול זמני בתקופת הביניים
 - ג. שן בודדת, שחזור קבוע נשלף, שחזור נשלף, שיקום חסר שיניים חלקי. מתרפאים Maxillo-facial.
 - ד. תהליכים קליניים ומעבדתיים.
 7. טיפול תחזוקה ונהלי הערכה ומעקב
 - טיפול והשגחה מקצועיים
 - חנוך המתרפא
 - תחזוקה מונעת, תיקונים ומעקב
- בגמר הקורס ידע התלמיד:**
- א. להכיר בצורך בשימוש בשתלים כאפשרות בחירה בתכנית הטיפול.
 - ב. להבין כי שתלים מטרתם לשמש כאמצעי שקומי ואסור שיהפכו למטרה בפני עצמה.
 - ג. לזהות סוגי שתלים ואופני השימוש בהם.
 - ד. להכיר שיקולים ומגבלות אנטומיות בשתי הלסתות בהקשר לשימוש בשתלים.
 - ה. להכיר את אמצעי העזר באבחנה (כולל טכניקות הדמיה).
 - ו. לתאר את הליכי תכנית ותכנון הטיפול; פרוטקול בחירת המתרפא, הכנתו וחינוכו; קריטריונים לבחירת שתלים; נהלים כירורגיים ופרוטטיים.
 - ז. להסביר טיפולי תחזוקה ומעקב.
 - ח. להכיר בצורך להמשיך ללמוד ולהשתלם ברפואת שיניים המיישמת שימוש בשתלים דנטלים, אם ברצונו להשתמש באפנות טיפול זו לרווחת מטופליו ולבריאותם.

שנה ה' טרימסטר ג' - שיקום המשנן באמצעות שתלים דנטליים (באחריות אחראי מרפאת השיקום ע"ג שתלים - ד"ר זאב אורמינר).

חסר שיניים והשפעתו
 הערכת המטופל - שיקולים פרוטטיים
 מרכיבי יחידת השיקום על גבי שתלים
 נהלי הטיפול הפרוטטי - פרוטקול קליני ומעבדתי

שנה ו' טרימסטר א' - שיקום המשנן באמצעות שתלים דנטליים
 טיפול זמני בתקופת הביניים.

שיקום חסר שיניים חלקי - הצגת מקרים
 שיקום לסת מחוסרת שיניים בעזרת שתלים - (שחזור קבוע ונשלף)
 קני המידה להצלחה קלינית. תוצאות ארוכות טווח.

שימוש בשתלים במטופלים Maxillo-facial
שיקולים סיגריים בשיקום נתמך שתלים
הצגות מקרים

קורס רפואת שיניים משחזרת – קורס עיוני
(ראה תכנית בהמשך)

טרימסטר ב'

כתרי חרסינה- All porcelain crowns התאמת החומר למטופל-חלק א'
כתרי חרסינה- All porcelain crowns התאמת החומר למטופל-חלק ב'
צמנטים וצמנטציה בתח"ק ע"ג משנן ועל גבי שתלים – הבחירה הקלינית והשפעתה
תרגול ודיון עקרונות תכנון תח"ל- סיכום עדכני + פתרונות
סכמות סיגריות בשיקום שיניים בעיתיות
תקלות לאחר מסירת תותבות שלמות ודרכי מניעתן
שיחזור שיניים לאחר טיפול אנדודונטלי
חשיבה ביו-מכנית בשירות השיקום הקליני.
אסתטיקה בשיקום הפה

הדרישות הקליניות ברפואת שיניים משקמת, עבור תלמידי השנה
השישית: (מהוות תנאי סיום שנה שישית בנושא זה).

א. מכסת הדרישות הקליניות:

1. על הסטודנט לצבור 120 (ניקוד מירבי לכתר 10 נקודות, 5 נקודות ליחידת ביניים)
 2. 1 תותבות שלמה, קבועה בכלל זה תותבת - על.
 3. 1 תותבת יצוקה חלקית נשלפת, (תח"ל ויטליום).
 4. 1. ביצוע שיקום נתמך שתלים (קבוע או נשלף).
- הסטודנט רשאי לבצע עד 4 כתרים נסמכי שתלים, כאשר 2 כתרים יקבלו ניקוד מלא של כתר רגיל (על שן טבעית) ושני כתרים נוספים יקבלו מחצית הניקוד.
ביצוע השיקום והניקוד יאושרו רק באם מולא טופס השיקום ע"ג שתלים כולל חתימות מדריך על השלבים השונים.
החתימה בפנקס ההישגים על סיום השיקום נסמך השתלים יבוצע רק ע"י האחראי למרפאת השיקום ע"ג שתלים- די"ר ז' אורמינר בצרוף טופס השיקום ע"ג שתלים הנ"ל וצילום רנטגן פ.א. איכותי של השתל + המבנה והכתר. בתיק המטופל חייב להיות רישום מדויק של כל שלבי הטיפול וחתימות המדריכים הקליניים על כל שלב בטפול כולל חותמת מזהה.
בכל מקרה חייב הסטודנט/ית להשיג מינימום 90 נקודות על שיקום שיניים טבעיות כתנאי מעבר, בנוסף לשיקום נסמך השתלים.

הערות:

1. שחזורים מכל סוג שהוא, עליהם לא נתנו ציונים, ו/או וחתימות מדריכים הניתנים לזיהוי לא יכללו במסגרת המכסה הקלינית.
2. תותבת זמנית או תותבת מיידיית לא תחשבנה כתותבות קבועות.
3. לצורך מכסת הדרישות הקליניות בנושא כתרים – יחשבו 2 כתרים נתמכי שתלים לכל היותר.

כל תכנית טפול של שיקום נתמך שתלים החתומה על ידי מדריך במחלקה חייבת אישורו של ד"ר זאב אורמינר, אחראי מרפאת השיקום ע"ג שתלים, בתיק המטופל.

ב. קבלת אישור מוקדם לעבודה הקלינית והמעבדתית:

1. על כל תלמיד לקבל אישור מוקדם ובכתב ע"י המדריך הקליני, על דבר ביצועו של כל שלב ושלב בעבודה הקלינית.
2. אישורו של המדריך הקליני יהיה באמצעות חתימתו + חותמת מזהה בתיק המטופל/ת ליד כל רישום בדבר ביצוע שלב העבודה הקלינית. (וזאת לאחר שבדק המטופל/ת, קוי סיום, מקבילות וקיום מרווח בין - ליסתי מתאים) וכן בדק שרשומה בתיק הרפואי תכנית טיפול מאושרת בחתימת ובחותמת מדריך במחלקה
3. כל עבודה למעבדה תישלח אך ורק לאחר אישורה בכתב ומראש כאמור בסעיף 2 לעיל, וכן לאחר קבלת חתימת המדריך (בתוספת חותמת) על "טופס שליחת הזמנת עבודה למעבדה".
4. תלמיד שלא ימלא אחר כל ההוראות וההנחיות האמורות לעיל:
 - 4.1 ייחשב כמי שלא ביצע את העבודה הקלינית כחלק מהמטלות הקליניות הנדרשות.
 - 4.2 היה ויידרש ביצוע חוזר של העבודה במעבדה, יישא התלמיד בכל העלויות שתידרשנה ע"י המעבדה בגין ביצוע חוזר זה של העבודה.

שנה ו' - הערכת הסטודנט ברפואת שיניים משקמת

בחינת גמר בע"פ בשיקום הפה תתקיים בסיום שנת הלימודים השישית ותכלול נושאים מהתחומים: משקמת, משחזרת, תורת החומרים, אוקולוזיה ותורת העששת (קרילוגיה).
הרכב הציון הסופי ברפואת שיניים משקמת יהווה שקלול של הציונים הבאים:

1. בחינת סיום - 30%
2. ציון קליני - 50%
3. הערכות מדריכים - 20%

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר לתת ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

כדי לסיים בהצלחה את שנה ו' בשיקום הפה, על הסטודנט/ית לעבור בהצלחה את כל שלושת מרכיבי הציון הנ"ל, והן עמידה בהצלחה בתנאי המעבר בתחום רפואת שיניים משחזרת.

מתכונת בחינת סיום שנה שישית - בחינה בעל-פה

- המבחן יתקיים בשבוע השני לאחר תום שנת הלימודים השישית (יתכן שנוי במועד).
1. לצורך המבחן יוקמו צוותי בוחנים מקרב מורי המחלקה. כל צוות ימנה לפחות שלושה בוחנים, ביניהם לכל הפחות אחד בעל מינוי בכיר, שישמש כיו"ר הצוות.
 2. יוכן מלאי שאלות שיקיף את כל תחומי הוראת המחלקה. (משקמת, משחזרת, קרילוגיה, אוקולוזיה, חומרים דנטלים הקשורים בנושאי שיקום וסגר).
ניתן יהיה לשאול את הנבחן שאלות נוספות בתחומים השונים הקשורים לידע בסיסי ברפואת שיניים. (לדוגמה, פריו, אלחוש רדיולוגיה וכו').
 3. מבנה הבחינה:
לבחינה שני חלקים כדלהלן:

א. הצגת המקרה

הנבחן יציג מתרפא שטופל על ידיו. אבחנות, תכנית הטיפול, תכנון הטיפול ואפנות הטיפול תוסברנה על ידי הנבחן לצוות הבוחנים. על הנבחן להביא לבחינה תיק מטופל/ת לכל פרטיו ודקדוקיו, תבניות לימוד, תבניות עבודה צלומים קליניים – לפני הטפול, במהלכו ובסיומו ואמצעי הדמיה בהם נעזר (סטאטוס רנטגני ועוד).

לאחר הצגת המטופל/ת יערך דיון תוך התייחסות למתרפא שהוצג.

- ב. תשובה לשאלה או שאלות שתישלפנה ע"י הנבחן מתוך כרטסת שאלות שתמצא בחדר הבחינה. בהמשך לשאלה ולתשובה קיימת אפשרות לדיון בנושאים נוספים.

כדי לעבור את הבחינה בהצלחה, על הנבחן להשיג ציון עובר בכל אחד מחלקיה (60 ומעלה). כשולן באחד מחלקי הבחינה דינו ככישלון בבחינה כולה.
לא יורשה לגשת למבחן תלמיד שלא השלים עד מועד הבחינה את מכסת המטלות הקליניות לשביעות רצון מדריכיו. בסמכותו של ראש המחלקה לאשר השתתפות בבחינה במקרים חריגים.

מבחן מועד ב' לתלמידים שנכשלו יהיה במתכונת דומה, או בחינה על מקרה
unseen.

הבחינה מהווה 30% מהציון הסופי ברפואת שיניים משקמת.

הנחייה –

חובה לבצע צילומים קליניים במקרים שיקומיים בשלבים הבאים: טרום הטיפול, מהלך הטיפול ובסיומו.

יש לבצע צילומי פנים של המטופל (פספורט), צילומי פה – חיוך, סיגריים, חזית ולטרליים (מצב סגר). יש לצלם את המטבעים המאושרים, תבניות הלימוד, תבניות העבודה, שלב השעווה בתח"ל, שלד מתכתי, גמר הכתרים/ גשרים/ תותבות ע"ג תבנית העבודה ואח"כ בפה המטופל/ת. חובה לשמור את מטבעי הלימוד בתוך קופסה קשוחה עד לסיום הלימודים. במידה והסטודנט לא הספיק לסיים הטפול עד גמר לימודיו, יש להעביר כל החומר הנ"ל לסטודנט המטפל החדש.

קורס רפואת שיניים משחזרת – קורס עיוני + מעשי

אחראי הקורס : ד"ר שלמה מטלון

מדריכי הקורס: דר' מיכל שטינקלר-דקל,
דר' גיא פרידמן (מ), דר' עוזיאל יפת, פרנפי ישראל לוינשטיין,
ד"ר משה גורדון, ד"ר שלמה מטלון, ד"ר חגי סלוצקי,

מטרות הקורס

- א. לשלב רפואת שיניים משחזרת במסגרת העקרונות של טיפול שיניים כולל.
- ב. יישום קליני של שיטות שחזור חדישות במשחזרת.
- ג. תרגול וביצוע קליני של טיפולים מיוחדים בנושאי רפואת שיניים אסתטית.

הערכת הסטודנט ודרישות סיום :

דרישות סיום : קבלת ציון עובר ברפואת שיניים משחזרת בשנה ו' מחייבת :

- א. השלמת Requirements.
- ב. קבלת ציון עובר בכל אחד משלושת רכיבי הציון (60 ומעלה) :

1. **השלמת Requirements :** ראה ב"הערכת הסטודנט ודרישות מעבר שנה ה'. בשנה ו' על הסטודנט לצבור לפחות 500 נקודות. הסטודנט רשאי להעביר נקודות (עד 150 נקודות), שצבר בשנה ה' מעבר לדרישה המינימאלית של 400 נקודות, לזכות הדרישות של שנה ו'. 500 הנקודות הן דרישת מינימום; (ציון עובר 60). השגת נקודות מעבר למינימום זה תתבטא בציון הקליני. בשנה ו' חייב הסטודנט להשיג בעבודתו הקלינית מינימום 350 נקודות וזאת בתנאי שהעביר עודף של 150 נקודות משנה ה'. כאשר לא עומדות לזכות הסטודנט עודף נקודות משנה ה' עליו להשיג מינימום 500 נקודות לקבלת ציון עובר.

2. **הרכב הציון :** הציון ברפואת שיניים משחזרת בשנה ו' יהווה חלק מהציון המסכם בשיקום הפה ויורכב כדלקמן :

- א. ציון עיוני - בחינה מסכמת בחופשת טרימסטר א' 20% - הציון במבחן יהווה 20% מהציון הסופי המשוקלל ברפואת שיניים משחזרת קבלת ציון עובר (60 ומעלה) יהווה תנאי השתתפות בבחינה הסופית בשיקום הפה ותנאי לקבלת ציון עובר ברפואת שיניים משחזרת.

- ב. ציון קליני : א. עבודה מעשית במרפאה 60%
- ב. הערכת מדריכים (כולל התנהגות 20% מקצועית הולמת) סה"כ 100%

חובה לקבל ציון עובר בכל אחד משלושת המרכיבים.

1. **ציון עיוני :** קבלת ציון עובר במבחן העיוני ברפואת שיניים משחזרת יהווה כאמור תנאי לזכות לגשת לבחינה המסכמת בשיקום הפה. הבחינה המסכמת תיערך במהלך בחופשת טרימסטר א' ותכלול את כל החומר ברפואת שיניים משחזרת והחומר הקשור לרפואת שיניים משחזרת (לדוגמה - חומרים דנטליים) שנלמד בשנים ד', ה', ו', וכן את החומר שנלמד בקורס לקריולוגיה. תלמיד שכשל בבחינה יוכל לגשת למועד ב' בחופשת הפסח. ציון הבחינה יהווה 20% מהציון המסכם ברפואת שיניים משחזרת

נושאי משחזרת וחומרים דנטליים יהוו חלק מהבחינה הסופית בשיקום הפה שתתקיים בסוף שנת הלימודים (בד"כ בחודש יולי).

2. **ציון קליני:** הציון הקליני בתחום משחזרת יקבע בהתאם להישגיו הקליניים של הסטודנט/ית על פי הניקוד הממוצע (יחסית לממוצע הכיתתי) על השחזורים שביצע הסטודנט במשך השנה, על מגוון הטיפולים שביצע, ועל פי ממוצע הערכות האישיות של המדריכים. תנאי מינמלי לציון עובר (60) - השגת 500 נקודות. הציון הקליני הניתן על כל פרוצדורה מתבסס על איכות העבודה בכל שלב ושלב. ככל שהאיכות גבוהה יותר הציון הסופי יהיה גבוה יותר. צבירת נקודות מעבר ל- 500 תזכה בפקטור המאפשר שיפור הציון הקליני. הערכת המדריכים תקבע על-פי התרשמותם האישית מעבודת הסטודנטים במרפאות שנה ו' בלבד ומהידע העיוני שהפגינו במסגרת עבודתם, יכולת להתמודד עם בעיות המקצוע הקפדה סבירה על לוח זמנים, התנהגות מקצועית הולמת כולל יושר מקצועי ואישי (**סעיף מעבר חובה**) סדר וניקיון, יחס למתפא, לעמיתים ולצוות הפרה-רפואי.

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר מתן ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

פרוט נושאי הלימוד:

1. מבוא לקליניקה שנה ו'
 2. שנויי צבע בשיניים (דיסקולורציה)
 3. שחזורי שרף מרוכב בסגמנט הקדמי
 4. התערבות מינימאלית (Minimal Intervention)
 5. הבהרת שיניים חיות וחסרות מוך
 6. הגישות לקבוצות הסיכון השונות לעששת ברפ"ש משחזרת
 7. עששת שורשים - גורמים וטיפול
 8. ציפויי שרף מרוכב וחרסינה בשיניים קדמיות (Laminate Veneers)
 9. תיקונים וצפויים אסתטיים שמרניים לשחזורים קיימים
 10. שיטות להסרת כתמים שטחיים בפני שטח הזוגית (Enamel Micro-Abrasion)
 11. מילואות שרף מרוכב וחרסינה (Inlays)
 12. שיטות שמרניות לקיבוע שיניים (Splinting)
 13. שחזורים אדהזיביים - גשרי מרילנד
 14. שימוש בארביום- יאג לייזר ברפואת שיניים משחזרת
 15. פילמור השרף המרוכב - עקרונות ושיטות.
- ההופעה להרצאות ולמרפאות - חובה.**

שיטת הניקוד במרפאה

1. כדי לקבל אישור להתחלת העבודה יש לציין בפנקס ההישגים את שם המתפא, מס' התיק, מס' השן המטופלת, סוג החלל וחומר השחזור ותאריך הטיפול וכן למלא בקפדנות ובכתב ברור את טופס השחזור. המדריך יחתום בפנקס ובטופס השחזור לפני ביצוע הטיפול. (חתימה וחתימת מזהה). **באחריות הסטודנטים לדאוג לקבלת החתימות הדרושות בטפסי העבודה השונים.**
2. ניקוד השלבים יבוצע כדלהלן:
הכנת החלל 0-10
מצע 0-2 (כאשר מונח חומר קישור בלבד - לא נרשם ציון עבור המצע, אך יש לרשום איטום בטופס השחזור ואין צורך בחתימת מדריך).
ביצוע השחזור 0-10
ליטוש 0-2
3. ציון נכשל (נמוך מ-6) בשלב הכנת החלל או בשלב הדחיסה והגילוף, מהווה כשלון של השחזור, ירשם בפנקס ההישגים כ- 0 ויוחתם ע"י המדריך.
4. חישוב הניקוד לצורך ה- Requirements: הניקוד המרבי האפשרי לשחזור אמלגם רגיל הוא 24 נקודות (או 22 במקרים של ביצוע איטום טובולי במקום מצע), ולשחזור שרף מרוכב 22 נקודות (או 20 נקודות במקרים של ביצוע איטום טובולי במקום מצע). לצורך

ה- Requirements יחולק מספר הנקודות שצבר הסטודנט בביצוע השחזור, במספר הנקודות המרבי האפשרי לאותו שחזור (לדוגמא: $20/24 = 8.3$). הניקוד המתקבל בחלוקה זו יסוכם לצורך הני"ל.

5. בעבודה המודרכת במרפאה מפיך הסטודנט תועלת רבה מהתייעצות עם המדריך. מדיניות המחלקה היא לעודד זאת. עם זאת על הסטודנט להחליט מתי סיים את שלבי הטיפול השונים החלל, המצע, השחזור והליטוש ולבקש מהמדריך להעריך את עבודתו.

6. **פקטורים לשחזורים משמרים**

0.8	Class I
0.8	שחזור קומפוזיט מניעתי (PRR)
0.5	P-PIT / B-PIT
1	MO/DO
1.5	Class IV, MOD
1.25	MO/DO (קומפוזיט)
2	MOD (קומפוזיט)
1.5	פינים
1	Class III
1	Class V
2	"כתר" אמלגם
0.4 (4 איטומים בשנה)	איטום חריצים
3 X	מילואות שרף מרוכב
3 X (1-10)	צפוי חרסינה
2 X (1-10)	צפוי שרף מרוכב
2.5 X (1-10) (לא כולל שחזור)	N.V.B
1 X (1-10) לכל לסת	V.B
0.8 X (1-10) לכל שן	מיקרואברזיה
1 X (1-10)	הערכת הטיפול המשמר

בונוס למצוינות: (22 נק' ומעלה באמלגם, 20 נק' ומעלה בקומפוזיט) = תוספת 25% לציון המשוקלל. בטיפולים הבאים לא יתקבל בונוס למצוינות: P-PIT, B-PIT, PRR, N.V.B, V.B, הערכת טיפול משמרת.

תוספת ליכולת התמודדות עצמית בביצוע שחזור קשה ומסובך (בהתאם להחלטת המדריך) = תוספת 20% לציון המשוקלל. טפול מלא, (זמני וקבוע), עפ"י ההנחיות **במטופל בסיכון גבוה לעששת**, כולל כל הבדיקות והמעקב- תוספת 50% לציון של השחזור הקבוע.

פירוט הפגמים לגבי כל שלב בביצוע העבודה

1. **הכנת החלל:**
 - א. פגמים גדולים: עששת בקירות ובעיקר ב- DEJ (פרט לקיר אקסיאלי ופולפרי)
 - ב. פריצה יאטרוגנית למוך
 - ג. גודל החלל לא פרופורציונלי לגודל העששת
 - ד. פגיעה בשן סמוכה ורקמות רכות
 - ה. עבודה ללא סכר גומי ללא סיבה מוצדקת
 - ו. השארת קירות דקים מדי או זגוגית ללא תמיכה באזורים החשופים לעומס
 - א. פגמים קטנים: הערות קלות לצורת החלל
 - ב. סדר וניקיון
 - ג. מכשירים לא חדים
 - ד. יחס למתרפא
 - ה. משך זמן לא סביר לביצוע העבודה וכד'
2. **מצע:**
 - א. פגמים גדולים: מצע לא מתאים
 - ב. מצע לא הומוגני
 - ג. מצע לא עבה מספיק
 - ד. מצע לא במקום המתאים וכד'

- פגמים קטנים : א. מעט מצע על הקיר
 ב. אזור קטן לא מכוסה כיאות וכד'
3. **ביצוע השחזור :**
 א. דחיסה לא תקינה
 ב. חוסר רכס שולי (Marginal ridge)
 ג. שחזור שבור
 ד. חוסר נקודת מגע
 א. פגמים קטנים : Undercarving
 ב. Overcarving
 ג. קונטור לא נכון של השחזור
 ד. הערה קלה לגבי צורת הגילוף, בתנאי שהשחזור עונה לדרישות הפונקציונליות
4. **ליטוש :**
 א. מעבר לא חלק בין השן לשחזור
 ב. הורדת חומר שן בזמן הליטוש (זגוגית)
 ג. פגיעה באנטומיה של השחזור
 א. פגמים קטנים : ברק לא מספיק של פני הליטוש וכד'.

מילוי טפסי השחזור

על הסטודנט/ית למלא בקפדנות ובכתב ברור את כל הסעיפים בטופס השחזור ולהחתים את המדריך לאישור הטופס. לאחר קבלת חתימה סופית בגמר ביצוע השחזור ומירוקן יש להקפיד להחתים המדריך על סיום הטיפול (חותמת!)

רישום הטיפול בתיק המטופל:

בגמר הטיפול יש לרשום בתיק המטופל את סוג הטיפול המשמר שבוצע כולל כל החומרים בהם נעשה שימוש וכן סוג וכמות חומר האלחוש. בנוסף יש לרשום הערות או הסברים מהותיים שנמסרו למתראפא/ה בקשר לשחזור שבוצע. חובה להחתים המדריך בגמר הרישום (כולל שמוש בחותמת מזהה). במקרה המחייב סילוק עששת מאד עמוקה ללא פריצה למוך, יש לידע המטופל לפני ביצוע הטיפול ובסיומו כי יתכנו כאבים שיחייבו ביצוע טיפול שורש. יש לרשום הערה זו גם בתיק המטופל/ת.

ציון סופי בשיקום הפה - יינתן ציון אחד משוקלל - משחזרת + משקמת

הציון ייקבע על פי הישגי הסטודנטים בעבודתם הקלינית בתחומי משחזרת ומשקמת, ההישגים בבחינה העיונית המסכמת בע"פ בסוף שנה ו' בנושאי משחזרת ומשקמת ושקלול הערכות המדריכים. חובה לקבל ציון עובר (מינימום 60) בכל אחד ממרכיבי הציון הסופי בנושאי הסגר ומדעי ההתנהגות יינתנו ציונים נפרדים.

הרכב הציון הסופי יהווה שקלול של הציונים הבאים :

1. 70% מהציון הסופי ברפואת שיניים משקמת
2. 30% מהציון הסופי ברפואת שיניים משחזרת

היה והסטודנט לא עמד בכל המטלות הנדרשות מבחינה מספרית אך לפי דעת מדריכיו הקליניים ואחראי הקורס איכות עבודתו עונה על הנדרש, רשאי ראש המחלקה לאשר מתן ציון "עובר" בחלק הקליני של הקורס.

* סטודנט שיטפל במטופל בקבוצת סיכון גבוה לעששת (לפי החלטת מדריך בכיר) יתוגמל בנפרד על ביצוע הבדיקות המיוחדות לאבחון הגורמים לבעיה ולטיפולים הזמניים בשיניים הנגועות. (ראה עמ' 138)

מורפולוגיה דנטלית, תורת הסגר, פיזיולוגיה והפרעות תפקודיות של מערכת הלעיסה, כאבי פנים-לסתות

אחראי תחום : ד"ר אפרים וינוקור

מטרות התחום :

- א. לימוד המורפולוגיה והאנתרופולוגיה הדנטלית כבסיס להבנת הקשר שבין צורת השיניים לבין תפקידן.
- ב. הקניית ידע בתורת הסגר, חשיבותו ברפואת שיניים משחזרת ומשקמת.
- ג. הקניית ידע בפיזיולוגיה והפרעות התפקודיות של מערכת הלעיסה
- ד. הקניית היכולת לביצוע אבחון המבדיל של כאבי הפנים והלסתות

שנה ג'

ב. מורפולוגיה ואנתרופולוגיה דנטלית

אחראי הקורס : ד"ר אפרים וינוקור (אחראי מורפולוגיה) ,
ד"ר רחל שריג (אחראית אנתרופולוגיה)

מורי הקורס : ד"ר אפרים וינוקור, ד"ר אלונה פרלמן אמודי, ד"ר פסיה רובין, ד"ר רחל שריג
ד"ר אביב זר

פנטום : מר אבי מאירוביץ.

מסגרת יחידת הוראה זו תהיינה כדלקמן :

10 הרצאות באנתרופולוגיה דנטלית

5 פגישות עיוניות בנות שעתיים כל אחת (לימוד זיהוי ושרטוט שיניים)

10 פגישות במעבדה : בנות ארבע שעות כל אחת (גילוף שן מייצגת מכל קבוצות השיניים בכל לסת).

הבהרות :

1. ההכנה העיונית של הכרת המורפולוגיה של השן שתגולף במעבדה מתבצעת ע"י הסטודנט בבית בעזרתו של ספר החובה ולומדה שהוכנה ע"י צוות ההוראה.
2. בתחילת כל מעבדה יתקיים בוחן קצר על חומר המעבדה. סטודנט שיכשל בבוחן לא יורשה להשתתף במעבדה.
3. רק חתימת המדריך בליווי חותמת מזהה, המאשרת שהגילוף ענה על המדדים המצוינים, תאפשר לסטודנט להתחיל בגילוף השן הבאה.
4. לרשות כל סטודנט יועמדו שתי תבניות גבס עם תבנוני שיניים מושחזות, עליהן ייעשה הגילוף.

מטרות הקורס

- א. הכרת קבוצות השיניים השונות, מקומן ותפקידן בפה
- ב. הכרת כל שן בצורה אינדיבידואלית על מאפייניה המיוחדים
- ג. על הסטודנט להיות מסוגל לזהות, לשרטט, לגלף ולמנות את מרכיבי השיניים של האדם ולהבין את המשמעות הפונקציונלית הבסיסית שלהם.

ד. הכרת תחום האנתרופולוגיה הדנטלית: הסטודנט ייחשף למושגים הקשורים בהתפתחות האבולוציונית של האדם תוך שימת דגש על מאפיינים הקשורים לתחום מערכת הלעיסה והמשנן.

ביבליוגרפיה

ספרות חובה:

חוברת הקורס: מורפולוגיה דנטלית - חוברת הדרכה לגילוף שיניים בשיטת ההוספה.
לומדה של הקורס: מורפולוגיה דנטלית דר' א' אמודי - פלרמן, מר א' מיארוביץ, ד"ר ד' ליטנר, ד"ר ת' פילקשטיין, ד"ר א' וינוקור
ספר הקורס: מורפולוגיה דנטלית: ד"ר א' וינוקור, ד"ר ע' גביש, פרופ' א' גזית: ..
במקום ספר הקורס ניתן להשתמש ב:

Jordan R.E., Abrams L.: Kraus Dental Anatomy and Occlusion, 2nd Ed. Baltimore, the Williams & Williams Co. 1992.

ספרות מומלצת:

1. Ash M. M.: Wheeler's Dental Anatomy, Physiology and Occlusion, 6th Ed, Philadelphia, W. B. Saunders, Co., 1984.
2. Ash M. M.: Wheeler's Atlas of Tooth Form, 5th Ed, Philadelphia, W. B. Saunders, Co., 1984.

פרוט נושאי הלימוד

א. מורפולוגיה דנטלית

1. הרצאה - מבוא למורפולוגיה דנטלית.
תרגיל מעבדה - טיפול בשעווה.
2. קבוצת החותכות העליונות.
גילוף חותכת מרכזית עליונה.
3. קבוצת החותכות התחתונות.
גילוף חותכת צדדית תחתונה.
4. קבוצת הניבים.
גילוף ניב עליון או תחתון.
5. **בוחן** – זיהוי השיניים הקדמיות.
הרצאות:
1. הגנה עצמית של המשנן 2. המאפיינים האסתטיים של השיניים הקדמיות
6. קבוצת המלתעות העליונות.
גילוף מלתעה עליונה.
7. קבוצת המלתעות התחתונות.
גילוף מלתעה תחתונה.
8. קבוצת הטוחנות התחתונות.
גילוף טוחנת תחתונה.
9. קבוצת הטוחנות העליונות.
גילוף טוחנת עליונה.
10. **מבחן** גילוף מעשי

א. אנתרופולוגיה דנטלית

1. מבוא- מושגים בסיסים להבנת התפתחות ההומו-ספיאנס
2. שינויים במערכת המשנן בהיבט אבולוציוני (ציידים- לקטים, התפתחות החקלאות והתעשייה)
3. התפתחות מערכת שרירי הלעיסה

- .4 תהליכי הזדקנות המשנן (שחיקת המשנן, השפעה על הרקמה הגרמית ורקמה רכה)
- .5 התפתחות והופעת פתולוגיות דנטאליות במהלך האבולוציה (מלאוקלוזיות, מחלות חניכיים, עששת, שיניים חסרות, כליאת שיניים)
- .6 טקסים והרגלים הקשורים במערכת הלעיסה והמשנן (שימוש במשנן לצורך ביצוע עבודות, עקירות טקסיות וכו).
- .7 ההתפתחות האבולוציונית של מבנה הפנים והסנטר.

אופן הלימוד:

- בתחילת כל מעבדה יערך בוחן קצר על החומר של אותה מעבדה. סטודנט שלא יעבור את המבחן בהצלחה לא יורשה להשתתף במעבדה ויצטרך להגיע למעבדת השלמה

הלימוד בקורס יכול:

1. זיהוי שיניים.
2. גילוף שן אחת מקבוצת השיניים הנלמדת.
3. שרטוט השיניים.

זיהוי שיניים:

- על הסטודנט להיות מסוגל לזהות שיניים טבעיות קבועות מתוך מאגר שיניים עקורות

שרטוט שיניים:

- על הסטודנט להביא למעבדה את שרטוטי השיניים הנלמדות. כל שן תשורטט בחמשת המבטים: בוקלי, לינגואלי, מזיאלי, דיסטאלי, אוקלזלי (אינסזלי).

גילוף שיניים משעווה:

- גילוף השן יעשה על ידי הסטודנט בהנחיית המדריכים.
- בסוף המעבדה על הסטודנט להציג את השן שגולפה למדריך לצורך הערכה.
- סטודנט שלא סיים את הגילוף במשך המעבדה יציג למדריך במעבדה הבאה את השן המגולפת, ויקבל ציון עובר במידה והגילוף עמד בדרישות, ולא על הסטודנט להכין את הגילוף לביקורת חוזרת.

הערכת הסטודנט:

הערכת הידע והמיומנות של הסטודנט תעשה על ידי המדריך האישי במשך המעבדה, על סמך הישגיו בגילוף השיניים, בשרטוט השיניים, ובבחנים. בסיום הקורס ייערך מבחן מעשי בו יתבקש הסטודנט לגלף שן משעווה. להלן פרוט הציון:

ציון עיוני- 60%:

- 25% מבחן תיאורטי(הבחנים במהלך הקורס מהווים 10% מהחלק הזה והמבחן 90%)
- 20% זיהוי שיניים (הבוחן אמצע הקורס מהווה 10% מהחלק הזה ומבחן בזהוי 90%)
- 15% שרטוט שיניים

ציון מעשי- 40%

- 20% העבודה במהלך המעבדה.
- 20% -מבחן גילוף סופי

תנאי מעבר:

1. על הסטודנט לעבור את כל החלקים הללו בנפרד.
2. כישלון באחד החלקים מחייב חזרה על אותו חלק, בלי קשר לממוצע הכולל.
3. סטודנט שלא יעמוד בדרישות המעבדה ו/או יכשל בבחינה המעשית הסופית (במועד א' ו-ב'), ציונו הכולל בקורס יהיה נכשל.

חובת נוכחות:

- חלה חובת נוכחות בכל ההרצאות ובכל המעבדות, בכל שעות המעבדה.
- לסטודנטים שיעדרו מהמעבדה מסיבות מוצדקות, שיאשרו מראש, תהיה חובת הופעה למעבדת השלמה בתאום עם האחראי על הקורס.

- סטודנט שלא יופיע לשתי הרצאות או יותר לא יוכל לגשת למבחן מועד א' ותחשב ככישלון במועד זה. סטודנט כזה יהיה רשאי לגשת למועד ב'.
- סטודנט שיעדר מהמעבדה ללא הצדקה יאלץ לחזור על הקורס במלואו

שנה ד'

ג. פיזיולוגיה של הסגר

אחראית הקורס: ד"ר פסיה רובין
אחראי מעבדת הפנטום: מר אבי מאירוביץ
מורי הקורס: ד"ר אפרים וינוקור, ד"ר אלונה פרלמן אמודי, ד"ר פסיה רובין,
ד"ר אביב זר

במסגרת קורס זה, תתקיימנה 10 פגישות בנות 5 שעות כל אחת, סה"כ 50 שעות. ההוראה תינתן במתכונת של הרצאות, סמינרים, ומעבדה.

סוג הקורס: חובה

תיאור הקורס (בראשי פרקים)

הקורס סוקר את המרכיבים של המערכת הסטומטוגנטית ואת התפקוד התקין שלהם באמצעות הרצאה, מעבדה ועבודה קלינית במרפאה.

הנושאים שיסקרו במהלך הקורס הם:

- מפרקי הלסת - אנטומיה ופונקציה.
- שרירי הלעיסה : אנטומיה, נירופיזיולוגיה ופונקציה.
- הסגר : חוקי הסגר הסטטיים והדינאמיים והפקטורים הסגרים.
- המצבים המנדיבולריים : מעטפת התנועות ויחסם למפרקי הלסת ולשרירי הלעיסה.
- פונקציות של מערכת הלעיסה : לעיסה בליעה ודיבור.

פירוט נושאי הלימוד

1. המערכת הסטומטוגנטית.
סדור ותנוחת השיניים בתוך ובין הקשתות.
חשיבות הסגר ברפואת שיניים : סגר אידיאלי, פיזיולוגי ופתולוגי.
חוקי הסגר הסטטיים והדינאמיים.
2. מעטפת התנועות, מצבים מנדיבולריים.
3. אנטומיה פונקציונלית של שטחי הלעיסה, הפרעות סגר.
פקטורים של הסגר.
4. אנטומיה פונקציונלית של מפרקי הלסת.
עיצוב מחדש וארטריטיס.
5. אנטומיה פונקציונלית של שרירי הלעיסה.
6. נירופיזיולוגיה של מערכת הלעיסה.
7. פונקציות מערכת הלעיסה : לעיסה, בליעה, דיבור.
8. ארטיקולטורים - חשיבות ושימוש ברפואת שיניים.

תכנית המעבדות

1. תרגול חוקי הסגר על גבי תבניות לימוד
2. גילוף נגיבי - רבע תחתון

3. גילוף נגטיבי - רבע עליון
4. גילוף נגטיבי - שיניים קדמיות
5. גילוף נגטיבי- ניב עליון
6. אנליזה אוקלוזלית קלינית
7. השימוש הקליני בקשת פנים והרכבה בארטיקולטור

חובת נוכחות

- חלה חובת נוכחות בכל ההרצאות ובכל המעבדות, בכל שעות המעבדה.
- לסטודנטים שיעדרו מהמעבדה מסיבות מוצדקות, שיאשרו מראש, תהיה חובת הופעה למעבדת השלמה בתאום עם האחראי על הקורס.
- סטודנט שלא יופיע לשתי הרצאות (20%) או יותר לא יוכל לגשת למבחן מועד א' ותחשב ככישלון במועד זה. סטודנט כזה יהיה רשאי לגשת למועד ב'.
- סטודנט שיעדר מהמעבדה או מהקליניקה ללא הצדקה יאלץ לחזור על הקורס במלואו

הערכת הסטודנט

במהלך הקורס יערך בוחן בכתב ו/או בוחן מעשי. סטודנט שלא יעמוד בקריטריונים של העבודה המעשית ו/או שבמהלך המעבדה לא יוכיח ידע מספיק בחומר הנלמד, לא יוכל לגשת למבחן מועד א' ותחשב ככישלון במועד זה. סטודנט כזה יהיה רשאי לגשת למועד ב'. ביום הבחינה, הסטודנט חייב להמציא אישור חתום ע"י המדריך המאשר שהוא עמד בכל הדרישות המעשיות של הקורס. חלוקת הציון היא כדלקמן: מבחן עיוני=60%, בוחן=10%, חלק מעשי=30%

ביבליוגרפיה

ספרות חובה:

1. Kraus B. S., Jordan R. E., Abrams L.A.: Dental Anatomy and Occlusion, 2nd Ed., Baltimore, the Williams and Wilkins Co.
2. Mohl N.D., Zarb G. A., Carlsson G. E., Rugh J. D.: A Textbook of Occlusion, Chicago, Quintessence Publishing Co., 1988.
3. Gross M.D.: Occlusion in Restorative Dentistry. Churchill Livingstone, 1982.
4. Okeson J. P.: Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. 4th ed. Mosby 1998.

שנה ה' – ו'

ד. כאבי פנים ולסתות: קורס דו-שנתי

אחראי הקורס: ד"ר אפרים וינוקור

סוג הקורס: חובה

מורים וקלינאים:

ד"ר אפרים וינוקור, ד"ר אלונה פרלמן אמודי, ד"ר פסיה רובין, ד"ר שי רייטר (המחלקה לרפואת הפה), , מרצים אורחים.

יחידת הוראה זו מורכבת מ-30 מפגשים בשנה ה' ו-2 תורנויות בשנה ו'. בטרימסטרים א', ב' (שנה ה') המפגשים הם של 2 שעות כל אחת (סה"כ 40 ש"ס), ואילו בטרימסטר ג' של 3 שעות (סה"כ 30 ש"ס). החלק הקליני של הקורס מתחלק לשני חלקים: החלק הראשון מתקיים בטרימסטר ג' של שנה ה', והיקפו 20 שעות, ואילו חלקו השני מתקיים במהלך שנה ו', במתכונת של 2 תורנויות במרפאה לכאבי פנים, לסתות והפרעות תפקודיות במערכת הלעיסה (סה"כ 10 ש"ס). סך הכול הקורס הינו בהיקף של 80 ש"ס (50 שעות תיאורטיות בשנה ה', 20 שעות קליניות בשנה ה', ו-10 שעות קליניות בשנה ו')

תיאור הקורס

זהו קורס מולטידיסציפלינרי בנושא כאבי פנים ולסתות הכולל התייחסות לכל ההיבטים של נושא הכאב החרף והכרוני (היבטים אנטומיים, פיזיולוגיים, נאורופטיים, וסקולריים, רגשיים-קוגניטיביים, התנהגותיים, וכו'). הקורס סוקר את ההפרעות הגורמות לכאבי פנים ולסתות ואת ההפרעות התפקודיות של מערכת הלעיסה תוך התמקדות בקלסיפיקציה של ההפרעות העיקריות, באטיולוגיה, באפידמיולוגיה, באבחנה ובטיפול. דגש מיוחד יינתן לאבחון כאבים דנטליים שמקורם אקסטרה-אורליים.

חלק תיאורטי של קורס בכאבי פנים ולסתות

פרוט נושאי הלימוד

נושאי ההרצאה

1. מבוא והגדרות של כאב:
2. המבנה והתפקוד התקין של מערכת הלעיסה: תהליכים אדפטיביים ופתולוגיים במרכיביה.
3. מבוא לכאבי פנים, לסתות והפרעות תפקודיות של מערכת הלעיסה (Orofacial Pain & Temporomandibular Disorders): הגדרות, קלסיפיקציה אטיולוגיה ואפידמיולוגיה.
4. נאורואנטומיה ונאורופיזיולוגיה של הכאב
5. מודולציה של כאב
6. כאב חריף וכרוני: הכאב כמחלה
7. תהליכים מרכזיים בכאב
8. הפרעות תפקודיות של שרירי הלעיסה. הכאב המיופציאלי.
9. הפרעות תפקודיות של מפרקי הלסתות.
10. דלקות ומחלות במפרק הלסתות.
11. טכניקות דימות למפרקי הלסתות.
12. הרגלים אורלים מזיקים (פאראפונקציה)
13. אבחנה מבדלת של שחיקת שיניים
14. ברוקסיזם של ערות ושל שינה, ברוקסיזם אצל ילדים
15. אוקלוזיה והפרעות תפקודיות של מערכת הלעיסה
16. טפול בכאבי פנים ולסתות (בהביורלי, טיפול פרמקולוגי, בעזרת סדים סגריים, פיזיותרפי אוקלוזלי, כירורגי, היפנוזה, אקופונקטורה)
17. כאבי ראש ופנים וסקולריים ונוירו-וסקולריים

18. כאב בגיל השלישי
19. כאבי ראש מרכזיים
20. Phantom Bite Syndrome (Occlusal Dysesthesia)
21. Fibromyalgia & Chronic fatigue Syndrome
22. כאב: היבטים פסיכולוגיים
23. כאבי ראש עקרונית באבחון כאבי פנים ולסתות
24. Persistent Idiopathic facial Pain - כאב ממושך בעקבות טיפול דנטלי שגרתי
25. הצגת מקרים קליניים ואבחנה מבדלת.

חובת נוכחות

הנוכחות בשעורים חובה. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר ארבע הרצאות (20%), או מאחד המפגשים הקליניים (בטרימסטר ב' אחה"צ) לא תאפשר לסטודנט לגשת למבחן מועד א', ותחשב ככישלון במועד זה. סטודנט כזה יהיה רשאי לגשת למועד ב'.

הערכת הסטודנט בשנה חמישית

הערכת הידע של הסטודנט תעשה על ידי בחינה בכתב שתתקיים בסיום השנה החמישית. על הסטודנט להמציא ביום הבחינה אישור חתום על ידי אחד המדריכים המאשר שעמד בכל הדרישות הקליניות.

חלק שני של הקורס הקליני בכאבי פנים ולסתות

אחראי המרפאה: ד"ר אפרים וינוקור

החלק הקליני השני של הקורס יתקיים במהלך טרימסטר ג' של שנה ה' ובמהלך שנה ו' וכולל:

1. בטרימסטר ג' של שנה ה' הסטודנט יבצע אנמנזה ותכנית טיפול מלאה למתראפים שלו או כאלה שיופנו אליו על ידי הסגל. על כל סטודנט תחול החובה לבצע לפחות סד סגרי מייצב

אחד.

2. בשנה ו' הסטודנט ישתתף במסגרת תורנות של היחידה לכאבי פנים, לסתות ולהפרעות במערכת הלעיסה בפעילות המרפאה. חצי השעה הראשונה של התורנות תוקדש לרענון וכיול של שיטות הבדיקה שלמד הסטודנט במסגרת הקורס לכאבי פנים ולסתות בשנה ה'. בהמשך, הסטודנט יקבל מתראפים שיופנו למרפאה, ייקח אנמנזה מלאה בעזרת טופס אבחון ראשוני. במידה והסטודנט סבור כי יש צורך לבצע צילום רנטגן, יתייעץ על כך עם אחד המדריכים לפני ביצוע ההפניה. לאחר סיום האנמנזה והבדיקה הקלינית של המתראף, יפנה הסטודנט לאחד המדריכים לשם דיון על האבחנה, האבחנה המבדלת והצעות הטיפול. על כל סטודנט חלה חובה לבדוק לפחות 2 מתראפים הסובלים מכאב פנים ולסתות שלא ממקור דנטלי.

בנוסף, הסטודנט יצפה בעבודת הצוות של המרפאה. במהלך הצפייה הסטודנט יפגוש מגוון רחב של מתראפים הסובלים מכאבי פנים ולסתות ומהפרעות תפקודיות של מערכת הלעיסה. הסטודנט ילווה את תהליך האבחנה והטיפול של מתראפים אלו.

על הסטודנט להמציא בתום כל תורנות אישור חתום על ידי אחד המדריכים המאשר
שעמד בכל דרישות הקליניות.

ביבליוגרפיה :

1. Okeson J.P.(Ed): Bell's Orofacial Pains , 6th Edition, Quintessence Publishing Co 2005
2. Okeson J. P.: Management of Temporomandibular Disorders and Occlusion. 7th ed. Mosby 2012.
3. Orofacial Pain. Guidelines for Assessment, Diagnosis, and Management. Fourth edition. The American Academy of Orofacial Pain. de Leeuw R (ed). Chicago: Quintessence Publishing Co, Inc., 2008: 131
4. Dworkin SF, LeResche L. Research diagnostic criteria for temporomandibular disorders: review, criteria, examinations and specifications, critique. J Craniomandib Disord 1992;6:301-355
5. Orofacial Pain and Headache :Sharav Y & Benoliel R (eds), Mosby Co, 2010

מדעי התנהגות תוכנית הכשרה רב – תחומית (מולטי-דיסיפלינרי)

מרכז הנושא : ד"ר ניר עוזיאל

מטרות התכנית:

רכישת מיומנות ביצירת קשר בין-אישי עם המתרפא ופיתוח רגישות לצרכיו הרגשיים. פתוח הבנה ויכולת לקומוניקציה ורבליית ולא ורבליית עם המתרפא. הכרות ושימוש במודלים שונים של תקשורת רפואית. הכרת המרכיבים הפסיכולוגיים וההתנהגותיים של המתרפא (מבנה אישיות, התפתחות וכו'). הקניית מיומנויות אבחון בסיסיות. רכישת ידע והכרת עם מושגי יסוד בפסיכולוגיה מודרנית. הכרת מושגי יסוד בפסיכופתולוגיה (פנומנולוגיה, תיאוריות וגישות טיפוליות). זיהוי ודרכי טיפול בבעיות התנהגותיות ספציפיות ברפואת שיניים. הכרות עם טכניקות טיפוליות יסודיות להפחתת חרדה, כאב אצל המתרפא (כגון : הרפיה, היפנוזה וטיפול התנהגותי). הכרות ורכישת כלים בסיסיים לויסות עצמי, לנוכח גורמי שחיקה ברפואת השיניים.

דרכי ההוראה:

הרצאות ודיונים פרונטאליים. סמינרים המחשת מצבים באמצעות טלויזיה במעגל סגור וסרטי וידאו הצגת מקרים וראיון מתרפאים הדרכה בקבוצות קטנות (סדנה) הכוללת משחקי תפקידים והפעלות קבוצתיות. תורנויות במסגרת המרפאה לפסיכופיזיולוגיה אוראלית הכוללת השתתפות בישיבות צוות, ראיונות קבלה ותצפית בטיפולים דנטאליים במתרפאים הסובלים ממגוון בעיות התנהגותיות.

ביבליוגרפיה

1. Lars-Goran, & Skaret, E. (2013). *Cognitive Behavioral Therapy for Dental Phobia and Anxiety*. John Wiley & Sons.
2. Association, A. P. (2000). *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-IV-TR Fourth Edition* (4th ed.). American Psychiatric Publishing, Inc.
3. Eli, I. (1992). *Oral Psychophysiology: Stress, Pain, and Behavior in Dental Care*. Taylor & Francis.
4. Gravetter, F. J., & Forzano, L.-A. B. (2011). *Research Methods for the Behavioral Sciences*. Cengage Learning.
5. Humphris, G., & Ling, M. S. (2000). *Behavioural sciences for dentistry*. Churchill Livingstone.
6. Ayer, W. A. (2005). *Psychology And Dentistry: Mental Health Aspects Of Patient Care* (1st ed.). Routledge.
7. Milgrom, P. (1985). *Treating fearful dental patients: a patient management handbook*. Reston Pub. Co.
8. Millon, T., Millon, C. M., Meagher, S., Grossman, S., & Ramnath, R. (2004). *Personality Disorders in Modern Life* (2nd ed.). Wiley.
9. Plotnik, R., & Kouyoumjian, H. (2010). *Introduction to Psychology*. Cengage Learning.
10. Kent G.G. (1984), *The Psychology of Dental Care*. Wright and Sons, G.B.
11. Dworkin SF, Ference TP, Giddon DB (1978): *Behavioral Science and Dental Practice*, CV Mosby, St. Louis, U.S.A.

וכן ביבליוגרפיה נוספת שתינתן בהמשך.
חובת נוכחות

הנוכחות בשעורים חובה. היעדרות שלא ברשות וללא סיבה מספקת מיותר מאשר שתי הרצאות, או מאחת התורנויות תחשב ככישלון בקורס זה.

מדעי התנהגות שנה ד'

שם הקורס: סדנה בנושא יחסי מטפל מטופל ותקשורת רפואית במהלך אינטראקציה דנטאלית (סמסטר ג).

אחראי קורס: מר יוסי מאירסון
מורי הקורס: ד"ר אבלין וושר, מר יוסי מאירסון, ד"ר ניר עוזיאל, ד"ר רוזלי וויסמן (מ), ד"ר אפרת גילאון (מ)

פרוט נושאי הלימוד:

תקשורת בינאישית וביטוייה במסגרת רפואית דנטאלית מודלים לתקשורת רפואית. מגע ראשוני עם המטופל והכנה לפגישה דנטאלית פגישה דנטאלית ראשונה

הראיון הקליני – מרכיביו
ניהול טיפול דנטאלי
מטופל בעיתי – מי הוא ואיך להתמודד איתו?
סיום טיפול דנטאלי

מדעי התנהגות שנה ה'

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה לרופאי השיניים וישומים קליניים של טיפול התנהגותי במרפאה הדנטאלית
אחראי קורס: ד"ר ניר עוזיאל
מורי הקורס: מר יוסי מאירסון, ד"ר ניר עוזיאל
יחידת הוראה זו מורכבת מ-30 מפגשים (סה"כ 60 ש"ס) ו-2 תורנויות. החלק הקליני של הקורס כולל 2 תורנויות במרפאה לפסיכופיזיולוגיה אוראלית.

פרוט נושאי הלימוד:

1. מושגים בפסיכולוגיה

דמויות וגישות מרכזיות בפסיכולוגיה
תהליכי חישה ותפיסה
תיאוריות למידה
זיכרון
מצבי תודעה
חשיבה ופתרון בעיות
שפה
מוטיבציה
רגשות
התפתחות - ינקות, ילדות, התבגרות
התפתחות לאורך החיים
אינטליגנציה
אישיות
מדידות בפסיכולוגיה
פסיכופתולוגיה – נולמלי/אבנורמאלי
פסיכופתולוגיה - ראיון אבחוני
פסיכוזות
הפרעות אישיות
גישות טיפוליות בפסיכותרפיה

2. דחק (stress):

- א. היבטים פסיכולוגיים של דחק, פחד וחרדה
- ב. הסיבות לדחק ברפואת שיניים
- ג. דרכי התמודדות עם דחק

3. הפרעות התנהגותיות ברפואת שיניים :

- א. פחד חרדה ופוביה
- ב. רפלקס הקאה מוגבר
- ג. השפעת דחק על תהליכים פיזיולוגיים בחלל הפה
- ד. הכאב כחוויה כוללנית

. טיפול התנהגותי ויישומיו לרפואת שיניים :

- א. תיאורית הטיפול ההתנהגותי
 - ב. שיטות טיפול התנהגותי
 - ג. הרפיה והיפנוזה
- . שחיקה מקצועית .
אפיון ומניעת תהליכי השחיקה ברפואת שיניים

הערכת הסטודנט

הציון יתבסס על:

1. ציון על השתתפות בפעילות המרפאה לפסיכופיזיולוגיה אוראלית.
2. בחנים, מצגות, השתתפות פעילה וניתוח מקרים בכיתה.
3. מבחן ו/או סקירת נושא ו/או הצגת מקרה.

מרפאה למטופלים בסיכון גבוה לעששת

אחראי מרפאה : ד"ר משה גורדון,

מטרות המרפאה :

1. הקניית הנושא לכל העוסקים בתחום
2. איבחון המטופלים ברמות סיכון גבוה ואיבחון גורמי הסיכון באמצעות בדיקות מעבדה
3. טיפול מותאם למטופלים בסיכון גבוה. ותיעוד ומעקב עפ"י התכיפות הנדרשת.
4. טיפול בגורמי הסיכון למניעה ולהקטנה משמעותית של חזרת התופעה .
5. יעוץ לרופאים חיצוניים

המרפאה תפעל בימי ה' החל משעה 14.00, במרפאת שנה ה'-ו'.
הבדיקות, האיבחון והטפולים עפ"י הצרכים יעשו בפיקוחם של מדריכי שנה ו' ובאחריותו של ד"ר משה גורדון.
הדרישות : בדיקת רמת פעילות העששת לכל מטופל עפ"י מדדים מקובלים מבחנים ובדיקות מעבדה.

הדרישות מהסטודנט

בדיקת רמת פעילות העששת לכל מטופל עפ"י מדדים מקובלים: מבחנים ובדיקות מעבדה.

- א. לטפל בתוצאות נזקי העששת של המטופל ע"י האמצעים המקובלים: שחזורים שונים עפ"י הצורך, טפול שורש, טפול שקומי או שילוב שלהם.
- ב. לטפל במחלה ובגורמיה עפ"י רמת הסיכון של המטופל, לזהות את גורמי הסיכון הספציפיים של המתרפא ולמקד בהם את הטפול המונע על מנת שבעתיד יפחת למינימום הסיכוי להתפתחותה החוזרת של העששת על משמעותיה הטיפוליות. (הקפדה על מלוי טופס מתאים וחתימה על טופס הסכמה מדעת).
- ג. הקניית המושגים של התערבות מיזערית בטיפול דנטלי Minimal Intervention Dentistry (minimal invasive) ויישומם במקרים המתאימים.

רפואת שיניים קהילתית (ציבורית)

קורס לשנה ו' טרימסטר ג'

מרכז הקורס:

ד"ר משה גורדון

מרצים: ד"ר משה גורדון, ד"ר יובל ורד, פרופ' הרולד סגן-כהן, פרופ' יהונתן מן, ד"ר שלמה זוסמן, ומרצים נוספים מתחום בריאות הציבור. (יתכנו שינויים בשמות המרצים).

מטרות הקורס

- הקנייה והבהרה של מושגי יסוד בתחום האפידמיולוגיה ושיטות מחקר באפידמיולוגיה.
- המדדים השונים למחקרים אפידמיולוגיים של המחלות והנגעים של חלל הפה והשיניים; עדכון בתחום הסקרים בארץ ומגמות בעולם.
- לימוד והכרה של מושגים בתחום בריאות הציבור ושרותי בריאות כלליים ודנטליים. תכנון כח אדם ברפואת שיניים ועדכון בתחום כח האדם הדנטלי הרפואי והפרה-רפואי בארץ.
- הכרת מסגרות מרכזיות למתן שרות רפואת שיניים ציבורית בארץ. הערכת צרכי טפול של האוכלוסיה ותכנון שרותי בריאות לבתי ספר ולאוכלוסיות מיוחדות.
- שרותי רפואת שיניים גריאטריים בארץ.
- תכנון מערכות מניעה לקבוצות הגיל העיקריות בקהילה במדינת ישראל.

פרוט נושאי הלימוד

נושאי ההרצאה

- אפידמיולוגיה: מבוא, עקרונות ושיטות מחקר
מדדים למחקר אפידמיולוגי בפריודונטיה
מדדים למחקר אפידמיולוגי של עששת ואפידמיולוגיה של עששת בארץ ובעולם.
שרותי כ"א (רופאים, שינניות וסייעות) ברפואת שיניים, מימון שרותי רפואת שיניים
אספקטים סוציאקונומיים בתחלואה דנטלית של ילדים ומבוגרים
הבטים אפידמיולוגיים של טפול שיניים בילדים חריגים ובילדים חוסים במדינת ישראל
הבטים בתחום ההוצאה הלאומית לבריאות הפה והשיניים.
א. רפואת שיניים גריאטרית

- ב. אפידמיולוגיה של רפואת השיניים הגריאטרית בישראל ובמדינות שונות
- ג. רפואת השיניים בסל הבריאות
מניעה ברפואת שיניים ציבורית:
- א. הפלרת מי השתיה ותכניות חינוך.
- ב. מבנה הרפואה הקהילתית בארץ, תכנון שרותי בריאות לבתי-ספר.
- נושא אקטואלי מתחום רפואה ורפואת שיניים ציבורית במדינת ישראל.
- ביטוחים ותכניות ביטוחיות ברפואת שיניים במדינת ישראל.

אתיקה רפואית

קורס לשנה ד' ולשינניות, טרימסטר ג' (4 שבועות)

מרכז הקורס:

ד"ר משה גורדון

מורי הקורס:

ד"ר חיים נוימן, ד"ר שלמה פי זוסמן

מטרת הקורס

לידע את הסטודנט בתחילת דרכו בקליניקה במגוון הבעיות וההשקפות בנושאי האתיקה הרפואית ולדון בבעיות נבחרות המשקפות את השפעת החשיבה האתית על ההתנהגות המקצועית.

מבנה הקורס

גגישה שבועית של שעתיים. הרצאה ודיונים במשך 3-4 שבועות (8 - 6 שעות).

אחראי לקורס: ד"ר מ' גורדון

נושאי הקורס

1. יחסי רופא/ מטופל.
2. יחסים בין רופא לעמיתיו.
3. אחריות רופא שיניים כלפי מטופלים, כלפי עמיתים, כלפי צוות המרפאה וכלפי הארגון המקצועי (הר"ש).
4. תקנון הארגון המקצועי של רופאי השיניים.
5. פרסום מותר ואסור.
6. אתיקה ומוסר.
7. אתיקה ברפואת שיניים.
8. קביעת סדרי עדיפות בטיפול.
9. קביעת הטיפול הסביר.
10. שבועת הרופא של היפוקרטס ושל הרמב"ם.
11. החובה לטפל וזכות לבחור מול איסור להפלות. דאגה לטפול באחרים.
12. טפול בחולי איידס.
13. יושר בעבודה, יושר מקצועי.
14. יצירת מוניטין.

רפואת שיניים ומשפט

קורס לשנה ו' טרימסטר ג'

מרכז הקורס:

ד"ר משה גורדון

מורי הקורס:

ד"ר מ' גורדון, עו"ד שני בצלאל, ד"ר ג' נבות, עו"ד ע' סטרשנוב (וקסלר)
פרופ' י' קפה, ואחרים (יתכנו שינויים).

מטרת הקורס

ליידע תלמידי רפואת שיניים בנושאי יסוד בתחום החוק והתקנות בעניין רפואה, רפואת שיניים ומשפט, ולהכשירם לזיהוי בעיות משפטיות שרופא שיניים נתקל בהן בעבודתו. ללמד את הסטודנט, כרופא שיניים לעתיד, לנהל סיכונים מקצועיים משפטיים בדרך הנכונה.

פירוט נושאי הלימוד

פקודת רופאי השיניים (נוסח חדש) התשל"ט 1979. ותקנות רופאי השיניים.
תקנות רופאי השיניים בעניין שינניות, טכנאי שיניים ותאגידיים ומומחיות ברפואת שיניים.
נקודת המפגש בין רפואה למשפט.
הסכמת החולה לטיפול ("ההסכמה מדעת").
רשלנות רפואית.
"חוק זכויות החולה" 1996.
חוות דעת רפואית.
הרשומה הרפואית וניהול סיכונים.
ונושאים רלוונטיים נוספים

תודתנו נתונה לסגל ההוראה המתנדב:

ד"ר אגר-צויזנגר שרון, ד"ר אוסטרובסקי טניה, ד"ר אופיר סימה, ד"ר אלגיסר אן, ד"ר אלטר אפרת, ד"ר אסף שלי, ד"ר אריאלי, עדי, ד"ר אוריה לילי, ד"ר אשכול-יוגב ענבר, ד"ר בוחבוט הילה, ד"ר בלסבלג ירון, ד"ר בר-נס-הדר ליאת, ד"ר ברסלאור שלמון, ד"ר גרוס אורה, ד"ר גרינבאום צבי, (פיסיותרפיסט), ד"ר דקר רוני, ד"ר ושלר אבלין, ד"ר זארי שירה, ד"ר זיו שושי, ד"ר יפת עוזיאל, ד"ר ישראל יאיר, ד"ר לוגסי דינה, ד"ר לוקרמן לרי צבי, ד"ר מיזריצקי איתן, ד"ר להר צחי, ד"ר לוי רמי, ד"ר לנגר יאיר, ד"ר מן ארז, ד"ר מסרי מחמוד, ד"ר דני ספוז'ניקוב, ד"ר עבדאלהאדי אחמד, ד"ר פתאל חנה, ד"ר צנציפר ערן, ד"ר רוזליה וויסמן, ד"ר אתי שלמה, ד"ר שפרלינג אלון, ד"ר שפרלינג ישראל, ד"ר ששון מירב.

קורסים נוספים במסגרת ביה"ס

1. מבוא לרפואת הפה והשיניים – חלק א'
2. מבוא לרפואת הפה והשיניים - חלק ב'
3. מבוא למיומנויות מנואליות
4. מערכות – מבוא לרפואה קלינית
5. שליטה בזיהומים
6. קורס שיננות

שם הקורס : מבוא לרפואת הפה והשיניים- חלק א'

מועד הקורס : סמסטר א', ימי חמישי 14:00 – 16:00, פעם בשבועיים

היקף הקורס : 1 ש"ס

מטרת הקורס : להקנות לסטודנט ידע ראשוני ומושגי יסוד במרכיביה של המערכת הסטומטוגנית והמחלות בהם מאבחן ומטפל רופא השיניים (אטיולוגיה, פתולוגיה ומניעה) : עששת, מחלות חניכיים ומוך השן. להראות כיצד הפה יכול לשמש כבבואה למצב הבריאות הכללי של המתרפא.

מרצי הקורס : ד"ר פסיה רובין

פרופ' חיים טל

ד"ר נעם ירום

פרופ' צבי מצגר

ד"ר חגי סלוצקי

מרכזות הקורס : ד"ר אלונה אמודי פרלמן

פרופ' מרילנה ורד

מבוא לרפואת הפה והשיניים- חלק ב'

מועד הקורס : סמסטר א', ימים ושעות משתנים, שעתיים שבועיות

היקף הקורס : 2 ש"ס

מטרת הקורס : להקנות לסטודנט ידע מעמיק בתחומי ההתמחות השונים בהם עוסקת רפואת השיניים. הקורס מחייב שליטה במושגי היסוד של המערכת הסטומטוגנית שנלמדו בקורס המבוא בשנה א'.

מרצי הקורס : יעודכן בתחילת שנת הלימודים

מרכזות הקורס : ד"ר אלונה אמודי פרלמן

פרופ' מרילנה ורד

הערכת הסטודנט:

1. נוכחות בכל ההרצאות
2. הגשת עבודה מסכמת בצורה של מצגת powerpoint בהיקף של 15-20 שקופיות המציגה את עיקרי אחד הנושאים שנלמדו בקורס. חלוקת הנושאים תבוצע בסוף הקורס כולל הנחיות מפורטות להכנתה. המצגות יוכנו בקבוצות של 5 סטודנטים

שנה א'

ב. קורס מיומנויות מנואליות

אחראי קורס: ד"ר אלונה אמודי, פרופ' מרילנה ורד, מר אבי מאירוביץ'

מורי הקורס מהמחלקה לשיקום: ד"ר אלונה פרלמן אמודי, ד"ר פסיה רובין, ד"ר אפרת אלטר (מ), ד"ר סטולרו יונה (מ).
ד"ר גל רוזן, ד"ר שירי לבנה, ד"ר עוזיאל יפת, ד"ר אסף שלי, ד"ר גיא מלמד, ד"ר שחר הר-נס, ד"ר עומר ברק.

מורים ממחלקות אחרות: פרופ' מרילנה ורד וד"ר שושנה רייטר (מחלקה לרפואת הפה)
ד"ר נועה סדן (מחלקה לאורתודונטיה)

במסגרת יחידת הוראה זו תהיינה 10 מפגשים בני 2 שעות כל אחד.

מטרות הקורס:

1. התנסות ראשונית במוטוריקה עדינה עם השקה לדרישות מנואליות עתידיות ברפואת שיניים כולל הרגלים נכונים של ארגונומיה, ישיבה ואחיזת מכשירים
2. הכרת חומרים ומרקמם, כלים וכללי העבודה איתם: בתחילתו של כל מפגש יוקדש זמן להסבר על הכלים והחומרים לכל אחת מהמשימות
3. הקניית הרגלי עבודה על פי קנה מידה מוגדר ומדויק

פירוט התרגילים המנואליים:

מפגש ראשון: קבלת ציוד וחתימה; סיקור הסילבוס והסבר בעזרת מצגת של התרגילים; הנחיות כלליות
מפגש שני: תרגיל הכרות – משחקי שעווה ומהירות אצבעות
מפגש שלישי: תרגיל "אמורפי"
מפגש רביעי: המשך תרגיל "אמורפי"
מפגש חמישי: תרגיל בהנחיית המחלקה לאורתודונטיה
מפגש שישי: המשך תרגיל בהנחיית המחלקה לאורתודונטיה
מפגש שביעי: תרגיל במשמרת גילוף נגיביבי – negative carving
מפגש שמיני: תרגיל במשמרת גילוף פוזיטיביבי – positive carving
מפגש תשיעי: תרגיל בכירורגיה – עקירה, תפירה
מפגש עשירי: תרגיל בלקיחת מטבעים על מודלים בעזרת אלגינייט

הערכת הסטודנט:

תעשה על פי: 70% בצוע ונוכחות במהלך הקורס; 30% רגיל מסכם; ציון – עמד/לא עמד במשימות הקורס; לא עובר – חוזר על תרגיל מסכם

מבוא לרפואה קלינית רפואת שיניים שנה ג' תשעג

מרכזי הקורס: ד"ר לייבוביץ אייל
פרופ' אבי הירשברג

הקורס ניתן בטרימסטר ב' של שנה ג'

מטרות הקורס

מטרות הקורס להקנות לסטודנטים ידע בסיסי: באבחנה פיסיקלית, בפרקים נבחרים בפתולוגיה מערכתית, ברפואה פנימית ומקצועות אחרים ברפואה. חומר הלימוד נערך בקפדנות ונבחרו אותם הפרקים, שהם בעלי חשיבות מיוחדת, וכאלה שיביאו מרב התועלת לסטודנט במהלך לימודיו ולרופא השיניים בעבודתו. דגש מיוחד יושם על כך שהסטודנט יכיר את הסימנים הקליניים של מחלות סיסטמיות והתרופות היכולים להשפיע על הטיפול הדנטאלי, ושהסטודנט ידע לאבחן מצבי חירום ואת עקרונות הטיפול בהם. הנושאים שנבחרו בהרצאות העיוניות באו להשלים, בין היתר, את הנושאים שלא נלמדו בלימודי המערכות ברפואה.

תיאור הקורס

הקורס הינו משולב: קורס עיוני וקורס מעשי. הקורס העיוני כולל הרצאות פרונטליות ומורכב מהרצאות ברפואה מערכתית. הקורס המעשי כולל הדרכה בבתי חולים.

הקורס העיוני

ההרצאות תינתנה בטרימסטר ב' של שנה ג', בביה"ס לרפואת שיניים מתאריך 6 פברואר עד 28 פברואר 2013 והשלמות בתאריכים 2-4 אפריל. ההרצאות העיוניות יינתנו על ידי רופאים בכירים מהחוג לרפואה פנימית. קורס החייה יערך בתאריך 4.4.13 על ידי מדריכים ממד"א. הנוכחות בהרצאות הינה חובה.

הקורס המעשי - קלרקשיפ

משך הקורס המעשי הינו 3 שבועות. הקורס יתקיים במחלקות פנימיות, בתאריך: 21.3.13-3.3.13. הקורס המעשי יערך במחלקות הפנימיות:

פנימית ב אסף הרופא
פנימית ד אסף הרופא
פנימית ד מאיר
פנימית ה מאיר

ההרכב הכללי של חומר ההוראה במהלך הקלרקשיפ יהיה כדלקמן:

- השבוע הראשון יוקדש בעיקר ללימוד עיוני ומעשי של אבחנה פיסיקלית - הרצאות ותרגול.
- השבועיים הנוותרים יוקדשו בעיקר להצגת חולים.
- במהלך הקורס המעשי יהיו הסטודנטים בחדר מיון שבו יושם דגש על מצבי חירום ברפואה, טראומטולוגיה ובעיות דחופות אחרות בעלות עניין מיוחד לרופא השיניים. התורנויות בחדר מיון תתקיימנה בקבוצות קטנות של סטודנטים (2-3 סטודנטים) בהדרכת רופאי המחלקה. הסטודנט ישתתף לפחות ב-2 תורנויות. התורנות תתחיל עם תום הפעילות במחלקה, ותסתיים בשעה 23:00.
- כל סטודנט יקבל נושא לסמינריון או לחילופין מאמר מסכם נבחר אשר עוסק ברפואה פנימית. כל סמינריון יימשך 45 דקות ויוצג בפני הקבוצה כולה בנוכחות המדריכים.

נוהלי הקלרקשיפ

יום הלימודים יותאם לפי זמני הפעילות במחלקות (בד"כ יתחיל בשעה 07:30 ויסתיים בשעה 16:00). הכיתה תחולק לקבוצות, אשר תופנינה לבתי החולים מטעם החוג לרפואה פנימית. בכל מחלקה ימונה מנחה (טיטור) אשר ידאג למהלך התקין של הלימודים. הנוכחות חובה - יערך רישום נוכחות יומיומי. היעדרות ללא סיבה מוצדקת תירשם תדווה למזכירות ביה"ס.

ההשתתפות בכל פעילויות הקורס חובה.

הערות:

- (1) ההרצאות תתקיימנה בביה"ס לרפואת שיניים.
- (2) הקלרקשיפ במחלקות פנימיות בתאריכים 21.3.13-3.3.13
- (3) בחינה עיונית בתאריך: 11.4.13
- (4) הציון הסופי הינו שקלול ציון הקלרקשיפ והבחינה העיונית
- (5) קורס החיידקה: יתקיים קורס החיידקה בבית הספר לרפואת שיניים בתאריך 4.4.13. סטודנט אשר ייעדר מהקורס יחויב לעבור קורס החיידקה של מד"א ולהמציא אישור על כך כתנאי מעבר לשנה ד'.
- (6) הנוכחות בכל חלקי הקורס היא חובה, (הרצאות, חדר מיון, מחלקות). ראשי המחלקות ידווחו לביה"ס על כל איחור וחסור.

הערכת הסטודנט

- הציון הסופי של הקורס יורכב מ:
- א. הערכה קלינית של הסטודנט בתקופת הקלרקשיפ.
 - ג. בחינה מעשית בתום הקורס.
 - ד. מבחן בכתב, אשר יתקיים בסוף הקורס, ויכלול את כל החומר העיוני שנלמד במהלך החלק העיוני.
 - ה. הציון הסופי: שקלול הציון שניתן בקלרקשיפ עם הבחינה העיונית.
 - ה. השתתפות מלאה בקורס היא חובה, והצלחה בו מהווה תנאי למעבר לשנה ד' ולקבלת מתרפאים.

ביבליוגרפיה

1. Wintrobe MM, Thorn GW, Adams RD, Bennett IL, Jr, Braunwald E, Isselbacher KJ, Petersdorf RG. *Harrison's Principles of Internal Medicine*, New York, McGraw-Hill Book Company, Last Edition.
2. Kumar V, Cotron RS, Robins SL. *Basic Pathology*, WB Saunders, Last Edition.

מערכת שעות קורס מר"ק עיוני -תפורסם בהמשך.

שליטה בזיהומים ברפואת שיניים

מרכז הקורס: ד"ר יפעת מנור

היות ולא ניתן לזהות באופן מוחלט וודאי חולים ונשאים של מחלות זיהומיות, הצוות הרפואי ועובדים אחרים (המעורבים ישירות בטפול במתרפאים דנטאליים) חייבים לנקוט באמצעי זהירות סטנדרטיים על מנת למנוע התפשטות זיהומים ברפואת שיניים.

מטרות הקורס

להביא למודעות ולהעמיק את הידע בנושא שליטה בזיהומים ברפואת שיניים על מנת להשיג שיתוף פעולה המבוסס על הבנת הנושא וחשיבותו, ובכך להעלות את רמת הטיפול למטופל. הקנית מושגי יסוד והבסיס המדעי לבניית תכנית יעילה למניעת זיהומים ברפואת שיניים. הכרת שיטות עבודה נכונות למניעת העברת זיהומים במרפאת השיניים.

מבנה הקורס:

שנה ד' - בטרימסטר א', 2 פגישות בנות שלוש שעות כל אחת.
קורס שינניות סמסטר א' 2 פגישות בנות שלוש שעות כל אחת

פירוט נושאי הלימוד

נושאי ההרצאה

1. העברת זיהום: מקור הזיהום, סיכונים לצוות הרפואי ולמתרפא
2. זיהומים שכיחים ברפואת שיניים HIV, HCV, HBV, HDV, HEV, HAV, CMV, TB, HSV, זיהומים בקטריאליים ופונגליים.
3. מטרות ואסטרטגיה: מטרות כלליות, גורמי סיכון, חלוקת תפקידים, הצוות, שטח עבודה
4. סקירת המתרפאים: תולדות עבר רפואי, סטאטוס חברתי, סוציו אקונומי, בדיקה פיסיקלית.
5. שמירה על בריאות הצוות הרפואי: חיסונים, רחיצת ידיים, היגיינה אישית
6. אמצעי הגנה: כפפות, מסכות, משקפי הגנה, בגדי עבודה, מניעת תאונות עבודה, חבלות ופציעות.
7. שיטות אספטיות: מניעת התזת דם, רוק, תרסיס או כל חומר ביולוגי בחדר הטיפולים, ציוד מתכלה, ניקוי המרפאה והמשרד, טיפול בביופסיה, שיניים עקורות או חומר ביולוגי אחר.
8. חיטוי וחומרי חיטוי: חומרי חיטוי לשימוש ברפואת שיניים, עיקור קר (כימי), חיטוי מחמיר.
9. סידור ואחסון המכשור: מגשים דנטאליים, עיטוף לפני עיקור.
10. עיקור המכשור: חיטוי לפני העיקור, ניקוי לפני העיקור, עיקור. נקודות חשובות בחיטוי ועיקור.
11. הציוד הדנטאלי: היחידה הדנטאלית, כסא המתרפא, ארונות, אספקת מים ואוויר, מזרק אוויר-מים, מכשיר האולטרסאונד, מדחס.
12. פסולת: הוראות לסילוק פסולת מהמרפאה, סילוק מכשירים חדים, מחטים וסכינים.
13. הוראות למניעת זיהומים ברפואת שיניים: צעד אחר צעד.
14. שליטה בזיהומים נקודות ציון מיוחדות ב: פרוטטיקה, אורתודונטיה, אנדודונטיה, רדיולוגיה, כירורגיה, מעבדת שיניים.
15. פרוטוקול למקרה של פציעה.
16. סיכום.

ביבליוגרפיה
ספרות מומלצת

1. Cottone JA, Terezhalmay GT, Molinari JA. Practical Infection Control in Dentistry. Philadelphia, Lea & Febiger, 2 ed., 1995.
2. Martin MV. Infection Control in the Dental Environment. London, Martin Dunitz Ltd. 1991.
3. Runnells RR. Infection Control in the Former Wet Finger Environment. IC Publications, Utah, 1987.

הערכת הסטודנט

בשנה ד' - בסוף הקורס תתקיים בחינה.
קורס שינניות יתקיים בוחן או תוגש עבודה סמינריונית.

קורס שיננות – קורס דו-שנתי

(אינו מקנה תואר אקדמי)

ראש הקורס:

פרופ' קרלוס נמקובסקי

מרכז מנהלי:

ד"ר אדר מן

רופאים אחראים:

ד"ר טלי לוין

רכזת הקורס:

גבי שירלי סביליה

מזכירת הקורס:

גבי ציונה אלכאוי

מדריכות הקורס:

גבי דניאלה אילוז, גבי שירלי סביליה, גבי יהודית שפקרו
גבי לאה גלעד, גבי זיוי נוימן, גבי מירב פיזנטי, גבי מירית מלמד, גבי יצחקי אילנה,
גבי סבינה עדן, גבי נמרובסקי אולגה.

הקורס מכשיר סגל פרה דנטאלי למקצוע שיננות. סגל זה מהווה חלק מהצוות המטפל במסגרת
מרפאת השיניים, שתפקידו המרכזי לעסוק בטיפול ובחינוך לרפואת שיניים מונעת לפרט ולקהילה.

במסגרת הלימודים, התלמידות רוכשות ידע בסיסי במגוון מקצועות כגון ביולוגיה של התא, אנטומיית
גוף האדם, פיזיולוגיה, פרמקולוגיה. כמו כן רוכשות ידע בסיסי במקצועות השונים ברפואת השיניים
ובחומרים דנטאליים.

במהלך שנת הלימודים השנייה, התלמידות מתנסים בעבודה מעשית המכשירה אותם לקראת העבודה
במרפאת השיניים.

הלימודים בקורס שיננות הם לימודים לקראת תעודה.

משך הקורס – שנתיים. הלימודים מתקיימים במסגרת ביה"ס לרפואת שיניים.

בוגרות הקורס מורשות לגשת למבחנים של משרד הבריאות כדי לקבל רישיון לעסוק במקצוע שיננות
במדינת ישראל.

הקורס הבא יפתח בשנת הלימודים תשע"ד.

כל האמור מתייחס לזכר/נקבה.

נספח 1

לימודי המשך ברפואת שיניים

לימודי המשך ברפואת שיניים CONTINUING STUDIES IN DENTAL MEDICINE

פרופ' ארוין וייס

ראש ביה"ס

הקדמה

במסגרת לימודי המשך ברפואת שיניים, מתנהלת פעילות הוראתית ענפה לרופאי שיניים. לימודי המשך לרופאי שיניים כוללים התמחויות והשתלמויות בתחומים שונים של המקצוע. בנוסף לכך רואה בית הספר את חובתו בהכשרת כוחות פרה-דנטליים, שתפקידם חשוב ביותר במערך שירותי בריאות הפה בישראל.

לימודי המשך ברפואת שיניים מאורגנים במספר מסגרות:

1. לימודי התמחות רב-שנתיים בתחומים הבאים: אורתודנטיה, רפואת שיניים לילדים, אנדודונטולוגיה, פריודונטיה, שיקום הפה, פתולוגיה אורלית ורפואת הפה.
2. קורסים מרוכזים וימי עיון לרופאי שיניים, שניתנים על ידי סגל בית הספר ומרצים אורחים מחו"ל.
3. קורס דו-שנתי להכשרת שינניות. התכנית מכשירה את התלמיד/ה לגשת למבחן רישוי ממשלתי לשינניות בתום שנת הלימודים השנייה.

לימודי התמחות רב שנתיים בתחומים השונים של רפואת שיניים:

רופאי שיניים, בעלי תואר אקדמי, יכולים להירשם לתכנית התמחות באחד מתחומי רפואת השיניים. עמידה בדרישות הקוריקולום ובבחינות יקנו למשתלם תעודה מטעם אוניברסיטת תל-אביב. משתלם שיהיה מעוניין בקבלת תואר מומחה במקצוע, חייב יהיה להשלים לימודים נוספים בהתאם לתקנות משרד הבריאות ודרישות המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים.

יתקבלו ללימודים מועמדים שיעמדו בתנאי ועדת הקבלה, על בסיס תחרותי.

המטרות:

1. לתת מסגרת אקדמית ללימודים עיוניים וקליניים המיועדים להכשרת מומחים ברפואת שיניים, הן במקצוע ההתמחות והן במקצועות הבחירה.
2. להכין מתמחים לבחינות מומחיות מטעם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים.
3. להקנות לרופאי השיניים הלומדים גישה למחקר תוך ביקורת ומחשבה עצמית.

מסגרת הלימודים:

התכנית מבוססת על לימודי חובה בהתאם לתכנית הלימודים של המקצוע הנלמד.

התנאים לקבלת תעודה מטעם אוניברסיטת תל-אביב במקצוע ההתמחות:

1. הלימודים מתקיימים במשך מספר שנים, בהתאם לתכנית הלימודים של המקצוע הנלמד.
2. הלימודים בתכנית יוכרו רק אם הלומד השתתף בסך של 75% לכל הפחות מסך שעות הלימודים, שילם שכר לימוד כנדרש, ועמד בדרישות המפורטות מטה:
 - א. עמידה בדרישות הקליניות, העיוניות של הקוריקולום ובבחינות כנדרש.
 - ב. השתתפות בקורסי CORE CURRICULUM המשותפים לכלל תחומי ההתמחות ועמידה בבחינות שתתקיימנה לפי החלטות ועדת ההוראה להתמחויות*.
 - ג. ביצוע עבודת מחקר על פי דרישות המחלקה שבה מתבצעת ההתמחות.

סדרי ההרשמה:

ההרשמה מתקיימת במזכירות סטודנטים בביה"ס לרפואת שיניים, טלפון – 6409675-03.

שכר הלימוד יקבע סמוך לתחילת ההתמחות.

* ההחלטה לגבי קורסי הליבה וקבלת פטור מהם היא בסמכות ועדת ההוראה להתמחויות בלבד.

המחלקה לאורתודונטיה - המסלול הישראלי לימודי תעודה באורתודונטיה

THE ORTHODONTIC DEPARTMENT – THE ISRAELI TRACK STUDIES TOWARDS A DIPLOMA IN ORTHODONTICS – AND MASTER'S IN ORTHODONTICS

ראש המחלקה: ד"ר ניר שפק
מרכז המחלקה: ד"ר עופר סרנה
משך התכנית: שלוש וחצי שנים

הלימודים מוכרים כחלק מהדרישות שנקבעו על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים לקבלת התואר מומחה באורתודונטיה. משך התכנית 3½ שנים. בוגרי התכנית שיעמדו בדרישות התכנית יקבלו תעודה באורתודונטיה ומוסמך באורתודונטיה. הלימודים העיוניים הנם באנגלית. פרטים בדבר ההתמחות, תנאי קבלה עלויות וכיו"ב ניתן לקבל במזכירות הסטודנטים ובאתר האינטרנט של המחלקה לאורתודונטיה. הכנס לאתר ביה"ס לרפואת שיניים (<http://www.dental.tau.ac.il>) בחר מתוך המחלקות (Departments) את המחלקה לאורתודונטיה (Orthodontics).

מטרות התכנית:

1. המתמחה יכיר ויבין את התפיסות החדשניות וההיסטוריות של נושא הגדילה וההתפתחות וקישורן לאבחנה אורתודונטית ותכנית הטיפול.
2. המתמחה יהיה מסוגל לאבחן, לנתח ולתכנן טיפול לפתרון לקויי סגר אורתודונטיים.
3. המתמחה יכיר ויבין את התגובות הביולוגיות של רקמות חלל הפה לכוחות האורתודונטיים.
4. המתמחה יבין את הכוחות האורתודונטיים, שימושם ומגבלותיהם.
5. המתמחה יבין את קשר הגומלין בין אורתודונטיה ותחומים הנוגעים בה בנושאים דנטליים ורפואיים וידע לשלב תחומים נוספים בזמן תכנון וביצוע הטיפול האורתודונטי.
6. המתמחה יבין את המבנה המכני של המיכשור האורתודונטי.
7. המתמחה יקבל מיומנויות הנחוצות לבניית מכשירי הטיפול האורתודונטיים.
8. המתמחה יקבל כלים להביא כל תכנית טיפול אורתודונטי לביצועה המושלם.
9. התכנית תביא את המתמחה ליכולת הערכה וביקורת של מחקרים הקשורים לתחום האורתודונטיה.
10. המתמחה יטפל במספר נרחב של מתרפאים אורתודונטיים ויהיה חייב להציג

- לפחות 10 מקרים שטופלו על ידו, ברמה גבוהה במרבית שלבי הטיפול האורתודונטי ועד לסיומם, כחלק מהדרישות לסיום התוכנית.
11. על המתמחה לעמוד בהצלחה בבחינות הניתנות במהלך התכנית בסיום כל קורס וכל נושא לימודי ובבחינת הגמר בכתב ובע"פ בתום לימודיו.
12. מתמחה שלא עמד בבחינה במועד א' ידרש לעמוד בבחינה במועד ב'. מתמחה שנכשל בשני מועדי בחינות הגמר בכתב או בע"פ תוארך התמחותו ב-1/2 שנה נוספת (ראה סעיף 19).
13. תופסק התמחותו של מתמחה שלא יעמוד בדרישות האקדמיות, הקליניות והמוסריות.
14. על המתמחה להשלים את מחויבותיו המעבדתיות האורתודונטיות (ע"י הכנת תבניות לימוד, מכשירים קבועים וניידים, SETUP, מכשירי רטנציה וכו').
15. המתמחה יבצע במהלך 3^{1/2} השנים של התכנית את התקופות הזמן הבאות: 2^{1/2} שנים במחלקת האם (אורתודונטיה), 1/2 שנה בלימודי יסוד, 3 חודשים ברפואת שיניים לילדים, 3 חודשים במקצוע בחירה. בחירת מחלקות הרוטציה חייבת להתבצע בהתאמה ובאישור ראש המחלקה לאורתודונטיה. מחלקת הרוטציה חייבת להיות מסונפת לביה"ס לרפואת שיניים, אוניברסיטת תל-אביב.
16. לימודי ההתמחות באורתודונטיה הנם לקראת תעודה באורתודונטיה ותואר מוסמך באורתודונטיה (M.S Orthod). בנוסף למעוניינים קיים מסלול מורחב לקראת תואר מוסמך במדעים (MSc) או דוקטור בפילוסופיה (PhD).
17. על המתמחה לפתוח "פנקס מתמחה" של הר"ש מייד עם תחילת ההתמחות ולהחתים את מנהל המחלקה בפנקס. לאחר שהשלים את כל מחויבותיו כלפי מחלקות הרוטציה, כולל מחויבותו ל"מוסמך באורתודונטיה", תשלום שכר לימוד והחזרת ציוד מושאל, יחתום מנהל המחלקה בפנקס המתמחה של הר"ש על השלמת דרישות ההתמחות.
18. ההרשאה לגשת לבחינות מומחיות שלב א' ושלב ב' תתבצע בהתאם לדרישות המחלקה ודרישות המועצה המדעית.
19. תלמיד שלא ישלים את מחויבותיו בתום 3 1/2 השנים יהיה חייב בשכר לימוד שיחושב בחלקיות חודשית ע"פ שכר לימוד שנתי מלא.
20. עלות ההתמחות הינה בהיקף של 350% (עפ"י חישוב של שכר לימוד שנתי 100%). לא ינתן פטור מתשלום לאנשים שקיבלו פטור מחלק מהתכנית ולבעלי תארים מתקדמים.

21. תכנית הלימודים לתואר "מוסמך באורתודונטיה", הנה חלק אינטגרלי (בלתי נפרד) בלימודי התעודה באורתודונטיה. בעלי תואר Ph.D MSc פטורים ממחויבות למוסמך באורתודונטיה, אך אינם פטורים מעבודת מחקר ומתשלום מלא של שכר הלימוד.

INTERNATIONAL POSTGRADUATE PROGRAM IN ORTHODONTICS

**STUDIES TOWARDS A
DIPLOMA IN ORTHODONTICS AND MASTER'S IN ORTHODONTICS
FOR OVERSEAS DENTISTS**

Head of Department: Dr. Nir Shpack

Program Coordinator: Dr. Ofer Sarne

Duration of Program: Three and a half years

The International Postgraduate Program in Orthodontics is organized and intended for non-Israeli citizens holding a license to practice dentistry in their countries of origin.

The language of instruction is English. The program adheres to the guidelines of the European Erasmus Project and the Department is accredited by the Israeli Dental Scientific Council. Upon completion of the course of study's requirements, graduates are awarded a Diploma in Orthodontics and a Master's in Orthodontics.

Detailed information regarding the program, including its curriculum, conditions for acceptance, tuition, etc. are available from the Department of Orthodontics' secretary:

E-mail: orthotau@post.tau.ac.il

Website: www.dental.tau.ac.il (Select Departments, select Orthodontics)

Program objectives:

1. The resident will become acquainted with the modern and traditional concepts of growth and development and its applicability to treatment planning.
2. The resident will be able to analyze, diagnose, and formulate a treatment plan for orthodontic malocclusions.
3. The resident will be acquainted with the tissues of the oral cavity's biological response to orthodontic forces, their uses and limitations.
4. The resident will be taught the link between orthodontics and other dental and medical disciplines and will be able to take this into consideration when formulating and carrying out a treatment plan.
5. The resident will be familiar with the technical construction and clinical uses of fixed and removable orthodontic appliances, set-up and retainers.
6. The resident will be able to assess literature and research material associated with orthodontics.

7. The resident will treat a large variety of malocclusions.
8. The resident will be required to pass examinations during and at the end of each course. As part of the requirements, residents will have to pass written and oral final exams. In case of failure, the resident will be required to re-take the exams. In case a resident fails the re-take exams, she/ he will be required to stay for an extra six months and re-take all failed exams. After this stage, there will be no re-take exams.
9. Residents who do not meet the academic and ethical standards can be dismissed from the program at any stage.
10. The resident will receive a Diploma in Orthodontics after the following conditions have been met:
 - a. Completion of all clinical requirements
 - b. Passing all examinations
 - c. Completion and submission of the Master's thesis
 - d. Return of all University owned equipment
 - e. Settling of any unpaid debts
11. Studies for a Master's in Orthodontics are an integral part of the program without which a diploma in Orthodontics will not be granted. The program also offers an additional track towards a MSc or PhD. Residents holding the MSc and/ or PhD degrees are exempt from submitting a thesis for a Master's in Orthodontics, but are required to carry out a research project.
12. The combined PhD/ MSc & Orthodontics program requires the students to start the research and courses of the advanced degree at least 2 1/2 years before attending the Program in Orthodontics.
13. The total amount of tuition for the program is 350% (on the basis of 100% per year). No exemptions for previous degrees and advanced studies are accepted.
14. A resident who has not completed the requirements within three and a half years will be required to provide monetary funding for any extended stay in the Department. Additional fees will be assessed according to a monthly charge.

המחלקה לאנדודונטולוגיה
לימודי תעודה באנדודונטיה
THE DEPARTMENT OF ENDODONTOLOGY
STUDIES TOWARDS A DIPLOMA IN ENDODONTICS

ראש המחלקה:	ד"ר אנדה כפיר
מרכז המחלקה:	ד"ר עמיר ויסמן
מנהלת ההתמחות:	ד"ר אנדה כפיר
אחראי ההתמחות:	ד"ר איגור צסיס
משך הקורס:	ארבע שנים בחצי היקף

הלימודים מוכרים כחלק מהדרישות שנקבעו על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים לקבלת התואר מומחה באנדודונטיה.
הדרכת המתמחים העיונית והקלינית נעשית על ידי (המורים), מומחים לאנדודונטיה חברי המחלקה. הלימודים נמשכים על פני כל השנה הקלנדרית בניכוי חופשות פסח וסוכות וכן שבועיים בחודש אוגוסט. החלק הקליני מתפרש על פני 3 (ימי עבודה) בשבוע.

מטרות הקורס ומהותו:

הקורס נועד להקנות למתמחה הכשרה מתקדמת במישור העיוני ובמישור הקליני בתחום האנדודונטיה. ההוראה העיונית כוללת סמינרים העוסקים בספרות העדכנית והקלאסית, דיון בהצגת מקרים ותוכניות טיפול, הרצאות חזיתיות ומגוון קורסים הניתנים לכל המתמחים ביה"ס, במסגרת ה-CORE CURRICULUM. החלק הקליני כולל טיפול במגוון גדול של מקרים.

- מתמחה ידע ויבין את תהליך היווצרות השיניים והתפתחותן התקינה וגם את הסטיות ההתפתחותיות והאנומליות שהן גורמות. המתמחה יהיה בקיא בפיזיולוגיה ובפתולוגיה של הקומפלקס מוך-דנטין ושל סב-החוד.
- מתמחה יהיה בקיא בסטיות ההתפתחותיות ובעיכוב צמיחת השיניים. הוא יבין את דרכי התפתחות האנומליות.
- מתמחה יהיה בקיא בנוהלי התשאול והבדיקה הפיזיקאלית באנדודונטיה, וידע לאבחן מצבים שונים הכרוכים בפתולוגיה של המוך וסב החוד, לבצע אבחנה מبدלת ביניהם, ואבחנה מبدלת בין נגעים ממקור אנדודונטי לנגעים ממקור אחר.

- על מתמחה לשלוט בפיזיולוגיה של הכאב, לדעת לאבחן כאב ממקור אנדודונטי, ולשלוט באבחנה המבדלת בין כאבים ממקור אנדודונטי לכאבים ממקורות אחרים.
הוא יהיה מסוגל לקבוע תכנית טיפול ולהעריך את הפרוגנוזה של טיפול השורש. במידת הצורך, יוכל להצביע על תוכניות טיפול חלופיות ולשקול את השלכתן על אופן שיחזור השן ועל תכנית השיקום כולה. בכל החלטותיו, יידע מתמחה להתחשב גם במצב הבריאות הכללי של המטופל.
- מתמחה יהיה מסוגל להגיש עזרה ראשונה יעילה במקרים שמקורם אנדודונטי. הוא יהיה בקיא במגוון הטיפולים האנדודונטיים, משמרים וכירורגיים ובשילוב של טיפול משלים מתחומי הפריודונטיה, אורתודונטיה הפרוטטיקה וכו'. המקרים בהם יטפל כוללים גם שיניים שלא גמרו את התפתחותן, אנומליות והסתיידויות של התעלות, טיפול שורש חוזר וכד'.
- מתמחה יידע לטפל במתרפאים הסובלים ממחלות סיסטמיות ויהיה בקיא באבחון מצבים סיסטמיים המתבטאים בחלל הפה.
- מתמחה יידע להגיש טיפול ראשוני במקרים של חבלות דנטליות, להעריך את סיכויי הצלחת הטיפול, להשלים את הטיפול האנדודונטי, לנווט את המתרפא לטיפולים משלימים ולהשתלב בתכנונם ובביצועם. כן יפגין ידע בהשלכות הקליניות של תוצאות של חבלה דנטלית, כמו תזוזת שיניים וספיגות שורשים, הוא יפגין מיומנות בטיפול במקרים אלה כדי להקטין את ממדי הנוק.
- מתמחה יכיר בזמן העבודה הקלינית את מרבית סוגי המכשירים האנדודונטיים לצורכי אבחון, טיפול וסתימת שורש. הוא יתנסה גם בשימוש במיקרוסקופ הטיפולי לצורך טיפול אנדודונטי רטרוגרדי ולא כירורגי כאחת. השימוש בשיטות ובמכשירים חדשים יתורגל במקרה הצורך קודם בשיני דמה משרף ובשיניים טבעיות עקורות. והטיפול הכירורגי יתורגל על לסתות של חיות
- מתמחה יהיה מסוגל לטפל במצבים הנובעים ממקור אנדודונטי ברמת השן וסביבתה הקרובה. הוא יפגין מיומנות בטיפול בתעלות שורש מסובכות ובמצבים מורכבים כגון שיניים שטרם סיימו את התפתחותן. הוא יהיה בקיא בשיטות טיפול שונות, בחומרים ובמכשור הקלאסי והחדש לטיפול שורש ולסתימת שורש.

- על המתמחה להיות בקיא בעקרונות הטיפול האנדודונטי הכירורגי ומיומן בשיטות אלה לצורך אבחנה וטיפול במצבים שדורשים זאת.

- מתמחה יוכל לשלב במסגרת התכנית, לימודים לתואר "מוסמך באנדודונטיה".

בין הדרישות לקבלה לקורס:

- ותק כרופא שיניים פעיל – לפחות שנתיים.
- ראיון אישי.
- מבחן במכון התאמה מקצועית.

בין הדרישות במהלך הקורס:

- מבחן עיוני 1-2 במהלך הקורס התואם את החלק העיוני שנלמד.
- הצלחה במבחן העיוני בסיום שנת ההתמחות הראשונה **הינה תנאי** להמשך ההתמחות.

בין הדרישות לסיום הקורס:

- טפול במגוון רב של מקרים קליניים (תואם את דרישות ההתמחות הרשמיות של המועצה המדעית של הר"ש).
- הכנת עבודות סמינריוניות.
- תכנון וביצוע עבודות מחקר מודרכות במסגרת המחלקה – לפחות שתיים. אחת מעבודות המחקר הללו יכולה לשמש גם כעבודת מחקר במחלקה במסגרת הדרישות של 6 חודשים במדעי יסוד לפי דרישות המועצה המדעית של הר"ש.
- עמידה במבחן בקורסים של הקור-קוריקולום שדורשים זאת (אין מבחן מסכם באנדודונטיה).

המחלקה לפריודונטיה והשתלות לימודי תעודה בפריודונטיה

THE DEPARTMENT OF PERIODONTOLOGY AND IMPLANTOLOGY STUDIES TOWARDS A DIPLOMA IN PERIODONTICS

ראש המחלקה: פרופ' חיים טל
מ"מ ראש המחלקה: פרופ' אביטל קוזלובסקי
אחראי התמחות: פרופ' צבי ארצי
משך הקורס: 4 שנים בהיקף מלא

הלימודים מוכרים כחלק מהדרישות שנקבעו על ידי המועצה המדעית לקבלת התואר מומחה בפריודונטיה.

מטרת הקורס:

הוראת רופאי שיניים המבקשים להרחיב ידיעותיהם בפריודונטיה ואימפלנטולוגיה בכלל ומבקשים לזכות במעמד מומחה בפריודונטיה בפרט.

המתמחים ידרשו להשיג ידע מקיף ושליטה בנושאים הבאים:

1. אנטומיה וביולוגיה של הפה והמנגנון הפריודונטלי.
2. פתולוגיה ופתוגנזיס של המחלות הפריודונטליות.
3. אנטומיה וביולוגיה של סביבת השתל הדנטלי.
4. פתולוגיה ופתוגנזיס של מחלות סביב שתלים, ופריאימפלנטיטיס.
5. מיקרוביולוגיה ואימונולוגיה במחלות פריודונטליות.
6. מיקרוביולוגיה ואימונולוגיה במחלות סביב שתלים.
7. אבחון מחלות פריודונטליות ואבחון פתולוגיה סביב שתלים.
8. תכנית טיפול במתפא הפריודונטלי.
9. טיפול במחלה פריודונטלית באמצעות טיפולים שמרניים וכירורגיים רגנרטיביים / לא רגנרטיביים.

10. תכנון טיפול תחזוקתי תומך.
11. שימוש בשתלים דנטלים כחלק מהטיפול הפריודונטלי וכחלק מטיפול שיקומי כולל.
- רגנרציה גרמית של הרכסים לפני ו/או בעת השתלות.
- הכרה ותרגול קפדני של כירורגיה פריודונטלית וכירורגיה אימפלנטולוגית.
12. הבנת התהליכים הביולוגיים הכרוכים במצבי ריפוי של מחלות פריודונטליות ופתולוגיה סביב שתלים.
13. אפידמיולוגיה ומניעה של מחלות פריודונטליות.
14. יחסי הגומלין בין פריודונטיה, אימפלנטולוגיה, רפואת הפה, פתולוגיה אורלית.
15. הקשר בין מחלות סיסטמיות וביטויין בחלל הפה בכלל ובפריודונטיום בפרט.
16. שיתוף פעולה עם יתר ענפי רפואת השיניים הקלינית לשם טיפול כולל במתרחא: רפואת שיניים משקמת, אורתודונטיה ואנדודונטיה.
17. בקיאות וכושר הערכה של הספרות המקצועית.
18. ניהול יעיל של מרפאת מומחה.

* התכנית תתקיים במתכונת 100% או 50% וזאת עפ"י הודעה שתימסר בעת הליך הקבלה למעוניינים תינתן אפשרות לשלב במסגרת התוכנית, לימודים לתואר "מוסמך בפריודונטיה" או תואר דומה. סיום לימודים מותנה בעמידה בדרישות הקורס ודרישות המועצה המדעית לשם הכרה בהתמחות בפריודונטיה.

המחלקה לפתולוגיה אורלית ורפואת הפה
לימודי תעודה בפתולוגיה אורלית
THE DEPARTMENT OF ORAL PATHOLOGY
& ORAL MEDICINE
STUDIES TOWARDS A DEGREE IN ORAL PATHOLOGY

ראש המחלקה: פרופ' מרילנה ורד
מרכז המחלקה: ד"ר שושנה רייטר
אחראית על המתמחים: פרופ' מרילנה ורד
משך הקורס: שנתיים במשרה מלאה

הלימודים מוכרים כחלק מהדרישות שנקבעו על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים ומשרד הבריאות לקבלת התואר מומחה בפתולוגיה אורלית, אשר כוללים שנתיים בפתולוגיה אורלית, שנה בפתולוגיה כללית, שלושה חודשים ברפואת הפה, ושלושה חודשים בכירורגית פה ולסת.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס הן להביא את המשתלם:

1. להבנת האטיולוגיה והפתוגנזיס של מחלות הפה, הלסתות ובלוטות הרוק.
2. להכרת הסימנים הקליניים של הנגעים הפוגעים ברקמות הפה, בלסתות ובלוטות הרוק.
3. לביצוע אבחנה מبدלת בין מצבים בלתי נורמאליים, שהינם בעלי תמונה קלינית דומה, אך קשורים בגורמים אטיולוגיים שונים ובמהלך קליני שונה.
4. לבקיאות במורפולוגיה המיקרוסקופית של המצבים הפתולוגיים בחלל הפה, הלסתות ובלוטות הרוק.
5. לבקיאות בשיטות אבחנתיות מתקדמות בשטח הפתולוגיה האורלית (שיטות מולקולריות, אימונוהיסטוכימיות ואימונופלורסצנטיות).
6. להבנת עקרונות הטיפול והפרוגנוזה במחלות חלל הפה, הלסתות ובלוטות הרוק.
7. להבנת יחסי הגומלין בין מחלות הפה ומחלות סיסטמיות.
8. לרכישת בקיאות בשיטות מחקר המקובלות בשטח הפתולוגיה האורלית.
9. לרכישת כושר הערכה וביקורת של הספרות המקצועית בשטח הפתולוגיה האורלית.

המחלקה לפתולוגיה אורלית ורפואת הפה
לימודי תעודה ברפואת הפה
THE DEPARTMENT OF ORAL PATHOLOGY
& ORAL MEDICINE
STUDIES TOWARDS A DEGREE IN ORAL MEDICINE

ראש המחלקה: פרופ' מרילנה ורד
מרכז המחלקה: ד"ר שושנה רייטר
אחראי על המתמחים: ד"ר נועם ירום
משך הקורס: שנתיים וחצי במשרה מלאה

הלימודים מוכרים כחלק מהדרישות שנקבעו על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים ומשרד הבריאות לקבלת התואר מומחה ברפואת הפה, אשר כוללים שנתיים וחצי ברפואת הפה, שלושה חודשים בפתולוגיה אורלית, שלושה חודשים ברדיולוגיה אורלית, שלושה חודשים ברפואה פנימית, שלושה חודשים במקצוע בחירה וחצי שנה במדעי יסוד.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס הן להביא את המשתלם:

1. לכושר אבחון קליני, רנטגני ומעבדתי של מחלות ריריות חלל הפה, הלסתות, בלוטות הרוק ומפרק הלסתות.
2. להתמצא בכל סוגי הטיפול במחלות הני"ל, שאינן דורשות טיפול כירורגי.
3. לדעת לאבחן סימני מחלה כללית בחלל הפה ולשמש כחבר בצוות אנשי רפואה באבחון וטיפול בביטויים בחלל הפה הקשורים למחלות כלליות.
4. לדעת לאבחן ולטפל בכאבים באזור הפה והלסתות.
5. לתכנן ולתת טיפול דנטלי כולל לחולים הסובלים ממחלה כרונית סיסטמית שמצבם הכללי מכתוב תנאי טיפול ופתרונות טיפול מיוחדים.

6. לדעת לבצע מעקב אחר נגעים טרום-ממאירים ולגלות גילוי מוקדם של נגעים ממאירים בחלל הפה.
7. לרכישת בקיאות בשיטות המחקר המקובלות ברפואת הפה.
8. לרכישת כושר הערכה ובקרה של הספרות המקצועית בשטח רפואת הפה.
9. המתמחה יוכל לשלב במסגרת התכנית לימודים לתואר "מוסמך ברפואת הפה".

המחלקה לרפואת שיניים לילדים
לימודי תעודה ברפואת שיניים לילדים
THE DEPARTMENT OF PEDIATRIC DENTISTRY
STUDIES TOWARDS A DIPLOMA IN PEDIATRIC DENTISTRY

פרופ' ארוין וייס
ד"ר סיגלית בלומר
במחלקת האם: 4 שנים (בחצי היקף)

ראש המחלקה:
מרכזת המחלקה
משך הקורס:

הלימודים מוכרים כחלק מהדרישות שנקבעו על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים לקבלת התואר מומחה ברפואת שיניים לילדים.
משך ההתמחות במשרה מלאה – 3½ שנים: שנתיים במחלקת אם ובנוסף שנה וחצי רוטציות:

- 3 חודשים מחלקת הרדמה בבית חולים
- 3 חודשים אורתודונטיה
- 3 חודשים רוטצית בחירה
- 3 חודשים מחלקת ילדים
- 6 חודשים מדעי יסוד

מטרות הקורס:

1. תינתן למתמחה הזדמנות לרכוש ניסיון ומיומנות בטיפול בילדים במגוון גילים ובעיות, תוך הדרכה ופיקוח צמודים ותוך שמירה על כללי המקצוע והאתיקה המקצועית.
2. ליצור קשר עם הילד, להדריכו ולחנכו לקבל טיפול דנטלי במינימום של חרדה. לחנך את הילד לשיתוף פעולה וליצור בו מוטיבציה להמשך הטיפול ולשמירה על בריאות הפה.
3. לשתף את ההורים במהלך הטיפול על ידי הסברת הצורך בטיפול והדרכתם בשיטות מניעה על מנת לחזק ולהגביר את המוטיבציה של הילד ואת פעולות המניעה.
4. לבצע ברמת מיומנות גבוהה את הטיפולים הדרושים למניעת מחלות הפה, להגנה ולטיפול במוך השן ולשחזור שיניים תוך שמירה על שלמות מערכת הלעיסה והתפתחותה התקינה. כמו גם לפעול בשיתוף עם כל המחלקות אחרות.
5. לתת טיפול יעיל ואפקטיבי, מידי והמשכי במקרים של חבלות ונזקים טראומטיים לשיניים ולאזור חלל הפה, כולל שיחזור השיניים שניזוקו וכן לתת ייעוץ, הדרכה ומכשור למניעת מקרים אלו.

6. לזהות, לאבחן ולטפל, או ולהפנות בעת הצורך, במצבים של הפרעות התפתחות חמורות וסטיות מנשך וכמו-כן גם נגעים ומצבים פתולוגיים ברקמות חלל הפה.
7. לתת יעוץ וטיפול דנטלי לילדים בעלי צרכים מיוחדים - פיזיים, שכליים או רגשיים במסגרת המשפחה ו/או באשפוז בבי"ח ובמוסדות.
8. להשתלב במערך צוות הטיפול בילד על ידי הכרת נושאים רפואיים פארא-רפואיים הקשורים בהתפתחות הילד ובבריאותו, להיות מסוגל לתת יעוץ דנטלי לצוות הרפואי, הפרא-רפואי ולהורים ולבצע טיפול נאות.
9. לתת טיפול לילדים, שאינם מסוגלים לקבל טיפול רגיל, תוך שימת דגש על **behavior management** ושימוש באמצעים פרמקולוגיים כמו סדציה והרדמה כללית.
10. להשתלב במסגרת הקהילה ולפעול להגברת המודעות לבעיות רפואת השיניים ולחינוך הציבור לבריאות וגהות הפה. כמו-כן לעזור בתכנון שירותים (טיפול, מניעה או חינוך) לילדים ונוער בקהילה.
11. להכיר, לקרוא ולהעריך את הספרות המקצועית בשטחי ההתמחות ולהיות ער להתפתחויות ולהתקדמויות במקצוע.
12. לימוד מתודולוגיות מחקריות, ביצוע מחקרים וכתובה מדעית.
13. הדרכת הסטודנטים לרפואת שיניים

המחלקה לשיקום הפה
לימודי התמחות בשיקום הפה
THE DEPARTMENT OF ORAL REHABILITATION
SPECIALIZATION IN ORAL REHABILITATION

ראש המחלקה: פרופ' דוד כוכבי
אחראית ההתמחות: ד"ר שפרה לברטובסקי
משך הקורס: כארבע שנים - כולל רוטציות ומדעי יסוד (30 שעות שבועיות)

הלימודים ימשכו כארבע שנים ויכללו את ההיבטים השונים של הטיפול השיקומי המורכב. דגשים מיוחדים יושמו על טיפול משולב בהשתלות, פריודונטיה ואורתודונטיה (רוטציות במחלקות).

במקביל ללימודי ההתמחות, יוכל המתמחה ללמוד לקראת תואר מסטר בנושאים הקשורים להתמחות.

בסיום הלימודים, המתמחה יהיה זכאי לגשת לבחינות המועצה המדעית, על-מנת לקבל תואר "מומחה בשיקום הפה" בהתאם לדרישות של הועדה המקצועית בשיקום הפה, מטעם המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים.

רשאים להגיש את מועמדותם רופאי שיניים בעלי רישיון לעסוק ברפואת שיניים בישראל, ובעלי ניסיון קליני של 3 שנים לפחות, אשר סיימו לימודיהם במוסד מוכר להשכלה גבוהה.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להכשיר רופאי שיניים כמומחים בשיקום הפה ברמה הגבוהה ביותר ולהביאם ליכולת:

1. לדעת לאבחן ולקבוע את תכנית הטיפול הנדרשת בכל מקרה של שיקום פרוטטי ולבצע הטיפולים ברמה מיטבית.
2. לתת יעוץ וחווה דעת בתחום של אבחנה, קביעת תכנית טיפול, ביצוע והערכה של טיפול משקם.
3. ללמד ולהדריך אחרים בתחומים השונים של שיקום הפה.
4. לייצג את תחום המומחיות שלו במוסדות או בועדות שונות.
5. לדעת להציג מקרים, שבהם טיפל המועמד, בפני עמיתיו.

6. להשתתף בפגישות מקצועיות של מוסדות להשכלה גבוהה ובמפגשים מקצועיים.
7. לרכוש ידע תיאורטי מקיף בגישות שונות של שיקום הפה.
8. לדעת להעריך באופן ביקורתי מאמרים ופרסומים בתחום שיקום הפה.
9. המשתלם יוכל לתכנן, לארגן וליישם מחקר קליני ומדעי.
10. המתמחה יוכל לשלב, במסגרת לימודי ההתמחות, לימודים לתואר "מוסמך בשיקום הפה".

דרישות הקורס:

לבצע טיפול מלא ב 10-15 מקרים מתקדמים

מתרפאים בעלי משנן חלקי חסר:

- שיקום פריו-פרותטי
- שיקום קבוע בלסת שלמה, וברבעי הלסת הנגדית
- שיקום אורטו-פרותטי
- מקרה בו קיימים שינויים משמעותיים ביחסי הלסתות
- מקרה שחיקה (ברוקסיזם)
- שיחזור טלסקופי
- תותבות שלמות
- תח"ל עם וללא מצמדים
- טיפול בבעיה אסתטית (LAMINATES) וכתרים מחרסינה בלבד על שיניים או ע"ג שתלים)
- שיקום קבוע ע"ג שתלים (מלא/חלקי)